
MEMÒRIA

D'ACTIVITATS

CURS 1994-1995

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

MEMÒRIA
D'ACTIVITATS
CURS 1994-1995

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

This One

9EXP-LEL-82J1

Disseny de Maria Casassas

© 1996, Institut d'Estudis Catalans

Editat per l'Institut d'Estudis Catalans
Carme, 47. 08001 Barcelona

Primera edició: juny de 1996
Tiratge: 1.500 exemplars

Compost per Fotocomposició Marqués, SL
Av. Meridiana, 354, 12 A i B. 08027 Barcelona

Imprès a Romanyà/Valls
Verdaguer, 1. 08786 Capellades

ISBN: 84-7283-315-1
Dipòsit Legal: B. 24338-96

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	9
SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA.....	11
<i>Programes de recerca</i>	18
Tabula Imperii Romani (TIR)	18
Corpus Vitrearum Medii Aevi (CVMA)	18
La Mancomunitat i l'Autonomia de Catalunya	18
Cròniques Catalanes	19
<i>Societats filials</i>	20
Amics de l'Art Romànic	20
Societat Catalana d'Estudis Històrics	25
Societat Catalana d'Estudis Litúrgics	27
Societat Catalana d'Estudis Numismàtics	29
Societat Catalana de Musicologia	31
SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES.....	33
<i>Programes de recerca</i>	36
Organització per a la cartografia de les plantes vasculares dels Països Catalans (ORCA).....	36
Cartografia de briòfits.....	37
Estudi de l'expressió d'antígens perifèrics organoespecífics al timus humà	38
Biodiversitat micològica de Catalunya. Fase II.....	41
Estudis sobre la reproducció de paneroles —plaga de les nostres àrees urbanes. Disseny d'un ELISA per a quantificar al·latostatines.....	42

La diversitat del genoma humà.....	43
Males herbes dels cultius hortícoles del litoral català	44
<i>Societats filials</i>	47
Institució Catalana d'Estudis Agraris	47
Institució Catalana d'Història Natural.....	54
Societat Catalana de Biologia.....	59
SECCIÓ DE CIÈNCIES I TECNOLOGIA.....	73
<i>Programes de recerca</i>	78
Diccionari de Geologia	78
Centre d'Estudis de Risc Tecnològic (CERTEC)	81
La Farga Catalana	83
Grup de Física Matemàtica	84
Grup d'Astrofísica	88
Grup de Física de les Radiacions	91
<i>Societats filials</i>	92
Societat Catalana de Física.....	92
Societat Catalana de Matemàtiques.....	96
Societat Catalana de Química	100
Societat Catalana de Tecnologia	103
Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica	105
Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació.....	111
SECCIÓ FILOLÒGICA.....	113
<i>Programes de recerca</i>	115
Atlas Lingüístic del Domini Català (ALDC)	115
Patronymica Romanica (PatRom)	116
Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (segles IX, X i XI).....	118
Observatori de Neologia	118
Treballs de Sociolingüística.....	122
<i>Oficines de la Secció Filològica</i>	123
Oficina d'Onomàstica	123
Oficines Lexicogràfiques (OL).....	126
<i>Societats filials</i>	129
Societat Catalana de Llengua i Literatura.....	129
Societat Catalana d'Estudis Clàssics.....	130

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS	133
<i>Programes de recerca</i>	137
Diccionari de Filosofia	137
Les organitzacions empresarials catalanes i la normativa mediambiental sobre residus sòlids urbans	137
<i>Societats filials</i>	139
Societat Catalana de Comunicació	139
Societat Catalana d'Economia	142
Societat Catalana de Filosofia	144
Societat Catalana de Geografia	146
Societat Catalana de Pedagogia	149
Societat Catalana de Sociologia	151
Societat Catalana d'Ordenació del Territori	152
PROGRAMES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS	155
Diccionari del Català Contemporani (DCC)	155
Art Romànic Català (ARCAT)	161
Arxiu de Textos Catalans Antics (ATCA)	167
Programa de fonètica ESPRIT-SPEECH MAPS-ACCOR	169
Catalunya Carolíngia	172
CENTRES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS	175
Centre de Recerca Matemàtica (CRM)	175
Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)	194
SERVEIS DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS	211
Centre d'Estudis i Desenvolupaments Informàtics	211
Departament de Publicacions	212
Servei de Catalogació, Documentació i Arxiu	221
Servei de Correcció	228
Servei de Premsa	233
LABORATORIS	237
Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè	237
Laboratori de Datació per Radiocarboni	240

ALTRES PROGRAMES DE TREBALL.....	243
Fons documental del Centre d'Estudis i Documentació d'Acció Cultural del País Valencià.....	243
PUBLICACIONS DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS	247
ÍNDIX ONOMÀSTIC.....	251

PRESENTACIÓ

A les pàgines que segueixen el lector trobarà un resum de les activitats realitzades per l'Institut d'Estudis Catalans durant el proppassat curs acadèmic 1994-1995; una vegada més, doncs, l'Institut dóna compte del treball portat a terme durant l'any.

Les diferents seccions de l'Institut han desenvolupat regularment la tasca que els és pròpia en les seves reunions periòdiques o en el treball de comissions: elaboració d'informes i dictàmens sobre temes diversos, discussió de temes actuals, seguiment dels treballs de recerca en curs, publicacions, etc. En el resum de les realitzacions de cada secció es pot veure el detall de cada una d'aquestes actuacions.

Al costat, però, de les tasques regulars i pròpies de cada secció, segons la seva especialitat, cal destacar enguany la culminació del *Diccionari de la llengua catalana*.

En les memòries d'activitats dels tres cursos anteriors ja donàvem compte del curs de la realització d'aquesta obra en la qual han contribuït totes les seccions de l'Institut; enguany, però, podem congratular-nos no només de l'acabament dels treballs, sinó també de la ràpida publicació del resultat; en efecte, el llibre ha pogut sortir de les premses els darrers dies del curs ressenyat en aquesta memòria, a finals de setembre, per a ésser distribuït al cap de pocs dies. Així l'Institut acompleix finalment un dels seus mandats fundacionals que les circumstàncies que li ha tocat viure no li havien permès de portar a terme abans.

La dedicació al diccionari no ha impedit, però, que la resta d'activi-

tats de les seccions i de les societats filials mantinguessin el seu ritme.

Les societats filials, amb les seves activitats de naturalesa diversa, han contribuït a estendre la presència de l'Institut en els diferents àmbits acadèmics i científics que constitueixen la nostra societat sàvia. La llarga llista de conferències, cursets, col·loquis, seminaris, etc., organitzats és una bona prova de la tasca realitzada per aquestes societats. Les seves publicacions —les periòdiques, en forma de butlletins, anuals, revistes, o els llibres aïllats— complementen aquesta labor.

La MEMÒRIA inclou també les activitats dels centres i laboratoris (propis de l'Institut o en els quals l'Institut participa).

En relació amb la MEMÒRIA dels cursos anteriors, el lector hi trobarà a faltar el Centre de Terminologia per a la Llengua Catalana (TERM-CAT); aquest centre, que fou creat per un conveni entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans, ha passat a constituir-se en un consorci independent a partir del 22 de febrer de 1994, amb la participació d'altres entitats, a més de les dues fundacionals.

Aquestes pàgines inclouen també un resum de l'activitat realitzada pels diferents serveis de l'Institut. La tasca de suport portada a terme per aquests fa possible moltes de les altres activitats de la institució.

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Consell de Govern

President: Pere de Palol i Salellas
Vicepresident: Manuel Mundó i Marcet
Secretari: Albert Balcells i González

Membres

Joan Ainaud i de Lasarte (emèrit)
Manuel Ardit i Lucas
Albert Balcells i González
Xavier Barral i Altet
Eulàlia Duran i Grau
Gregori Estrada i Gamissans (emèrit)
M. Teresa Ferrer i Mallol
Josep M. Font i Rius (emèrit)
Francesc Fontbona i de Vallescar
Emili Giralt i Raventós
Josep Guitart i Duran
Albert Guillem Hauf i Valls
Concepció Mir i Curcó
Joaquim Molas i Batllori (supernumerari)
Manuel Mundó i Marcet (emèrit)
Jordi Nadal i Oller (supernumerari)
Pere de Palol i Salellas (emèrit)
Antoni Pladevall i Font
Manuel Riu i Riu
Miquel Tarradell i Mateu (emèrit) († 02.01.1995)
Joan Vernet i Ginés (emèrit)

Durant aquest curs han format part de la Secció tretze membres numeraris, un supernumerari i set emèrits. Aquests darrers són ara cinc després del traspàs dels senyors Tarradell i Ainaud de Lasarte.

A la reunió del dia 11 de gener la Secció féu constar el seu sentiment per la pèrdua del Dr. Tarradell. El dia 22 de març li fou dedicada una sessió necrològica. El traspàs del Sr. Ainaud és tan recent que la Secció només ha pogut fer constar el seu sentiment per aquesta pèrdua i l'Institut haurà d'organitzar l'acte per honorar la seva memòria dins d'aquest curs.

El nombre de membres numeraris va quedar reduït a dotze quan el Sr. Joaquim Molas fou passat a la condició de supernumerari.

Durant tot aquest darrer curs, el Sr. Pere de Palol ha presidit el Consell de Govern de la Secció, amb el vicepresident Sr. Mundó i el secretari Sr. Balcells.

La Secció ha renovat el seu Consell de Govern en les eleccions del 27 de setembre i ha quedat format de la manera següent:

Consell de Govern

President:	Manuel Mundó i Marcet
Vicepresident:	Albert Balcells i González
Tresorer:	Xavier Barral i Altet
Secretària:	Maria Teresa Ferrer i Mallo

Han rebut distincions honorífiques els membres següents:

El Sr. Joan Ainaud i de Lasarte rebé el Premi d'Honor de la Fundació Jaume I el 20 d'octubre de 1994.

El Sr. Josep Maria Font i Rius rebé la Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona. La Conselleria de Justícia, a més, li tributà un homenatge públic per la seva tasca d'investigació el 20 de febrer de 1995.

El Sr. Albert Balcells rebé la Creu de Sant Jordi.

El Sr. Pere de Palol fou nomenat membre corresponent honorari estranger de l'Associació d'Antiquaris de França.

El Sr. Joan Vernet rebé la Medalla Koyré de l'Acadèmia Internacional d'Història de les Ciències.

REUNIONS

Durant el curs 1994-1995, la Secció Històrico-Arqueològica ha tingut reunions de treball els dies 19 d'octubre i 16 de novembre de 1994 i

11 de gener, 8 de febrer, 8 de març, 26 d'abril, 18 de maig, 14 de juny, 13 de setembre i 11 d'octubre de 1995 i una reunió extraordinària el 27 de setembre d'enguany per a procedir a la renovació del Consell de Govern.

No es dona la llista de les conferències fetes pels membres de la Secció fora de l'IEC, així com llur assistència a col·loquis, simposis i congressos nacionals i internacionals, excepte en els casos que hi representaven l'IEC, tal com es dirà després.

INFORMES EMESOS PER LA SECCIÓ

La Secció ha emès trenta-set informes preceptius sobre els expedients de declaració com a bé cultural d'interès nacional, sol·licitats a l'IEC per la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i que són els següents:

Informes d'expedients de declaració de béns culturals d'interès nacional en la categoria de monument històric

Casa de Salvador Dalí, casa Negre, castell d'Aro, Deganat de la Seu d'Urgell, ermita de Sant Silvestre, església de Sant Pau, església de Sant Vicenç d'Àger, església de Santa Eulàlia d'Estaon, església de Santa Maria, església de Viu de Llevata, magatzem-alfolí de la Sal i salines de Gerri de la Sal, Martyrium de Sorba, Molins de la Vila, monestir de Sant Pere de Graudescales, monestir de Santa Maria de Serrateix i Sant Martí d'Empúries.

Informes d'expedients de declaració de béns d'interès cultural en la categoria de conjunt històric

Àger, Altafulla, Dòrria, monestir de Sant Pere de Rodes, ermita de Santa Elena, i castell de Sant Salvador de Verdera, Monistrol de Montserrat, Peramea i la Seu d'Urgell.

Informes d'expedients de declaració de delimitació de l'entorn de protecció de béns culturals d'interès nacional

Castell d'Àger, castell de Begur, catedral de la Seu d'Urgell, església de Santa Maria de Porqueres, monestir de Santa Maria de Ripoll i Palau de la Música Catalana.

Informes d'expedients de declaració de béns culturals d'interès nacional en la categoria de zona arqueològica

Baetulo, Cogulló, Iesso, Iluro, mines prehistòriques de Gavà i via sepulcral-segment de la plaça de la Vila de Madrid.

Informe d'expedient de declaració de béns d'interès cultural en la categoria de jardí històric

Pesqueres i passeigs que enronden una part de l'estany de Banyoles.

Informe d'expedient de declaració de béns d'interès cultural en la categoria de zona paleontològica

Els Casots.

Escuts heràldics municipals dictaminats

Alins, Benavent de Segrià, Brunyola, Castellar de la Ribera, Fullea, Ginestar, Jorba, Ogassa, Omells de na Gaia, Palau de Santa Eulàlia, Parlavà, el Pla de Santa Maria, Palau-sator, el Pont de Bar, Ribes de Freser, la Riera de Gaià, Rubió, Sant Pere de Riudebitlles, Santpedor, Sarroca de Bellera, Serra de Daró, el Soleràs, Torrent i el Vilosell.

Escut heràldic de consell comarcal dictaminat

Maresme.

Banderes municipals dictaminades

Aiguaviva, Albanyà, Albons, Alt Àneu, Begur, Besalú, Blanes, Castellnou de Bages, Castellterçol, Constantí, Cornellà del Terri, Estamariu, Figols, Hostalric, les Llosses, Maials, Martorell, Mas de Barberans, Ordis, Roses, Sant Gregori, Sant Jaume del Domenys, Santa Fe del Penedès, Setcases, Soriguera, Torroella de Montgrí, Vallcebre, Vespetlla de Gaià, Viladecans, Viladesens, Vilajuïga i Vilanova de la Barca.

Bandera de consell comarcal dictaminada

Berguedà.

La Secció emeté un informe l'11 de gener de 1995 sobre la petició de devolució de la carta de Gabriel de Vallseca (1439) i quatre altres documents cartogràfics dels segles XVI i XVII, ingressats a la Biblioteca de Catalunya des de l'època en què aquesta era la biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans i que en foren separats per la Diputació de Barcelona durant el franquisme, l'any 1960, la qual es negava a retor-

nar aquests documents. La Secció sol·licità al Ple de l'Institut que fes una petició oficial a la Diputació de Barcelona demanant el retorn immediat dels documents cartogràfics a l'Institut d'Estudis Catalans i a la Biblioteca de Catalunya.

Diversos membres de la Secció van fer suggeriments sobre el guió històric del projecte del Museu d'Història de Catalunya per tal de respondre a la consulta feta a l'Institut d'Estudis Catalans.

A petició del Servei d'Assessorament Lingüístic del Departament de Cultura de la Generalitat, el Sr. Badia i Margarit, com a president i en nom de la Secció Filològica, va demanar al Sr. Mundó un informe sobre l'ús de certes preposicions davant d'una data en fórmules epistolars i altres, en català medieval i renaixentista. L'informe de 28 pàgines, amb 580 citacions literals de datacions entre els segles XIII i XVII, fou evacuat el mes d'agost.

PUBLICACIONS

DUPRÉ I RAVENTÓS, Xavier. *L'arc romà de Berà (Hispania Citerior)*. [Premi Puig i Cadafalch 1993 de l'IEC] (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica; III). Barcelona, 1994, 321 p.

Obra presentada públicament el 6 de febrer de 1995 pels senyors Pere de Palol i Josep Guitart.

MARINESCU, Constantin. *La politique orientale d'Alfonse V d'Aragon, roi de Naples (1416-1458)*. [Pròleg i bibliografia a càrrec de la Sra. M. Teresa Ferrer] (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; XLVI). Barcelona, 1994, XXVI, 262 p.

Aquesta obra, a la qual havia estat concedit el Premi Patxot l'any 1928, era en curs d'edició durant la guerra; els plecs impresos, fins a la pàgina 256, varen quedar tancats i blocats als magatzems de l'Institut d'Estudis Catalans durant tota la dictadura, fins que l'any 1978 l'Institut recuperà els seus locals. Després de la classificació dels materials conservats, la Secció considerà que calia publicar aquesta obra, encara que fos incompleta. L'autor, mort fa temps, n'havia perdut l'original a causa del seu exili de Romania després de la Segona Guerra Mundial; la desaparició de l'obra s'havia comentat en l'àmbit internacional.

La ciutat en el món romà / La ciudad en el mundo romano. Actes del XIV Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica (Tarragona, 5-11 de setembre de 1993). [Vol. 1: Ponències-ponencias. Vol. 2: Comunicacions-comunicaciones]. Editada conjuntament per l'IEC, el CSIC i el Comitè Organitzador del XIV Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica. Barcelona, 1995.

ALTRES ACTIVITATS

Els senyors Manuel Mundó i Josep Guitart representaren l'IEC a la Unió Acadèmica Internacional (UAI). Tots dos van assistir a la reunió anual que enguany va tenir lloc a Praga dels dies 10 al 17 de juny per invitació de l'Acadèmia de les Ciències de la República Txeca.

El Sr. Manuel Mundó i Marçet és delegat de l'IEC al Consell Rector de la Biblioteca Nacional de Catalunya.

Els senyors Josep Guitart i Duran i Manuel Mundó i Marçet són els delegats de l'IEC a la Comissió d'Adquisicions de la Biblioteca de Catalunya, a la qual s'ha lliurat una llista amb alguns suggeriments per a adquisicions de llibres.

El Sr. Antoni Pladevall i Font és el delegat de l'IEC a la Comissió d'Adquisicions de la Biblioteca General del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

El Sr. Pere de Palol i Salellas ha assistit a la reunió anual que habitualment fa el Patronat de la Fundació Mercè Rodoreda.

El Sr. Albert Guillem Hauf i Valls representa l'IEC en el Patronat de la Biblioteca Nacional de Madrid. El 19 de desembre del 1994 va assistir a la reunió oficial.

La Sra. Eulàlia Duran representà l'IEC al Comitè Espanyol de Ciències Històriques i assistí a l'Assemblea General ordinària, del 19 de desembre de 1994 a Madrid, i a les altres reunions tingudes posteriorment.

El Sr. Albert Balcells representà l'IEC a la Comissió d'Actes del Centenari de Ferran Soldevila.

El Sr. Joan-F. Cabestany representà l'IEC al Patronat del Reial Monestir de Santes Creus i al de la Seu Vella de Lleida.

El Sr. Manuel Mundó representà l'IEC al Patronat del castell de Cardona.

El Sr. Pere de Palol i Salellas ha assistit en representació de l'IEC a la reunió anual habitual de la Junta de Museus de Catalunya.

Diferents membres de la Secció són representants de l'Institut a diverses institucions; els nomenaments més recents han estat:

La Sra. M. Teresa Ferrer com a delegada de l'IEC al Consell Social de la Universitat Pompeu Fabra.

El Sr. Francesc Fontbona com a delegat de l'IEC al Consell Social de

la Universitat Autònoma de Barcelona.

El Sr. Josep Guitart com a delegat de l'IEC al Consell Social de la Universitat Rovira i Virgili.

Els delegats a les societats filials adscrites a la Secció són, actualment:

— Ramon Aramon i Serra, a la Societat Catalana de Musicologia.

— Albert Balcells i González, a la Societat Catalana d'Estudis Històrics.

— Maria Teresa Ferrer i Mallol, a la Societat Catalana d'Estudis Hebraics.

— Manuel Mundó i Marcet, a la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics.

— Antoni Pladevall i Font, als Amics de l'Art Romànic.

— Manuel Riu i Riu, a la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics.

Premis

Els senyors Albert Balcells i González, Xavier Barral i Altet i Josep Guitart i Duran formaren part de la ponència per a l'adjudicació del Premi Nicolau d'Olwer.

Els senyors Antoni Pladevall i Font i Manuel Riu i Riu formaren part de la ponència que atorgà el Premi Jaume Sarri.

La Sra. Eulàlia Duran i Grau i el Sr. Albert Guillem Hauf i Valls formaren part de la ponència que atorgà el Premi Josep Carner.

El Sr. Antoni Pladevall formà part de la ponència per a l'adjudicació de les borses d'estudi Generalitat de Catalunya.

El Sr. Albert Balcells formà part de la ponència que atorgà el Premi Catalònia.

Acord sobre la documentació conservada a l'IEC

La Secció acordà que una capsula amb documentació usada per a la preparació de l'obra de Sagarra sobre sigil·lografia catalana podia ésser cedida en dipòsit a l'Arxiu Històric Municipal de Barcelona, on es troba el conjunt de manuscrits d'aquesta obra.

Iniciatives preses respecte a diversos jaciments arqueològics

Pel que fa a la vil·la romana de Tossa, la Secció acordà que, amb independència dels acords que l'IEC pugui establir amb l'Ajuntament de Tossa de Mar, hauria de reservar-se un control científic a tota intervenció (excavacions, publicacions, condicions de conservació, etc.).

El Sr. Josep Guitart negocia un projecte de consorci per a les excavacions de Guissona.

Participació en actes commemoratius del centenari del naixement de Ferran Soldevila

Hi han participat d'una manera destacada els membres de la Secció Albert Balcells, Eulàlia Duran, Emili Giralt, Manuel Riu i el corresponent de la Secció Thomas Bisson, de la Universitat de Harvard, a més d'altres membres de la Secció Filològica i la Secció de Filosofia i Ciències Socials, Jordi Sarsanedas i Joan Triadú, i encara socis de diverses filials de l'IEC: Eva Serra, Josep M. Ainaud de Lasarte, Lola Badia i Joaquim Molas.

A més, la Secció ha preparat la reedició de l'obra *Pere el Gran*, de Ferran Soldevila i l'edició d'una part inèdita.

PROGRAMES DE RECERCA

TABULA IMPERII ROMANI (TIR)

Director: Josep Guitart i Duran
Col·laboradors: Ferran Arasa i Gil
Gemma Hernández i Herrero
Margarida Orfila i Pons
Joaquim Pera i Isern
Eudald Vilas i Pujol
M. Ángeles Hernández

Després de certes dificultats, ja resoltes, s'espera l'aparició del full KJ-31 (Pirineus orientals) al principi de l'any vinent.

CORPUS VITREARUM MEDII Aevi (CVMA)

Director: Joan Ainaud i de Lasarte
L'estudi dels vitralls del monestir de Sant Cugat, del monestir de Pedralbes i de la rosassa de l'església del Pi de Barcelona, que correspon al volum 4 per Catalunya del CVMA, ja és en premsa.

LA MANCOMUNITAT I L'AUTONOMIA DE CATALUNYA

Director: Albert Balcells i González
Col·laborador: Jordi Sabater i Garcia

La realització del programa ha acabat aquest curs. El text original consta de més de mil fulls i té quatre parts:

— Els precedents sobre les estructures provincials de Catalunya fins a la campanya pro-Mancomunitat.

— La dinàmica política de la Mancomunitat amb especial atenció a la campanya autonomista de 1918-1919 incloent-hi l'etapa de govern dels primoriveristes fins a la liquidació de la institució el 1925.

— L'estructura de la Mancomunitat, analitzant els successius consells executius i la composició de les assemblees amb un examen dels resultats electorals provincials.

— L'obra realitzada per la Mancomunitat en el context social, econòmic i cultural de l'època.

CRÒNIQUES CATALANES

Director: Joan Vernet i Ginés

Col·laboradora: Dolors Bramon i Planes

Es continua treballant en les cròniques àrabs referents a la Catalunya medieval.

Els treballs de Dolors Bramon dins l'àmbit d'aquesta recerca (curs 1994-1995) han estat els següents:

«Más sobre las campañas de Almanzor». *Anaquel de Estudios Árabes* [Madrid], 5 (1994), p. 125-128.

«J. Ribera y los documentos árabes del Archivo de la Corona de Aragón». *Mélanges Louis Cardaillac*. Vol. I. Zaghouan, Tunísia (1995), p. 109-120.

Cursos monogràfics

Islam i cultura catalana. XXVI Universitat Catalana d'Estiu, Prada, 1994.

Minories religioses a la Corona Catalano-Aragonesa. Departament d'Història, Facultat de Lletres, Universitat de Girona, curs 1994-1995.

El passat islàmic de Catalunya i influències del nostre passat islàmic. Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre, Tortosa, 1995.

SOCIETATS FILIALS

AMICS DE L'ART ROMÀNIC

Junta Directiva

President:	Joan-F. Cabestany i Fort
Vicepresidenta:	M. Teresa Matas i Blanxart
Tresorera:	Àngels Majó i Rais
Secretari:	David Dalmases i Pons
Vocals:	Josep M. Domingo i Abadia Rosa Alcoy i Pedrós Pere Beseran i Ramon Jordi Camps i Soria Fernando Landa i Martínez Jordi Saura i Farrés

Vocal delegat
de Sabadell: Feliu Carreras i Vidal

Delegat de l'IEC: Antoni Pladevall i Font

Nombre de socis: 543

Durant el curs 1994-1995, divuitè d'existència d'Amics de l'Art Romànic, s'han produït, a més de les activitats habituals de l'entitat, esdeveniments especialment remarcables, com la concessió, per segona vegada, del premi dels Amics de l'Art Romànic per a estudiants (convocat en el *LXIV Cartell de Premis* de l'Institut d'Estudis Catalans), dotat amb cent mil pessetes, el qual s'atorga a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre art i cultura catalanes del període gòtic. En aquesta segona convocatòria fou premiat el treball: *Retaule de la Verge de l'Estrella. La introducció de l'italogoticisme a les terres de Tarragona i Lleida*, d'Antonio Conejo i da Pena, que serà publicat en el volum VIII de la revista *Lambard. Estudis d'Art Medieval*.

Un altre fet remarcable fou la publicació del volum VI de la revista *Lambard. Estudis d'Art Medieval*, amb totes les actes corresponents al IV Col·loqui sobre Art Medieval a la ciutat de Barcelona, que es va celebrar els dies 25, 26 i 27 de març de 1992, que consta de 454 pàgines de text i 56 de làmines. L'acte de presentació de la nova publicació, que es va portar a terme el dia 20 d'octubre i que va donar inici al curs 1994-1995, va anar a càrrec del Sr. Joan-Albert Adell.

També cal assenyalar especialment el nomenament com a nou soci de mèrit de l'entitat el Sr. Ramon Vall i Rimblas, soci fundador i president de la Societat durant els anys 1981, 1982 i 1983. L'acte es va celebrar el dia 25 de maig de 1995, a la Delegació de Sabadell, en una sessió acadèmica presidida per l'actual president de l'entitat, el Sr. Joan-F. Cabestany i Fort i on l'encarregat de glossar la figura de l'homenatjat fou el membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, el Sr. Antoni Pladevall i Font, el qual justificà aquest nomenament per la contribució a la investigació de l'art romànic del nostre país, i per les nombroses publicacions sobre la matèria per part del Sr. Ramon Vall i Rimblas. Com a cloenda de l'acte es féu entrega al nou soci de mèrit d'una placa commemorativa del nomenament.

Al llarg del mes de novembre (els dies 7, 8, 9, 14, 15 i 16) es va portar a terme l'habitual cicle de conferències (en la seva edició número XII) que en aquesta edició tractà el tema: «Els ordes militars». Aquest fou un tema especialment interessant, ja que la seva finalitat va ser la d'aportar coneixements històrics de la seva actuació, tant política, social, econòmica com cultural en terres que, tot i que no eren buides de població, sí que aquest poblament havia de transformar-se perquè acceptessin les noves estructures, pròpies del feudalisme militar senyorial de la Catalunya comtal.

Aquestes mateixes conferències es varen portar també a terme a la Delegació de Sabadell, els dies 10, 17 i 24 de novembre, 1 i 15 de desembre de 1994 i 12 de gener de 1995.

D'altra banda, al llarg del curs, s'han portat a terme un seguit de sessions de treball que, sota el títol genèric «L'art i la cultura en el regnat del comte-rei Jaume II (1291-1327)», han tractat de donar una visió general sobre diferents aspectes relacionats amb aquest enunciat.

La Delegació de Sabadell, per la seva banda, va organitzar, el dia 23 de març de 1995, una conferència sobre el tema: «El romànic a les valls del Rin i del Mosa (I): Països Baixos», a càrrec del consoci Antoni Estapé i Ferrer.

Al llarg del curs, i com a complement d'aquestes activitats, es van portar a terme un seguit de visites: a la Cerdanya, Puigcerdà, Guils, Ix

i Ocejá; al Baix Penedès, Calafell i Santa Oliva; al Baix Ebre, Tortosa; al Baix Empordà, Santa Maria de Colomers, Belcaire d'Empordà i Torroella de Montgrí; al Vallès Occidental, Sant Cugat del Vallès; al Solsonès, Solsona i Olius.

La Delegació de Sabadell va efectuar les visites següents: al Ripollès, Sant Jaume de Querolbs, Sant Sadurní de Fustanyà, Santa Maria de Ribes de Freser, Sant Cristòfol de Ventolà i Sant Vicenç de Planoles; a la Ribera d'Ebre, castell de Miravet; a la Terra Alta, Santa Maria de Gandesa; al Bages, Santa Anna de Claret, Sant Pere de Santpedor i Sant Salvador de Plana; a l'Osona, Sant Andreu de Tona, Santa Maria del Barri, Sant Jaume de Viladover, Sant Martí del Brull i Santa Eugènia de Berga; al Conflent (Catalunya Nord), Santa Maria d'Espirà de l'Aglí i castell de Puilaurens.

Dins les activitats habituals s'ha continuat publicant la *Circular* (núm. 136 a 145), la qual té com a finalitat servir de mitjà d'informació dels associats.

Finalment, esmentar que va tenir lloc, el dia 9 de març, l'Assemblea General ordinària, en la qual es va aprovar la *Memòria d'activitats: Curs 1993-1994* i la gestió administrativa de l'entitat, així com l'augment de la quota anual a partir del gener de 1996.

El dia 8 de juny es va fer l'Assemblea General extraordinària, on fou elegida la nova Junta Directiva per als propers quatre anys, la qual queda constituïda de la manera següent:

President:	Joan-F. Cabestany i Fort
Vicepresidenta:	M. Teresa Matas i Blanxart
Tresorera:	Àngels Majó i Rais
Secretari:	David Dalmases i Pons
Vocals:	Josep M. Domingo i Abadia Rosa Alcoy i Pedrós Pere Beseran i Ramon Jordi Camps i Soria Fernando Landa i Martínez Maria Porter i Moix
Vocal delegat de Sabadell:	Feliu Carreras i Vidal

CONFERÈNCIES

Josep M. Sans Travé, director de l'Arxiu Nacional de Catalunya: «Els ordres militars. Les seves característiques». Institut d'Estudis Catalans, 7 de novembre de 1994 i Museu d'Història de Sabadell, 10 de novembre de 1994.

Joan-F. Cabestany i Fort, president dels Amics de l'Art Romànic: «Els ordes militars i la cavalleria». Institut d'Estudis Catalans, 8 de novembre de 1994 i Museu d'Història de Sabadell, 12 de gener de 1995.

Regina Sains de la Maza, del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC): «Un orde militar català: Sant Jordi d'Alfama». Institut d'Estudis Catalans, 9 de novembre de 1994 i Museu d'Història de Sabadell, 17 de novembre de 1994.

Laureà Pagarolas, director de l'Arxiu Notarial de Barcelona: «Els Templers a les terres de l'Ebre». Institut d'Estudis Catalans, 14 de novembre de 1994 i Museu d'Història de Sabadell, 24 de novembre de 1994.

Joan Fuguet i Sans, president del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà: «L'art dels Templers». Institut d'Estudis Catalans, 15 de novembre de 1994 i Museu d'Història de Sabadell, 15 de desembre de 1994.

Prim Bertran i Roigé, de la Universitat de Barcelona: «Els Hospitalers a la Catalunya Nova». Institut d'Estudis Catalans, 16 de novembre de 1994 i Museu d'Història de Sabadell, 1 de desembre de 1994.

Rafael Conde i Delgado de Molina, director de l'Arxiu de la Corona d'Aragó: «Jaume II, un rei entre Sicília i Catalunya». Institut d'Estudis Catalans, 9 de gener de 1995.

Joan-F. Cabestany i Fort, president dels Amics de l'Art Romànic: «Inicis de l'urbanisme gòtic». Institut d'Estudis Catalans, 23 de gener de 1995.

Pere Beseran i Ramon, de la Universitat de Barcelona: «Els sepulcres de la família de Jaume II». Institut d'Estudis Catalans, 6 de febrer de 1995.

Josep Bracons, de la Universitat de Barcelona: «Les obres de la catedral de Barcelona i el sepulcre de santa Eulàlia». Institut d'Estudis Catalans, 6 de març de 1995.

Rosa Alcoy i Pedrós, de la Universitat de Barcelona: «Qüestions sobre la pintura de l'època de Jaume II». Institut d'Estudis Catalans, 20 de març de 1995.

Antoni Estapé i Ferrer, dels Amics de l'Art Romànic: «El romànic a les valls del Rin i del Mosa (I): Països Baixos». Museu d'Història de Sabadell, 23 de març de 1995.

M. Joana Virgili, dels Serveis Pedagògics de Tarragona del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya: «Jaume II i els vitralls de Santes Creus». Institut d'Estudis Catalans, 3 d'abril de 1995.

Núria Montardit i Isabel Companys, de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona: «Els palaus reials: Tarragona i Santes Creus». Institut d'Estudis Catalans, 8 de maig de 1995.

Francesc Ruiz, de la Universitat de Barcelona: «Els inicis de l'arquitectura gòtica a Catalunya». Institut d'Estudis Catalans, 29 de maig de 1995.

Joan-F. Cabestany i Fort, president dels Amics de l'Art Romànic: «Ramon Muntaner, el cronista de Jaume II: un home de llegenda». Institut d'Estudis Catalans, 12 de juny de 1995.

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS HISTÒRICS

Junta Directiva

President: Gaspar Feliu i Montfort
Vicepresident: Gener Gonzalvo i Bou
Tresorer: Pere Molas i Ribalta
Secretari: Manuel Rovira i Solà
Vocals: Coral Cuadrada i Majó
Armand de Fluvià i Escorsa
Carme Molinero i Ruiz
Oriol Oleart i Piquet
Mercè Renom i Pulit
Sebastià Solé i Cot

Delegat de l'IEC: Albert Balcells i González

Nombre de socis: 187

El dia 10 de novembre de 1994 va tenir lloc la sessió inaugural del curs amb una conferència a la Sala Pi i Sunyer de la Sra. Eva Serra i Puig, amb el títol «Ferran Soldevila: l'home i l'historiador».

CONFERÈNCIES

Jornades als Trenta Anys de la publicació de Catalunya dins l'Espanya moderna de Pierre Vilar. Amb la col·laboració d'Edicions 62, L'Avenç i l'Institut Francès de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 29 i 30 de novembre i 1 de desembre de 1994.

Eulàlia Duran: «L'obra i la seva traducció». Institut d'Estudis Catalans, 29 de novembre de 1994.

Coral Cuadrada: «L'època medieval». Institut d'Estudis Catalans, 29 de novembre de 1994.

Montserrat Duran: «Els segles XVI i XVII». Institut d'Estudis Catalans, 29 de novembre de 1994.

Antoni Simon: «La demografia». Institut d'Estudis Catalans, 30 de novembre de 1994.

Emili Giralt: «La producció agrària». Institut d'Estudis Catalans, 30 de novembre de 1994.

Elvi Martín: «El segle XVIII: la formació del capital comercial». Institut d'Estudis Catalans, 1 de desembre de 1994.

Rosa Congost: «Pierre Vilar després de *Catalunya dins l'Espanya moderna*». Institut d'Estudis Catalans, 1 de desembre de 1994.

Cicle de conferències en commemoració del cinquantenari de l'acabament de la Segona Guerra Mundial. Barcelona, 8 de febrer, 15 de març i 19 d'abril de 1995.

Francesc Vilanova: «La coratjosa gent de Londres: la Segona Guerra Mundial vista per un exiliat català a la Gran Bretanya». Barcelona, 8 de febrer de 1995.

Jordi Catalán: «L'impacte econòmic de la Segona Guerra Mundial: una perspectiva comparada». Barcelona, 15 de març de 1995.

Joan Samsó: «La continuïtat de l'IEC i dels Estudis Universitaris Catalans durant el primer franquisme». Barcelona, 19 d'abril de 1995.

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS LITÚRGICS

Junta Directiva

President: Alexandre Olivar i Daydí
Secretari: Rafael M. Bofill i Fransí
Vocals: Joan Bellavista i Ramon
Miquel S. Gros i Pujol
Gabriel Roura i Güibas

Delegat de l'IEC: Manuel Mundó i Marcet

Nombre de socis: 22

Com en cursos anteriors, l'activitat corporativa de la Societat s'ha concretat aquest curs en les reunions d'obertura i clausura (51a i 52a), fetes respectivament el dilluns 12 de desembre de 1994 i el dilluns 29 de maig de 1995.

En el marc de l'activitat social destaca la presentació, en la primera d'ambdues sessions, de la *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, vol. v, precisament dins l'any del 25è aniversari de la fundació de la Societat; conté set estudis i l'edició comentada de dos textos, treballs deguts majoritàriament a membres de la Societat. Cal dir també que està ja molt a punt la *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, vol. vi, que possiblement serà presentada al final d'aquest any. En el curs de la mateixa sessió del desembre de 1994, mossèn Joan Bellavista va presentar i lliurar al fons bibliogràfic de l'entitat el *Sacramentari de Barcelona*, l'estudi i l'edició del qual són obra seva, publicada per la Facultat de Teologia de Catalunya. Durant aquesta sessió, el secretari aportà al fons de la SCEL el volum *Homélieires patristiques latins*, que havia enviat al pare Raymond Étaix, membre de l'entitat; és un recull d'estudis seus de manuscrits medievals publicat a París per l'Institut

d'Estudis Agustinians i ofert a l'autor per la Facultat de Teologia de Lió amb motiu de la seva jubilació.

En la primera sessió del curs, dom Alexandre Olivar exposà el seu estudi «L'obra científica de José Janini», que apareixerà en la propera *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, vol. vi i és el comentari a setanta-quatre publicacions (articles, llibres, edicions de textos) degudes a la intensa activitat d'aquest singular membre de la Societat, finat el desembre de 1987. En la sessió de primavera, el Sr. Sebastià Janeras dissertà sobre el tema «Elements orientals a la litúrgia visigòtica», en una exposició seguida d'un ampli debat en el qual participaren pràcticament tots els assistents.

La substitució reglamentària d'alguns membres de la Junta Directiva tingué com a resultat de les votacions corresponents la confirmació de tots ells, i això fa que la composició no hagi variat.

Són nous membres de la Societat: el professor occità i col·laborador nostre Robèrt Cabié, de l'Institut Catòlic de Tolosa; la professora Cristina Godoy, de la Universitat de Barcelona i també col·laboradora nostra.

PUBLICACIONS

Miscel·lània litúrgica catalana (1994), núm. v.

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS NUMISMÀTICS

Junta Directiva

President:	Miquel Crusafont i Sabater
Vicepresident:	Leandre Villaronga i Garriga
Tresorer:	Rafael Comas i Ezequiel
Secretària:	Anna M. Balaguer i Prunés
Vocal 1r:	Jordi Ventura i Subirats
Vocal 2n:	Antoni Turró i Martínez
Delegat de l'IEC:	Manuel Riu i Riu
Nombre de socis:	75

SEMINARIS

Seminari monogràfic intensiu sobre història de la moneda catalana.
Arxiu Comarcal de la Bisbal de l'Empordà, novembre de 1994.

Miquel Crusafont i Sabater, ponent.

CONGRESSOS

VIII Trobada d'Estudis Numismàtics amb el tema «La moneda i les mesures». Amb la col·laboració de l'Associació Numismàtica Espanyola. Barcelona, 27 i 28 de febrer de 1995. Les actes d'aquesta trobada organitzada per la SCEN i l'ANE seran publicades a *Gaceta Numismàtica*.

I Encuentro Peninsular Numismàtica Antigua. Organitzat pel CSIC. Madrid, 7-9 de novembre de 1994. El Sr. Leandre Villaronga fou convidat a donar la conferència inaugural.

IX Congreso Nacional de Numismàtica. Elx, del 2 al 6 de novembre de 1994.

Asamblea Intercomarcal d'Estudiosos. Octubre de 1994.

Assessorament i col·laboració en exposicions i publicacions

Documentació i tria del material numismàtic i de l'instrumental per a la seva falsificació per a l'exposició itinerant *Torna, torna, Serrallonga*, organitzada per la Fundació de la Caixa, inaugurada a Vic el desembre de 1994. Textos i assessorament de Miquel Crusafont.

Orientació històrica i informació gràfica sobre moneda a l'obra de J. Tocabens i J. P. Lacombe Massot, *Els reis de Mallorca*, Perpinyà, 1995, en consulta gestionada a través del Museu J. Puig de Perpinyà que fou atesa per Anna M. Balaguer.

Informació històrica i documentació gràfica sobre medallística i numismàtica barcelonina del segle XIX a *Història de Barcelona*, dirigida per Jaume Sobrequés, vol. 6, Barcelona, 1995. A càrrec d'Anna M. Balaguer i Miquel Crusafont.

ALTRES ACTIVITATS

Adhesió a l'acte acadèmic en memòria del Sr. J. I. Saenz Díez, especialista i impulsor d'estudis sobre la moneda àrab. L'acte d'homenatge pòstum es celebrà a la seu de la Casa de la Moneda de Madrid el 26 d'octubre de 1994 i fou organitzat per la Societat Ibero-americana d'Estudis Numismàtics i la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre.

Participació als actes del 30è aniversari de la fundació del Cercle d'Estudis Numismàtics de Brussel·les al qual la nostra Entitat oferí en homenatge una medalla amb una dedicatòria al·lusiva a l'efemèride. A petició de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC fou elaborat un informe amb les observacions i suggeriments adients a l'avantprojecte del Museu Nacional d'Història de Catalunya.

El dia 8 d'octubre de 1994 la nostra secretària rebia de mans del president del Cercle d'Estudis Numismàtics de Brussel·les el Prix Quinquenal de Numismatique, en un acte celebrat a la Fundació Universitària d'aquella ciutat.

La reunió anual de la Junta Directiva de la Comissió Internacional de Numismàtica, en la qual el Sr. Leandre Villaronga ocupa el càrrec de tresorer, s'ha fet enguany a Xipre el maig de 1995.

El dia 20 de juny la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics féu la seva Assemblea General ordinària.

PUBLICACIONS

Acta Numismàtica (1994), núm. 24.

SOCIETAT CATALANA DE MUSICOLOGIA

Junta Directiva

President:	Romà Escalas i Llimona
Vicepresidenta:	Montserrat Albet i Vila
Tresorer:	Sergi Casademunt i Fiol
Secretari:	Josep M. Gregori i Cifré
Vocal 1r:	Xavier Moll i Camps
Vocal 2n:	Joaquim Garrigosa i Massana
Delegat de l'IEC:	Ramon Aramon i Serra
Nombre de socis:	45

El dia 27 de setembre tingué lloc la primera trobada de Junta amb alguns socis, destinada a la programació d'activitats del curs. Es prengueren també acords sobre el futur butlletí com a mitjà de comunicació entre els socis.

El dia 9 d'octubre es reuneixen els socis en la primera sessió de treball col·lectiva, que s'inicia amb la lectura, a càrrec de Daniel Codina, d'una nota necrològica sobre la mort de Maria A. Ester-Sala. A continuació, el Sr. Xavier Massagué comunicà noves dades sobre la biografia de Josep Gallés.

El mateix dia es fa el concert-presentació de la restauració d'un piano-forte de M. Slocker (1831), realitzada per Joan Martí, amb la col·laboració del Museu de la Música de Barcelona.

El 20 de desembre es convoca una trobada per a revisar les proves de l'edició de les *Vint-i-tres sonates per a tecla: Josep Gallés*, i es decideix iniciar gestions de localització de B. Johnsson a través de l'ambaixada de Dinamarca.

El 26 de gener del 1995 es convoca una reunió per a la recollida de materials per al butlletí. A continuació Josep M. Vilar donà una conferència sobre «Les simfonies de Carles Baguer».

El dia 16 de març, reunits en sessió de treball, es fa la presentació del nou soci J. Borràs, seguida de la conferència d'Antonio Ezquerro.

El dia 1 de juny ens trobem per a revisar els pròlegs i apartat crític de l'edició de les *Vint-i-tres sonates per a tecla: Josep Gallés*, a continuació tingué lloc la conferència del Sr. Jordi Rifé. Es decideix crear una comissió per a organitzar el curs vinent una sessió d'homenatge a Maria A. Ester-Sala.

Sessions no col·lectives

Reunions de la Junta per a l'organització de les trobades generals.

Reunions de la Comissió de Publicacions per a la selecció del contingut del butlletí i maquetatge de la propera edició.

Revisió de l'original de les *Vint-i-tres sonates per a tecla: Josep Gallés* per a la immediata publicació.

CONFERÈNCIES

Josep M. Vilar: «Les simfonies de Carles Baguer». 26 de gener de 1995.

Antonio Ezquerro, del CSIC: «La catalogació actual dels fons musicals de Catalunya dins de la normativa internacional». 16 de març de 1995.

Jordi Rifé: «La comedia de afectos de odio y amor», de P. Calderón de la Barca amb música de Josep Gaz. 1 de juny de 1995.

Moviment de socis

Amb data 24 de febrer de 1995 ha estat admès per majoria el soci Sr. Josep Borràs i Roca presentat d'acord amb els Estatuts de la Societat.

El dia 4 de juliol de 1994 mor la nostra companya Maria A. Ester-Sala.

PUBLICACIÓ

Vint-i-tres sonates per a tecla: Josep Gallés (1758-1836). Bengt Johnson [transcripció], Gregori Estrada [revisió]. Barcelona, 1995. 190 p.

SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

Consell de Govern

Presidenta:	Mercè Durfort i Coll
Vicepresident:	Josep Egozcue i Cuixart
Tresorer:	Joandomènec Ros i Aragonès
Secretari:	Xavier Bellés i Ros

Membres

Carles Bas i Peired (emèrit)
Xavier Bellés i Ros
Jaume Bertranpetit i Busquets
Oriol de Bolòs i Capdevila (emèrit)
Creu Casas i Sicart (emèrita)
Josep Carreras i Barnés
Oriol Casassas i Simó (emèrit)
Josep M. Domènech i Mateu
Mercè Durfort i Coll
Josep Egozcue i Cuixart
Ramon Folch i Guillèn
Màrius Foz i Sala
Jesús A. García Sevilla
Francesc González Sastre
Joaquim Gosálbez i Noguera
Jordi Gras i Riera (emèrit)
Ricard Guerrero i Moreno
Josep Laporte i Salas (emèrit)
Jordi Leonart i Aliberas
Xavier Llimona i Pagès
Ramon Margalef i López (emèrit)
Ramon Parés i Farràs

Antoni Prevosti i Pelegrín (emèrit)
Joan Rodés i Teixidor
Joandomènec Ros i Aragonès
Jordi Sans i Sabrafen
Josep Vigo i Bonada

La Secció de Ciències Biològiques ha dut a terme durant el curs 1994-1995 les activitats que s'esmenten a continuació:

Reunions

La Secció de Ciències Biològiques ha tingut reunions ordinàries cada mes, els dies 18 d'octubre, 14 de novembre, 13 de desembre de 1994, 10 de gener, 13 de febrer, 7 març, 3 d'abril, 16 de maig, 12 de juny, 11 de juliol i 18 de setembre de 1995. Les reunions dels dies 14 de novembre de 1994, 13 de febrer i 16 de maig de 1995 foren conjuntes amb la Secció de Ciències i Tecnologia. També ha tingut lloc una reunió extraordinària el dia 24 de gener de 1995.

Activitats

1. Han tingut lloc diferents exposicions científiques dels membres de la Secció, així:

«Notícia dels ful·lerens», a càrrec del Sr. Josep Castells i Guardiola (14 de novembre de 1994).

«Completar el coneixement de la biodiversitat de Catalunya: necessitat, planificació i exemples», a càrrec del Sr. Xavier Llimona (10 de gener de 1995).

«El projecte de la biodiversitat del genoma humà. Un gran intent per entendre la diferència», a càrrec del Sr. Jaume Bertranpetit (13 de febrer de 1995).

«El cor en el període inicial del seu desenvolupament», a càrrec del Sr. Josep M. Domènech (3 d'abril de 1995).

«Biodiversitat procariòtica: l'estanyol de Cisó (Banyoles) i els tapissos microbians de la punta de la banya (delta de l'Ebre)», a càrrec del Sr. Ricard Guerrero (16 de maig de 1995).

«Bases biològiques dels conflictes pesquers», a càrrec del Sr. Jordi Leonart (11 de juliol de 1995).

Totes les intervencions han anat acompanyades de col·loqui.

2. Ramon Folch i Guillèn: «Bosc marginal, territori combustible». 17 de febrer de 1995. Conferència davant el Ple.

3. *Debat sobre els incendis forestals*. Coordinat pel Sr. Joandomènec Ros i amb la participació del Sr. Josep Vigo de la Societat Catalana de Biologia i dels senyors Oriol Riba i Joaquim Casal de la Secció de Ciència i Tecnologia, així com del Sr. Rufí Cerdan de la Societat Catalana de Geografia. 22 de maig de 1995.

Per manca de temps, la discussió tindrà lloc el proper gener de 1996.

4. El Sr. Josep M. Camarasa (SCHCT) va fer la presentació de l'obra *45 científics dels Països Catalans*, 12 de juny de 1995.

5. La Sra. Mercè Durfort ha format part del jurat dels Premis per a fomentar l'Esperit Científic del Jovent de la CIRIT, (edició 1994).

6. A proposta de la ponència formada pels senyors Lluís Folch i Camarasa, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, Francesc González i Sastre, membre de la Secció de Ciències Biològiques i Lluís García Sevilla, de la Universitat Autònoma de Barcelona, en la sessió tinguda el 13 de març de 1995 s'acordà de concedir el Premi Martí i Julià 1995 al treball *Alternatives de l'eix tiroïdal: efectes conductuals i morfològics en la rata wistar*, de la Sra. Sònia Dorbra i Marges.

7. A proposta de la ponència formada pels senyors Josep Carreras i Barnés, Màrius Foz i Sala, membres de la Secció de Ciències Biològiques i el Sr. Ramon Bartrons i Bach, president de la Societat Catalana de Biologia, en sessió tinguda el dia 13 de març de 1995 s'acordà per unanimitat concedir el Premi Leandre Cervera 1995 al treball *Mecanismes d'agressió de la cèl·lula beta pancreàtica. Reparació nuclear*, de la Sra. Josefa Fernández i Àlvay.

8. A proposta d'una ponència formada per la Sra. Mercè Durfort i Coll, i els senyors Francesc González i Sastre i Jordi Sans i Sabrafen, s'acordà concedir el Premi August Pi i Sunyer 1995 al treball *Mapatge autoradiogràfic de les monoaminoxidases A i B a la rata i a l'home, en situacions fisiològiques i processos neurogeneratius*, del Sr. Josep Saura i Martí.

Programes de recerca de la Secció

ORCA: director, Sr. Oriol de Bolòs.

Cartografia de briòfits: directora, Sra. Creu Casas.

Expressió d'antígens perifèrics: director, Sr. Màrius Foz.

Disseny d'un Elisa per a quantificar al·lostazines en paneroles: director, Sr. Xavier Bellés.

Biodiversitat micològica: director, Sr. Xavier Llimona.

Diversitat genoma humà a Catalunya: director, Sr. Jaume Bertranpetit.

Males herbes dels cultius hortícoles del litoral català: director, Sr. J. I. Izquierdo.

Distincions

Al Sr. Oriol de Bolòs, membre emèrit de la Secció, se li ha atorgat el Premi de la Recerca de la Fundació Catalana per a la Recerca (edició 1994), novembre de 1994.

El membre emèrit de la Secció, Sr. Antoni Prevosti, ha estat guardonat amb la Medalla al Mèrit Científic de l'Ajuntament de Barcelona, el dia 7 de març de 1995.

El Sr. Màrius Foz ha ingressat com a membre numerari a la Reial Acadèmia de Medicina, març de 1995.

Premi Gol i Gorina atorgat al Sr. Josep Laporte, membre emèrit de la Secció, juny de 1995.

El Sr. Josep Carreras, membre de la Secció, ha estat nomenat vice-president de l'Institut d'Estudis Catalans.

PUBLICACIONS

Atlas corològic de la flora vascular dels Països Catalans. Quart volum: del mapa 466 al 619. (ORCA: Atlas corològic; 4). Barcelona, 1994.

PAPIÓ I PERDIGÓ, Christian. *Ecologia i regeneració en garrigues i pinedes mediterrànies*. (Arxius de les Seccions de Ciències; CVIII). Barcelona, 1994. 292 p.

PROGRAMES DE RECERCA

ORGANITZACIÓ PER A LA CARTOGRAFIA DE LES PLANTES VASCULARS DELS PAÏSOS CATALANS (ORCA)

Director:	Oriol de Bolòs i Capdevila
Sotsdirector:	Josep Vigo i Bonada
Secretari:	Xavier Font i Castell
Assessors:	Ramon Folch i Guillèn
	Lleonard Llorenç i García
	Julià Molero i Briones
	Josep M. Montserrat i Martí
	Josep Nuet i Badia

Xavier Pons i Tusell
Àngel Romo i Díez

Col·laboradors: Prop de cinquanta, provinents de les universitats i els centres de recerca dels Països Catalans i d'altres terres.

Ha continuat la recopilació i informatització de dades per al projecte *Atlas corològic de la flora vascular dels Països Catalans*. Durant el curs ha estat publicat i distribuït el quart volum de l'*Atlas* amb 153 mapes, cosa que representa 618 tàxons ja cartografiats, i dos catàlegs locals referents a les àrees de Grèixer (Principat de Catalunya) i Pina de Montalgrao (País Valencià).

CARTOGRAFIA DE BRIÒFITS

Directora: Creu Casas i Sicart

Col·laboradores: Montserrat Brugués i Domènech
Rosa M. Cros i Matas
Cecília Sérgio

Els treballs per a la realització d'aquest volum es van iniciar l'any 1994. Es van triar cinquanta tàxons d'entre els que es creien més interessants per la seva raresa a Europa o bé per presentar una distribució geogràfica més ben definida en l'àmbit del territori d'estudi.

Continuant amb la mateixa metodologia emprada en els anteriors volums s'ha procurat obtenir per a cadascuna de les espècies el major nombre de les mostres dipositades en els herbaris dels diferents centres d'investigació briològica, per tal de basar les dades geogràfiques en determinacions taxonòmiques exactes. Els nombrosos errors de classificació observats obliguen a revisar tot el material d'estudi. Per aquest motiu, el mes de febrer d'enguany, les coautores, Cecília Sérgio i Montserrat Brugués van anar al Museu d'Història Natural de París per tal d'extreure de la brioteca els exemplars que hem de revisar, recol·lectats per P. i V. Allorge, els quals durant anys van explorar la península Ibèrica, les illes Açores i Madeira, així com algunes mostres d'altres autors. Tot aquest material de més de tres-centes mostres i el d'altres herbaris està en una fase molt avançada d'estudi, el qual pot estar acabat al final de l'any 1996 per a ser publicat durant l'any 1997.

Entre les cinquanta espècies triades destaquem les següents:

Hedwigia stellata. Descrita fa poc temps com una espècie nova per a la flora de Suècia i per ara desconeguda a la resta d'Europa, l'hem trobat entre el material d'*H. ciliata* de l'herbari BCB i novament re-

col·lectada en les exploracions realitzades enguany al nord i a l'oest de la Península d'on hem detectat nombroses localitats. Es manifesta rara a Catalunya. Es prepara una nota per publicar.

Leucobryum juniperoideum i **L. glaucum**. En fer talls a la base dels fil·lidis, on es troba el principal caràcter diferencial entre les dues espècies, hem comprovat que s'havien confós. De l'observació del seu hàbitat hem pogut entendre la seva ecologia: en el sòl, les roques i les soques d'arbres la primera i de sòls trobosos la segona.

Sphagnum compactum. El nombre de mostres de *S. compactum* revisades és força elevat. Tot i ser un tàxon que sembla de reconeixement fàcil, en fer les seccions transversals dels fil·lidis de les mostres revisades hi hem reconegut *S. molle* i *S. papillosum* en mostres determinades com *S. compactum*. *S. molle* és interessant per la seva especial distribució al món i per la seva raresa a la Península.

Andreaea sp. pl. La major part de les espècies d'aquest gènere són d'alta muntanya, prou mal interpretades fins ara i publicades erròniament per quasi tots els briòlegs ibèrics. Acabat l'estudi de les nou espècies i amb l'assessorament de l'especialista americana Barbara Murray, la qual ha vist material ibèric i l'ha recol·lectat als Pirineus, afegim a la brioflora peninsular *A. mutabilis*, *A. heinemanii* i *A. megistospora*, i per altra part eliminem les citacions espanyoles d'*A. crassinervia* confosa a bastament amb *A. rothii*.

Funaria i **Entosthodon** sp. pl. D'estudi complex pel nombre de tàxons que constitueixen aquests dos gèneres, que sovint presenten caràcters poc definits, han estat objecte d'una especial atenció per M. Brugués, la qual ha preparat un estudi de pròxima publicació. Probablement la seva distribució geogràfica al territori estudiat aclarirà alguns dubtes de la seva identificació.

Entre les hepàtiques **Bazzania trilobata**, **B. tricrenata** i **B. flaccida** hem constatat que, mentre la primera només es troba al nord de la Península fins a Navarra on té el límit més oriental, les altres dues espècies es troben igualment disseminades però arriben fins als Pirineus.

Tenim les dades de la major part de la resta de les cinquanta espècies proposades a punt de fer els mapes corresponents i preparar el text.

ESTUDI DE L'EXPRESSIÓ D'ANTÍGENS PERIFÈRICS ORGANOESPECÍFICS AL TIMUS HUMÀ

Director: Màrius Foz i Sala

Col·laboradora: Mireia Sospedra i Ramos

Les malalties autoimmunitàries organoespecífiques són aquelles en què la resposta autoimmunitària afecta un sol òrgan amb freqüència d'origen endocrí. Aquestes malalties es caracteritzen per la presència d'autoanticossos contra autoantígens expressats únicament a l'òrgan afectat i per una resposta cel·lular també dirigida contra aquests antígens.

La resolució del problema de l'origen de l'autoimmunitat està íntimament lligada a l'aclariment dels mecanismes que normalment mantenen la tolerància als components propis. En l'actualitat, hi ha una tendència a acceptar que les malalties autoimmunitàries no organoespecífiques són conseqüència d'un error en la tolerància central, mentre que les organoespecífiques resultarien d'un error en la tolerància perifèrica.

No obstant això, hi ha evidències que suggereixen que el timus sí que fa un paper important en el manteniment de la tolerància a antígens perifèrics. Per tal d'investigar la implicació d'un error en la tolerància central en les malalties autoimmunitàries organoespecífiques, es va determinar mitjançant RT-PCR (retrotranscripció i reacció en cadena de la polimerasa) l'expressió gènica d'autoantígens endocrins en tres timus humans normals.

Autoantigen	Especificitat d'òrgan	Timus (10 dies)	Timus (2 anys)	Timus (13 anys)
TPO ¹	Tiroide	++	+	-
Tiroglobulina	Tiroide	++	++	++
Insulina	Illots pancreàtics	+	-	-
GAD ² 65	Illots pancreàtics i cervell	-	-	-
GAD 67	Illots pancreàtics i cervell	++	+	+
Glucagó	Illots pancreàtics i intestí	++	+	+
GAPDH ³	Gen ubicu	+	+	+

¹ Peroxidasa tiroïdal

² Decarboxilasa de l'àcid glutàmic

³ Gliceraldehid fosfat deshidrogenasa

+ Banda clarament visualitzada per tinció amb bromur d'etidi. Especificitat confirmada per anàlisi Southern utilitzant sondes específiques. Com a teixits de control específics dels antígens perifèrics s'han utilitzat pàncrees i tiroïdes.

L'expressió gènica dels antigens analitzats detectada en aquests experiments exclou que ens trobem davant d'un fenomen de transcripció il·legítima. A jutjar per la concentració aparent de cDNA detectable per PCR, es pot situar temptativament l'abundància dels mRNA per aquests autoantígens com a baixa (0,001-0,1 % del *pool* total de mRNA o 1-100 còpies/cèl·lula). A la transcripció il·legítima el nombre de còpies per cèl·lula és de tres ordres de magnitud inferior.

En el decurs d'aquest estudi, també es va determinar mitjançant RT-PCR l'expressió gènica d'autoantígens endocrins en teixits de control. Els resultats preliminars obtinguts fins al moment qüestionen l'especificitat dels suposats antigens perifèrics organoespecífics.

Antigen	Timus (10 dies)	Pàncrees	Tiroide	Limfòcits
TPO	+	+	+++	+/-
Tiroglobulina	+	+	+++	+/-
Insulina	-	+	-	-
GAD 65	-	+	+	-
GAD 67	+	++	-	-
Glucagó	+	++	+	-
GAPDH	+	+	+	+

Dels estudis realitzats fins al moment podem treure les conclusions següents:

1. Existeix expressió gènica d'autoantígens perifèrics a timus humà. Aquests resultats inicials replantegen el paper del timus a la tolerància enfront dels antigens endocrins perifèrics.
2. Existeix expressió gènica d'autoantígens perifèrics organoespecífics a altres teixits de control. Davant d'aquests resultats preliminars i de la tendència de les malalties autoimmunitàries d'associar-se dins d'un mateix individu i/o família, nosaltres ens qüestionem l'especificitat dels anomenats antigens organoespecífics.

Una disfunció tímica que originés un mal funcionament de la tolerància central explicaria millor que qualsevol de les hipòtesis avui dia postulades —mimetisme molecular, disfunció de la regulació T perifèrica— l'associació de les malalties autoimmunitàries entre si.

BIODIVERSITAT MICOLÒGICA DE CATALUNYA. FASE II

Les terres baixes de ponent (any 2) i els estatges subalpí i alpí (any 1)

Director: Xavier Llimona i Pagès

Col·laboradors: Jordi Vila
Pilar Hoyo
August Rocabruna
Anselm Majoral
Manuel Tabarés
J. Antonio Ramírez
Josep M. Vidal
Francesc Àngel
Lluís Ballarí
Jaume Llistosella
Enric Gràcia
Montserrat Aguasca
Maria-Pau Martín
Dolores Sierra
Imma Llorens
Josep Girbal
Sergi Santamaría
Alumnes de micologia

Aquest projecte continua el que figura a la *Memòria* de l'any anterior (curs 1993-1994; p. 44) amb el títol de «Flora micològica de la depressió de l'Ebre». La data en què es va fer la memòria esmentada coincidia amb l'inici d'una intensa activitat de prospecció i estudi, estimulada per unes condicions excepcionals de pluviositat i temperatura, molt adients per a l'estudi de la flora fúngica de les zones àries, molt poc conegudes a Catalunya.

En l'espai de dos mesos i mig extraordinaris, l'extens equip, format per professors de micologia de la Universitat de Barcelona i Universitat Autònoma de Barcelona, doctorands, membres de la Societat Catalana de Micologia i alumnes de la Universitat de Barcelona van explorar seixanta-quatre localitats, durant cinquanta-nou excursions, en les quals es recolliren més de dos mil exemplars de fongs d'ambients diversos: erms, guarets, brolles, pinedes, garrigues, carrascars, boscos de ribera, de les comarques occidentals compreses entre la Noguera i el Baix Ebre, amb especial atenció vers el Segrià i les Garrigues.

Moltes espècies de les que vam trobar tenen un gran interès taxonòmic, florístic, corològic i ecològic. Una bona part de les nombroses diàpositives obtingudes corresponen a espècies rarament o mai foto-

grafiades. Una selecció d'aquestes fotografies ha començat a aparèixer a la sèrie *Bolets de Catalunya*, de la Societat Catalana de Micologia (1995). En la nova *Revista Catalana de Micologia*, que té una bona difusió internacional, han aparegut els primers resultats del programa (Llimona i col·l., 1995) que parlen de cent setanta espècies de fongs i de la seva distribució i ecologia a l'àrea d'estudi. Però un volum molt alt de recol·leccions (sobretot afill·loforals i mixomicets) és encara en estudi. Algunes espècies són novetat per a la ciència i moltes dades completen el coneixement d'espècies fins ara poc estudiades.

Els objectius d'aquest programa s'han ampliat aquest curs amb l'estudi de diverses localitats dels estatges alpi i subalpi, on hem pogut fer nombrosos descobriments, sobretot entre la flora fúngica esfagnícola, molt especialitzada i fins ara poc coneguda al nostre país.

Restava encara pendent la prospecció dels fons vernal, ja que les dues darreres primaveres han estat molt poc apropiades per a la prospecció de fongs.

ESTUDIS SOBRE LA REPRODUCCIÓ DE PANEROLES —PLAGA DE LES NOSTRES ÀREES URBANES. DISSENY D'UN ELISA PER A QUANTIFICAR AL·LATOSTATINES

Director: Xavier Bellés i Ros

Col·laboradors: Maria Dolors Piulachs i Bagà
Núria Pascual i Duran
David Martín i Casacuberta
Lluïsa Vilaplana i Holgado
Sergio Osorio Cañadas
Eva Perendreu i Mata

D'acord amb els objectius del projecte, els treballs portats a terme poden resumir-se de la manera següent.

1. Obtenció, en conill, d'un anticòs policlonal contra l'al·latostatina-3 de *Blatella germanica*, la seqüència de la qual és Ala-Gly-Ser-Asp-Gly-Arg-Leu-Tyr-Ser-Phe-Gly-Leu-NH₂. Per tal que aquest neuropèptid fos immunogènic es lligà un residu cisteïna a l'extrem aminoterminal, la qual cosa va permetre unir el pèptid a una proteïna d'elevat pes molecular (*Keyhola limpet hemocyanin*), tot adquirint així caràcter antigènic.

La immunització es féu mitjançant mètodes convencionals, i el sèrum obtingut es fraccionà en alíquotes i es guardà a -20 °C. Posteriorment, l'anticòs fou titulat mitjançant l'assaig immunoenzimàtic que es descriu tot seguit.

2. Disseny d'un assaig immunoenzimàtic (ELISA) de tipus competitiu, per quantificar concentracions fisiològiques d'al·latostatines, en diferents teixits de *Blatella germanica*. Per a posar a punt el mètode, es conjugà el pèptid amb ovoalbumina, proteïna que s'absorbeix fàcilment a la superfície dels pouets de les immunoplaques utilitzades.

Un cop establert el protocol a seguir i caracteritzada la manera d'obtenir les mostres, es varen determinar els paràmetres més importants de l'assaig. Així doncs, es va mesurar el rang de detecció, tot usant un patró d'al·latostatina, que resultà estar entre 10 ng i 78,1 pg. La detectabilitat se situà entre 7,5 ng i 412,5 pg. Quant a la sensibilitat, fou de 2,6 ng. També es varen fer proves de reproduïbilitat de l'assaig, en analitzar diferents mostres pertanyents a exemplars de la mateixa edat, i provant diferents dilucions de cadascuna d'elles.

3. Per tal de provar l'assaig immunoenzimàtic desenvolupat, es varen mesurar els nivells d'al·latostatina circulant a l'hemolimfa de femelles de *Blatella germanica* al llarg del primer cicle gonadotròfic. Els resultats d'aquestes mesures mostren un augment progressiu d'al·latostatina des del dia zero (emergència a adult), on els valors trobats són de 2,3 ng/l, fins al dia 4, moment en què els nivells es troben a l'entorn de 6,5 ng/l. El dia 5 s'observà una davallada important, i els nivells s'acosten als obtinguts en l'adult recentment emergit. Seguidament, hi ha una recuperació significativa el dia 6, en el qual s'assoleixen valors de 10 ng/l.

Els treballs s'encaminen ara a mesurar les concentracions fisiològiques d'al·latostatina existents en el cervell i en el mesodeu. Els resultats preliminars mostren un paral·lelisme entre les dues corbes. En ambdós casos es dona un increment progressiu des del dia 0 fins al dia 7 d'edat adulta. Entre les dues corbes, però, hi ha diferències quantitatives, ja que els valors són significativament més baixos en el mesodeu que en el cervell.

LA DIVERSITAT DEL GENOMA HUMÀ

Director: Jaume Bertranpetit i Busquets

S'han recollit mostres sanguínies de 88 individus que integren, de moment, la població catalana inclosa en el projecte internacional. Aquesta recollecció s'ha dut a terme a les comarques del nord de Girona en col·laboració amb el Banc de Sang de la residència sanitària de Girona. El DNA d'aquestes mostres s'ha emprat ja en diversos estudis, especialment per a l'anàlisi de microsatèl·lits.

D'altra banda, s'han dut a terme diversos assajos de transformació cel·lular, en resultats positius amb cèl·lules fresques i molt menys clars (a causa que presenten un creixement molt i molt lent) amb

cèl·lules que havien estat congelades. Ara ja estem preparats per poder transformar a una escala molt superior i, evidentment, intentant utilitzar cèl·lules fresques.

MALES HERBES DELS CULTIUS HORTÍCOLES DEL LITORAL CATALÀ

Director: Josep I. Izquierdo

Després de conèixer el finançament per part de l'IEC del projecte presentat sobre «Males herbes dels cultius hortícoles del litoral català», el mes de març de 1995 es va procedir a crear la xarxa d'agricultors col·laboradors on es realitzarien els seguiments de les parcel·les experimentals. Els seguiments es divideixen en quatre períodes coincidint aproximadament amb les estacions de l'any. Per a cada període es seleccionen els cultius hortícoles més representatius. Durant l'any 1995 s'han pogut obtenir dades dels períodes d'estiu i tardor, i es comencen a generar les d'hivern.

Comarques i finques mostrejades

Les comarques i les finques on s'ha realitzat un mostrari es presenten en les taules 1 i 2, respectivament. La distribució de les comarques i nombre de finques està íntimament relacionat amb la importància hortícola d'aquestes comarques.

El nombre de finques per als períodes d'estiu i tardor és el següent:

TAULA 1

	ESTIU	TARDOR
Alt Empordà	2	2
Alt Penedès	1	1
B. Camp/Tarragonès	4	4
B. Llobregat	3	5
B. Penedès	2	2
Gironès	1	1
Maresme	6	6
Montsià	4	5
Selva	2	2
Vallès	2	2

El total de finques mostrejades va ser de 27 a l'estiu i 30 a la tardor, podent-se donar el cas que en una finca es controlés més d'una parcel·la.

Cultius mostrejats

Els criteris de selecció dels cultius estan lligats a la temporada, importància quantitativa a Catalunya i comarcal, i la disponibilitat del pagès (vegeu el Projecte 1995). Concretament el repartiment per cultius va ser el següent:

TAULA 2

CULTIUS	PERÍODE	
	ESTIU	TARDOR
Enciam/Escarola	13	11
Mongeta	3	—
Carxofa	6	14
Tomàquet	7	—
Col, crucíferes	1	11
Api	—	3
Fava	—	1
Espinac	—	1
Calçot	—	1
TOTAL	30	42

Seguiment de les parcel·les experimentals

Un cop senyalitzada una parcel·la experimental (10-40 m² de cultiu on no es realitza cap tractament que afecti el desenvolupament de la vegetació adventícia) es fan avaluacions de composició florística, abundància (Índex visual de densitat —Barralía—) fenològiques.

Paral·lelament s'han recollit mostres de terra de les zones de mostreig per a la seva anàlisi i posterior relació amb la flora observada.

Les visites a la parcel·la es realitzen al llarg del cultiu. Depenen del cultiu i de l'estació, això implica unes variacions en la freqüència de visita. Aquestes es realitzen cada 2-3 setmanes a l'estiu i cada 4-5 setmanes a la tardor. Cada punt d'observació té de 2 a 4 observacions per temporada.

Les plàntules dubtoses són criades a l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona fins que tenen suficients característiques morfològiques per a la seva identificació. Les espècies vegetals on la seva classificació és problemàtica són enviades a l'Institut Botànic per a la seva identificació.

En les visites també es recullen les denominacions populars utilitzades de les herbes que creixen en els cultius hortícoles.

Anàlisi de les dades i primers resultats

Les dades generades pels punts són introduïdes en un banc de dades informatitzat per posteriorment realitzar les anàlisis que es considerin interessants. El programa d'anàlisi utilitzat és el SAS. Per facilitar el seu maneig s'utilitza un codi de cinc lletres per definir les diverses espècies vegetals.

Com a exemple oferim la llista d'espècies d'estiu detectades (taula 1). S'obtenen dades de freqüència i d'importància d'acord amb la informació de densitat (BARR) (taula 2). Aquesta informació també s'analitza per tipus de cultiu i comarques. Cal disposar de més dades entre estacions per a comparar la flora al llarg de la temporada.

Perspectives

La feina que genera aquest treball és considerable. Es pot dividir en sis apartats:

- Gestió de finques i agricultors col·laboradors
- Implantació de parcel·les experimentals (cada 3 mesos)
- Visites d'avaluació de flora
- Identificació i cria de plantes adventícies
- Fotografia i referències bibliogràfiques
- Introducció de dades i anàlisi de resultats.

El treball es planteja continuar al llarg de dos anys complets, com a mínim, per disposar de dades d'una fiabilitat. El desenvolupament d'aquest projecte està íntimament lligat al finançament de l'IEC que cobreixen mínimament (fort retall de l'ajut respecte el pressupost original) les despeses de desplaçaments que generen les feines d'implantació i seguiment de parcel·les experimentals.

SOCIETATS FILIALS

**INSTITUCIÓ CATALANA
D'ESTUDIS AGRARIS**

Junta Directiva

President:	Joan Pere Vilà-Hors
Vicepresident:	Ramon Lletjós i Castells
Tresorer:	Antoni Maza i Ramoneda
Secretari:	Josep-Ramon Belsa i Llord
Coordinadors:	Ignasi Castelló i Vidal Empar Cortés i Lucas Anna Jacas i Benages Josep Montaner i Giró Josep Montasell i Dorda Francesc Reguant i Fosas Jordi Ticó i Maluquer
Vocals:	Joan Isart i Sabi Josep M. Puiggròs i Jové Santiago Pocino Peñalba Joan Ràfols i Casamada
Delegat de l'IEC:	Josep Vigo i Bonada
Nombre de socis:	450

La Institució Catalana d'Estudis Agraris té les seccions següents:

- Secció d'Agricultura
- Secció d'Estudis Rurals
- Secció d'Ornamentals
- Secció de Protecció Vegetal
- Secció de Ramaderia
- Secció de Sòls
- Secció Forestal.

CURSOS

Monografies de Paisatgisme i Jardineria. Organitzat per la Secció d'Ornamentals. El monogràfic I es desenvolupà del 28 de febrer al 4 d'abril de 1995. El monogràfic II, de l'1 de març al 3 de maig de 1995. El monogràfic III, del 2 de març al 20 d'abril de 1995.

MONOGRÀFIC I. *Paisatgisme. Tractament de la vegetació en espais naturals*

Professorat: Bet Figueres i Ponsa, arquitecta paisatgista, paisatgista de l'Equip de Rius de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i professora del màster en arquitectura del paisatge de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de Catalunya; Francesc Giró i Amigó, biòleg especialitzat en Restauració i Gestió d'Espais Fluvials; Montse Jorba i Peiró, biòloga, investigadora adscrita al Centre de Recerca i Aplicacions Forestals (CREAF); Josep Lascurain i Golferichs, biòleg, conservador del Museu de Gavà, assessor de l'Equip de Rius de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

MONOGRÀFIC II. *L'arbre ornamental: aplicació i plagues*

Professorat: Teresa Adserías i Sans, biòloga; Xavier Argimón i de Vilardaga, enginyer tècnic agrícola; Francesc Barberà i Carré, metge, creador de l'Arboretum de les Garrigues; Josep M. Vives de Quadras, enginyer agrònom del Servei de Protecció dels Vegetals del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya; Josep Montaner i Giró, enginyer tècnic agrícola, coordinador de la Secció d'Ornamentals de la ICEA.

MONOGRÀFIC III. *Dibuix de paisatge i jardí*

Professorat: Josep Lluís Ros Pérez, doctor arquitecte, professor de dibuix de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona; Jordi Muñis i Garcia, de VIRIDIS, SA.

CONFERÈNCIES

Ester Torres i Güell, del Laboratori de Diagnòstic del Servei de Protecció dels Vegetals, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya: «El mètode Elisa per a la detecció de residus de fitosanitaris en sòls, fruits i aigües». Institut d'Estudis Catalans, 10 d'octubre de 1994.

Sílvia Burés i Pastor, enginyera agrònoma: «Jardineria amb baix consum d'aigua. La xerojardineria». Institut d'Estudis Catalans, 15 de desembre de 1995.

Marie-Thérèsè Arnaud, professora del Laboratori de Botànica i Ecologia Mediterrània de la Facultat de Sant Jeroni, Marsella: «Le Châtaignier. Différentes utilisations en France et son avenir». Institut d'Estudis Catalans, 26 de gener de 1995.

Manuel Garasa i Laborda, professor d'aprofitaments i repoblacions de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Agrònoms i Forestals de Lleida: «Els plecs de condicions tècniques en aprofitaments forestals». Institut d'Estudis Catalans, 30 de març de 1995.

DEBATS AGRARIS

Anàlisi sociològica dels resultats de les eleccions a cambres agràries. Ponent: Andreu Peix, doctor en sociologia. Institut d'Estudis Catalans, 9 de febrer de 1995.

Un nou concepte de gestió de l'espai agrari: els parcs agrícoles. Ponents: Miquel Domènech i Roig, enginyer tècnic agrícola, gerent del Patronat de Promoció Agrícola del Consell Comarcal del Baix Llobregat; Ismael Santonja i Ivorra, enginyer tècnic agrícola, delegat d'EURUP, SL a la demarcació de Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, 25 d'abril de 1995.

La producció de carn de vaquí als EUA comparada amb la de Catalunya. Exposició de dades. Ponent: Antoni Miquel i Puigdemasa, IRTA, Prat de Llobregat. Institut d'Estudis Catalans, 11 de maig de 1995.

Producció integrada i agricultura ecològica. Ponents: Ignasi Franco, coordinador de la Comissió Tècnica de la Denominació Genèrica «Producció Integrada»; Isidre Martínez, director tècnic del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica. Institut d'Estudis Catalans, 16 de maig de 1995.

Pla de reestructuració de cooperatives agràries. Ponents: Joan Gené i Albesa, responsable de sectors de producció de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya; Antoni Solé i Gasset, gerent del Pla de Reestructuració de Cooperatives Agràries de Catalunya. Institut d'Estudis Catalans, 8 de juny de 1995.

JORNADES

Problemes moderns en l'ús dels sòls: nitrats. Cabrils, 11 de novembre de 1994. Participants: J. M. Alcañiz, UAB; M. Soliva, Escola Superior

d'Agricultura de Barcelona; J. Saña; J. Navés i C. Torres, Pla pilot purins, Consell Comarcal del Pla d'Urgell; M. Aran, Laboratori d'Anàlisi i Fertilitat de Sòls, Sidamont; J. Serra, Fundació Mas Badia; N. Teixidor, Servei d'Agricultura, DARP; J. Sió, Servei d'Agricultura, DARP. Moderadora: E. Cortés.

Problemes moderns en l'ús dels sòls: nitrats. Cabrils, 11 de novembre de 1994. Participants: P. Villar, J. M. Villar, Universitat de Lleida; D. Badia, Escola d'Enginyeria Tècnica Agrícola, Osca; J. Montaner, Fundació Mas Badia; M. Pérez, Laboratori Agrari; M. Gispert, Universitat de Girona; R. Danès, Departament de Medi Ambient; J. Boixadera, Servei d'Agricultura, DARP. Moderador: J. Boixadera.

Míldiu 1960: 35 anys després. La protecció de la vinya: 1960/1995 - 2000. Vilafranca del Penedès, 17 de juny de 1995. Conferenciant: Emili Giralt i Raventós, president de l'Institut d'Estudis Catalans. Taula rodona: Josep M. Espelta, Josep M. Vives, Lluís Muntan i Josep A. de Sangenis. Homenatge als observadors i col·laboradors en l'organització i posada a punt del Servei d'Avisos contra el míldiu. Moderador: Jordi Ticó.

I Jornades d'Ordenació Forestal Aplicada. Institut d'Estudis Catalans, dies 27-28 i 29 de juny de 1995.

XI Jornada d'Agricultura a Prada: *Una agricultura mediterrània per a una dieta mediterrània.* Universitat Catalana d'Estiu, Prada de Conflent, 19 d'agost de 1995. Participants: Josep Tarragó i Colominas, director de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària; Ramon Clotet i Ballús, de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona; Ramon Lletjós i Castells, del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya; Christian Selgas, de la Cambra Agrària dels Pirineus Orientals; Lluís Massana, de la Universitat Rovira Virgili; Concepció Fiol, de la Ciutat Sanitària i Universitària de Bellvitge; Eliana Comelada, escriptora i gastrònoma.

La imatge de l'agricultura. Jornada-debat. En el marc de les Jornades Tècniques de la Fira de Sant Miquel EUROFRUIT. Lleida, 28 de setembre de 1995. Participants: José Ramón López Pardo, director general de Planificació Rural i del Medi Ambient del MAPA; Miren Etxezarreta, de la Universitat Autònoma de Barcelona; Josep Puigpelat, enginyer tècnic agrícola i pagès; Gonçal Mazcuñan, director de Regió 7; Montserrat Esteva, dona pagesa; Ignasi Aldomà, professional neo-rural; Josep Pernau, degà del Col·legi de Periodistes. Organitzada conjuntament amb l'Associació de Periodistes i Escriptors Agraris de Catalunya.

Sessions

Ordenació de boscos públics. Participants: Pilar Pita, enginyera de munts; Francesc Cano, enginyer tècnic forestal del DARP; Joan Manuel Rodríguez, enginyer tècnic forestal del DARP; Rafael Cal, enginyer de munts; Mercè Aniz, enginyera de munts del DARP; Rosario Fanlo, de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de Lleida; Jordi Bas, enginyer agrònom de l'ETSEAL; Xavier Miranda, enginyer de munts del DARP.

Ordenació de boscos privats. Participants: Serge Peyre, tècnic forestal del Sindicat de Propietaris Forestals Silvicultors; Bruno Mariton, tècnic forestal del Centre Regional de la Propietat Forestal del Llenguadoc-Rosselló (França); Ricard Farriol, enginyer tècnic forestal del CPF; Josep Argemí, enginyer tècnic forestal del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona; Narcís Motjé, enginyer forestal i vocal del Col·legi d'Enginyers Forestals; Joan Vallhonrat, enginyer tècnic forestal del DARP; Miguel Ángel Villamuera, enginyer tècnic forestal del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Organitzada conjuntament amb el Centre de la Propietat Forestal amb la col·laboració del Col·legi d'Enginyers Tècnics Forestals i Col·legi d'Enginyers Forestals.

Sòls contaminats. Cabriels, 30 de juny de 1995. Participants: J. Bech, F. J. Tobías i N. Roca, de la Universitat de Barcelona; M. Carbó i R. Mujeriego, de la Universitat Politècnica de Catalunya; L. Sala, Consorci Costa Brava; J. Boixadera, Servei d'Agricultura DARP i Universitat de Lleida; M. Aragay i M. Pérez, Laboratori Agroalimentari, DARP; J. A. Lopera, J. Valero, M. Soliva, X. Martínez, M. Lladó, T. Balanya, J. Saña i J. C. More, Escola Superior d'Agricultura de Barcelona; A. Torres, J. M. Virgili i A. Bosch, de la Universitat de Lleida; X. Font, J. M. Carmona i A. Casas, de la Universitat de Barcelona; A. Navarro i X. Font, de la Universitat Politècnica de Catalunya; J. C. Tapias, M. Folch, A. Cortés, E. Martí, R. Cruañas i M. A. Garau, de la Universitat de Barcelona; R. Boluda, de la Universitat de València. Moderador: J. Boixadera.

Sòls contaminats. Cabriels, 30 de juny de 1995. Participants: J. Grifoll, de la Universitat Rovira Virgili; M. Camps, de la Universitat de Santiago; E. Eljarrat, I. Espadaler, J. Caixachs i J. Rivera, del CSIC; L. Comellas, de l'Institut Químic de Sarrià; N. Chalaux, C. Maldonado, J. M. Bayona, R. Alzaga, J. Fernández, A. Oubiña, J. Gascón i D. Barceló, del CSIC; M. Vidal, de la Universitat de Barcelona. Organitzada conjuntament amb la Delegació Territorial, Sociedad Española de la Ciencia del Suelo. Moderadora: E. Cortés.

Sessió de pòsters

«Metalls pesants en sòls: utilització de diferents tipus d'àcids minerals en la preparació de la mostra». M. T. Pinent, Laboratori d'Anàlisi i Fertilitat de Sòls. Sidamunt.

«Resultats d'una prospecció de sòls agrícoles i forestals a la comarca del Solsonès i nivells de contaminació observats». M. Aran, Laboratori d'Anàlisi i Fertilitat de Sòls. Sidamunt.

«Estudi de la retenció de radiocesi sòls forestals». M. Vidal, de la Universitat de Barcelona.

TAULA RODONA

Cambres agràries de Catalunya. Participants: David Coll i Batllori, secretari tècnic de Ramaders i Pagesos de Catalunya; Josep Riera i Porta, coordinador nacional de la Unió de Pagesos de Catalunya; Baldiri Ros i Prat, president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Institut d'Estudis Catalans, 27 d'octubre de 1994.

PRESENTACIÓ DE LLIBRES

Una política forestal per a l'Estat de les autonomies. Autor: Eduard Rojas i Briales. Presentació a càrrec de Jordi Peix i Massip, director general del Medi Natural. Institut d'Estudis Catalans, 22 de juny de 1995.

ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA

La ICEA a debat. Grups de treball: dinàmica de la ICEA; activitats de la ICEA; les seccions de la ICEA; publicacions; projecció exterior i relacions institucionals; finançament. Castell de Montesquiú, 3 de juny de 1995.

PUBLICACIONS

Dossiers Agraris, núm. 1. «Producció d'arbres i arbusts ornamentals a Catalunya. Producció, disponibilitat i aplicació de l'arbre autòcton». Autors: Teresa Adserias i Sans, biòloga; Francesc Barberà i Carré, metge; Lluís Masvidal i Calpe, INORSA, Mercat de Flor i Planta Ornamental de Catalunya; Josep Montaner i Giró, coordinador de la Secció d'Ornamentals de la ICEA; Miquel Plana i Mateo, enginyer tècnic agrícola; Josep M. Vives de Quadras, del Servei de Protecció

dels Vegetals de la Generalitat de Catalunya. Coordinador: Josep Montaner i Giró.

Dossiers Agraris, núm. 2. «El sector de carn de vaquí». Autors: Francesc Reguant i Fosas, economista i coordinador de la Secció d'Estudis Rurals de la ICEA; Anna Jacas i Benages, veterinària i coordinadora de la Secció de Ramaderia de la ICEA; Valentín Almansa de Lara, del MAPA; R. Valls i Pursals, administrador de la Comissió Europea. Direcció General d'Agricultura; Antoni Cañavate Peiró, del DARP; Luis Ferrer Falcón, d'ASOCARNE; Albert Massot i Martí, del DARP. Coordinadora: Anna Jacas i Benages

ALTRES ACTIVITATS

Es va atorgar el Premi per a estudiants al treball *Valoració de projectes forestals. El moment òptim de tallada i les generacions futures*, de Francesc Muñoz i Gutiérrez.

També es va atorgar un accèssit al treball *Aplicació de compost de diferents orígens, com a substrat per al cultiu en contenidor d'arbustos*, de Glòria Domínguez i Laura Reñaga.

INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL

Junta Directiva

President: David Serrat i Congost
Vicepresident: Josep Germain i Otzet
Tresorera: Jordina Belmonte i Soler
Secretària: Montserrat Inglès i Urpinell
Vocals: Josep Biosca i Munts
Ferran González i Prat
Joan Isart i Sabi
Laura Llorens i Guasch
Joaquim Nogués i Carulla
Xavier Oliver i Martínez-Fornés
Maria Pery i Ventosa
Emilio Ramos i Guerrero
Maria Sala i Sanjaume
Ignasi Soriano i Tomàs

Delegat de l'IEC: Oriol Riba i Arderiu

Nombre de socis: 943

Premi de la ICHN

Es va atorgar el premi al treball *Estudi de les distàncies de dispersió per mirmecocòria i espècies de formigues dispersants*, de Crisanto Gómez i López.

També es concediren els accessits als treballs *Sedimentologia i tecto-estratigrafia del paleogen continental de la vora sud-oriental de la Conca de Barberà*, de Jorge Molinero i Huguet, i *El paisatge granític de l'Ardenya*, de Sergi Mujal i Juncà i Gabriel Sáez i Espases.

CURSOS

Cursos CIRIT

Estadística per a aerobiòlegs. Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona, del 31 d'octubre al 3 de novembre de 1994. Amb la col·laboració de la Unitat de Botànica de la Facultat de Ciències de la UAB. Coordinat per Jordina Belmonte, de la UAB.

Paul Comtois, de la Universitat de Mont-real, Canadà.

Reservoris carbonàtics. Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona, del 19 al 21 de desembre de 1994. Coordinat per Antoni Obrador, de la Unitat d'Estratigrafia del Departament de Geologia de la UAB, i Francesc Calvet, del Departament GPPG de la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona.

Wayne Merrill Ahr, del Departament de Geologia de la Universitat de Texas A&M.

Cursos naturalistes de la ICHN

Els mamífers carnívors a Catalunya: I. Teoria. Institut d'Estudis Catalans, del 16 al 20 de gener de 1995. Coordinat per Mar Olivar.

Ferran González, Josep M. López-Martín i Santiago Palazón, de la Universitat de Barcelona, i Jordi Ruiz-Olmo, del Servei de Protecció i Gestió de la Fauna, de la Generalitat de Catalunya.

Els mamífers carnívors a Catalunya: II. Treball de Camp. Salardú, 21 i 22 de gener de 1995. Coordinat per Mar Olivar.

Jordi Ruiz-Olmo, del Servei de Protecció i Gestió de la Fauna, de la Generalitat de Catalunya.

Tipologia dels sòls de la Garrotxa. Olot, 11 i 12 de març de 1995. Amb la col·laboració del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Museu dels Volcans. Coordinat per Jordi Nebot.

Francesc Canalies, director del Laboratori Polivalent de la Garrotxa.

Els vertebrats del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Olot, 1 i 2 d'abril de 1995. Amb la col·laboració del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Museu dels Volcans. Coordinat per Jordi Nebot.

Roser Campeny i Carme Rossell, biòlogues. Minuartia, Estudis Ambientals, SL.

Amfibis i rèptils a Catalunya. Planoles, 13 i 14 de maig de 1995. Coordinat per Mar Olivar.

Oscar Arribas, zoòleg.

Curs pràctic de geomorfologia glacial. Vielha, 27 i 28 de maig de 1995. Amb la col·laboració del Centre de Recerca d'Alta Muntanya de la Universitat de Barcelona. Coordinat per Boris Weitzmann.

Jaume Bordonau i Joan Manuel Vilaplana, de la Universitat de Barcelona.

Fenomenologia càrstica i funcionament del sistema lacustre de la Garrotxa i de Banyoles. Olot, 3 i 4 de juny de 1995. Amb la col·laboració del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Museu dels Volcans. Coordinat per Jordi Nebot.

David Brusi, de la Universitat de Girona.

Fauna vertebrada d'alta muntanya. Vielha, 15 i 16 de juliol de 1995. Amb la col·laboració del Centre de Recerca d'Alta Muntanya, de la Universitat de Barcelona. Coordinat per Boris Weitzmann.

Jordi Canut, del Servei de Protecció i Gestió de la Fauna, de la Generalitat de Catalunya.

Estudi dels peixos a l'alta muntanya. Vielha, 22 i 23 de juliol de 1995. Amb la col·laboració del Centre de Recerca d'Alta Muntanya, de la Universitat de Barcelona. Coordinat per Boris Weitzmann.

Frederic Casals, de la Universitat de Lleida.

El paisatge vegetal de l'alta muntanya. Vielha, 28, 29 i 30 de juliol de 1995. Amb la col·laboració del Centre de Recerca d'Alta Muntanya, de la Universitat de Barcelona. Coordinat per Boris Weitzmann.

Empar Carrillo, de la Universitat de Barcelona.

CONFERÈNCIES

Josep Dolz i Ripollès, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Les riuades a Catalunya. La seva problemàtica». Institut d'Estudis Catalans, 15 de desembre de 1994.

Emilio Custodio, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Les aigües subterrànies. La seva gestió». Institut d'Estudis Catalans, 12 de gener de 1995.

Jeroni Lorente, de la Universitat de Barcelona, i Antonio Monzón, enginyer de monts: «El foc al bosc. Inici i evolució». Institut d'Estudis Catalans, 16 de febrer de 1995.

Francesc Lloret, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Joan Carles Guix, de la Universitat de Barcelona: «La recuperació del bosc després del foc. Interacció entre la fauna i la flora». Institut d'Estudis Catalans, 15 de març de 1995.

Carles Gràcia, de la Universitat de Barcelona: «El bosc a Catalunya: característiques, evolució, explotació i perspectives de futur». Institut d'Estudis Catalans, 25 d'abril de 1995.

Rafael Mujeriego, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «La qualitat de les aigües. El seu tractament». Institut d'Estudis Catalans, 15 de maig de 1995.

CONGRÉS

Simposi sobre grans sondatges i altres mètodes d'estudi de l'escorça terrestre i el mantell superior. Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona, 23 de març de 1995. Amb la col·laboració de la CIRIT. Coordinat per Pere Busquets, de la Universitat de Barcelona, i Andrés Pérez, de l'Institut de Ciències de la Terra del CSIC.

COL·LOQUI

La conservació de la biodiversitat a Catalunya. Sessió conjunta ICHN-SCB. Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, 10 de maig de 1995. Participants: Jaume Terradas, de la Universitat Autònoma de Barcelona; Francesc Giró, director general del Patrimoni Natural, del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya; Ramon M. Masalles, de la Universitat de Barcelona, i Henk Hobbelenk, de l'Acció Internacional per als Recursos Genètics (GRAIN).

TAULA RODONA

Foc i aigua a Catalunya: perspectives de gestió del territori. Sessió inaugural del curs 1993-1994. Institut d'Estudis Catalans, 3 de novembre de 1994. Participants: Rosa Barba, de la Universitat de Barcelona; Narcís Prat, de la Universitat de Barcelona; Ramon Vallejo, de la Universitat de Barcelona i coordinador del Pla de Regeneració de Zones Cremades de la Comunitat Valenciana.

Activitats de la delegació del Bages

Els sòls de Catalunya, per Albert Vicens, de la Universitat de Barcelona. 27 de gener de 1995.

- Els rapinyaires del Bages*, per J. Bosch, falconer. 24 de febrer de 1995.
- Conferència/audiovisual (acte conjunt ICHN, UPC i Col·legi de Doctors i Llicenciats): «Missió Mauritània» (Ferro al mig del desert), per J. Montoriol-Pous. 16 de març de 1995.
- Conferència/audiovisual (acte conjunt ICHN, UPC i Col·legi de Doctors i Llicenciats): «Angkor» (Temples al mig de la selva de Cambodja), per J. Montoriol-Pous. 23 de març de 1995.
- Audiovisual: «La formació dels Pirineus», per Pere Busquets, de la Universitat de Barcelona. 31 de març de 1995.
- «Recorregut naturalista pel Bages» (Parc Natural de Sant Llorenç de Munt), per Florenci Vallès, biòleg. 23 d'abril de 1995.
- «Els aiguamolls de l'Empordà». Sessió prèvia a la sortida de l'1 de maig, per Ramon Solà, biòleg. 28 d'abril de 1995.
- «Sortida naturalista» als espais naturals de les Alberes i aiguamolls de l'Empordà, dirigida per membres de la ICHN. 1 de maig de 1995.
- «Miscel·lània de diapositives» sobre la natura. 16 de juny de 1995.

PUBLICACIONS

- DURFORT I COLL, Mercè. *Iniciació a les tècniques histològiques vegetals i animals*. (Seminaris d'Estudis Universitaris; 9). Barcelona, 1994. 48 p.
- Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*. (1994), núm. 62. *VIII Sessió conjunta d'entomologia*, Institució Catalana d'Història Natural - Societat Catalana de Lepidopterologia. Barcelona, 152 p.

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA

Junta Directiva

President:	Ramon Bartrons i Bach
Vicepresident 1r:	Jaume Bertranpetit i Busquets
Vicepresident 2n:	Lluís Cornudella i Mir
Tresorera:	Ruth Ferrer i Roig
Secretari general:	Joan Serratosa i Serdà
Vicesecretària:	Roser Pagan i Esquiús
Vocal 1a,	
Lexicografia:	Mercè Piqueras i Carrasco
Vocal 2a, Recerca:	Pilar Aluja i París
Vocal 3r, Sessions:	Ferran Azorín i Marín
Vocal 4t, Relacions	
Exteriors:	Xavier Pastor i Durán
Vocal 5a,	
Publicacions:	Francesca Vidal i Domínguez
Vocal 6a,	
Estudiants:	Marta Longares i Berengueras
Delegat de l'IEC:	Carles Bas i Peired
Nombre de socis:	1.639
Entitats adherides:	135

La Societat Catalana de Biologia conté les seccions especialitzades següents:

- Secció d'Antropologia Biològica
- Secció de Biofísica
- Secció de Biologia del Desenvolupament
- Secció de Biologia Molecular

- Secció de Biologia de la Reproducció
- Secció d'Ecologia
- Secció d'Endocrinologia Experimental
- Secció d'Enzimologia i Regulació Metabòlica
- Secció de Fisiologia Vegetal
- Secció d'Hepatologia Bàsica i Experimental
- Secció d'Immunologia Experimental
- Secció de Microbiologia
- Secció de Neurobiologia Experimental
- Secció d'Oncologia Experimental
- Secció d'Estudiants.

CURSOS

Avençes en l'estudi del metabolisme. Universitat de Barcelona. Barcelona, del 6 al 17 de febrer de 1995.

Xavier Testar, de la Universitat de Barcelona: «Regulació per agents B-adremèrgics de l'estimulació del transport de glucosa per insulina».

Ramon Bartrons, de la Universitat de Barcelona: «Regulació del metabolisme de carbohidrats en el cervell».

Santiago Ambrosio, de la Universitat de Barcelona: «Models neurològics cerebrals».

Emili Itarte, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Nivells de regulació de la caseïna quinasa 2 en resposta a hormones i factors de creixement».

Néstor Gómez, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «MAP quinases en la transmissió de senyals mitogènics».

Antonio Zorzano, de la Universitat de Barcelona: «Translocació de transportadors de glucosa en resposta a hormones».

Manuel Palacín, de la Universitat de Barcelona: «Bioquímica, fisiologia i patologia d'un transportador».

J. Carlos Fernández Checa, de l'Hospital Clínic Provincial de Barcelona: «Clonatge i regulació del transportador de glutació en fetge».

M. J. Martínez Díaz Guerra, del Consell Superior d'Investigacions Científiques, Madrid: «Regulación de la expresión de la L-piruvato quinasa».

Robert Bellé, del Laboratori de Fisiologia, Universitat Pierre i

Marie Curie, CNRS, París: «*Xenopus laevis* oocytes as a model to study the control of cell division».

CONFERÈNCIES

Diego Haro, del Departament de Ciències Humanes i de la Nutrició de la Universitat de Barcelona: «Regulación transcripcional del gen de la HMGCoA sintasa mitocondrial por ácidos grasos y factores específicos de tejido». Barcelona, 7 d'octubre de 1994.

Pere Ginés, del Servei d'Hepatologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Mecanismos d'activació de les quinases per mitògens (ampquinases) en hepatòcits de rata en cultiu». Barcelona, 10 d'octubre de 1994.

Toni Planas, de l'Institut Químic de Sarrià: «Mecanisme catalític i especificitat de β -1,3-1,4-glucanases bacterianes». Barcelona, 14 d'octubre de 1994.

Juan Jesús Pérez, de l'Institut de Recerca Molecular, Palo Alto, Califòrnia, EUA i UPC: «Estudio teórico de polipéptidos con interés farmacéutico». Barcelona, 21 d'octubre de 1994.

Josep Casadesús, del Departament de Genètica de la Universitat de Sevilla: «Efectes pleiotròpics de la sobreexpressió de les proteïnes HisH i HisF». Barcelona, 21 d'octubre de 1994.

Marta Bosch, del Servei Hormonal de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Efecto acuarético de los agonistas k-opoide en ratas cirróticas con ascitis». Barcelona, 24 d'octubre de 1994.

Timothy Thomson, de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica: «Aislamiento rápido de genes de expresión diferencial: aplicación a dos modelos celulares». Barcelona, 26 d'octubre de 1994.

Roderic Guigo, de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica: «Anàlisi computacional de bioseqüències. Identificació de gens en seqüències de DNA». Barcelona, 28 d'octubre de 1994.

Carmen Castresana, del CIB, CSIC, Madrid: «Reacción de defensa vegetal: mecanismos de control y regulación de la expresión génica». Barcelona, 2 de novembre de 1994.

Carmen Benito, del Servei d'Hormonologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Obtenció de la proteïna recombinant del GAD.65». Barcelona, 2 de novembre de 1994.

Thomas J. Bach, del CNRS, d'Estrasburg, França: «The isoprenoid pathway in plants: some new aspects on the enzymology of the entry reactions». Barcelona, 4 de novembre de 1994.

Anna Castro, del Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica de la Universitat de Barcelona: «Identificació de noves *Calmodulin-binding-proteins* nuclears». Barcelona, 7 de novembre de 1994.

Lucas Sánchez, del CIB, CSIC, Madrid: «Determinación sexual y compensación de dosis génica en *Drosophila*: regulación del gen *Sex lethal*». Barcelona, 9 de novembre de 1994.

Enrique Meléndez-Hevia, de la Universitat de La Laguna: «Optimización del diseño de la glicosis en la evolución del metabolismo: el resultado de un encuentro entre la química orgánica, la cinética y la termodinámica con la selección natural de Darwin». Barcelona, 11 de novembre de 1994.

Pere Puigdomènech, del Centre d'Investigació i Desenvolupament, CSIC: «Gens i mutants relacionats amb lignina en el blat de moro». Barcelona, 16 de novembre de 1994.

Mariona Bono, del Servei d'Hormonologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Polimorfismes del receptor α_2 -adrenèrgic: aplicació a la hipertensió essencial». Barcelona, 16 de novembre de 1994.

Athel Cornish-Bowden, del Laboratori de Química Bacteriana, Marsella, França: «Perspectivas acerca del uso de la manipulación génica para la mejora del rendimiento metabólico en biotecnología». Barcelona, 18 de novembre de 1994.

Lynn Margulis, de la Universitat de Massachusetts, EUA: «El de la vida y de la célula». Bellaterra, 22 de novembre de 1994.

Baldomero Oliva, de l'Institut de Biologia Fonamental, UAB: «Dinámica de proteínas». Barcelona, 25 de novembre de 1994.

Henry-Géry Hers, de la Universitat Catòlica de Louvain, Brussel·les: «The biochemical mechanisms of blood glucose homeostasis». Bellvitge, 28 de novembre de 1994.

Gonzalo Vidal, de la Universitat d'Uppsala, Suècia: «Los primeros protistas. Una perspectiva geológica». Barcelona, 29 de novembre de 1994.

Alberto Leivas, del Servei d'Hormonologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Expressió diferencial del RNAm d'ET-1 en rates cirròtiques amb ascitis». Barcelona, 30 de novembre de 1994.

José Manuel González-Ros, del Departament de Neuroquímica, UA: «Estudios conformacionales del péptido responsable de la inactivación de canales de potasio». Barcelona, 2 de desembre de 1994.

Regina Maria Baretto, Departament de Ciències Biològiques, Facultat de Ciències Farmacèutiques, UNESP, Araraquara, São Paulo, Brasil: «Caracterización de cepas de *Trypanosoma cruzi* aisladas en pacientes con la enfermedad de Chagas». Barcelona, 7 de desembre de 1994.

Ramón Santamaría, Institut de Microbiologia Bioquímica, Salamanca: «Caracterización de las celulasas y xilasas producidas por *Streptomyces halsterii* JM8». Barcelona, 14 de desembre de 1994.

Gemma Solanes, del Departament de Bioquímica de la Facultat de Veterinària, UAB: «L'expressió del MRNA antisentit del GLUT 2 a les cèl·lules beta del pàncrees d'animals transgènics condueix a diabetis». Barcelona, 14 de desembre de 1994.

Narcís Prat, Departament d'Ecologia de la Facultat de Biologia, UB: «La planificació hidrològica de la conca de l'Ebre, situació actual i risc per al Delta». Barcelona, 15 de desembre de 1994.

Antoni Canicio, Assessor del programa MEDDELT: «Dèficit sedimentari, subsidència i regressió». Barcelona, 15 de desembre de 1994.

Carles Ibáñez, Departament d'Ecologia de la Facultat de Biologia, UB: «Els aiguamolls i arrossars com a elements clau en l'equilibri global del Delta». Barcelona, 15 de desembre de 1994.

Xavier Estivill, IRO, Barcelona: «Variabilitat i mutacions en el gen de la fibrosi quística: avantatge, malaltia i evolució». Barcelona, 16 de desembre de 1994.

Javier Capdevila, Centre de Biologia Molecular, CSIC-UAM, Madrid: «Moléculas organizadoras de patrón en los discos imaginales de *Drosophila*». Barcelona, 19 de desembre de 1994.

José M. Casasnovas, Centre de Recerca de la Sang de l'Escola Mèdica de Harvard, Massachusetts, EUA: «Análisis de la interacción de la proteína de adhesión celular ICAM-1 con rhinovirus». Barcelona, 21 de desembre de 1994.

Ramon Messeguer, IRTA, Cabrils: «Desenvolupament de marcadors moleculars i construcció de mapes genètics a vegetals». Barcelona, 11 de gener de 1995.

M. Jesús Martínez Osaba i Josep Oriola, del Servei d'Hormonologia, de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Caracterització molecular del receptor d'andrògens en síndromes d'insensibilitat als andrògens». Barcelona, 11 de gener de 1995.

François Spertini, del Centre Hospitalari Universitari Vaudois, Lausanne, Suïssa: «Major histocompatibility complex class II molecules

transduce activation signals in the antigen presenting cell». Barcelona, 13 de gener de 1995.

Carles Enrich, del Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica de la Facultat de Medicina, UB: «Paper del receptor d'immunoglobulines IgA, IgM en el transport transcel·lular a la cirrosi biliar primària (CBP)». Barcelona, 16 gener de 1995.

Xavier Fornés, de la Unitat d'Hepatologia de la Facultat de Medicina, UB: «Determinació dels genotips del virus de l'hepatitis C: comparació de tres tècniques». Barcelona, 16 de gener de 1995.

Jérôme Giraudat, del CNRS, Gif-sur-Ivette, França: «Abscisic acid action and signaling in Arabidopsis». Barcelona, 20 de gener de 1995.

Jordi Quintana, Unitat de Modelització Molecular dels Laboratoris Dr. Esteve, SA: «Ús de bases de dades en el disseny de fàrmacs». Barcelona, 20 de gener de 1995.

Anna Novials, del Servei d'Hormonologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Processament de la insulina en un model de rata diabètica». Barcelona, 25 de gener de 1995.

Isabel Haro, del CID-CSIC, Barcelona: «Immunògens peptídics relacionats amb el virus de l'hepatitis A». Barcelona, 27 de gener de 1995.

Lluís Montoliu, Centre Alemany de Recerca sobre el Càncer, Heidelberg, Alemanya: «Anàlisi dels reguladors de l'expressió del gen de la tirosinasa per mitjà de ratolins transgènics i "cromosomes artificials de llevat" (YAC)». Barcelona, 1 de febrer de 1995.

Jordi Vila, Departament de Microbiologia i Parasitologia Sanitàries de la Facultat de Medicina, UB i Servei de Microbiologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Bases moleculars dels mecanismes de resistència a les quinolones en aïllaments clínics d'*Escherichia coli*». Barcelona, 3 de febrer de 1995.

Josefa Ros, del Servei d'Hormonologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Acció de l'endotoxina sobre la producció d'endotelina en cèl·lules endotelials vasculares humanes». Barcelona, 8 de febrer de 1995.

Donatella Serafini-Fracassini, de la Universitat de Bolonya, Itàlia: «Transglutaminases in plants». Barcelona, 8 de febrer de 1995.

Francesc Mitjans, del Laboratori de Bioinvestigació Merck Farma y Química, SA, Barcelona: «Paper del receptor de vitronectina en el desenvolupament del melanoma humà». Barcelona, 10 de febrer de 1995.

«Using T-DNA tagging to dissect the molecular basis of auxin action». Barcelona, 16 de febrer de 1995.

Barbara Harvey, de la Universitat de Belfast, Irlanda del Nord: «Narcissus micropropagation: problems and perspectives». Barcelona, 17 de febrer de 1995.

José M. Bermúdez de Castro, del Museu Nacional de Ciències Naturals de Madrid: «Los homínidos de Atapuerca». Barcelona, 17 de febrer de 1995.

J. Carlos Fernández Checa, del Servei d'Hepatologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Mitocondris, estrès oxidatiu i glutatió». Barcelona, 17 de febrer de 1995.

Josep M. Casacuberta, del Laboratori de Biologia Cel·lular, INRA, Versalles: «Control de l'activitat del retrotransposó Tnt1 del tabac. Variabilitat i control transcripcional». Barcelona, 22 de febrer de 1995.

Alberto Leivas, del Servei d'Hormonologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Quantificació dels mRNAs d'endotelina-1 i dels receptors A i B d'endotelina en fetge humà». Barcelona, 22 de febrer de 1995.

Federico Mayor Jr., del Centro de Biología Molecular, UAM-CSIC: «Mecanismos de regulación de receptores acoplados a proteínas G». Barcelona, 24 de febrer de 1995.

Jaime Sancho, de l'Institut de Parasitología y Biomedicina López-Neyra, CSIC. Granada: «Transmisión de señales de activación a través del módulo cd3.gde: ¿Especificidad o redundancia?». Barcelona, 3 de març de 1995.

Rosa Gasa, del Servei d'Hormonologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Regulació de l'expressió dels gens de l'amilina i la insulina en illots humans». Barcelona, 8 de març de 1995.

Roser Cortés, del CID-CSIC, Barcelona: «Plasticitat del sistema serotoninèrgic en cervell». Barcelona, 10 de març de 1995.

Thomas D. Tullius, de la Universitat John Hopkins, Baltimore, Maryland, EUA: «A radical perspective on DNA». Barcelona, 15 de març de 1995.

Gabriel Virella, de la Universitat Mèdica de Carolina del Sud, Charlestown, Carolina del Sud, EUA: «Anticossos contra lipoproteïnes oxidades: caracterització i significat en l'arteriosclerosi». Barcelona, 16 de març de 1995.

Jesús Sureña, del Departament de Bioquímica i Fisiologia, UB: «Es-

tudi dels mecanismes de transducció de senyal del receptor pel factor de creixement epidèrmic (EGF)». Barcelona, 17 de març de 1995.

Montserrat Jaumot, del Departament de Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica, UB: «Identificació de substrats nuclears de les quinases dependents de cicle (cdks) en el fetge regenerant». Barcelona, 20 de març de 1995.

Teresa Ribalta, del Servei d'Anatomia Patològica de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Processament de la insulina en un model de rata diabètica». Barcelona, 22 de març de 1995.

Loranne Agius, de la Universitat de Newcastle, Regne Unit: «Intracellular binding and translocation of hepatic glucokinase and aldolase: examples of different mechanisms». Barcelona, 24 de març de 1995.

Peter Reichard, de l'Institut Karolinska, Estocolm, Suècia: «From RNA to DNA, why so many ribonucleotide reductases?». Barcelona, 31 de març de 1995.

Montserrat Vendrell, del CID-CSIC, Barcelona: «Caracterització de l'expressió del protooncogen *c-fos* mitjançant animals transgènics». Barcelona, 7 d'abril de 1995.

Agustí Galiana, del Departament de Genètica de la Universitat de Barcelona: «Teories biològiques de la història humana». Barcelona, 20 d'abril de 1995.

Javier Pazares, del Centre Nacional de Biotecnologia-CSIC, Madrid: «Función de las proteínas Myb en la regulación de la síntesis de flavonoides en plantas». Barcelona, 21 d'abril de 1995.

Richard A. Maki, de la Fundació per a la Recerca sobre el Càncer, La Jolla, Califòrnia, EUA: «The involvement of transcription factor PU.1 in the development of both lymphoid and myeloid cells». Barcelona, 21 d'abril de 1995.

Fàtima Bosch, de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Estudi de les causes de la diabetis mitjançant animals transgènics». Barcelona, 26 d'abril de 1995.

Michael Walker, de la Facultat de Biologia de la Universitat de Múrcia: «Nuevos avances en el estudio de homínidos en la región de Murcia: Cabezo Gordo y Cuevas Negras». Barcelona, 27 d'abril de 1995.

Alessandra Pierani, de l'Institut Curie-Biologie, Orsay, França: «QR1, an extracellular matrix protein controlling cell quiescence». Barcelona, 28 d'abril de 1995.

trica, Universitat de Tufts, Boston, EUA: «Regulation of lactase-phlorizin hydrolase biosynthesis». Barcelona, 3 de maig de 1995.

Jordi Sabater Pi, de la Facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona: «El ximpanzé i l'origen de la cultura». València, 4 de maig de 1995.

Enrique Peralta, de l'Institut de Parasitologia i Biomedicina-CSIC, Granada: «Aplicación de la técnica de microdiálisis en invertebrados». Barcelona, 5 de maig de 1995.

Cox Terhorst, de la Universitat de Harvard, Boston, EUA: «Signal transduction through the CD-3 genes in early thymocyte development». Barcelona, 5 de maig de 1995.

Eudald Carbonell, del Museu de Prehistòria de Tarragona: «Les cultures humanes més antigues». València, 11 de maig de 1995.

Fareed Aboul-Ela, del Laboratori de Biologia Molecular, MCR, Cambridge, Anglaterra: «Interaction of HIV-derived peptides with RNA». Barcelona, 12 de maig de 1995.

Antonio Celada, del Departament de Fisiologia de la Universitat de Barcelona: «Mecanismos de activación del macrófago». Barcelona, 12 de maig de 1995.

Antonio Fernández Tiburcio, de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona: «Arginina descarboxilasa: regulació posttraduccional i localització intracel·lular». Barcelona, 17 de maig de 1995.

Bernat Martí, del Museu Arqueològic de València: «La transició de la cacera i recollecció a la producció d'aliments». València, 18 de maig de 1995.

Adela Mazo, del Departament de Bioquímica i Fisiologia de la Universitat de Barcelona: «Alteracions genètiques i fenotípiques en el càncer de pàncrees». Barcelona, 18 de maig de 1995.

Miquel Àngel Peinado, IRO, Hospital Duran i Reynals: «Bases moleculars del càncer colorectal». Barcelona, 18 de maig de 1995.

Eduard Escrich, del Departament de Biologia Cel·lular i Fisiologia de la Facultat de Medicina, Universitat Autònoma de Barcelona: «Factors genètics i epigenètics en el càncer de mama». Barcelona, 18 de maig de 1995.

Rafael Molina, del Servei de Bioquímica de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Utilitat prognòstica dels oncògens en el càncer de mama». Barcelona, 18 de maig de 1995.

Pilar Pizcueta, de la Fundació Clínic de l'Hospital Clínic i Provincial

de Barcelona: «Paper de la L-selectina en la inflamació». Barcelona, 22 de maig de 1995.

Manuel Espinosa, del Centre d'Investigacions Biològiques-CSIC, Madrid: «Interacciones proteína-DNA en el plásmido promiscuo pMV158». Barcelona, 24 de maig de 1995.

Valentí Villaverde, de la Universitat de València: «L'aparició de l'home modern». València, 25 de maig de 1995.

Ara Hovanessian, de l'Institut Pasteur, París, França: «The role of CD26 in the functioning of HIV envelope glycoprotein complex: virus/cell and cell/cell membrane fusion, and apoptosis». Barcelona, 26 de maig de 1995.

Cristina Fillat, IRO: «Estratègies de teràpia gènica per a les malalties lisosomals: utilització de vectors retrovírics». Barcelona, 2 de juny de 1995.

Rosa Miró, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Inestabilitat i fragilitat cromosòmica en tumors sòlids humans». Barcelona, 7 de juny de 1995.

Carles Jacas, de l'Hospital General Universitari de la Vall d'Hebron de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Recolzament psicològic i rehabilitació de la pacient mastectomitzada». Barcelona, 7 de juny de 1995.

Anne Marie Tillier, del Laboratori d'Antropologia de la Universitat de Burdeus, França: «Paleoaxology and its application to Middle Paleolithic». Barcelona, 8 de juny de 1995.

Cristina Junyent, de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona: «La població humana de l'illa de Hierro com a exemple d'insularitat». Barcelona, 8 de juny de 1995.

Roser González, del Departament de Genètica de la Universitat de Barcelona: «Mutagènesi dirigida a l'alcohol deshidrogenasa (Adh) de *Drosophila*: anàlisi estructural i evolutiva». Barcelona, 9 de juny de 1995.

Michael Weber, del Departament de Microbiologia i Centre de Càncer de la Universitat de Virgínia, EUA: «Alternative life styles of signal transduction kinases». Barcelona, 14 de juny de 1995.

Jan Kopecky, de l'Institut de Fisiologia, Acadèmia de Ciències de la República Txeca: «Modulation of the efficiency of energy conversion in adipose tissue by gene transfer». Barcelona, 16 de juny de 1995.

Francisco Tejedor, de l'Institut Ramón y Cajal, CSIC, Madrid: «Regulación de la expresión de canales de potasio "Shaker" en el desarrollo

del sistema nervioso: caracterización inmunocitoquímica». Barcelona, 16 de juny de 1995.

Javier Pazares, del Centre Nacional de Biotecnologia, CSIC, Madrid: «Función de las proteínas Myb en la regulación de la síntesis de flavonoides en plantas». Barcelona, 21 de juny de 1995.

Andreu Domingo, del Servei d'Hematologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona: «Quimioteràpia intensiva en el tractament del càncer de mama. Precursors hematopoètics». Barcelona, 21 de juny de 1995.

Carme Caelles, de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques, CSIC, Madrid: «Funció de p53 en l'apoptosi induïda en resposta a agents lesius del DNA cel·lular». Barcelona, 23 de juny de 1995.

Chiara Tonelli, del Departament de Genètica de la Universitat de Milà: «Developmental control of anthocyanin biosynthesis in maize». Barcelona, 7 de juliol de 1995.

Zvy Dubinsky, del Departament de Ciències de la Vida de la Universitat de Bar-Illan, Ramat-Gan, Israel: «Photoacclimatation in microalgae: cellular mechanisms, ecological consequences and biotechnological applications». Bellaterra, 5 de setembre de 1995.

SEMINARIS

XIV Cicle d'Enginyeria genètica sobre el desenvolupament. Barcelona, 15 i 16 de desembre de 1994. Participants: Christ Bowler, de l'Estació Zoològica, Nàpols, Itàlia; Jordi Casanova, del CID-CSIC, Barcelona; Sergi González, del Centre de Biologia Molecular, CSIC-UAM, Madrid; Ariel Ruiz-Altaba, de l'Institut Mèdic Howard Hughes, Universitat de Columbia, Nova York, EUA; Emili Saló, del Departament de Genètica, de la Universitat de Barcelona; Virginia Stieffel, del CID-CSIC, Barcelona.

III Seminari conjunt de les seccions de biologia molecular i de biologia del desenvolupament. Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme de la Universitat de Barcelona. Sitges, 29 i 30 de juny de 1995. Coordinadors: Jordi Bernués, del Departament de Biologia Molecular i Cel·lular del CID-CSIC; Carles Enrich, del Departament de Biologia Cel·lular de la Facultat de Medicina, Universitat de Barcelona; Jordi García-Fernández, del Departament de Biologia Molecular i Cel·lular del CID-CSIC.

JORNADES

VIII Jornada d'actualitzacions i avenços en immunologia. Barcelona, 2 de desembre de 1994. Coordinadores: Odette Viñas, de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, i Teresa Español, de la Ciutat Sanitària de la Vall d'Hebron.

4es Jornades de biologia de la reproducció. Bellaterra, 8 i 9 de maig de 1995. Coordinadors: Maria Gràcia Bozzo, de la Universitat de Barcelona i Sergi Bonet, de la Universitat de Girona.

ALTRES ACTIVITATS

Sessió Inaugural del curs 1994-1995. Institut d'Estudis Catalans, 10 d'octubre de 1994. A càrrec d'Àngel Pellicer, del Departament de Patologia de la Universitat de Nova York, Centre Mèdic Universitari, EUA: «L'oncogen N-ras en la formació de tumors i en el desenvolupament».

Tendències en l'evolució. Sessió conjunta amb l'Institut de Paleontologia M. Crusafont de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 18 de novembre de 1994. Coordinadors: Jordi Agustí i Daniel Turbón. Participants: Ramon Margalef, professor emèrit de la Universitat de Barcelona; Jordi Agustí, de l'Institut de Paleontologia M. Crusafont; Francisco Ayala, del Departament d'Ecologia i Evolució Biològica de la Universitat de Califòrnia, EUA; Antoni Prevosti, professor emèrit, de la Universitat de Barcelona, i Pere Alberch, del Museu Nacional de Ciències Naturals, CSIC, Madrid.

Programa de científics visitants del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Palau de Congressos de Montjuïc, Barcelona, 25 de gener 1995. James E. Lovelock, membre de la Royal Society, Coombe Mill, Cornualla, Regne Unit: «Amb els drets humans, no n'hi ha prou». Presentació a càrrec de Ricard Guerrero, del Departament de Microbiologia de la Universitat de Barcelona.

Sessió extraordinària: «La fotografia d'aproximació (macro) en biologia». València, 8 de març de 1995. Albert Masó, biòleg i fotògraf naturalista.

Assemblea General ordinària. Barcelona, 20 d'abril 1995.

«La conservació de la biodiversitat a Catalunya». Sessió conjunta ICHN-SCB. Barcelona, 10 de maig de 1995. Coordinadors: Josep Germain, de la Institució Catalana d'Història Natural i Xavier Bellés, de la Societat Catalana de Biologia. Amb la participació de: Jaume Terradas, de la Universitat Autònoma de Barcelona; Francesc Giró, del Departament de Medi Ambient; Ramón M. Masalles, de la Universitat

de Barcelona; Henk Hobbelink Grain; Xavier Font, de la Universitat de Barcelona; Joaquim Gosálbez, de la Universitat de Barcelona; Amàlia Gómez, de la Universitat de Barcelona; Carles Gràcia, del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals; Jordi Recasens, de la Universitat de Lleida; Constanti Stefanescu, i Joandomènec Ros, de la Universitat de Barcelona.

«Vernadsky's Concept of Biosphere, gaia and ecology». Sessió conjunta SCHCT-SCB. Barcelona, 18 de maig de 1995. Alexei Ghilàrov, de la Universitat M. V. Lomonosov, Moscou, Rússia.

TAULES RODONES

Raça, intel·ligència i determinisme. Bellaterra, 22 de febrer de 1995. Participants: Jaume Bertranpetit, de la Universitat de Barcelona; Adolf Tobeña, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i M. Jesús Vuxó, de la Universitat de Barcelona.

Els límits de la manipulació genètica. Barcelona, 28 de febrer de 1995. Participants: Pere Puigdomènech, del Consell Superior d'Investigacions Científiques, i Pere Lluís Font, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

PUBLICACIONS

Treballs de la Societat Catalana de Biologia, núm. 45.

SECCIÓ DE CIÈNCIES I TECNOLOGIA

Consell de Govern

President:	Enric Casassas i Simó
Vicepresident:	Manuel Ribas i Piera
Tresorer:	Josep Vaquer i Timoner
Secretari:	David Jou i Mirabent

Membres

Joaquim Agulló i Batlle
Salvador Alegret i Sanromà
Josep Amat i Girbau
Heribert Barrera i Costa (emèrit)
Eduard Bonet i Guinó
Joaquim Casal i Fàbrega
Enric Casassas i Simó (emèrit)
Manuel Castellet i Solanas
Josep Castells i Guardiola (emèrit)
Gabriel Ferraté i Pascual
Manuel Font i Altaba (emèrit)
Enric Freixa i Pedrals (emèrit)
Joan Girbau i Badó
David Jou i Mirabent
Ramon Lapiedra i Civera
Jaume Pagès i Fita
Enric Ras i Oliva (emèrit)
Salvador Reguant i Serra
Oriol Riba i Arderiu (emèrit)
Manuel Ribas i Piera (emèrit)
Pere Santanach i Prat
Francesc Serra i Mestres

Carles Solà i Ferrando
Josep Vaquer i Timoner

Composició de la Secció

En el moment actual la Secció de Ciències i Tecnologia compta amb setze membres numeraris, vuit membres emèrits i nou membres corresponents. Així, doncs, existeixen en aquest moment cinc vacants de membres numeraris, de tres de les quals ja en vam donar compte l'any passat (les resultants del pas a emèrits dels senyors Oriol Riba i Arderiu i Manuel Font i Altaba, i del pas a supernumerari del Sr. Joan Margarit). Les altres dues s'acaben de produir molt recentment: els senyors Manuel Ribas i Piera i Josep Castells i Guardiola han complert aquest dies l'edat límit que estableix el reglament.

La Secció ha començat el procés per a designar els candidats que haurien de cobrir aquestes vacants i que seran proposats al Ple en el moment oportú. Aquest procés comporta l'atribució prèvia d'una denominació a cada vacant; en les seves darreres reunions la Secció està discutint si aquesta atribució s'ha de fer en funció de noms de persones disponibles, sempre que aquestes siguin prou idònies, o si, inversament, s'ha de fer d'acord amb algun criteri abstracte de classificació funcional de les disciplines i subdisciplines científiques, i les persones ja es buscaran després.

Els membres numeraris actuals cobreixen les àrees científiques següents:

- matemàtiques: hi ha quatre membres, que cobreixen la topologia, l'anàlisi, la geometria i l'estadística matemàtica;
- física: hi ha un termodinàmic, un relativista i un microelectrònic. Aquest darrer és considerat molt pròxim a les tecnologies;
- química: un membre;
- geologia: dos membres;
- tecnologia: hi ha a la Secció un membre que es dedica a la biotecnologia i cinc membres procedents de diferents àrees de l'enginyeria industrial: un d'especialista en acústica, tres en diferents branques de la informàtica, i un en enginyeria química.

Contribueixen a equilibrar fins a un cert punt les disciplines representades a la Secció els que ara són membres emèrits, entre els quals figuren dos enginyers industrials més, un arquitecte, dos geòlegs i tres químics.

La Secció de Ciències i Tecnologia ha dut a terme durant el curs 1994-1995 les activitats que s'esmenten a continuació.

Reunions

La Secció de Ciències i Tecnologia ha tingut reunions ordinàries cada mes, els dies 10 d'octubre, 14 de novembre, 13 de desembre de 1994, 10 de gener, 13 de febrer, 7 de març, 3 d'abril, 16 de maig, 12 de juny, 11 de juliol i 25 de setembre de 1995.

Les reunions dels dies 14 de novembre, 13 de febrer i 16 de maig, foren conjuntes amb la Secció de Ciències Biològiques.

Com és habitual, a cada reunió de la Secció el president ha presentat un informe oral sobre els temes discutits a les reunions del Consell Permanent i els acords que s'hi han pres que tenen alguna relació amb la vida o els interessos de la Secció. A més, a les reunions s'han dut a terme, segons ha correspost, les activitats de tràmit, de crònica, d'execució i revisió d'acords, de seguiment dels treballs dels programes de recerca que depenen de la Secció, de discussió i seguiment del pressupost, de gestió administrativa, de discussió de consultes sobre terminologia i altres consultes científicotècniques, de preparació de publicacions i de relació exterior.

Comunicacions científiques

Creiem que és una característica remarcable de cadascuna de les nostres reunions la presentació, per un dels membres de la Secció, d'una comunicació científica sobre un tema concret de la seva especialitat, a la qual li segueix un debat o col·loqui. D'aquesta manera les reunions han adquirit un interès addicional real, i s'hi està recollint material apte per a ésser objecte de publicació, que seria de gran vàlua.

Les comunicacions presentades han estat les següents:

«Explosions BLEVE: boiling liquid expanding vapour explosions», a càrrec del Sr. Joaquim Casal, 10 d'octubre de 1994.

«Notícia dels ful·lerens», a càrrec del Sr. Josep Castells, 14 de novembre de 1994.

«Rendiment de cicles termodinàmics amb velocitat finita», a càrrec del Sr. David Jou, 13 de desembre de 1994.

«Del vivent al fòssil i del fòssil al vivent», a càrrec del Sr. Salvador Reguant, 10 de gener de 1995.

«El projecte de la diversitat del genoma. Un gran intent per entendre la diferència», a càrrec del Sr. Jaume Bertranpetit, 13 de febrer de 1995.

«Les rieres del Maresme», a càrrec del Sr. Oriol Riba, 7 de març de 1995.

«L'urbanisme, ciència, tècnica o art?», a càrrec del Sr. Manuel Ribas, 3 d'abril de 1995.

«Biodiversitat procariòtica: l'estanyol de Cisó (Banyoles) i els tapissos microbians de la punta de la banya (delta de l'Ebre)». A càrrec del Sr. Ricard Guerrero, 16 de maig de 1995.

«Sensors microelectrònics de pressió», a càrrec del Sr. Francesc Serra, 12 de juny de 1995.

«Els Pirineus, model de subducció continental», a càrrec del Sr. Pere Santanach, 11 de juliol de 1995.

«Les glaciacions quaternàries al Pirineu», a càrrec del Sr. David Serrat, 25 de setembre de 1995.

Altres activitats

Un tema recurrent a les reunions de la Secció ha estat durant l'any en curs el que es refereix a qüestions de terminologia científica. La Secció com a conjunt, i cadascun dels seus membres, en particular, si no tots sí una majoria, ha demostrat un esperit de col·laboració certament entusiasta amb les Oficines de la Secció Filològica, encarregades de l'elaboració del nou diccionari de l'Institut, en tot allò que li ha estat demanat. De fet, una part molt important del nou diccionari és constituïda per les terminologies de les especialitats científiques i tècniques que practiquen els membres de la Secció, tant pel que fa a l'actualització de les entrades que ja foren introduïdes per Fabra en el vell diccionari com a la introducció de nous termes i noves accepcions per tractar de posar al dia cadascuna de les especialitats. Aquestes tasques afecten directament la competència dels membres de la Secció, i si l'any passat aquests s'ocuparen d'elaborar les llistes i les propostes de definicions, enguany han participat en la revisió dels textos d'aquestes definicions un cop elaborats o aprovats per les Oficines Lexicogràfiques responsables. Potser no ha estat aquesta una tasca tan abassegadora com la de l'any anterior, però ha estat més delicada i ha representat també un esforç important, ja que la proximitat dels textos a la seva forma final exigia un sentit de la responsabilitat molt afinat i una atenció molt profunda. La nostra feina fou feta més o menys segons els calendaris previstos.

Membres de la Secció han participat, a títol personal o com a representants designats, a totes aquelles altres activitats per a les quals han estat requerits pel Ple o pel Consell Permanent. Així, el Sr. Salvador Reguant ha entrat a formar part de la Comissió d'Investigació de l'IEC. Cal fer constar que, encara que segons acord del Ple els membres de les seccions que formen part d'aquesta Comissió ho fan a tí-

tol personal i no tenen la condició de representants de la Secció, el Sr. Reguant ens ha mantingut degudament informats.

En la reunió d'octubre passat, els senyors Oriol Riba i Joaquim Casal foren designats per la Secció per a actuar com a ponents (juntament amb d'altres de la Secció de Ciències Biològiques o de la Institució Catalana d'Estudis Agraris) en el debat programat sobre incendis forestals que es realitzà en el Ple de maig. La terminació del debat general resta encara pendent.

Durant els mesos darrers de l'any 1994, un tema present a cada reunió de la Secció fou el de les relacions de l'IEC amb les seves societats filials, en relació amb la redacció del document sobre aquest tema que havia d'ésser discutit en un Ple. Després, en les reunions de gener i de febrer foren discutits alguns punts possiblement conflictius o irresolts derivats del text presentat en el Ple de desembre, i se'n constataren deficiències. Amb satisfacció es prengué bona nota de les explicacions de la Sra. Durfort i del Sr. Castellet sobre la forma adoptada per l'Institut per a resoldre algun d'aquells punts.

Un altre tema que ha ocupat temps en les reunions de la Secció ha estat l'estudi del document signat per J. Ferrer, Lluís Marquet i Juli Moll, amb una vuitantena de filòlegs més, document en el qual se sol·licita una revisió de la grafia proposada per la Secció Filològica per als noms compostos que presenten etimològicament una *essa* inicial seguida de consonant. Alguns punts tractats al document coincideixen amb algunes de les preocupacions de la Secció que foren manifestades a la Secció Filològica. La Secció de Ciències espera que la Filològica procedeixi a l'estudi d'aquest document i li doni la resposta pertinent que ens permeti sortir de dubtes.

Un altre tema plantejat recentment és el de la petició de col·laboració, rebuda per la Presidència de l'IEC i traslladat per aquesta a la Secció de Ciències i Tecnologia, formulada per la Comissió per a l'Estímul de la Cultura Científica del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya en relació amb l'organització d'una anomenada «Festa de la Ciència».

A la reunió de la Secció de Ciències i Tecnologia del dia 11 de juliol de 1995, es va procedir a l'elecció reglamentària de càrrecs. Resultaren elegits els membres següents:

President:	Manuel Ribas i Piera
Vicepresident:	Salvador Reguant i Serra
Tresorer:	Joaquim Casal i Fàbrega
Secretari:	David Jou i Mirabent

El nou Consell elegit prendrà possessió el dia 1 d'octubre.

Ponències dels premis

Han participat a les ponències que han dictaminat sobre els diversos premis que atorga l'Institut els membres de la Secció següents:

Els membres Oriol Riba, Salvador Reguant i David Serrat, han format la ponència per a l'adjudicació del Premi Josep R. Bataller (geologia).

Els membres Josep Vaquer, Manuel Castellet i Sebastià Xambó, han format la ponència per a l'adjudicació del Premi Josep Teixidor (matemàtiques).

Els membres Eduard Bonet, Mercè Centrich (ACCA) i J. Grané Manlleu, han format la ponència per a l'adjudicació del Premi Prat de la Riba.

El membre Manuel Ribas i Piera, ha format part de la ponència del Premi Menéndez i Pelayo (investigador espanyol).

PUBLICACIONS

Els orígens. (Monografies de les Seccions de Ciències; 11). Barcelona, 1994.

Distincions

El Sr. Gabriel Ferraté i Pacual, membre corresponent d'aquesta Secció, ha ingressat com a membre numerari a la Reial Acadèmia de Medicina, maig 1995.

El Sr. Josep Amat i Girbau, membre corresponent d'aquesta Secció ha esta guardonat amb el Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca.

Pas a emèrits

En les dates 16 de maig de 1995 i 27 de maig de 1995, respectivament, els membres Manuel Ribas i Piera i Josep Castells i Guardiola han passat a la condició d'emèrits.

PROGRAMES DE RECERCA

DICCIONARI DE GEOLOGIA

Director: Oriol Riba i Arderiu

Col·laboradora: Esther Cadilla i Falcó (terminalista)

El *Diccionari de geologia* (DG) des d'un començament fou estructurat (ara fa dotze anys) com una unitat indivisible d'acord amb un arbre de camp que comprenia des de la cristal·lografia fins a la paleontologia. Les entrades, adscrites a les diferents àrees temàtiques, havien d'aparèixer mesclades i ordenades alfabèticament. Aquest programa s'ha anat desenvolupant d'una manera metòdica amb la col·laboració de diversos experts que figuren com a autors del diccionari.

Fa dos anys, però, la Secció de Ciències i Tecnologia va decidir, per raons econòmiques de pressupost, de publicar el DG en diversos volums. Calia desglossar el conjunt en uns set volums ordenats per àrees temàtiques i per autors. Aquest projecte fou expressat en un full a part que ha tingut el president de la Secció. Aquesta decisió ha representat un transtorn important i molta feina d'adaptació. És sabut que hi ha entrades que poden ésser incloses en àrees temàtiques diferents i, per consegüent, també poden aparèixer repetides en volums diferents. Això implicava per al DG un augment del volum total no menyspreable perquè i, a més, de retruc, afectava els vocabularis trilingües.

Durant el curs que ara fineix l'activitat s'ha centrat:

1) A completar algunes àrees temàtiques com la pedologia (amb el Dr. J. Bech), la petrologia de les roques metamòrfiques (amb el Dr. R. Vaquer) i alguns termes de geodinàmica interna (amb el Dr. P. Santanach). Així, la part de redacció del DG ha quedat pràcticament acabada.

2) A confeccionar el primer volum programat, cosa que ha comportat la doble revisió de les galerades de les àrees temàtiques de geologia general, de cristal·lografia, de mineralogia general, de mineria i la confecció d'un repertori d'afixos i d'abreviatures, locucions, etc., propis de la geologia. Cal afegir-hi el pròleg del diccionari i el suplement relatiu a les fonts i bibliografia consultada.

El primer volum projectat i enllestit fou lliurat el dia 26 de juliol de 1995 a la Secretaria de la Secció de Ciències i Tecnologia. El text és ara a les mans del Servei de Correcció de l'IEC.

En el transcurs de l'any 1995 s'han esdevingut diversos fets que han alterat pregonament la bona marxa del DG.

1) Cal tenir present que el canvi de local del TERMCAT, esdevingut al mes de gener, ha transtornat el nostre ritme de treball en diversos aspectes. La nostra terminalista treballava des del TERMCAT en una pantalla d'aquell centre i operava amb l'ordinador central de l'IEC. Aquest trasllat comportava, a més, l'extracció del banc de dades (BTERM) propi del TERMCAT de l'esmentat ordinador. Cosa que es

va realitzar com era previst, en començar l'any 1995. Ara bé, no s'havia convingut que el registre informàtic del DG també fos traslladat amb tot l'altre material del TERMCAT, o que romangués a l'IEC. Per consegüent, es va plantejar un problema no gens senzill de resoldre: el programa era de la Secció de Ciències, i sufragat en gran part amb fons de l'IEC; però també ho era amb subvencions programades de la Direcció General de Política Lingüística, obtingudes a través del TERMCAT. Sobre aquesta qüestió delicada el director del DG no hi intervingué. El resultat fou que el registre del DG va quedar a l'IEC, cosa que obligava a treballar al local de l'IEC i comportava, a més a més, un canvi en el règim de treball de la nostra terminalista. Calgué, com a conseqüència, fer una convocatòria pública per a un becari de l'Institut, sufragat amb els fons de la Secció de Ciències i Tecnologia i destinats al DG per al 1995. Tot plegat, ha representat prop de dos mesos d'inactivitat. Aquest problema, potser hauria pogut ésser resolt cedint una còpia del DG al TERMCAT. De retruc, ara aquest centre per tal de reemplaçar aquesta mancança al BTERM ha iniciat la confecció d'un diccionari equivalent al nostre.

2) La terminalista Sra. Esther Cadilla ha causat baixa durant el primer semestre d'enguany. Ha calgut contractar la Sra. Gisela Godoy.

Les darreres converses dutes a terme per l'Institut per a la publicació de l'obra sembla que implicaran el retorn al projecte primitiu de fer l'edició en un sol volum. Això implicaria un canvi radical en les tasques a realitzar durant el proper 1996.

Queden pendents per a l'any vinent les tasques més feixugues: la correcció, entrada per entrada, de les galerades per part del director del programa del DG, per part dels diversos experts i també pel Servei de Correcció de l'Institut. Aquestes correccions seran reintroduïdes a l'ordinador per la Sra. Esther Cadilla.

Cal recordar que hi ha per a revisar molts termes proposats, hi ha molts neologismes (especialment en minerologia), qüestions d'etimologia, de representació gràfica, etc. Per aquesta raó, caldrà que la Secció Filològica i els seus col·laboradors hi participin activament.

Els experts que han col·laborat directament al DG cal que ara realitzin la tasca de supervisió científica de llurs àrees temàtiques. Cal tenir arguments retributius per a fer complir els compromisos dins els terminis previstos, si no podria torbar el ritme de treball.

Els experts ja emparaulats són els següents:

M. T. Susagna. Geofísica
S. Galí. Cristal·lografia

Ramon Vaquer (eventualment Joan Martí). Petrologia endògena i geoquímica
Salvador Reguant. Geologia històrica
Ferran Colombo. Sedimentologia i estructures sedimentàries
Pere Santanach. Tectònica i estructura terrestre
Joan C. Melgarejo i Draper. Mineralogia
Jaume Bech. Pedologia
Jordi Martinell (o Rosa Domènech). Paleontologia.

CENTRE D'ESTUDIS DE RISC TECNOLÒGIC (CERTEC)

Director: Joaquim Casal i Fàbrega
Col·laboradors: Josep Arnaldos i Viger
Teresa Coll i Ausió
Joan Capdevila i Mestres
Eloi de Solà i Vidal
Cristina Gironès i Beldós
Francisco Madrid Castellanos
Helena Montiel i Boadas
M. Teresa Garcia i Gay
Juan Antonio Vílchez Sánchez
Eulàlia Planas i Cuchi
Sergi Rodríguez i Giménez
Joan Vila-Massana Costa

El Centre d'Estudis de Risc Tecnològic (CERTEC) ha continuat treballant essencialment en recerca aplicada: modelització d'accidents (explosions, incendis o núvols tòxics), banc de dades sobre accidents a la indústria química i en el transport de mercaderies perilloses, aspectes relacionats amb el medi ambient (descontaminació de sòls, tractaments d'aigües). Algunes d'aquestes activitats s'estan desenvolupant en el marc de col·laboracions internacionals.

Per altra part, el CERTEC ha participat en l'organització de cursos, seminaris, conferències, etc., i també en programes internacionals de formació.

Programes de recerca

«Estudi de viabilitat d'un sistema informàtic integrat per a la gestió de risc a escala regional i subregional». Projecte del Programa ENVIRONMENT de la Comunitat Europea (1992-1994).

«Estudi comparatiu de les metodologies per a la neteja de sòls contaminats» (1992-1994).

«Desenvolupament d'un nou mètode per a la construcció d'arbres de fallades a partir de les anàlisis d'operabilitat i perillositat». Amb la col·laboració de l'Institut Politècnic de Torí (1993-1995).

«Dispersió atmosfèrica de núvols de virus». Amb la col·laboració de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona (1994-1995).

«L'anàlisi històrica com a eina per al desenvolupament d'índexs de risc» (1994-1995).

«Modelització dels efectes d'incendis sobre equips de plantes de procés». Amb la col·laboració de TECSA Recerca i Innovació (1994-1995).

Col·laboració amb institucions d'altres països

Acadèmia Búlgara de Ciències (BG). Projecte TEMPUS.

Institut d'Educació Superior de Cardiff (UK). Programa ERASMUS.

Companyia Nacional de Gestió de la Regió del Baix Roine i del Llenguadoc (F). Projecte ENVIRONMENT.

Escola Nacional d'Enginyers de Tunis (T). Projecte MED-MEED.

Escola de Mines d'Alès (F). Projecte ENVIRONMENT.

Escola Nacional Superior de Química de París (F). Projecte ENVIRONMENT.

Escola Nacional Superior d'Enginyers Químics de París (F). Projecte TEMPUS.

Fachhochschule Giessen (D). Programa ERASMUS.

FIATENGINEERING (I). Projecte Mediambiental.

Institut Superior de Tecnologia Química (BG). Projecte TEMPUS.

King's College London (UK). Programa ERASMUS.

Mikkeli Polytechnic (Fin). Programa ERASMUS.

Institut Politècnic de Torí (I). Projecte comú.

SOGESCA (I). Projecte ENVIRONMENT.

Estació Experimental per als Combustibles (I). Projecte comú.

Universitat Tècnica d'Eindhoven (NL). Projecte TEMPUS.

Tecnologia Riccerca Rischi (I). Projecte ENVIRONMENT.

TECSA (I). Projecte comú.

TECSA Recerca i Innovació (I). Projecte comú.

Universitat de Bordeus I (F). Programa ERASMUS.

Universitat de Lorient (F). Programa ERASMUS.

Universitat de Bergen (I). Programa ERASMUS.

Universitat de Salford (UK). Programa ERASMUS.

Veneto Progetti (I). Projecte ENVIRONMENT.

Estades a centres de recerca

Eulàlia Planas fa una estada a la Universitat de Western-Ontario (Canadà).

Altres activitats

S'ha assistit a les reunions de treball següents del projecte SIGRI-2 (Programa ENVIRONMENT de la CEE): Venècia (octubre 94), Nîmes (gener 95).

Curs

L'accident BLEVE-bola de foc. 25 d'abril de 1995.

L. Montenegro, de Gas Natural, SA: «Fonaments termodinàmics».

E. Turmo, enginyer industrial: «Models matemàtics».

Joaquim Casal i Fàbrega, del CERTEC: «Casos històrics».

J. A. Vílchez, de TECSA Ibérica, SA: «Simulació per ordinador».

Maîtrise des risques industriels et protection de l'environnement. ENIT, Tunísia, 1995.

Publicacions

CASAL, J.; PLANAS, E.; MORESO, J.; CASAL, J. «Forecasting virus atmospheric dispersion». *Journal of Hazardous Materials*, 43 (1995), p. 229-244.

VÍLCHEZ, J. A.; SEVILLA, S.; MONTIEL, H.; CASAL, J. «Historical analysis of accidents in chemical plants and in the transportation of hazardous materials». *Journal of Loss Prevention in the Process Industry*, 8 (1995), p. 87-96.

CASAL, J.; CISTERO, J.; TORT, J. M. «Some risks of energy distribution. Analysis of an explosion involving electrical and gas networks». *Loss Prevention and Safety Promotion in the Process Industries*, vol. 1 (1995), p. 565-575. MEWIS, J.; PASMÁN, H. [ed.]. Elsevier Science.

CASAL, J.; PLANAS, E.; BORDIGAN, L.; LANCIA, A. «Foam and water for the protection of equipment engulfed in fire». *Proc. European Symposium on Research and Applications in Fire Engineering* (1995), p. 2.1-2.10. Lancashire.

LA FARGA CATALANA

Director: Estanislau Tomàs i Morera

Col·laboradors: Investigadors pertanyents als departaments i centres de recerca següents:

- Departament de Ciències dels Materials i Enginyeria Metal·lúrgica de la Universitat Politècnica de Catalunya.
- Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera, del CSIC.
- Departament d'Història Medieval de la Universitat de Barcelona.

Ponent: Joaquim Casal i Fàbrega

Ha continuat la recollida de minerals i escòries a les proximitats d'antigues fargues, els quals han estat examinats i analitzats als laboratoris del Departament de Ciències dels Materials de la Universitat Politècnica de Catalunya i a l'Institut Jaume Almera.

També han continuat els treballs arqueològics en les restes de la farga del poblat medieval de Sant Esteve de la Sarga (Pallars Jussà).

El mes d'agost fou instal·lada una exposició sobre la Farga Catalana en els locals de l'Ajuntament de Llavorsí (Pallars Sobirà). En aquesta exposició es presentaren les restes d'un martinet i altres peces descobertes recentment en el subsòl d'on hi havia la farga de Llavorsí. En relació amb l'exposició es celebrà una conferència-col·loqui i es presentaren algunes pel·lícules documentals sobre les fargues i temes afins.

S'han establert contactes amb grups culturals del Conflent interessats en la creació d'una «Ruta del ferro del Canigó» que podria estendre's a la comarca del Ripollès.

GRUP DE FÍSICA MATEMÀTICA

Director: Josep Llosa i Carrasco

Col·laboradors: Pere Castellví i Gironès
 Francesc Fayos i Vallès
 Carlos Fernández Sopena
 Miquel A. García Bonilla
 Xavier Jaén i Herbera
 J. Alberto Lobo Gutiérrez
 Estanislau Llanta i Salleras
 Marc Mars i Lloret
 M. Mercè Martín i Prats
 José M. Martín Senovilla
 Jaume Masoliver i García
 Alfred Molina i Compte

Josep M. Parra i Serra
Miquel Montero i Torralbo
José A. Ortega Ruíz
Josep M. Porrà i Rovira
M. Àngels Serrano Moral
Ramon Torres i Herrera
Raul Vera Jiménez
Jordi Vives i Nebot

Ponent: Enric Casassas i Simó

Actes de congressos

A. Molina i J. M. M. Senovilla [ed.]. «Inhomogeneous cosmological models». Actes dels Encuentros Relativistas Españoles (ERE-94). World-Scientific, Singapore, 1995.

En aquest volum hi ha, entre d'altres aportacions, les següents:

M. Mars i J. M. M. Senovilla. «Separable cosmologies».

J. M. M. Senovilla. «G₂-diagonal cosmologies without big-bang-like singularities».

J. M. M. Senovilla i C. F. Sopena. «Perfect fluid Kerr-Schild metrics».

M. M. Martín-Prats i J. M. M. Senovilla. «New stationary perfect fluids with axial Killing vector».

Comunicacions

J. A. Lobo i M. A. Serrano. «New proposals for a resonant transducer layout in a spherical GW antenna». GR-14, Florència, Itàlia, agost 1995.

J. M. Parra. «A Contribution to the Dirac-Hestenes theory of the Electron». International Conference on the Theory of the electron-1995, UNAM, Mèxic, setembre 1995.

J. M. Parra. «Álgebra, geometría y física». Experiencias de innovación docente en la Universitat de Barcelona, 13-15 setembre 1995, Publicacions UB, p. 37-40.

Conferències organitzades

L. Bel, de la Universitat de París VI: «Moviments rígids en relativitat». Universitat de Barcelona, 15 de març de 1995.

A. R. Prasanna, del Laboratori de Recerca Física, Ahmedabad, Índia: «Centrifugal Force in General Relativity». Universitat de Barcelona, 1 de juny de 1995.

A. Duviryak, de l'Institut de Física de la Matèria Condensada de l'Acadèmia de Ciències d'Ucraïna, Lviv, Ucraïna: «Lagrangian formalism in relativistic dynamics of particles». 3 de juny de 1995.

M. A. H. McCallum, del Queen Mary and Westfield College, Londres: «When (and where) two solutions of Einstein's equations are the same». Universitat de Barcelona, 29 de juny de 1995.

B. Jancewicz, de l'Institut de Física Teòrica de la Universitat de Wroclaw, Polònia: «Electromagnetism with the metric dependent on the media». Universitat de Barcelona, 18 abril 1995.

B. Jancewicz, de l'Institut de Física Teòrica de la Universitat de Wroclaw, Polònia: «What is the profit of the use of Clifford Geometric Algebra in teaching Physics». Universitat de Barcelona, 19 d'abril de 1995.

Conferències donades

Cicle de 4 conferències plenàries:

J. M. Martín Senovilla: «Cosmological solutions without initial singularities». Guanajuato, Mèxic, desembre de 1994.

Cicle de 3 conferències

J. A. Lobo Gutiérrez: «Sources of Gravitational Waves». SUSSP-46, Aberdeen, Escòcia, juliol de 1995; «Light recycling and detection of coalescing binary GW signals». MPLP-95, Novosibirsk, Rússia, setembre de 1995, i «New ideas for a transducer layout in a spherical GW antenna». TAUP-95, Toledo, Espanya, setembre de 1995.

J. M. Parra Serra: «El álgebra geométrica de Clifford: una alternativa natural y potente al cálculo vectorial. Algunas aplicaciones». IMECC, UNICAMP, Brasil, 29 d'agost de 1995; «Álgebra y geometría. La conveniencia de introducir el álgebra geométrica en el primer año de universidad». IMECC, UNICAMP, Brasil, 30 d'agost de 1995; «Álgebras de Clifford: nuevo lenguaje matemático de la física moderna?». Institut de Física Gleb Whatagin, UNICAMP, Brasil, 31 d'agost de 1995; «Hacia una interpretación geométrica de la ecuación de Dirac». Institut de Ciències Nuclears, UNAM, Mèxic, 21 de setembre de 1995, i «Álgebra y geometría para físicos y químicos». Curs de 10 hores adreçat a graduats en Ciències, Institut de Física, UNAM, Mèxic, 18-22 de setembre de 1995.

Estades de recerca

J. Masoliver Garcia: novembre de 1994. Estada a les universitats de San Diego i de Washington D. C.

J. M. Porra Rovira: d'octubre a desembre del 1994. Estada al NIH. (Bethesda).

J. M. Parra Serra: 20 agost-7 setembre del 1995. Estada a l'IMECC, UNICAMP, Brasil.

Investigadors convidats

Ll. Bel, del Laboratori de Gravitació i Cosmologia Relativistes de la Universitat de París VI. Març de 1995.

A. Duviryak, de l'Institut de Física de la Matèria Condensada de l'Acadèmia de Ciències d'Ucraïna, Lviv, Ucraïna. De l'1 al 15 de juny de 1995.

B. Jancewicz, de l'Institut de Física Teòrica de la Universitat de Wroclaws, Polònia. Del 6 al 20 d'abril de 1995.

Tesi doctoral

Marc Mars Lloret. *Geometric properties of hypersurfaces and axial symmetry with applications to G2 perfect fluid solutions*. Director: J. M. Martín Senovilla, de la Universitat de Barcelona, 30 de juny de 1995. Apte *cum laude* (per unanimitat).

Publicacions

LOBO, J. A. «What can we learn about Gravitational Wave Physics with a solid elastic sphere?». *Physical Review*, D 52 (1995), p. 591.

LOBO, J. A.; ORTEGA, J. A. «Proposed GW observatory based on solid elastic spheres». *Physical Review*, D 52 (1995), p. 3735.

BEL, L.; LLOSA, J. «Spatially affine motions in relativity». *Classical and Quantum Gravity*, 12 (1995), p. 1949-1968.

MARS, M.; SENOVILLA, J. M. M. «Stationary and axisymmetric perfect fluid solutions with conformal motion». *Classical and Quantum Gravity*, 11 (1994), p. 3094.

MARS, M.; SENOVILLA, J. M. M. «On 'an infinite perfect fluid in cylindrical symmetric steady differential rotation». *Classical and Quantum Gravity*, 12 (1995), p. 2071.

FAYOS, F.; MARTÍN-PRATS; M. M.; SENOVILLA, J. M. M. «On the extension

of Vadiya- Reisner-Nordstrom spacetimes». *Classical and Quantum Gravity*, 12 (1995), p. 2565.

MARS, M. «New non-diagonal singularity-free cosmological perfect fluid solution». *Physical Review*, D 51 (1995) R3989.

PORRA, J. M.; MASOLIVER, J. ; LINDENBERG, K. «Mean exit times for free inertial stochastic processes». *Physical Review*, E 51 (1995), p. 1985.

MASOLIVER, J.; KE-BANG WANG. «Free inertial processes driven by Gaussian white noise: Probability distributions, anomalous diffusion and fractal behavior». *Physical Review*, E 51 (1995), p. 2987.

MASOLIVER, J.; ROBINSON, A.; WEISS, G. H. «Coherent stochastic resonance». *Physical Review*, E 51 (1995), p. 4021.

MASOLIVER, J.; PORRA, J. M. «Exact solution to the mean exit time problem for free inertial processes driven by Gaussian white noise». *Physical Review Letters*, 75 (1995), p. 189.

PORRA, J. M.; WEISS, G. H.; MASOLIVER, J. «A diffusion model incorporating anisotropic properties». *Physica A*, 218 (1995), p. 229.

WEISS, G. H.; GANDJBACKHCHE, A. H.; MASOLIVER, J. «Isotropization length for random walk models of photon migration in turbid media». *J. Mod. Opt.*, 42 (1995), p. 1567.

SEMPERE TORRES, D.; PORRA, J. M.; CREVIN, J. D. «A general formulation for raindrop size distribution». *J. App. Meteorology*, 33 (1994), p. 1494.

PORRA, J. M.; LINDENBERG, K. «Mean first-passage times for systems driven by equilibrium persistent periodic dichotomous noise». *Physical Review*, E 52 (1995), p. 409.

CASTELLVÍ, P.; JAÉN, X.; LLANTA, E. «Symbolic tensor calculus using index notation». *Computers in Physics*, 9 (1995), p. 3.

CASTELLVÍ, P.; JAÉN, X.; LLANTA, E. «TTC: Tensor Calculus with MATHEMATICA». A: *Relativity in General*. Editions Frontières, 1994.

PARRA, J. M. «L'àlgebra vectorial. Una història que ens cal reescriure». *Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*, 10 (1995), p. 75-120.

PARRA, J. M. «William Kingdom Clifford, als 150 anys del seu naixement». *Societat Catalana de Matemàtiques / Notícies*, 1 (1995), p. 10-12.

GRUP D'ASTROFÍSICA

Director: Jordi Torra i Roca

Secretari: Robert Estalella i Boadella

Col·laboradors: Guillem Anglada i Pons
Eduard Bravo i Guil
Núria Calvet i Cuní
Ramon Canal i Masgoret
Francesca Figueras i Siñol
Carme Jordi i Nebot
Domingo García Senz
Enrique García-Berro Montilla
Ana María Heras Pastor
Margarida Hernanz i Carbó
Jordi Isern i Vilaboy
Javier Labay Aguirre
Rosario López Hermoso
Josep M. Paredes Poy
Roser Pelló Descayre
Àngels Riera i Mora
Eduard Salvador i Solé
Blai Sanahuja i Parera
Manuel Sanromà i Lucía
Josep M. Solanes i Majúa

Ponent: Enric Casassas i Simó

Línies de recerca

Supernoves i estrelles de neutrons. En aquesta línia hom intenta explicar les explosions de les supernoves de tipus I mitjançant l'explosió termonuclear d'una estrella nana blanca que forma part d'un sistema estel·lar doble. El fet de tenir en compte que les nanes blanques són objectes sòlids ens ha portat a proposar un model original que permet unificar l'origen d'objectes aparentment molt diferents, però que contenen una estrella de neutrons, com per exemple una fracció dels púlsars i les fonts de radiació X de massa petita.

Nanes blanques. S'estudia el refredament de les nanes blanques i la seva incidència en l'evolució de la galàxia.

Evolució química i morfològica de les galàxies aïllades i en cúmuls. L'evolució d'una galàxia ve determinada per dues menes de factors: intrínsecs i extrínsecs. Els primers, que estan relacionats amb el mecanisme de naixement i mort de les estrelles, depenen essencialment del ritme de formació d'estels a la galàxia.

En particular, les supernoves aporten al medi interestel·lar els nous elements químics formats per reaccions termonuclears durant la vida de l'estel. Això es tradueix en un canvi de l'aspecte físic i de la composició de les galàxies amb el temps. D'altra banda, hi ha avui en dia

l'evidència que l'aspecte morfològic d'una galàxia està lligat a la interacció amb les seves veïnes del grup o cúmulo de galàxies del qual formen part, i per tant cal també tenir en compte la seva situació a l'hora d'estudiar l'evolució química i morfològica.

Medi interplanetari. Anàlisi dels esdeveniments de partícules de baixa energia observats per sondes espacials fora de l'atmosfera terrestre. Tres són els aspectes bàsics que es consideren: els mecanismes d'acceleració de partícules en xocs magnetohidrodinàmics i la seva propagació respecte al camp magnètic del medi interplanetari, l'origen solar d'aquestes perturbacions, i l'estudi de la seva propagació i modelització en el si del plasma interplanetari.

Estructures a gran escala de l'univers. L'estudi del teixit còsmic a gran escala, és a dir de l'estructura, l'estat dinàmic i l'evolució de les grans agrupacions gravitatòries, com grups de galàxies, cúmuls, supercúmuls i filaments, té evidents implicacions en el camp de la cosmologia. Així és pel que fa a la determinació de llurs masses (i, indirectament, de la densitat de l'Univers), i també a l'establiment de proves observacionals que permetin discernir entre els diferents escenaris proposats teòricament sobre l'origen d'aquestes estructures.

Medi interestel·lar: regions de formació estel·lar. Es treballa en temes relacionats amb els processos associats a la formació estel·lar: fluxos moleculars d'alta velocitat i jets, objectes Herbig-Haro, emissió de ràdio contínua d'objectes estel·lars joves, estructures de gas dens circumestel·lars i interestel·lars. També s'estudia l'emissió de ràdio d'estels binaris de raigs X.

Sistemes estel·lars. L'activitat principal del grup està dirigida cap a l'explotació de les dades del satèl·lit Hipparcos de l'ESA, i abraça els vessants d'anàlisi del camp galàctic de velocitats al voltant del Sol; la fotometria estel·lar, que ens permet la determinació d'edats i metal·licitats, i l'estudi de cúmuls i associacions estel·lars. En particular, s'han construït models hidrodinàmics per explicar l'estructura del sistema local d'estrelles joves i la formació de regions amb moviments propis anòmals, i s'ha donat un gran impuls al desenvolupament de mètodes estadístics per a la calibració de magnituds absolutes utilitzant dades astromètriques.

Publicació

RUIZ-LAPUENTE, P.; BURKERT, A.; CANAL, R. «Type Ia Supernova Scenarios and the Hubble Sequence». *The Astrophysical Journal*, 447 (10 juliol 1995), p. L69-L72.

GRUP DE FÍSICA DE LES RADIACIONS

Director: Francesc Salvat i Gavaldà
Col·laboradors: Josep Baró i Casanovas
José María Fernández Varea
Ricardo Mayol Sánchez
Joan Parellada i Sabata
Ponent: Enric Casassas i Simó

Línies de recerca

El grup treballa en les línies de recerca següents:

- estudi de les interaccions inelàstiques d'electrons i positrons de baixa energia en medis materials;
- col·lisions elàstiques d'electrons i positrons amb àtoms;
- interacció de radiació electromagnètica amb la matèria;
- simulació Monte Carlo del transport d'electrons i de cascades electromagnètiques;
- simulació de la resposta de detectors de radiació i dosimetria;
- espectroscòpia Mössbauer.

Publicacions

BARÓ, J.; SempaU, J.; FERNÁNDEZ-VAREA, J. M.; SALVAT, F. «PENELOPE: An algorithm for Monte Carlo simulation of the penetration and energy loss of electrons and positrons in matter». *Nuclear Instruments and Methods B*, 100 (1995), p. 31-46.

FERNÁNDEZ-VAREA, J. M.; LILJEQUIST, D.; SALVAT, F. «Sampling procedures using optical- data and partial wave cross sections in a Monte Carlo code for simulating kilovolt electron and positron transport in solids». *Institut of Physics Report*, 94-03 (1994). Estocolm.

SOCIETATS FILIALS

SOCIETAT CATALANA DE FÍSICA

Junta Directiva

President:	Antoni Giró i Roca
Vicepresident:	Ramon Vilaseca i Alavedra
Tresorer:	Ignasi Juvells i Prades
Secretari:	Agustí Poch i Parés
Vocals:	Damià Barceló i Cullerés Núria Ferrer i Anglada Josep Llosa i Carrasco Antoni Roca i Rosell Josep Calderer i Cardona Francesc Comellas i Padró Antoni Méndez i Vilaseca
Delegat de l'IEC:	David Jou i Mirabent
Nombre de socis:	260

La Societat Catalana de Física actualment col·labora amb el Laboratori de Física Matemàtica, el Laboratori d'Astrofísica, el Laboratori de Física de les Radiacions i el Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè.

La Societat participa amb l'organització de les Jornades de Recerca Experimental en Física i Química que tenen lloc dins el marc de la Universitat Catalana d'Estiu; organitza les Trobades Científiques de la Mediterrània; concedeix el Premi Jordi Porta i Jué; publica les comunicacions presentades a les Trobades Científiques de la Mediterrània; participa en la publicació del *Butlletí de les Societats Catalanes de Física, Química, Matemàtiques i Tecnologia*, i publica la *Revista de Física*.

CURSOS

La geometria fractal i les seves aplicacions (XIV Jornades sobre Recerca Experimental en Física i Química). Organitzat amb la col·laboració de la CIRIT i de la Societat Catalana de Química. Universitat Catalana d'Estiu. Prada de Conflent, 24 i 25 d'agost de 1995.

Josep Llosa, de la Universitat de Barcelona: «Introducció a la geometria fractal».

J. Mach, de la Universitat de Barcelona: «Introducció a les tècniques multifractals».

F. Mas, de la Universitat de Barcelona: «Dinàmiques de creixement. Electrodeposició».

R. Pastor, del Museu de la Ciència de Barcelona: «Llacunitat. Un nou paràmetre per a una descripció fractal».

S. Cuevas, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Fractals en biologia. Selves tropicals».

C. Puente, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Antenes fractals».

E. Toribio, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Caos en circuits no lineals. El *buck converter*».

L'òptica cap a l'any 2000 (Trobades Científiques de la Mediterrània). Amb la col·laboració de la Direcció General de Recerca de la Generalitat de Catalunya, del Consell Insular de Menorca, del Laboratori d'Òptica de la Universitat de Barcelona, de la Universitat Politècnica de Catalunya, i de la Universitat Autònoma de Barcelona. En organització amb la Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí d'Estudis. Maó (Menorca), del 13 al 15 de setembre de 1995.

Enrico Masetti: «High quality thin film optics for laser applications».

Philippe Réfrégier: «Recent progress in optical pattern recognition. The global filtering approach».

Fernando Agulló-López: «Materiales ópticos no lineales».

Joan J. Villanueva: «Redes neuronales y visión por computador».

CONFERÈNCIES

Tercer cicle de conferències

Ramon Vilaseca, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Els là-

sers i les seves aplicacions». Universitat de Barcelona, 27 d'octubre de 1994.

Ferran Comeron, de la Universitat de Barcelona: «La col·lisió del cometa Shoemaker-Levy⁹ amb Júpiter». Universitat de Barcelona, 24 de novembre de 1994.

Manuel Garcia Doncel, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Adolf Comeron i Joaquim Giner, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «La conversió de Hertz: de les ones en un fil conductor a les ones a l'aire». Aula D3-003, Universitat Politècnica de Catalunya, 20 de desembre de 1994.

Antoni Rius, del CSIC: «Aplicació de les tècniques espacials a l'estudi de la Terra». Universitat de Barcelona, 19 de gener de 1995.

Matteo Cavalli-Sforza, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Raigs gamma i raigs còsmics d'altíssimes energies: una nova astronomia per al proper mil·lenni». Universitat Autònoma de Barcelona, 16 de febrer de 1995.

Domènec Ros i Puig, de la Universitat de Barcelona: «Processat d'imatges biomèdiques». Universitat de Barcelona, 23 de març de 1995.

Antoni Lloret, de la Universitat de Barcelona: «Les perspectives de l'energia fotovoltaica». Universitat de Barcelona, 20 d'abril de 1995.

Salvador Estradé, de l'Institut de Batxillerat Montserrat, i Francesc Vidal: «L'ensenyament de la Física en la secundària. Línies d'avaluació». Universitat de Barcelona, 18 de maig de 1995.

Complementant aquest cicle també s'han realitzat, fora de l'àrea barcelonina, les conferències següents:

Jorge Wagensberg, del Museu de la Ciència de Barcelona: «Cap a una teoria de la complexitat». Universitat de Girona, 30 de març de 1995.

Albert Bramon, del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Quarks: constituents fonamentals de la matèria». Universitat de Girona, 4 de maig de 1995.

Ricard V. Soler, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Caos». Centre de Lectura de Reus, 14 de juny de 1995.

PUBLICACIONS

Revista de Física, (primer semestre de 1995), núm. 8. Actes de les XI Trobades Científiques de la Mediterrània, «L'òptica cap a l'any 2000», Maó 13, 14 i 15 de setembre de 1995.

ALTRES ACTIVITATS

El Premi Jordi Porta i Jué de l'any 1995 fou concedit a la Sra. Ruth Aguiar i Colom, de la Universitat de Barcelona, pel seu treball *Propietats estructurals i elèctriques de capes fines superconductores de $YBa_2Cu_3O_y$ dipositades per ablació amb làser sobre $LaAlO_3(100)$* .

També es va concedir un accèssit al Sr. Rafael Escribano Carrascosa, de la Universitat Autònoma de Barcelona, pel seu treball *Noves fites sobre els moments dipolars del leptó Tau*.

SOCIETAT CATALANA DE MATEMÀTIQUES

Junta Directiva

A l'Assemblea anual corresponent que va tenir lloc el dia 2 de febrer de 1995 es renovà la Junta Directiva, que va quedar constituïda així:

President:	Sebastià Xambó Descamps (Universitat Politècnica de Catalunya)
Vicepresident:	Joaquim Ortega Aramburu (Universitat de Barcelona)
Tresorer:	Josep Pla Carrera (Universitat de Barcelona)
Secretari:	Antoni Gomà Nasarre (IB Joanot Martorell. Esplugues de Llobregat)
Vocals:	Jaume Agudé Bover (Universitat Autònoma de Barcelona) Claudi Agudé Bruix (IB Gabriel Ferrater, Reus) Josep Grané Manlleu (Universitat Politècnica de Catalunya) Anna Pol Masjoan (IB Vicens Vives. Girona) Pelegrí Viader Canals (Universitat Pompeu Fabra)
Delegat de l'IEC:	Manuel Castellet i Solanas
Nombre de socis:	575

Les línies fonamentals d'actuació de la nova Junta són aquestes:

- Millorar la imatge de la Societat, enfortint les relacions institucionals, tal com es detalla més avall.
- Enriquir el ventall d'avantatges que la Societat pot oferir als seus membres, incloent-hi la potenciació de la informació. És per això que, a més de mantenir la publicació del *Butlletí de la SCM* per a

articles que aportin reflexions de fons de temes matemàtics, s'ha iniciat la publicació amb caràcter bimensual d'un noticiari, que amb el títol de *SCM/Notícies* recull aspectes ben diversos que poden interessar els socis.

- Dialogar amb grups de treball ja existents per tal d'integrar les seves activitats i les de la Societat fins allà on sembli convenient a les parts. Aquesta col·laboració s'ha dut a terme, en especial, amb la FEEMCAT (Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya).
- Fer una campanya per a augmentar el nombre de socis. En els primers mesos d'actuació de la nova Junta el nombre de socis ha augmentat de 433 a 575.

Activitat institucional

- La nova Junta ha donat suport totalment a la candidatura que la Junta sortint havia presentat a la Societat Matemàtica Europea (EMS) per a organitzar a Barcelona el Congrés Europeu de Matemàtiques de l'any 2000. Després de rebre una comissió de l'EMS, es va formar un comitè amb representació de les diverses universitats catalanes, que va elaborar un preprograma que s'ha tramès als membres del Comitè Executiu de l'EMS, juntament amb còpies de cartes de suport de diverses institucions catalanes. El Comitè Executiu, en la seva reunió d'octubre, farà una recomanació d'una de les quatre candidatures (Barcelona, Copenhagen, Torí i Brighton).
- L'Assemblea General del 2 de febrer de 1995, a proposta de la Junta sortint, va fer seu un document en què s'expressa la preocupació per l'actual nivell de l'ensenyament de les matemàtiques al nivell secundari i va instar la Junta perquè l'elevés a les instàncies oportunes i manifestés la preocupació, encara més gran, pel fet que la implantació de la reforma educativa no pugui representar, en aquest aspecte, un agreujament dels problemes en lloc d'un camí cap a la solució. Recollint el mandat de l'Assemblea, es va demanar, conjuntament amb els degans de les tres facultats de Matemàtiques de Catalunya, una visita al conseller d'Ensenyament. Tot i que el conseller no va accedir a l'entrevista es va visitar a la directora general d'Ordenació Educativa i se li va comentar a bastament tot allò que creiem que s'hauria de fer per a millorar el rendiment i el prestigi de l'ensenyament de les matemàtiques a nivell secundari.
- La Societat Catalana de Matemàtiques ha rebut l'encàrrec per part de la Reial Societat Matemàtica Espanyola d'organitzar, pel

febrer de 1996, la fase estatal de la XXXII Olimpíada Matemàtica. Per dur a terme de manera eficaç aquesta organització, durant el curs 1994-1995 es va visitar el rector de la Universitat Rovira i Virgili que va estar d'acord a patrocinar l'esdeveniment i ja ha començat a funcionar la comissió encarregada de l'organització.

PREMIS

El tribunal designat per a atorgar el Premi per a estudiants 1994 de la SCM va decidir atorgar-lo, conjuntament, als dos treballs següents:

Juan Alfonso Crespo Fernández: *Unicitat homotòpica de recobridors 3-connexos d'H-espais finits.*

José Luis Rodríguez Blancas: *Torres de localitzacions associades a aplicacions contínues.*

Per altra banda, la SCM va organitzar la fase catalana de la XXXI Olimpíada Matemàtica, que va atorgar els premis següents:

Primers premis: Sergio Cabello Justo, de l'Institut de Batxillerat Josep Lladonosa de Lleida.
Thomas Doumenc, del Liceu Francès de Barcelona.

Segons premis: Joaquim Puig Sadurní, de l'Institut de Batxillerat Sants-les Corts de Barcelona.
Ferran Revilla i Domingo, de l'Institut de Batxillerat Lluís de Peguera de Manresa.

Tercer premi: Anna de Mier Vinué, dels Jesuïtes de Casp de Barcelona.

Tot i que els premis van a càrrec del Ministeri d'Educació i Ciència, la SCM concedeix un ajut de viatge als guanyadors catalans per a acudir a la fase estatal. En aquesta fase estatal Joaquim Puig va tenir medalla de plata i Anna de Mier medalla de bronze.

CURSOS

A fi i efecte d'aconseguir millorar el nivell dels participants catalans en l'Olimpíada Matemàtica, la SCM ha impulsat l'organització d'unes *Sessions de preparació per a l'Olimpíada Matemàtica* (15 sessions de 2 hores, durant octubre i novembre de 1994) adreçades, de forma gratuïta, a l'alumnat de l'ensenyament secundari interessat en l'aprofundiment dels seus coneixements de matemàtiques.

La coordinació va ser a cura del professor Josep Grané (UPC) i hi van

participar: Lluís Bibiloni (UAB), Josep R. Marí, Ignasi Mundet, Griselda Pascual i Josep Pla (UB), Pelegrí Viader (UPF), i Josep M. Brunat i Sebastià Xambó (UPC).

Tots els alumnes inscrits van rebre una publicació amb molts problemes, alguns d'ells resolts.

CONFERÈNCIES

José Manuel Corcuera Valverde, del Departament d'Estadística de la Universitat de Barcelona: «Probabilidad y Geometría». Institut d'Estudis Catalans, 21 de desembre de 1994.

Ferran Hurtado Díaz, de la Universitat Politècnica de Catalunya, Premi Josep Teixidor 1994: «La geometria computacional: una geometria del nostre temps». Aula Pierre de Fermat de la Universitat de Barcelona, 8 de juny de 1995.

PUBLICACIONS

MALET, Antoni. *Ferran Sunyer i Balaguer*. Editat conjuntament amb la Societat Catalana d'Història de la Ciència i la Tècnica. 1995, 306 p.

La matematització del món. Editat conjuntament amb l'IEC i el CRM —traducció de la revista trimestral de la Universitat de Zuric, dedicada a aquest tema coincidint amb la celebració a Zuric del 22è Congrés Internacional de Matemàtics. 1995. 60 p.

Sessions de preparació per a l'Olimpiada. A cura de Josep Grané. Seccions escrites per Sebastià Xambó, Josep Pla, Griselda Pascual, Lluís Bibiloni-Pelegrí Viader i Josep M. Brunat. 1994, 101 p.

Butlletí de la SCM, 10 (1995).

SCM/Notícies, 0 (febrer 1995), 16 p.

SCM/Notícies, 1 (maig 1995), 24 p.

SCM/Notícies, 2 (juliol 1995), 16 p.

SOCIETAT CATALANA DE QUÍMICA

Junta Directiva

Presidenta: Pilar González i Duarte
Secretari: Joan Suades i Ortuño
Tresorer: Joan Solà i Casadevall
Publicacions: Miquel Seco i Garcia
Vocals: Josep Armengol i Rocaspana
Josep M. Bayona i Termens
Joan Ferré i Baldrich
Lluïsa Matas i Jardí
Jaume Puy i Llorens
Josep M. Ribó i Trujillo
Lídia Rodrigo i Llopis
Olga Santaularia i Lozano

Delegat de l'IEC: Salvador Alegret i Sanromà

Nombre de socis: 400

El Premi de la Societat Catalana de Química 1995 fou atorgat al treball *Estudi dels ecdisteroides presents a la falguera* *Polypodium vulgare*, de Natàlia Reixach i Feixes.

CONFERÈNCIES

David A. Lightner, de la Universitat de Nevada-Reno, EUA: «The importance of hydrogen bonding in bile pigments». Universitat de Barcelona, 3 d'abril de 1995.

José Barluenga, de la Universitat de Barcelona: «Complejos carbeno

de Fischer: intermediarios versátiles en síntesis orgánica». Universitat de Barcelona, 26 de maig de 1995.

Lutz H. Gade, de la Universitat de Wuerzburg, Alemanya: «Highly polar metal-metal bonds». Universitat de Barcelona, 31 de maig de 1995.

Rudolph A. Abramovitch, de la Universitat de Clemson, Clemson, Carolina del Sud, EUA: «Structure and reactions of aryl-nitrenium and —oxenium ions: from carcinogens to natural products». Universitat de Barcelona, 22 de juny de 1995.

Hans-Heinrich Limbach, de la Universitat Lliure de Berlín: «A new look at proton transfer and hydrogen bonding by NMR». Institut Químic de Sarrià, 20 de juliol de 1995.

CURSOS

La geometria fractal i les seves aplicacions (XIV Jornades sobre Recerca Experimental en Física i Química). Organitzat amb la col·laboració de la CIRIT i de la Societat Catalana de Química. Universitat Catalana d'Estiu. Prada de Conflent, 24 i 25 d'agost de 1995.

J. Llosa, de la Universitat de Barcelona: «Introducció a la geometria fractal».

J. Mach, de la Universitat de Barcelona: «Introducció a les tècniques multifractals».

F. Mas, de la Universitat de Barcelona: «Dinàmiques de creixement. Electrodeposició».

R. Pastor, del Museu de la Ciència de Barcelona: «Llacunitat. Un nou paràmetre per a una descripció fractal».

S. Cuevas, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Fractals en biologia. Selves tropicals».

C. Puente, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Antenes fractals».

E. Toribio, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Caos en circuits no lineals. El *buck converter*».

A l'Assemblea General de socis tinguda el dia 30 de març de 1995 es va procedir a la renovació de la Junta de la Societat Catalana de Química amb el resultat següent:

Presidenta:	Pilar González i Duarte
Tresorer:	Joan Solà i Casadevall
Secretari:	Joan Suades i Ortuño

Publicacions: Miquel Seco i Garcia
Vocals: Josep Armengol i Rocaspana
Josep M. Bayona i Termens
Joan Ferré i Baldrich
Lluïsa Matas i Jardí
Jaume Puy i Llorens
Josep M. Ribó i Trujillo
Lídia Rodrigo i Llopis
Olga Santaularia i Lozano

de Fischer: intermediarios versátiles en síntesis orgánica». Universitat de Barcelona, 26 de maig de 1995.

Lutz H. Gade, de la Universitat de Wuerzburg, Alemanya: «Highly polar metal-metal bonds». Universitat de Barcelona, 31 de maig de 1995.

Rudolph A. Abramovitch, de la Universitat de Clemson, Clemson, Carolina del Sud, EUA: «Structure and reactions of aryl-nitrenium and —oxenium ions: from carcinogens to natural products». Universitat de Barcelona, 22 de juny de 1995.

Hans-Heinrich Limbach, de la Universitat Lliure de Berlín: «A new look at proton transfer and hydrogen bonding by NMR». Institut Químic de Sarrià, 20 de juliol de 1995.

CURSOS

La geometria fractal i les seves aplicacions (XIV Jornades sobre Recerca Experimental en Física i Química). Organitzat amb la col·laboració de la CIRIT i de la Societat Catalana de Química. Universitat Catalana d'Estiu. Prada de Conflent, 24 i 25 d'agost de 1995.

J. Llosa, de la Universitat de Barcelona: «Introducció a la geometria fractal».

J. Mach, de la Universitat de Barcelona: «Introducció a les tècniques multifractals».

F. Mas, de la Universitat de Barcelona: «Dinàmiques de creixement. Electrodeposició».

R. Pastor, del Museu de la Ciència de Barcelona: «Llacunitat. Un nou paràmetre per a una descripció fractal».

S. Cuevas, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Fractals en biologia. Selves tropicals».

C. Puente, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Antenes fractals».

E. Toribio, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Caos en circuits no lineals. El *buck converter*».

A l'Assemblea General de socis tinguda el dia 30 de març de 1995 es va procedir a la renovació de la Junta de la Societat Catalana de Química amb el resultat següent:

Presidenta:	Pilar González i Duarte
Tresorer:	Joan Solà i Casadevall
Secretari:	Joan Suades i Ortuño

Publicacions: Miquel Seco i Garcia
Vocals: Josep Armengol i Rocaspana
Josep M. Bayona i Termens
Joan Ferré i Baldrich
Lluïsa Matas i Jardí
Jaume Puy i Llorens
Josep M. Ribó i Trujillo
Lídia Rodrigo i Llopis
Olga Santaularia i Lozano

SOCIETAT CATALANA DE TECNOLOGIA

Junta Directiva

President: Estanislau Tomàs i Morera
Tresorer: Josep Arnaldós i Viger
Secretari: Marc Barracó i Serra
Vocals: Joaquim Casal i Fàbrega
M. Clara Torrents i Mazzei
Josep Amat i Girbau

Delegat de l'IEC: Enric Freixa i Pedrals

Nombre de socis: 90

CONFERÈNCIES

Marc Barracó i Serra, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Aspectes actuals de l'Hemodinàmica». Institut d'Estudis Catalans, 15 de novembre de 1994.

Alicia Casals i Gelpí, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «La robòtica aplicada al camp de la medicina». Institut d'Estudis Catalans, 15 de desembre de 1994.

Rafael Ferré i Masip, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «La difusió de les noves tecnologies de fabricació». Institut d'Estudis Catalans, 29 de març de 1995.

Ton Sales, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Estat actual i perspectives de la intel·ligència artificial». Institut d'Estudis Catalans, 18 de maig de 1995.

ALTRES ACTIVITATS

Ha estat concedit el Premi per a estudiants de la Societat Catalana de Tecnologia *ex-aequo* als treballs *Tractament d'aigües residuals industrials amb llits verticals de canyís*, de Sergi Rodríguez i Giménez, i *Accidents en la indústria química i en el transport de mercaderies perilloses a l'Estat espanyol (1970-1994). Anàlisi històrica i creació d'un banc de dades*, d'Helena Montiel i Boades.

PUBLICACIONS

Operacions unitàries de la indústria alimentària. (Monografies de Tecnologia; 3). A cura de Joaquim Casal i Ramon Clotet, 1994. 375 p.

La farga catalana en el marc de l'arqueologia siderúrgica. [Comunicacions presentades al Simposi Internacional sobre la Farga Catalana]. Ripoll, del 13 al 17 de setembre de 1993. Simposi organitzat per la Societat Catalana de Tecnologia amb la col·laboració del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, i de l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial. El finançament de l'edició d'aquest llibre ha constituït l'aportació del Govern d'Andorra a l'esmentat Simposi.

SOCIETAT CATALANA D'HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA

Consell Directiu

President:	Antoni Roca Rosell
Vicepresident:	Jon Arrizabalaga i Valbuena
Secretari:	Francesc X. Barca i Salom
Tresorer:	Josep M. Camarasa i Castillo
Vocals:	Pasqual Bernat i López Àngel Calvo i Calvo Iris Figuerola i Pujol Manuel García Doncel Mercè Izquierdo i Aymerich Jaume Josa i Llorca Antoni Malet i Tomàs Manuel Montanuy i Fillat Xavier Moreno i Rico Víctor Navarro i Brotons Lluís Navarro i Veguillas Agustí Nieto i Galán Carles Puig i Pla Juli Samsó i Moya
Delegat de l'IEC:	David Jou i Mirabent
Nombre de socis:	216

ACTIVITATS

Durant el curs 1994-1995, la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica ha continuat el ritme d'activitat que s'engegà des de la seva creació el 1991. El seu Consell Directiu s'ha reunit aproximadament un cop cada mes i s'ha realitzat un mínim d'una conferèn-

cia pública cada mes durant el curs lectiu. Al mateix temps, continua apareixent el butlletí intern *Ictineu*, del qual es pensa augmentar la freqüència de publicació. Aquest curs han aparegut dues altres publicacions. En primer lloc, les *Actes de les I Trobades*, celebrades a Maó el 1991, que han estat publicades, per diverses circumstàncies, després de les *Actes de les II Trobades*. Amb la col·laboració de la Societat Catalana de Matemàtiques, ha aparegut, així mateix, una obra d'Antoni Malet sobre la contribució del matemàtic Ferran Sunyer i Balaguer. Finalment, cal esmentar que molts socis de la Societat han participat en la direcció i la redacció de l'obra: J. M. Camarasa, Antoni Roca Rosell (directors) *Ciència i Tècnica als Països Catalans. Una aproximació biogràfica als darrers 150 anys*. 2 volums. Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca, 1995. 1550 p., presentada al Palau de la Generalitat el mes de maig, amb la participació del president de l'Institut, Emili Giralt, i del president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol.

La Societat ha organitzat, com en els anys anteriors, els Col·loquis d'Història de la Ciència i de la Tècnica, cicle de conferències de periodicitat mensual a càrrec de diversos especialistes tant del nostre entorn cultural com de l'estranger.

Així, en el mes d'octubre de 1994 ens ha visitat el Dr. Alberto Gomis, de la Universitat d'Alcalà d'Henares, el qual ha fet una conferència sobre el paper de les institucions científiques espanyoles en el desenvolupament de la biologia en el segle XIX.

En el mes de novembre, el Dr. Guillermo Lusa, de la Universitat Politècnica de Catalunya, ha parlat de la formació matemàtica dels enginyers industrials entre 1850 i 1975.

En el mes de gener de 1995 ens ha visitat el Dr. Víctor Navarro, de la Universitat de València, per a fer una conferència sobre l'astronomia i cosmologia del Renaixement.

En el mes de febrer, la Dra. Roser Puig, de la Universitat de Barcelona, ens ha parlat dels instruments astronòmics a al-Àndalus.

El col·loqui del mes de març ha anat a càrrec del Dr. Andrew Cunningham, de la Universitat de Cambridge, que ha fet una conferència sobre l'atribució a sant Francesc d'Assís d'actituds ecologistes que han fet que se'l consideri el patró d'aquesta ciència.

En el mes d'abril s'esperava la visita del Dr. Randles, de la Universitat de Bordeus, però, a darrera hora ha comunicat la seva impossibilitat d'assistir per raons de salut. En el seu lloc, s'ha convidat el Dr. Jordi Martí Hennenberg, de la Universitat de Lleida, que ha parlat de l'excursionisme científic vuitcentista.

El darrer col·loqui ha tingut lloc en el mes de maig i en ell la Dra. Michela Pereira, de la Universitat de Firenze, ha establert una anàlisi paral·lela dels escrits de Bacon, Lull i Vilanova, considerant la relació que hi ha entre l'alquímia medieval i la filosofia d'Hermes.

Els dies 7, 8 i 9 de desembre de 1994 s'han celebrat a Tarragona, en el marc incomparable de les sales de l'Antiga Audiència, les III Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica als Països Catalans. Aquesta reunió científica ha comptat amb la presidència d'honor del Dr. Antoni Quintana i Marí i s'ha pogut realitzar gràcies a la col·laboració de les universitats Rovira i Virgili i Politècnica de Catalunya, dels ajuntaments de Tarragona i d'Altafulla, de l'Autoritat Portuària del Port de Tarragona, de l'Associació Química Empresarial de Tarragona, del Ministeri d'Educació i Ciència, de la CIRIT, de la Generalitat de Catalunya, i del Col·legi de Químics de Catalunya.

Aquestes Trobades, que apleguen els treballs en curs dels socis de la nostra societat, tenien dos àmbits destacats: la història de la química i la museografia. Al llarg de les sessions s'han llegit quaranta-tres comunicacions sobre diverses temàtiques. A més, per primer cop, hi ha hagut una sessió pòster, a la qual se n'han presentat set. També han tingut lloc set conferències convidades a càrrec de: Antonio Lafuente (Centre d'Estudis Històrics, CSIC, Madrid), Bernadette Bensaude-Vincent (Universitat de París X), Enric Casassas (UB), Jim Bennett (Museu d'Història de la Ciència d'Oxford), Xavier Roqué (Universitat de Cambridge), Antoni Quintana (SCHCT) i Jon Arrizabalaga (Institució Milà i Fontanals, CSIC, Barcelona).

Quant a la qüestió de la museografia científica i tècnica, ha tingut lloc una taula rodona amb la participació d'Enric Olivé (Museu d'Història de Tarragona), Joan Miró (Museu d'Història de la Ciutat, Girona), Xavier Moreno (Museu Tèxtil de Sabadell) i Julio Gómez Alba (Museu de Geologia, Barcelona), moderada per Iris Figuerola (UB). En aquest acte, hom acordà que la Societat es pronunciés públicament a favor de l'estudi i la conservació de la fàbrica La Chartreuse de Tarragona, cosa que es confirmà en l'Assemblea General de socis feta durant les Trobades.

Entre els actes que han acompanyat aquestes Trobades cal destacar: la inauguració, al Port de Tarragona, d'una placa commemorativa de la mesura de l'arc de meridià; l'audició d'un concert d'orgue; una visita a Altafulla, vila natal d'Antoni de Martí i Franquès; i la tradicional assemblea de socis.

L'acte de clausura ha comptat amb la presència del Dr. Joan Martí Castell, rector de la Universitat Rovira i Virgili, i en ell s'han lliurat els premis dels treballs guanyadors del I Concurs per a Joves sobre

Història de la Ciència i de la Tècnica, convocat amb motiu de les Trobades i que ha gaudit d'una acollida molt bona entre els estudiants de secundària de les comarques tarragonines.

A més d'aquestes activitats regulars, la Societat ha organitzat aquest curs dues conferències fora dels col·loquis.

Així, aprofitant l'estada a Barcelona del Dr. André Grelon, del Centre Nacional de Recerca Científica de París, convidat per l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona (UPC), s'ha organitzat una conferència a la seu de l'IEC el 23 de febrer sobre la formació dels enginyers a França en els segles XVIII i XIX.

En el mes de maig, en ocasió de la visita a Barcelona del Dr. Andrei Guilarov, de la Universitat de Moscou, convidat per la Fundació Enciclopèdia Catalana, s'ha organitzat un curs de dues sessions sobre la història de l'ecologia. La primera ha tingut lloc el dia 10 i ha tractat de la supervivència i transformació de les velles idees: de la història natural del segle XVIII a l'ecologia d'avui. I en la segona, el dia 12, el Dr. Ghilarov ha donat resposta a la qüestió: pot, la història de la ciència, ajudar l'ecologia en la crisi del pas de segle?

En el mes de juny ha tingut lloc una assemblea de socis per a procedir, per indicació dels estatuts, a la renovació per meitats del Consell Directiu. En aquesta ocasió, s'han renovat els càrrecs de vicepresident, secretari i vuit vocals. Només hi ha hagut una única candidatura formada per Jon Arrizabalaga, vicepresident, Francesc X. Barca, secretari, i Àngel Calvo, Manuel García Doncel, Antoni Malet, Víctor Navarro, Agustí Nieto, Carles Puig, Roser Puig, Josep Manel Parra, com a vocals, la qual ha estat escollida majoritàriament per l'Assemblea.

CURSOS

Els tècnics a França en el segle XIX. Organitzat conjuntament amb el Grup d'Història de la Ciència i de la Tècnica de la Universitat Politècnica de Catalunya. Barcelona 21, 22 i 23 de febrer de 1995.

André Grelon, del Centre Nacional de Recerca Científica de París: «L'École Centrale des Arts et Manufactures: 1829» i «200 années d'enseignement technique: Le Conservatoire d'Arts et Métiers». Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona, 21 i 22 de febrer de 1995. «La formation des ingenieurs en França, XVIIIe-XXe siècles». Institut d'Estudis Catalans, 23 de febrer de 1995.

conjuntament amb la Fundació Enciclopèdia Catalana. Institut d'Estudis Catalans, 10 i 12 de maig de 1995.

Alexei M. Ghilàrov, del Departament de Zoologia dels Vertebrats de la Facultat de Biologia de la Universitat de Moscou: «Survival and transformation of the old ideas: from natural history of century to ecology of ours days» i «Can the history of science help ecology at "fin de siècle"».

CONFERÈNCIES

Alberto Gomis, de la Universitat d'Alcalà d'Henares: «Las instituciones científicas y el desarrollo de la biología en España en el siglo XIX». Institut d'Estudis Catalans, 20 d'octubre de 1994.

Guillermo Lusa, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «La cuestión de la formación matemática de los ingenieros, 1850-1975». Institut d'Estudis Catalans, 25 de novembre de 1994.

Víctor Navarro Brotons, de la Universitat de València: «Astronomia i cosmologia a l'Espanya del Renaixement». Institut d'Estudis Catalans, 27 de gener de 1995.

Roser Puig, de la Universitat de Barcelona: «Instrumentos astronómicos a al-Ándalus». Institut d'Estudis Catalans, 24 de febrer de 1995.

Andrew Cunningham, de la Universitat de Cambridge: «Turning saints into scientists: How St. Francis of Assisi became an ecologist». Institut d'Estudis Catalans, 31 de març de 1995.

Jordi Martí Henneberg, de la Universitat de Lleida: «L'excursionisme científic vuitcentista». Institut d'Estudis Catalans, 20 d'abril de 1995.

Michela Pereira, de la Universitat de Firenze/ Siena: «I figli di Ermete». Institut d'Estudis Catalans, 26 de maig de 1995. Amb la col·laboració de la CIRIT.

REUNIONS CIENTÍFIQUES

III Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica als Països Catalans. Amb la col·laboració de la Universitat Rovira i Virgili, la Universitat Politècnica, l'Ajuntament de Tarragona, l'Ajuntament d'Altafulla, l'Autoritat Portuària del Port de Tarragona, l'Associació Empresarial Química de Tarragona, el Ministeri d'Educació i Ciència, la CIRIT i el Col·legi de Químics de Catalunya. Tarragona, Antiga Audiència, 7, 8, i 9 de desembre de 1994.

PUBLICACIONS

Actes de les I Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica (Maó, 11-13 de setembre de 1991). Coordinat per J. M. Camarasa, H. Mielgo i A. Roca. Barcelona: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, Societat Catalana de Física, Institut Menorquí d'Estudis, 1994. 444 p.

MALET, Antoni. *Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967)*. Barcelona: Societat Catalana de Matemàtiques, Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, 1995. 306 p.

Ictineu. Butlletí de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, 3 (desembre 1994). 8 p. Barcelona.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE CIÈNCIES DE L'ALIMENTACIÓ

Junta Directiva

Presidenta: Mercè Centrich i Sureda
Vicepresident: Abel Mariné i Font
Tresorer: Josep Mestres i Lagarriga
Secretari: Lluís Peiró i Mir
Vocals: Pilar Cervera i Ral
Ramon Clotet i Ballús
Rocío Maldonado Yanguas
Jordi Carbonell i Casas
Francesc Centrich i Escarpenter
Josep Manuel Grases i Freixedes
Josep Vilacis i Argila
Andreu Sánchez i Soriano
Montserrat Pérez i Suana
Manuel Subirà i Rocamora

Delegat de l'IEC: Josep Castells i Guardiola

Nombre de socis: 320

TAULA RODONA

Alimentació i diabetis. Institut d'Estudis Catalans, 2 de març de 1995.

Presentació: Sra. Mercè Centrich, presidenta de l'ACCA.

Ramon Gomis, president de l'Associació Catalana de Diabètics, cap de diabetologia de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona: «Evolució del deteriorament metabòlic del diabètic».

Gonçal Lloveras, president del Consell Assessor de la Diabetis a Catalunya: «Alimentació del diabètic: objectius a assolir».

Gemma Salvador: dietista i col·laboradora del Programa d'Alimentació i Nutrició del Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya: «Pautes de l'alimentació del diabètic».

3a UNIVERSITAT D'ESTIU A TERRASSA

Microorganismes i alimentació. Casa Museu Alegre de Sagrera, 26, 27, 28 i 29 de juny de 1995. Es tracta d'un curs adreçat a persones interessades en la problemàtica de l'alimentació.

Va ser la segona vegada que vam participar en aquesta Universitat d'Estiu a Terrassa. L'anterior va ser a l'estiu de 1994.

SECCIÓ FILOLÒGICA

Consell de Govern

President:	Antoni M. Badia i Margarit
Vicepresident:	Joan Veny i Clar
Tresorer:	Joan A. Argente i Giralt
Secretari:	Jordi Carbonell i de Ballester

Membres

M. Àngels Anglada i d'Abadal
Ramon Aramon i Serra (emèrit)
Joan A. Argente i Giralt
Antoni M. Badia i Margarit (emèrit)
Joan Bastardas i Parera (emèrit)
Pere Bohigas i Balaguer (emèrit)
M. Teresa Cabré i Castellví
Jordi Carbonell i de Ballester (emèrit)
Germà Colón i Domènech
Joan Coromines i Vigneaux (emèrit)
Antoni Ferrando i Francès
Josep Gifreu i Pinsach
Joaquim Mallafrè i Gavaldà
Isidor Marfí i Mayans
Joan Martí i Castell
Joan Miralles i Monserrat
Carles Miralles i Solà
Aina Moll i Marquès
Josep Moran i Ocerinjauregui
Vicent Pitarch i Almela
Lluís B. Polanco i Roig
Joaquim Rafel i Fontanals

Josep Roca i Pons (emèrit)
Jordi Sarsanedas i Vives (emèrit)
Josep Vallverdú i Aixalà (emèrit)
Joan Veny i Clar
Pere Verdaguer i Juanola

La Secció Filològica ha tingut reunions regulars, de jornada completa, els dies 16 de setembre, 14 d'octubre, 18 de novembre, 16 de desembre de 1994, 13 de gener, 10 de febrer, 17 de març, 21 d'abril, 12 de maig, 9 de juny i 7 de juliol de 1995.

Com ja és habitual des del curs 1991-1992, en compliment del pla de visitar ciutats dels diferents territoris de la llengua catalana, la Secció viatjà a Andorra, on els dies 2 i 3 de juny es van fer dues jornades científiques que tingueren lloc a la sala d'actes de l'Edifici Prada Casadet, seu del Govern d'Andorra. En la primera sessió (divendres dia 2, al vespre) intervingueren Emili Boix, Joan-Ramon Marina, Montserrat Badia Gomis i Rosabel Ganyet. L'endemà al matí hi hagué una altra sessió científica amb intervencions d'Antoni M. Badia i Margarit, Cebrià Baraut, Lúdia Rabassa i Manuel Riera. Ultra les activitats culturals, el Consell de Govern de la Secció fou rebut pel cap del Govern d'Andorra i el síndic de les Valls oferí una recepció als membres de la Secció Filològica.

Durant el curs s'han reunit de manera regular el Consell de Govern de la Secció i les comissions de Publicacions, d'Onomàstica, de Transcripció, de Català Estàndard, de Gramàtica i de Lexicografia. La Comissió de Transcripció ha enllestit el document *Proposta sobre el sistema de transcripció (i transliteració) dels noms russos al català*, que fou aprovat per la Secció en la reunió del 14 d'octubre de 1994. Pel que fa a la Comissió de Català Estàndard, durant aquest curs s'han reprès les tasques d'elaboració de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana*, amb la preparació simultània dels fascicles de sintaxi i lèxic. La Comissió de Gramàtica i, especialment, la Comissió de Lexicografia han esmerçat tots els seus esforços en la confecció del nou diccionari normatiu.

Ultra les activitats de tràmit, crònica, gestió administrativa, execució i revisió d'acords, seguiment del pressupost, preparació de publicacions i relació exterior, una part molt important de cada reunió ha estat dedicada a qüestions acadèmiques i científiques pròpies de la Secció. El tema tractat amb més dedicació ha estat, naturalment, l'elaboració del *Diccionari de la llengua catalana*, que ha estat publicat, finalment, al començament d'octubre.

elegit membre numerari de la Secció Filològica. Uns mesos abans, en el Ple que va tenir lloc el 13 de març, Carles Miralles féu una emotiva i sòlida evocació de Miquel Dolç, membre corresponent de la Secció Filològica a Madrid, que morí el 24 de desembre de 1994.

PUBLICACIONS

Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Menorca (8 i 9 d'octubre de 1993). Barcelona-Menorca, 1994. 80 p.

PROGRAMES DE RECERCA

ATLES LINGÜÍSTIC DEL DOMINI CATALÀ (ALDC)

Directors: Lídia Pons i Grieria
Joan Veny i Clar

Col·laboradors: Montserrat Adam i Aulinas
Núria Jolis i Masjuan
Joan Martí i Castell
Joaquim Rafel i Fontanals

1. Base de dades

S'ha continuat ampliant la base de dades de la part específica amb els treballs següents:

a) Introducció de les respostes corresponents a les enquestes de les vint-i-nou localitats següents: Peralta de la Sal, Peramola, Senet de Barravés, Esterrí d'Àneu, Arbeca, Simat de Valldigna, Saidí, Granyena de les Garrigues, Arfa, Mequinensa, Margalef de Montsant, Vilalba dels Arcs, Riba-roja d'Ebre, Favara del Matarranya, Vinaixa, Vimbodí, Sanauja, Porté, Sant Llorenç de Morunys, Sant Mateu del Maestrat, Vilafranca del Maestrat, Campins, Isona, Bescaran, Prats de Molló, Camallera, Sant Boi de Llobregat, Sant Pere de Ribes, la Torre de Fontaubella.

Actualment, el corpus corresponent a aquesta part consta de 220.674 registres, 139.830 dels quals corresponen a les enquestes introduïdes anteriorment. D'aquests 220.674 registres, 79.570 són respostes diferents amb una forma fonètica o amb una forma fonètica i lèxica diferent.

b) Correcció dels llistats de les respostes introduïdes corresponents a vint localitats.

c) Correcció dels dubtes sorgits en la preparació dels qüestionaris corresponents a vint localitats.

2. Recull d'etnotextos

Ha continuat la preparació del recull d'etnotextos de català oriental. Cada text consta d'una versió en transcripció fonètica i d'una altra en ortografia convencional; a més, s'elabora un glossari amb els mots i construccions dialectals que no figuren al *Diccionari general de la llengua catalana*. Actualment es procedeix: a) a la revisió i correcció dels vuitanta etnotextos, corresponents a cinquanta localitats, que s'havien transcrit en una primera fase, i b) a l'ampliació dels materials amb la transcripció de textos nous; hi ha completament preparats setanta-un etnotextos, corresponents a vint-i-nou localitats.

Altres activitats

Joan Veny ha presentat la ponència «Onomàstica i dialectologia» al XX Col·loqui General de la Societat d'Onomàstica (Perpinyà, 17-18 de febrer de 1995) i la comunicació «Tradición e innovación en los nombres catalanes de l'*Eriobotrya japonica* y su fruto» al XXI Congreso Internazionale di Linguistica e Filologia Romanza (Palerm, 18-24 de setembre de 1995); Lídia Pons ha participat en aquest mateix XXI Congreso Internazionale de Palerm amb la comunicació «Pronoms i adjectius personals en català».

Publicacions

VENY CLAR, Joan. «Contacte de llengües en la llista de peixos de Jordi de Puig (1786)». A: *Miscel·lània Germà Colón*. Vol. II. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994, p. 77-94. (Estudis de Llengua i Literatura Catalanes; XXIX).

VENY CLAR, Joan. «La importación del fonema /x/ en catalán». *Revista Española de Lingüística* (1994), p. 1-19.

PATRONYMICA ROMANICA (PatRom)

- Director: Antoni M. Badia i Margarit
- Membres: Neus Baltrons i Graboleda (Barcelona)
Maria Reina Bastardas i Rufat (Barcelona)
Emili Casanova i Herrero (València)
Jordi J. Costa (Perpinyà)
Imma Descals i Camarasa (València)
Joan Miralles i Monserrat (Palma)
Esperança Piquer i Ferrer (Barcelona)
Maria Concepció Planas i Ferrer (Mallorca)
Maria Rosa Planas i Ferrer (Palma)

Joaquim Rafel i Fontanals (Barcelona)
Carolina Santamaria i Jordà (Barcelona)
Agnès Talaya i Sánchez (València)

Col·laboradors: Elisenda Bernal i Gallén
Roser Saurí i Colomer

Durant el curs 1994-1995 han continuat les activitats destinades a constituir un corpus de materials antroponímics catalans que seran la base per a la redacció del futur diccionari de cognoms de les llengües romàniques i del futur diccionari català. Amb aquesta finalitat, s'han dut a terme els treballs que segueixen.

1) Ha aparegut el *Repertori d'antropònims catalans (RAC), I*, de Jordi Bolòs i Masclans i Josep Moran i Ocerinjauregui. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1994. (Repertoris de la Secció Filològica; II).

2) A Catalunya s'ha acabat la recollida de dades corresponents al segle XIV i s'estan introduint dades dels segles XI i XII. Al País Valencià i a les Illes Balears s'ha acabat la recollida fins al segle XIV.

3) Avui el centre PatRom català disposa aproximadament de 162 fonts, provinents dels materials dels segles XIII i XIV.

4) Hem donat relleu a la normalització de tots aquests materials, que ha fet progressos remarcables, tant al Principat com al País Valencià i a les Illes Balears.

Pel que fa a les dades modernes (pels volts de 160.000 noms), disposem dels materials distribuïts per les comarques del domini lingüístic. Aquesta distribució permet de treballar més eficaçment sobre qualsevol tema d'antroponímia catalana. Ens hem valgut d'aquestes dades així classificades, amb vista a l'elaboració de recerques, i hem pogut comprovar, una vegada més, la utilitat de cartografiar els materials.

Les dues redactores panromàniques del centre PatRom català han procedit a la redacció dels articles següents: ALBUS, BLANC, GRYPHUS, NIGER i ROTUNDUS (a càrrec de Maria Reina Bastardas) i BONUS, GRANDIS, MALUS i MANUS (a càrrec d'Esperança Piquer).

L'equip català de PatRom està en contacte permanent amb el centre coordinador de la Universitat de Trèveris i amb el Comitè de Redacció. Les dues redactores, Maria Reina Bastardas i Esperança Piquer, han assistit a les reunions de la Redacció, fetes a Trèveris el febrer i el juny de 1995.

El Centre serà representat al Col·loqui anual de 1995 (que tindrà lloc

a Oviedo al final d'octubre de 1995). Uns dies abans tindrà lloc una reunió de la Redacció, a la qual també assistiran les dues redactores del centre català.

Publicacions

BOLÒS I MASCLANS, Jordi; MORAN I OCERINJAUREGUI, Josep. *Repertori d'antropònims catalans (RAC), I.* (Repertoris de la Secció Filològica; II). Barcelona, 1994. 760 p.

GLOSSARIUM MEDIAE LATINITATIS CATALONIAE

(segles IX, X i XI)

Director: Joan Bastardas i Parera
Col·laboradors: Teresa Gràcia Sahuquillo
Lluïsa de Nadal i Caparà
Pere Quetglas i Nicolau

Aquest programa es realitza conjuntament amb la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques (conveni signat el 19 de juliol de 1985).

L'activitat desenvolupada durant el curs 1994-1995 ha consistit principalment en la informatització del fitxer d'acord amb la programació establerta. El nombre de lemes introduïts ha estat de 119, que correspon a unes 1.090 citacions documentals. No es preveu a curt termini la redacció d'articles o la publicació de nous fascicles.

El projecte ha disposat d'una subvenció de la DGICYT (Programa Sectorial de Promoción General del Conocimiento), per als anys 1992-1994, destinada principalment a material informàtic. La mateixa entitat ha concedit una segona subvenció al projecte, per al període comprès entre l'1 de juliol de 1995 i l'1 de juliol de 1998.

OBSERVATORI DE NEOLOGIA

Directora M. Teresa Cabré i Castellví
Coordinadors: Judit Freixa i Aymerich
Elisabet Solé i Solé
Carles Tebé i Soriano
Col·laboradors: Elisabet Balcells i Escudé
Zulema Borràs i Barber

Marta Clavel i Florensa
Anna Codina i Sagré
Rosó Cusó i Recasens
Meritxell Domènech i Bagaria
Rosa Estopà i Bagot
Marta Folia i Campos
Maria Gratacós i Monllor
Jovita Laín i Corbí
Sílvia Martorell i González
Jordi Morel i Santasusagna
Isabel Obradós i Ramos
Montserrat Pibernat i Piqueras
Judit Sadurní i Ramos
Imma Sas i Romero
Mònica Sendra i Llopis
M. Josep Sintes i Marquès
Xavier Solé i Oltra
Marta Torres i Vilatarsana
Teresa Vallès i Botey
Mercè Vázquez i García

1. Treballs realitzats durant el curs 1994-1995

Durant el curs 1994-1995 l'Observatori ha continuat el buidatge de la premsa catalana (*AVUI*, *Punt Diari* i *El Temps*) i l'automatització en la base de dades BUIDCAT.

S'ha completat el fitxer de l'any 1994: 7.224 total de registres un cop finalitzat l'any 1994; i s'ha iniciat el fitxer de l'any 1995: 7.700 total de registres al final d'octubre de 1995.

En l'anàlisi dels neologismes recollits durant l'any 1994, s'ha dedicat especial atenció al treball per grups d'anàlisi (2 grups de neologismes formals, 1 de neologismes semàntics i 1 de manlleus), a la millora de la metodologia de treball (tant de buidatge com d'anàlisi), a partir de l'anàlisi duta a terme i a l'elaboració d'un article sobre la neologia apareguda a la premsa escrita catalana durant l'any 1994 (en preparació).

2. Sessions de reunió i de treball

El grup s'ha reunit en sessió plenària quatre vegades durant el curs i s'han realitzat sessions de treball dels diferents grups d'anàlisi de manera periòdica. A més, s'ha seguit el treball dels becaris.

Conferències

M. Teresa Cabré: «Formación en terminología», «Automatización del trabajo en neología». Buenos Aires, octubre de 1994.

M. Teresa Cabré: «Estrategias lexicográficas para la actualización de diccionarios». Coloquio de Tradición e innovación en las lexicografías iberorrománicas. Augsburg, desembre de 1994.

M. Teresa Cabré: «La terminología española, hoy». Universitat Heidelberg, Institut de Traducció i Interpretació. Heidelberg, desembre de 1994.

M. Teresa Cabré: «Llenguatge i contemporaneïtat». Institut d'Estudis Humanístics Miquel Coll i Alentorn. Barcelona, març de 1995.

M. Teresa Cabré: «Le néologisme en linguistique appliquée». UFR d'Estudis Ibèrics i Llatino-americans. Universitat de París IV (Sorbona). París, abril de 1995.

M. Teresa Cabré: «La terminología: concepción, tendencias y aplicaciones». II Jornadas sobre estudio y enseñanza del léxico. Universitat de Granada. Granada, abril de 1995.

Taules rodones

Los problemas de la investigación y adaptación terminológicas. II Jornadas sobre estudio y enseñanza del léxico. Facultat de Filosofia i Lletres, Universitat de Granada. Granada, abril de 1995.

Anem cap a una llengua planetària? L'aventura del llenguatge. Cicle de conferències col·loqui. Fundació "la Caixa". Barcelona, maig de 1995.

Sobre formació en terminologia: la formació del traductor. III Jornades sobre traducció: didàctica de la traducció. Universitat Jaume I. Castelló de la Plana, maig de 1995.

La terminología hoy: concepciones, tendencias y aplicaciones. Seminario sobre La Terminología en las lenguas de España. Universitat Internacional Menéndez y Pelayo. Santander, agost de 1995.

La enseñanza de la terminología. Seminario sobre La Terminología en las lenguas de España. Universitat Internacional Menéndez y Pelayo. Santander, agost de 1995.

Corpus para la observación terminológica y neológica. Lexicografía y tecnologías de la lengua: situación y perspectivas de las lenguas románicas. Escola Internacional d'Alts Estudis en Lingüística Aplicada. San Millán de la Cogolla, setembre de 1995.

Autour de la constitution d'un corpus spécialisé. IV Journées scientifiques Lexicométrie et Dictionnaires. Universitat Lumière. Lió, setembre de 1995.

La terminología: unidad y diversidad. Workshop on Terminology Information Retrieval and Linguistics. Universitat de Pàdua, Departament d'Electrònica i Informàtica. Roma, octubre de 1995.

L'attività terminologica: armonizzazione delle risorse e prospettive di scambio internazionale. Seminari sobre La Terminologia tecnico-científica nella comunicazione internazionale. Institut d'Estudi de la Recerca i Documentació Científica. Roma, octubre de 1995.

La terminología en los diccionarios generales. II Jornadas de Lexicografía Universitat de Buenos Aires. Buenos Aires, octubre de 1995. Curso para investigadores en terminología. Universitat de Buenos Aires. Buenos Aires, octubre de 1995.

Meritxell Domènech: «Característiques generals del llenguatge jurídic-administratiu català: configuració, història, influència del castellà, normes i convencions internacionals. Terminologia i fraseologia jurídic-administrativa». Curs de Llenguatges d'especialitat de les ciències jurídiques. Universitat d'Alacant. Alacant, 30 de maig de 1995.

Xavier Solé: «El morfema de gènere en català». Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, abril de 1995 i «L'etiqueta de gènere en el marcatge morfològic de corpus en català». VII Jornada de Joves Lingüistes. Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona, juny de 1995.

Elisabet Solé: «Problemes en l'anàlisi de neologismes». Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, febrer de 1995 i «Ús normatiu català: algunes reflexions sobre la norma lingüística». II Trobada d'Anàlisi i Pràctica del Discurs. Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, 30-31 de maig de 1995.

Carles Tebé: «Aspectes de la semàntica del prototip». Universitat Pompeu Fabra. Barcelona, gener de 1995.

Teresa Vallès: «La neologia com a extensió del prototip. Anàlisi del prefix *euro-*». Universitat Rovira i Virgili. Tarragona, 7-8 de juny de 1995. (Amb la col·laboració d'E. Juarros Daussó) i «Córrer, cuinar i jugar: metàfores de l'estudi». XVI Congrés Universitari Internacional UNIV'95. Barcelona, 11 de març de 1995.

Publicacions (llibres i revistes)

CABRÉ, M. Teresa. «Les relacions parafràstiques». A: ARTIGAS, ROSA [et al.]. *El significat textual*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1995.

CABRÉ, M. Teresa [coord.]. *Caplletra*, núm. 17. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat; Facultat de Filologia Valenciana, 1994. 355 p.

CABRÉ, M. Teresa. «Autour de la norme lexicale». *Langues et sociétés en contact. Mélanges J-C Corbeil*. 1994, p. 351-361.

CABRÉ, M. Teresa. «Terminologie et dictionnaires». *Meta: Hommage à B. Quemada: Termes et textes*, núm. 39 (1994), p. 589-597.

CABRÉ, M. Teresa. «La lexicografia catalana actual». *Caplletra*, núm. 17 (1994), p. 139-156.

CABRÉ, M. Teresa [et al.]. «El nou diccionari normatiu». *Caplletra*, núm. 17 (1994), p. 201-218.

CABRÉ, M. Teresa. «On diversity and terminology». *Terminology*, núm. 2 (1995).

TEBÉ, Carles i LORENTE, Mercè. «Lexicografia catalana i correcció: la funció del diccionari en la revisió de textos». *Caplletra*, núm. 17 (1994), p. 291-309.

TREBALLS DE SOCIOLINGÜÍSTICA

Director: Joan A. Argente i Giralt

Col·laboradors: Anxo M. Lorenzo Suárez
Joan Pujolar i Cos

Tria de llengües, discurs i identitat entre joves de barris obrers a Barcelona

Durant aquest curs hom ha finalitzat, com era previst, la fase qualitativa del projecte. Després dels treballs de camp, de transcripció, de codificació i d'anàlisi preliminar de les dades, hom n'ha emprès l'anàlisi i la interpretació definitives, i també la redacció del treball final. Ultra els aspectes teòrics i metodològics de la recerca, hom s'ha concentrat en l'elaboració de temes específics, com ara la construcció de la masculinitat i la feminitat entre els grups de joves, l'anàlisi dels significats culturals construïts mitjançant l'ús de diverses varietats lingüístiques (accent andalús, argot) i llengües (català, castellà), l'anàlisi dels mecanismes de tria de llengua entre els grups estudiats i de les condicions socials que en determinen la conducta verbal.

Treballs elaborats i publicacions

ARGENTE, J. A. «Language in contact and constrat». *Journal of Pragmatics*, 23 (1995), p. 227-239.

ARGENTE, J. A. «Progression and regression in language». *Journal of Pragmatics*. [En premsa]

ARGENTE, J. A. «Sprachkontakte und ihre Folgen». *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, VII (1995).

PUJOLAR, J. *The identities of «la Peña»*. *Voices and struggles of young working-class people in Barcelona*. Universitat de Lancaster, 1995.

PUJOLAR, J. «Masculinities in a multilingual setting». A: JOHNSON, S.; MEINHOFF, U. [ed.]. *Language and masculinity*. Oxford: Blakwell, 1996, cap. 5.

OFICINES DE LA SECCIÓ FILOLÒGICA

OFICINA D'ONOMÀSTICA

Director: Jordi Carbonell i de Ballester

Col·laboradors: Josep Moran i Ocerinjauregui
Joan Anton Rabella i Ribas

Activitats

1. Atenció de consultes

L'activitat principal de l'Oficina d'Onomàstica és l'atenció i resposta a les consultes onomàstiques fetes per telèfon o per carta, la qual implica, en la majoria de casos, la redacció d'un informe a més de la resposta telefònica. Aquestes consultes toponímiques i antroponímiques —que van des d'una qüestió concreta fins a la revisió de llistats molt amplis— provenen, bàsicament, de cinc àmbits:

a) Els centres de normalització lingüística del Consorci per a la Normalització Lingüística;

b) Diversos departaments de la Generalitat de Catalunya (Política Territorial i Obres Públiques, Justícia, Medi Ambient, Política Lingüística, Cultura, etc.);

c) Els serveis de català dels ajuntaments;

d) Diverses entitats públiques i privades com universitats, associacions, editorials, etc.;

e) Particulars.

Durant aquest curs ha continuat la relació, molt positiva, amb els centres de normalització, la qual havia començat arran dels convenis

amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques i que s'havia intensificat a partir del projecte de revisió de la senyalització viària, en el qual col·labora tant el Consorci per a la Normalització Lingüística com l'Oficina d'Onomàstica.

Així mateix, l'Oficina d'Onomàstica ha continuat fent servir, de manera gairebé sistematitzada, la xarxa de centres de normalització lingüística del Consorci per tal de comprovar la informació onomàstica necessària per a la resposta de les consultes que ha rebut.

2. Presentació d'informes a la Secció Filològica

L'Oficina d'Onomàstica ha presentat a la Secció Filològica els informes que corresponen a les consultes que impliquen un canvi ortogràfic del topònim; habitualment amb la intenció que la forma gràfica del topònim reflecteixi la pronúncia o en els casos que hi ha divergències gràfiques, en la bibliografia.

Durant aquest darrer curs han estat aprovades com a normatives les formes següents:

a) Noms de municipis:

Lles de Cerdanya (Cerdanya)

Pontils (Conca de Barberà)

Torrefeta i Florejacs (Segarra)

Vila-seca (Tarragonès)

b) Topònims diversos

b.1. Nuclis de població

el Bagís (llogaret i casa de colònies al mun. de Santa Coloma de Farners, Selva)

la Celler d'Amont (veïnat del mun. de Serinyà, Pla de l'Estany)

la Joncosa del Montmell (poble del mun. del Montmell, Baix Penedès)

Raimat (poble del municipi de Lleida, Segrià)

Valldolig (barri de Blanes, Selva)

b.2. Orònims

Prepirineus/Prepirineu

b.3. Exotopònims

Albi (ciutat d'Occitània, capital de l'Albigès)

b.4. Altres topònims

s'Abanell (platja del mun. de Blanes, Selva)

Sala-d'heures (nom de lloc que s'aplica a diversos elements del mun. de Santa Eugènia de Berga, Osona)

La Secció Filològica també ha aprovat un informe teòric sobre «La forma gràfica de la toponímia menor» presentat per l'Oficina d'Onomàstica.

3. Difusió de les resolucions toponímiques de la Secció Filològica

Les resolucions anteriors, així com la resposta a d'altres consultes adreçades a l'Oficina d'Onomàstica, han estat comunicades a diverses editorials catalanes (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Ed. 62, Curial, Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcanova), als departaments de la Generalitat de Catalunya que tenen competències o relació amb els temes de toponímia (el Departament de Política Territorial i Obres Públiques, la Conselleria de Governació i l'Institut Cartogràfic de Catalunya) i a diferents entitats i associacions (la Societat d'Onomàstica, el Consorci per a la Normalització Lingüística i la Societat Catalana de Geografia).

4. Activitats relacionades amb el Departament de Política Territorial i d'Obres Públiques

Realització de les activitats convingudes en el Conveni específic sobre revisió i normalització de la toponímia pròpia de la senyalització de carreteres (11 de juliol de 1995) amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques:

- Assessorament quant als problemes toponomàstics concrets que es produeixen en el procés de normalització de la senyalització viària, la qual cosa, en cada cas, comporta la redacció d'un informe.
- Correcció i supervisió dels informes del Departament de Política Territorial i Obres Públiques sobre l'estat de la senyalització viària, la qual cosa ha suposat la revisió de més de dues mil fotografies, a partir de les quals posteriorment s'hauran de fer més d'un miler de correccions en la retolació.
- Sessions formatives dels tècnics encarregats de la tasca de detecció i correcció de les errades en la senyalització viària, la qual s'ha concretat en la realització de diversos seminaris amb els centres de normalització.

5. Assessorament als reculls toponímics

S'han fet diverses reunions amb la intenció d'estimular i d'assessorar la realització de reculls toponímics.

6. Expedició de certificats

L'Oficina d'Onomàstica ha continuat l'expedició de certificats de regularització normativa de la grafia de noms i cognoms.

7. L'Atles toponímic valencià

L'Oficina d'Onomàstica ha establert contactes amb membres de la Conselleria d'Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana en relació amb el projecte de l'Atles toponímic valencià (metodologia de treball, resolució de situacions onomàstiques específiques d'una àrea concreta del domini lingüístic català, etc.).

Col·loquis

Participació al XXI Col·loqui de la Societat d'Onomàstica, IV Col·loqui d'Onomàstica Valenciana realitzat a Ontinyent (la Vall d'Albaida) els dies 29 i 30 de setembre:

Josep Moran: «Toponímia i vocabulari antic».

Joan Anton Rabella: «Un possible recurs onomàstic de caire afectiu».

Publicacions

AMIGÓ ANGLÈS, Ramon. *Siurana de Prades*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans; Fundació Roger de Belfort, maig de 1995. (Treballs d'Onomàstica; I)

OFICINES LEXICOGRÀFIQUES (OL)

Directora: M. Teresa Cabré i Castellví

Coordinadores
d'àrea:

Maria Bozzo i Duran
(coordinació general)

Àngels Egea i Puigventós
(criteris lingüístics)

Marta Juncadella i Fortuny
(comissió Lexicogràfica)

Carolina Santamaria i Jordà
(informatització i base de dades)

Col·laboradors:

Núria Carod i Segarra

Isabel Clapés i Lluís

Immaculada Fradera i Castillo

Pere Montalat i Buscató

Rut Vidal i Oltra

Les Oficines Lexicogràfiques, durant el curs 1994-1995, han centrat la seva feina en la preparació del text definitiu per a l'edició del *Diccionari de la llengua catalana*, en el manteniment de la base de dades i en algunes tasques externes.

1. *Diccionari de la llengua catalana*

Preparar l'edició del diccionari ha implicat diverses tasques: coordinar les feines, dur a terme revisions del text provisional, mantenir la base de dades, projectar programes informàtics i fer el seguiment de les esmenes proposades pel Servei de Correcció de l'IEC i per l'editorial.

La contribució de les Oficines Lexicogràfiques a la revisió final del text ha tingut diverses vessants.

En primer lloc, s'han recollit i acarat les esmenes proposades pels membres de l'Institut (especialistes en les diferents àrees del saber) i pels membres de la Secció Filològica; en els casos en què s'ha detectat alguna contradicció en les propostes, se n'ha fet un informe perquè la Comissió Lexicogràfica solucionés el problema.

A més de les tasques de coordinació esmentades, el personal de les Oficines ha fet diverses revisions del text, en les quals s'ha controlat la coherència interna i l'aplicació dels criteris d'elaboració.

Finalment, s'han introduït a la base de dades (BDOL) les esmenes proposades, s'hi han introduït també les solucions que la Comissió Lexicogràfica i la Secció Filològica han determinat per a casos conflictius i les modificacions sorgides de les revisions de les Oficines Lexicogràfiques.

El pas final en la fixació del text definitiu del nou diccionari ha estat la correcció ortogràfica, tipogràfica i d'estil, que ha estat duta a terme pel Servei de Correcció de l'IEC. Des de les Oficines Lexicogràfiques s'ha fet un seguiment de la correcció, s'han resolt mil dues-centes qüestions plantejades pels correctors i s'ha controlat la incorporació a BDOL de les correccions.

En aquesta darrera etapa del diccionari s'han creat nous programes informàtics, elaborats pel CEDI d'acord amb les necessitats de les OL, i s'han introduït millores als programes que ja estaven en funcionament. Aquestes actuacions sobre el programari de la base de dades han permès fer revisions més exhaustives i sistemàtiques, i han permès també introduir les esmenes i les correccions amb més facilitat, rapidesa i fiabilitat.

Les Oficines Lexicogràfiques també han participat en les tasques in-

formàtiques de millora i d'adaptació del programa de fotocomposició, aquest programa ha permès a l'IEC de lliurar el text definitiu a l'editorial en suport informàtic a punt per a la impressió.

La darrera tasca, abans de la publicació del diccionari, ha estat assessorar el servei de correcció de l'editorial sobre els criteris d'elaboració seguits en la confecció del *Diccionari de la llengua catalana* de l'IEC i resoldre els dubtes concrets que se'ls presentaven.

2. Base de dades lexicogràfiques (BDOL)

Paral·lelament a la preparació del text del diccionari, s'ha treballat en el manteniment de la base de dades:

El text definitiu del diccionari ha estat extret de manera automàtica de les informacions contingudes a la base de dades. Durant aquest curs, les Oficines Lexicogràfiques han introduït totes les esmenes i correccions que s'han anat fent al text, de manera que actualment el text publicat es correspon exactament amb les informacions de BDOL.

En un camp de BDOL, anomenat CRITER, s'ha deixat constància de les decisions preses per la Secció Filològica, la Comissió Lexicogràfica i els diversos especialistes sobre la selecció d'entrades i la seva representació per tal de poder-ne controlar l'aplicació i evitar de prendre decisions contradictòries en casos similars.

S'ha tingut en tot moment present que BDOL és l'instrument fonamental i la font d'informacions lexicogràfiques per a properes actualitzacions del diccionari. Per aquest motiu, s'ha mantingut actualitzada la base de dades introduint-hi informacions no pertinents per a la primera edició del diccionari, però que seran útils per a properes reimpressions i per a la segona edició.

3. Tasques externes

Tot i que les tasques relacionades amb l'elaboració del diccionari i el manteniment de la base de dades han estat prioritzades en tot moment, alguns dels membres de les OL han pres part en activitats externes, com a representants de la Secció Filològica al Consell Supervisor del TERMCAT i representant les Oficines Lexicogràfiques en la Xarxa Temàtica de Lingüística Aplicada.

SOCIETATS FILIALS

SOCIETAT CATALANA DE LLENGUA I LITERATURA

Junta Directiva

President:	August Bover i Font
Vicepresident:	Josep Massot i Muntaner
Tresorera:	Montserrat Alegre i Urgell
Secretari:	Joan Anton Rabella i Ribas
Vocals:	Josep Paré i Jiménez Mila Segarra i Neira
Delegat de l'IEC:	Jordi Carbonell i de Ballester
Nombre de socis:	225

La Societat Catalana de Llengua i Literatura no ha realitzat activitats dirigides als socis en el curs acadèmic 1994-1995.

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS CLÀSSICS

Junta Directiva

President: Marc Mayer i Olivé
Vicepresident: Jaume Pòrtulas i Ambròs
Tresorer: José Martínez Gázquez
Secretari: Xavier Riu i Camps
Vocals: Josep O'Callaghan Martínez
Enric Roquet i Llovera

Delegat de l'IEC: Carles Miralles i Solà

Nombre de socis: 208

CURSOS

Onomàstica i societat a l'epigrafia llatina. Organitzat amb la col·laboració de la CIRIT, a l'Institut d'Estudis Catalans i a les universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona, els dies 2 i 3 de novembre de 1994.

Heikki Solin, de la Universitat de Hèlsinki: «Estat actual de l'onomàstica d'època romana, I», «Estat actual de l'onomàstica d'època romana, II», «Seminari: Noms jueus a Roma» i «Epigrafia tardoantiga d'Avellino».

CONFERÈNCIES

Erns Badian, de la Universitat de Harvard: «Alexandre el gran entre dos trons i el cel». Institut d'Estudis Catalans, 21 de novembre de 1994.

Emilio Crespo, de la Universitat Complutense de Madrid: «¿Una fase eolia en la tradición épica?». Institut d'Estudis Catalans, 28 de novembre de 1994.

Giuseppe Mastromarco, de la Universitat de Bari: «Il seduttore sedotto. Scene di seduzione d'amore, da Omero ad Aristofane». Institut d'Estudis Catalans, 13 de desembre de 1994.

Françoise Desbordes, de la Universitat de Tolona: «Els romans i l'escriptura». Institut d'Estudis Catalans, 13 de febrer de 1995.

Gabriele Marasco, de la Universitat de Viterbo: «El pretès incest de caracal·la. Un drama a la cort dels severns». Institut d'Estudis Catalans, 14 de març de 1995.

Maite Solana: «Presència i influència de l'antiguitat grega a la França de les llums». Institut d'Estudis Catalans, 27 d'abril de 1995.

Teresa Maragán: «La formació de la polis a la zona de l'Egeu: els casos de Paros i de Naxos». Institut d'Estudis Catalans, 11 de maig de 1995.

Aurora López: «La mujer en los epigramas de Marcial». Organitzada conjuntament amb la Secció Catalana de la SEEC. Institut d'Estudis Catalans, 16 de maig de 1995.

PUBLICACIONS

Ítaca. Quaderns Catalans de cultura clàssica, núm. 6-7-8 (1995).

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS

Consell de Govern

President: Josep M. Muntaner i Pascual
Vicepresident: Joan Vilà i Valentí
Tresorer: Josep González-Agàpito i Granell
Secretari: Pere Lluís i Font

Membres

Enric Argullol i Murgadas
Bartomeu Barceló i Pons
Joan Becat i Rajaut
Josep M. Casasús i Gurí
Eusebi Colomer i Pous (emèrit)
Lluís Figa i Faura (emèrit)
Lluís Folch i Camarasa (emèrit)
Carles A. Gasòliba i Böhm
Salvador Giner i de San Julián
Josep González-Agàpito i Granell
Enric Lluch i Martín
Pere Lluís Font
Isidre Molas i Batllori
Miquel de Moragas i Spà
Joaquim Muns i Albuixech
Josep M. Muntaner i Pascual
Josep Perarnau i Espelt
Josep M. Puig i Salellas (emèrit)
Encarna Roca i Trias
Vicenç M. Rosselló i Verger
Antoni Serra i Ramoneda
Carlota Solé i Puig

Josep M. Terricabras i Nogueras
Joan Triadú i Font (emèrit)
Marc-Aureli Vila i Comaposada (emèrit)
Joan Vilà i Valentí (emèrit)

Composició i estructuració de la Secció

Durant aquest curs, un membre numerari (Joan Vilà i Valentí) ha passat a la condició d'emèrit i s'han incorporat tres nous membres numeraris (Salvador Giner i de San Julián, Encarna Roca i Trias i Josep M. Terricabras i Nogueras), amb la proposta dels quals la Secció estrenava la Normativa per a la proposta de nous membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans, que havia aprovat el 8 de juliol de 1994. D'altra banda, hem de lamentar la mort d'un membre emèrit, Josep M. Vilaseca i Marcet, que l'Institut ha homenatjat amb una sessió necrològica organitzada per la Secció.

Així, doncs, la composició actual de la Secció és de: 19 membres numeraris, 7 membres emèrits. Però cal afegir que la Secció ha votat ja la proposta de candidats per a cobrir les dues places vacants que queden i l'ha traslladada al secretari general perquè es pugui fer aquesta tardor la presentació i la votació al Ple de l'Institut. En finalitzar el procés, d'aquí a uns mesos, la Secció tindrà, doncs, per primera vegada, si no hi ha cap sorpresa, el nombre màxim de membres numeraris previstos en els nous Estatuts de l'IEC.

El fet que la Secció compregui un ventall molt ampli i variat de disciplines ha donat lloc recentment a un debat i a un acord intern sobre la seva estructuració en set àrees, a cada una de les quals correspondrà en el futur, en principi, tres places de membre numerari. Aquestes àrees són les que s'enumeren a continuació, amb indicació del nombre actual de membres i seguint l'ordre històric d'incorporació a l'Institut de la disciplina, o de la primera de les disciplines, de cada àrea:

- Filosofia (3 membres numeraris i 1 emèrit)
- Dret (3 membres numeraris i 2 emèrits)
- Economia (4 membres numeraris)
- Geografia i demografia (4 membres numeraris i 2 emèrits)
- Pedagogia i psicologia (1 membre numerari i 2 emèrits)
- Comunicació i antropologia (2 membres numeraris)
- Sociologia i ciència política (2 membres numeraris).

Sessions dutes a terme

La Secció ha fet dotze sessions plenàries, una cada mes, exceptuant l'agost. Sempre que la densitat de l'ordre del dia ho ha permès, s'hi han fet comunicacions acadèmiques o debats, que generalment han ocupat més d'una sessió. En concret, dues comunicacions: de Josep Perarnau, sobre «La I Trobada Internacional d'estudis sobre Arnau de Vilanova», i de Bartomeu Barceló, sobre «Illes, illeïtat i insularitat»; i tres debats: un sobre la recerca en la Secció, presentat per Joan Vilà i Valentí; el ja mencionat sobre l'estructuració de la Secció en àrees, i un tercer sobre un projecte de comunicacions acadèmiques a la Secció (els dos darrers, presentats per Pere Lluís Font).

També cal destacar que a la reunió del dia 18 de setembre de 1995, el Sr. Salvador Giner va pronunciar el discurs de recepció com a membre numerari de l'Institut sobre el tema «Una incerta victòria: la intel·ligència sociològica del món». Amb aquest acte s'inaugura una pràctica que la Secció té el propòsit de continuar amb tots els nous membres.

El projecte esmentat de comunicacions acadèmiques que la Secció es proposa de dur a terme en aproximadament dos anys, té per objecte fer un balanç del segle xx en les àrees científiques corresponents a la Secció en l'àmbit dels Països Catalans, i ha de donar lloc a una publicació amb el títol de *Un segle de filosofia i ciències socials als Països Catalans* o un de semblant.

La Secció ha aprovat també una moció sobre les humanitats en els nous batxillerats, que ha estat tramesa a les autoritats educatives de Catalunya.

Altres activitats

Diversos membres de la Secció han intervingut en la revisió de les propostes de termes referents a matèries de la seva competència per al *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut.

Membres de la Secció han format part de les ponències per a adjudicar els premis Francesc Flos i Calcat, Joan Givanel i Mas, Martí i Julià i Catalònia.

La Secció de Filosofia i Ciències Socials té encarregada, conjuntament amb la de Ciències Biològiques, la preparació d'un debat en el Ple de l'Institut sobre «Biologia, medicina i societat».

El Sr. Joan Vilà i Valentí ha estat nomenat membre de la Comissió d'Investigació de l'Institut i també representant de l'IEC al nou Consell Rector de la Biblioteca de Catalunya.

El Sr. Lluís Folch i Camarasa ha estat nomenat representat de l'IEC al Consell Escolar de Catalunya, en substitució del Sr. Joan Triadú.

El Sr. Josep Perarnau ha fet un curs sobre Ramon Llull a l'Institut Superior d'Estudis Medievals de Roma.

Distincions, premis i homenatges

El Sr. Joaquim Muns ha rebut el premi de la Fundació Catalana per a la Recerca.

El Sr. Joan Vilà i Valentí ha ingressat com a acadèmic a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, i ha estat honorat amb el premi de cultura Bages d'Òmnium Cultural i amb la distinció de la Jove Cambra de Manresa com a personalitat científica.

El Sr. Salvador Giner ha estat guardonat amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

El Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona ha homenatjat Enric Lluch, dedicant-li un programa de doctorat sobre «Mestres de la geografia catalana del segle xx».

D'altra banda, com ja s'ha recordat abans, Josep M. Vilaseca, membre emèrit de la Secció recentment traspassat, ha estat objecte d'un homenatge pòstum de l'Institut per a honorar la seva trajectòria professional i humana.

Finalment, Joaquim Carreras i Artau, membre de l'antiga Secció de Ciències i primer membre de la nova Secció de Filosofia i Ciències Socials en ser creada l'any 1968, ha estat objecte d'un homenatge institucional de la Generalitat de Catalunya en motiu del centenari del seu naixement.

El Sr. Josep M. Puig i Salellas ha estat nomenat delegat de l'Institut a la Societat Catalana d'Estudis Jurídics. Els delegats de l'Institut a les societats filials adscrits a la Secció són, doncs, actualment:

- Josep M. Muntaner i Pascual a la Societat Catalana de Comunicació
- Lluís Figa i Faura a la Societat Catalana d'Economia
- Josep M. Puig i Salellas a la Societat Catalana d'Estudis Jurídics
- Eusebi Colomer i Pous a la Societat Catalana de Filosofia
- Marc-Aureli Vila i Comaposada a la Societat Catalana de Geografia
- Joan Triadú i Font a la Societat Catalana de Pedagogia
- Lluís Figa i Faura a la Societat Catalana de Sociologia
- Josep M. Muntaner i Pascual a la Societat Catalana d'Ordenació del Territori.

PUBLICACIONS

Actes de la I Trobada Internacional d'estudis sobre Arnau de Vilanova (volum 1). Edició a cura de Josep Perarnau. (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; XVIII). 1995. 424 p.

Actes de la I Trobada Internacional d'estudis sobre Arnau de Vilanova (volum 2). Edició a cura de Josep Perarnau. (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; XIX). 1995. 318 p.

PROGRAMES DE RECERCA

DICCIONARI DE FILOSOFIA

Director: Eusebi Colomer i Pous
Col·laboradors: Francesc Josep Fortuny i Bonet
Pere Lluís i Font

Els senyors Eusebi Colomer, Pere Lluís i Francesc Josep Fortuny han continuat la tasca assignada a la segona fase del treball: la revisió del material prèviament informatitzat i la redacció definitiva del text. A aquest fi hom compta també amb l'assessorament d'un equip d'especialistes de la Societat Catalana de Filosofia.

LES ORGANITZACIONS EMPRESARIALS CATALANES I LA NORMATIVA MEDIAMBIENTAL SOBRE RESIDUS SÒLIDS URBANS

Directora: Carlota Solé i Puig
Col·laboradors: Àlex Casademunt i Montfort
Lluís Valls i Campà

Aquest projecte s'inscriu en la línia de recerca sobre l'acció col·lectiva dels empresaris. En les coordenades conceptuals teòriques del neocorporativisme es tracta d'analitzar les estratègies empresarials i les aliances intra i transectorials entre els actors socials que intervenen en regular, reciclar i tractar els residus sòlids urbans, diferenciant-los dels pròpiament industrials. Després d'un seguit d'entrevistes a distints empresaris catalans, de l'estudi de la normativa sobre medi ambient i de l'anàlisi de la documentació recollida i sistematitzada en la primera fase de la investigació, les conclusions del present projecte de recerca són les següents:

La influència de les organitzacions empresarials catalanes no s'ha exercit directament sobre la normativa catalana (Llei de 1993/6/PC)

reguladora dels residus en general, sinó a través de les polítiques de valorització dels residus d'envasos i embalatges que se'n deriven. Aquest fet ha comportat que l'acció col·lectiva dels empresaris catalans s'hagi canalitzat a través de les confederacions estatals i europees per tal d'influir la directiva comunitària (D/1994/62/CE) relativa als envasos i residus d'envasos. La influència de les organitzacions empresarials catalanes sobre la gestió dels residus sòlids urbans s'està exercint en l'elaboració d'un decret per tal de transposar a l'Estat espanyol l'esmentada directiva comunitària. Aquesta transcripció es basa en un acord voluntari, que han de signar els sectors industrials afectats per les polítiques de valorització d'envasos, d'acord amb l'experiència pilot de recollida selectiva de residus, i les administracions locals.

SOCIETATS FILIALS

SOCIETAT CATALANA DE COMUNICACIÓ

Junta Directiva

President:	Jaume Guillaumet i Lloveras
Vicepresident:	Antoni Mercader i Capellà
Tresorer:	Carles José i Solsona
Secretari:	Josep Maria Martí i Martí
Vocal 1r:	Antoni Esteve i Avilés
Vocal 2n:	Joaquim Romaguera i Ramió
Vocal 3r:	Ernest Udina i Abelló
Delegat de l'IEC:	Josep M. Muntaner i Pascual
Nombre de socis:	90

El curs 1994-1995 es va inaugurar amb la conferència a càrrec de Maria Antonieta Maccicchi, escriptora i professora a les universitats de París i Roma, que va tractar sobre: «Poder polític i mitjans de comunicació: una perspectiva italiana».

L'acte, en el qual col·laborà el Centre d'Investigació de la Comunicació, va ser presentat per Antoni Esteve, director del programa Línia 900 i antic corresponsal de TVE a Roma.

En el mes de novembre, van tenir lloc les VII Jornades de Periodística, amb el títol «Avenços en l'anàlisi de mitjans de comunicació». Al llarg de les jornades, hi va haver, després de la sessió inaugural, una reunió-seminari a càrrec de la professora Margarida M. Krohling Kunsch, seguida de diverses sessions de treball. Krohling Kunsch ha estat presidenta de la Societat Brasileira de Recerques de la Comunicació i la seva visita va ser en correspondència a la que va fer al Brasil l'any 1993 el president de la Societat Catalana de Comunicació en ocasió del Congrés d'INTERCOM.

La presentació del número 2 de *Cinematògraf* va tenir lloc el mes d'abril, amb el volum d'actes de les II Jornades sobre Recerques Cinematogràfiques, amb l'epígraf «Infraestructures industrials».

El dia 10 de juny va tenir lloc una Assemblea General extraordinària per a l'admissió d'Avel·lí Artís i Gener, Tísner, com a soci d'honor. El mateix dia es féu una sessió sobre *Periodisme i cinema*, amb la conferència a càrrec de Ramon Sala que duia el títol: «Laya Films: el fenomen de la premsa filmada durant la guerra civil», la representació de diverses comunicacions i un acte públic sobre «L'informe sobre l'Estat de la comunicació», a càrrec de Miquel de Moragas.

CURS

Avenços en l'anàlisi de mitjans de comunicació (VII Jornades de Periodística). Universitat Pompeu Fabra, 15 i 16 de novembre de 1994. Amb la col·laboració d'Estudis de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra.

Margarida M. Krohling Kunsch: «Polítiques i sistemes de comunicació en el Brasil: retrospectiva i anàlisi contemporània» i «Recerca en comunicació a la universitat brasilera: el paper dels cursos de postgrau».

Manuel Fernández Areal: «La detecció de la intencionalitat de l'informador».

Joan Manuel Tresserras: «La revista *Garba* (1905-06)».

Carles Singla: «Les aportacions de l'anàlisi de la difusió al coneixement dels diaris».

Luisa Santamaria: «El *suelto* en dos periódicos madrileños: análisis de una semana».

Manuel Martín: «El análisis de contenido en la investigación sobre comunicación».

CONFERÈNCIES

Sessió sobre *Periodisme i Cinema*, al Centre Cultural de la Mercè de Girona, el dia 10 de juny de 1995.

Ramon Sala: «Laya Films: el fenomen de la premsa filmada durant la guerra civil», amb la projecció d'alguns documentals d'aquesta productora.

Miquel de Moragas: presentació de «L'informe sobre l'Estat de la comunicació».

Comunicacions presentades:

Josep Maria Figueres: «Vers la realització del Cens General de la premsa catalana».

Antoni Mercader: «Realitat virtual i cinema».

Josep Maria Casasús: «La influència del primer cinema en la renovació de la periodística catalana d'entreguerres».

Francesc Espinet: «El cinema com a "escapada" durant el franquisme (a través dels egodocuments)».

Manuel Fernández Areal: «Hi ha un periodisme cinematogràfic?».

Jaume Guillamet: «Esglaons oblidats sobre el periodisme gràfic i visual».

Esteve Rimbau: «Les activitats periodístiques d'Orson Welles».

Joaquim Romaguera: «Noticiaris d'actualitat en el cinema espanyol».

PUBLICACIONS

Treballs de Comunicació, núm. 5 (octubre de 1994).

Cinematògraf, núm. 2.

Treballs de Comunicació, núm. 6 (octubre de 1995).

SOCIETAT CATALANA D'ECONOMIA

Junta Directiva

President:	Josep Jané i Solà
Vicepresident:	Pere Puig i Bastard
Tresorer:	Humbert Sanz i Garcia
Secretari:	Josep C. Vergés
Vocal	
d'Institucions	
Acadèmiques:	Jordi Pascual i Escutia
Vocal de Tesis	
i Publicacions:	Joan M. Solà i Franquesa
Vocal de	
Territorial:	Jaume Padrós i Enamorado
Vocal de Recerca:	J. A. García-Duran de Lara
Vocal de Premsa:	Josep M. Vegara i Carrió
Delegat de l'IEC:	Lluís Figa i Faura
Nombre de socis:	243

CONFERÈNCIES

Joan Hortalà, president de la Borsa de Barcelona: «La Borsa de Barcelona: de la llei de reforma a la internacionalització». Institut d'Estudis Catalans, 9 de novembre de 1995.

Joaquim Ferran, director de l'oficina a París del Fons Monetari Internacional: «Experiència recent i perspectives del procés de transformació de l'Europa de l'Est». Institut d'Estudis Catalans, 28 de novembre de 1995.

Oliver i Alonso. Col·legi d'Economistes de Catalunya, 14 de desembre de 1995.

Vicente Salas, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Els premis Nobel d'Economia Nash, Harsany i Selten: el funcionament del mercat des de la teoria dels jocs». XIV Ple Anual de la Societat Catalana d'Economia. Institut d'Estudis Catalans, 26 de gener de 1995.

Víctor Pou i Serradell, professor d'IESE i conseller de relacions exteriors de la Comissió Europea: «Present i futur de l'economia del Principat d'Andorra». Institut d'Estudis Catalans, 13 de febrer de 1995.

Benjamí Bastida, de la Universitat de Barcelona: «Una missió d'assistència en política econòmica al Kyrgyzstan del GATE de la Universitat de Barcelona». Institut d'Estudis Catalans, 25 d'abril de 1995.

DEBATS

Cap on va la pesseta? Participants: Fernando Cánovas i Atienza, cap de tresoreria de la Caixa de Pensions; Joan Cavallé, subdirector general de Bankpime; Jesús Palau, professor de finances d'ESADE, i Lluís Prat, director financer de Ciba-Geigy i president d'ASSET. Institut d'Estudis Catalans, 16 de març de 1995.

L'aigua no té preu. Participants: Daniel Pagès i Raventós, president de la Fundació Agrícola Catalana i conseller de la Universitat de Califòrnia; Antoni Piera i de Ciurana, director comercial d'Aigües de Barcelona i president d'ASAC, Agrupació de Serveis d'Aigües de Barcelona, i Josep C. Vergés, autor de *El finançament del cycle integral de l'aigua*. Institut d'Estudis Catalans, 31 de maig de 1995.

IV PREMI CATALUNYA D'ECONOMIA

A Josep Oliver i Alons per: *Estimació de la renda familiar disponible per càpita de Barcelona, els seus districtes i els 27 municipis de la CMB, i El PIB de la Ciutat de Barcelona 1993 i previsions per a 1994.*

SOCIETAT CATALANA DE FILOSOFIA

Junta Directiva

President:	Jordi Sales i Coderch
Vicepresident:	Jordi Ramírez Asencio
Tresorer:	Robert Veciana Tormo
Secretària:	Maria Ramon Cubells Bartolomé
Vocals:	Antoni Bosch Veciana Maria Rosa Borràs i Borràs Jaume Casals i Pons José Manuel Díaz Fouces Víctor Gómez Pin Xavier Ibáñez i Puig Carme Merchán Cantos Josep Montserrat Molas Josep Olesti Vila Antoni Prevosti Monclús Manuel Satué Sillué
Delegat de l'IEC:	Eusebi Colomer i Pous
Nombre de socis:	286

La Societat Catalana de Filosofia té tres subfilials:

- Associació Hermenèutica i Platonisme
- Associació Catalana de Filosofia Medieval
- Associació Catalana de Filosofia Moderna.

Associació Hermenèutica i Platonisme

Cicle dedicat al tema *El mestre Sòcrates*, amb les quatre sessions següents:

Gregorio Luri: «El fracàs de Sòcrates». 20 d'octubre de 1994.

Jordi Sales: «La contraqüestió socràtica». 10 de novembre de 1994.

Xavier Ibáñez: «La defensa de Sòcrates». 1 de desembre de 1994.

«El mestre Sòcrates». 15 de desembre de 1994.

Associació Catalana de Filosofia Medieval

Seminari del Dr. Kurt Fasch, de la Universitat de Bochum, del 26 al 29 d'abril de 1995.

Associació Catalana de Filosofia Moderna

En el primer quadrimestre (octubre-desembre de 1994) es van fer les sessions següents:

Maria Rosa Borràs: «Estudi sobre la idea de finalitat a la *Crítica del Judici de Kant*». 26 d'octubre de 1994.

Joan Nonell: «El fonament en la metafísica cartesiana». 16 de novembre de 1994.

Manfred Díez: «Antropologia i fenomenologia en Claude Lévi-Strauss». 21 de desembre de 1994.

El segon quadrimestre (gener-maig de 1995) es va dedicar a preparar el seminari que el proper mes d'octubre impartirà el professor Fichant sobre Leibniz. Sessions preparatòries:

Josep Olesti: «Origenisme i progrés. Sobre dues vacil·lacions de Leibniz». 18 de gener de 1995.

Dídac Ramírez: «Leibniz i la interpretació gradual del coneixement». 15 de febrer de 1995.

Maria Ramon Cubells: «El concepte d'expressió en Leibniz». 22 de març de 1995.

Jordi Ramírez: «La situació de Leibniz dins el racionalisme: la lectura leibniziana del dubte metafísic». 26 d'abril de 1995.

Jordi Sales: «La disjunció sobre la corporalitat i el sistema leibnizià». 31 de maig de 1995.

També durant el segon quadrimestre, dies 8 i 9 de maig, el professor Adriaan Peperzak, de la Universitat de Loyola, Chicago, va impartir un curs amb el títol *Cuestiones de protoética*.

PUBLICACIONS

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia (1992-1993), núm. 5.

SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA

Junta Directiva

President:	Vicenç Biete i Farré
Vicepresidenta:	Roser Majoral i Moliné
Tresorera:	Montserrat Cuxart i Tremps
Secretari:	Enric Bertran i González
Vocal 1r:	Joaquim Cabeza i Valls
Vocal 2n:	Pau Alegre i Nadal
Vocal 3r:	Lluís Riudor i Gorgas
Vocal 4t:	Francesc Nadal i Piqué
Vocal 5è:	Joan Tort i Donada
Vocal 6è:	Enric Mendizábal i Riera
Delegat de l'IEC:	Marc-Aureli Vila i Comaposada
Nombre de socis:	449 (13 honoraris i 436 numeraris)

El dia 19 de novembre de 1994, s'efectuà una sortida d'estudi a Tona i Sant Pere de Torelló. El professor Joan Tort féu una acurada explicació de diversos aspectes geogràfics de la Plana de Vic i hom pujà al puig del castell de Tona, on s'admirà l'església de Santa Maria del Barri. Després es visità la Torneria Mora-Viraf de Sant Pere de Torelló i s'estudiaren els meandres del Ter, del Purgatori estant. Els assistents visitaren també la central tèrmica de Sant Pere de Torelló. Finalment, a l'Ajuntament d'aquesta vila, se celebrà una sessió acadèmica, presidida pels senyors Joan Plana i Agustí Dalmau, tinent d'alcalde i arxiver, respectivament, de Sant Pere de Torelló, que centren les seves intervencions en la torneria i el patrimoni arquitectònic del municipi.

El dia 22 d'abril de 1995, s'efectuà una sortida d'estudi a Flix i la Ri-

bera d'Ebre. Al matí, hom visità Tivissa i Móra d'Ebre. Els assistents visitaren el poble de Flix, acompanyats pel Sr. Pere Muñoz Hernández, exalcalde i professor de l'institut de Flix, que parlà de diversos aspectes relacionats amb la història de la vila.

La Societat Catalana de Geografia, conjuntament amb la Societat d'Onomàstica, elaborà, a petició de la Direcció General de Carreteres del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, un informe en què es proposà el topònim Collabós, per designar un dels túnels oberts entre les valls de Bianya i Sant Joan de les Abadesses, denominació que fou acceptada per l'esmentada Direcció General.

CURSOS

Cicle de conferències sobre Europa. Institut d'Estudis Catalans, del 14 al 15 de desembre de 1994.

Joan Rebagliato i Font, de la Societat Catalana de Geografia: «Procés de formació de les dues Europes. Geografia lingüística de l'Europa actual».

Cicle de conferències sobre tres figures eminents de la meteorologia i climatologia catalanes. Institut d'Estudis Catalans, 26 d'abril i 3 i 10 de maig de 1995.

Alberto Linés Escardó, de l'Associació Meteorològica Espanyola: «El Padre Benet Viñes (1837-1893)».

Mariano Barriendos Ballvé i Alberto Linés Escardó, de l'Institut d'Història de la Universitat de Berna i l'Associació Meteorològica Espanyola, respectivament: «Francesc Salvà i Campillo (1751-1828)».

Josep Miquel Raso i Nadal, de la Universitat de Barcelona: «Eduard Fontserè (1870- 1970)».

CONFERÈNCIES

Georges Bertrand, de la Universitat de Tolosa-Le Mirail: «Espaces géographiques: L'isthme pyrénéen». Institut d'Estudis Catalans, 14 de setembre de 1994.

José Luis Luzón, de la Universitat de Barcelona: «La Cuba de fin de siglo». Institut d'Estudis Catalans, 26 d'octubre de 1994.

Sergei Tharkov, de l'Acadèmia Russa de les Ciències: «Les problèmes ethniques à la Russie actuelle». Institut d'Estudis Catalans, 29 de novembre de 1994.

Jiri Blazek, de la Universitat Charles de Praga: «Break up Czechoslovakia». Institut d'Estudis Catalans, 18 de gener de 1995.

Marie-Vic Ozouf-Marignier, de l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París. «Projet politique et projet territorial en France au XIXème siècle: La naissance du régionalisme, 1869-1900». Institut d'Estudis Catalans, 20 de febrer de 1995.

Dolors Folch, de la Universitat Pompeu Fabra. «La mala terra: perspectives sobre la Xina contemporània». Institut d'Estudis Catalans, 15 de març de 1995.

Joao Carlos Garcia, de la Universitat de Porto: «La representación de la frontera portuguesa en los mapas antiguos». Institut d'Estudis Catalans, 19 d'abril de 1995.

Jesús Burgueño Rivero, de la Universitat de Lleida. «La gestació de la divisió provincial (1820-1833): entre el pacte i la imposició». Institut d'Estudis Catalans, 17 de maig de 1995.

Joan Vilagrassa Ibarz, de la Universitat de Lleida: «El concepte de segregació social urbana». Institut d'Estudis Catalans, 8 de juny de 1995.

PUBLICACIONS

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 38 (1995).

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 39 (1995).

III Encuentro de Geografía Catalunya - Euskal Herria Roser Majoral i Moliné (Universitat de Barcelona (UB)/ SCdG) i Dolors Sánchez Aguilera (UB). Artigup. 1995

La Societat Catalana de Geografia col·laborà com a coeditora en aquest llibre, que aplega les activitats científiques de la III Trobada de Geografia Catalunya - Euskal Herria, organitzada entre el 22 i 26 de març de 1993, per l'Àrea d'Anàlisi Geogràfica Regional, del Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat de Barcelona. La quarta de les sis ponències en què s'estructurà la trobada se celebrà a l'IEC, el 23 de març de 1993, tal com consta a la memòria del curs acadèmic 1992-1993 de la Societat Catalana de Geografia.

SOCIETAT CATALANA DE PEDAGOGIA

Junta Directiva

President:	Jordi Galí i Herrera
Vicepresidenta:	Otilia Defis i Peix
Vicepresident:	Francesc Pedró i Garcia
Vicepresident:	Ricard Torrents i Bertrana
Tresorer:	Albert Sangrà i Morer
Secretària:	Gemma Álvarez i Vila
Director de Publicacions:	Xavier Moral i Ajadó
Delegat de l'IEC:	Joan Triadú i Font
Nombre de socis:	142

Durant el curs 1994-1995 aquesta Societat ha continuat treballant en l'estudi *Bases per a un sistema d'ensenyament nacional català*.

SIMPOSIS

Docència i societat a la Catalunya actual. 11 i 12 de novembre de 1994. Continuació de les anteriors jornades sobre el sistema educatiu a Catalunya i de la sessió de treball sobre els mestres i la dimensió nacional. Ens vam proposar propiciar un espai per a l'encontre i el debat sobre la professionalitat docent i el seu paper en la construcció d'una escola catalana de qualitat i amb vocació de país.

Sessions:

Identitat i consideració social dels docents. Síntesi de la recerca sobre aquest tema a càrrec d'Adela Fonts i Antoni Moga.

Els docents per a una escola catalana en transformació. Conferència, amb col·loqui posterior, a càrrec de Ricard Torrents.

Quina formació per al futur? Taula rodona amb l'assistència de: Salvador Carrasco, Antoni Rort, Montserrat Riera, Carme Borbonès i Enric Masllorens. Cloenda a càrrec d'Antoni Gelonch.

Administració, gestió i avaluació del sistema escolar. 26 i 27 de maig de 1995. Continuació dels treballs sobre el sistema escolar de Catalunya. Debat sobre els models d'administració, gestió i avaluació escolar, aportació d'elements que afavoreixen la reflexió, en un moment de canvi i transformació, de les fórmules actuals que podrien ser substituïdes per d'altres molt més amatents a les necessitats de configuració del sistema escolar.

Models d'administració educativa a Europa: algunes conclusions comparatives d'interès per a Catalunya. Conferència-col·loqui a càrrec de Francesc Pedró.

La direcció i gestió dels centres escolars: insuficiències actuals, reptes de futur. Conferència-col·loqui a càrrec d'Albert Sangrà.

Supervisió i avaluació del sistema escolar: què, qui, com i quan. Taula rodona amb l'assistència d'Albert Arbós, M. Carme Vidal i Antoni Capell.

Actes

Acte d'homenatge *Artur Martorell vist pels seus fills*, en motiu del centenari del seu naixement. 21 de febrer de 1995. Taula rodona amb la participació dels quatre fills de l'homenatjat.

PUBLICACIONS

«La dimensió nacional de l'educació: el paper dels ensenyants a la Catalunya d'avui». *Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia*, núm. 3.

TORRENTS I BERTRANA, Ricard. *Els docents per a una escola catalana en transformació*.

DEFIS I PEIX, Otilia. *Artur Martorell, l'home*. En coedició amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

SOCIETAT CATALANA DE SOCIOLOGIA

Junta Directiva

President:	Raimon Bonal i Falgàs
Tresorer:	Sebastià Sarasa i Urdiola
Secretari:	Carles Prats i Maeso
Vocal 1a:	Carlota Solé i Puig
Vocal 2a:	Encarna Herrera i Martínez
Vocal 3a:	Eulàlia Solé i Romero
Vocal 4a:	Maite Montagut i Antolí
Delegat de l'IEC:	Lluís Figa i Faura
Nombre de socis:	200

La Societat disposa d'un programa anual d'activitats i un conjunt de serveis que ofereix als seus socis:

- Un butlletí d'informació.
- Publicació de les actes dels congressos i jornades científiques que es realitzen.
- Seminaris, conferències i taules rodones.
- Organitza congressos catalans de sociologia.
- Difon als seus socis la revista de la FES.

ACTES

Presentació pública de la *Revista Catalana de Sociologia*.

SOCIETAT CATALANA D'ORDENACIÓ DEL TERRITORI

Junta Directiva

President:	Ricard Pié i Ninot
Vicepresident:	Oriol Nel·lo i Colom
Secretari:	Robert Vergés Fernández
Tresorer:	Daniel Serra de la Figuera
Vocals:	Xavier Montoro i Chiner Ramon Vallejo i Calzada Esteve Coromines i Noguera
Delegat de l'IEC:	Josep M. Muntaner i Pascual
Nombre de socis:	336

JORNADES

Planejar els incendis? Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Gavà, del Museu de Gavà, de la Direcció General del Medi Natural del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat i del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. 17 de desembre de 1994.

Louis Trabaud: «Elements per a l'anàlisi de les causes i els efectes ecològics dels incendis forestals».

Rufi Cerdan: «Els grans canvis en la configuració dels nostres boscos».

Jordi Peix. «La política de reforestacions de conreus marginals en la perspectiva del risc».

Xavier Roget. «Els plans comarcals de defensa contra incendis».

Antoni Maza. «Plans regionals i municipals de prevenció d'incendis».

També es féu una sortida al camp per visitar la zona on es va produir l'incendi del Garraf.

Mercat del sòl i planejament. Presentació i debat de les conclusions del Comitè d'Experts sobre Urbanisme, amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Territorials. 17 de febrer de 1995. La presentació fou a càrrec del president de la SCOT, Sr. Ricard Pié.

Borja Carreras: «Presentació de les conclusions elaborades per la Comissió d'Experts sobre Urbanisme».

Joan Antoni Solans: «Competències i legislació urbanística».

Joaquim Clusa: «Mercat del sòl i legislació urbanística».

Agustí Borrell: «Planejament i lliure competència».

Carles Pareja: «Dret urbanístic i propietat».

Hi seguí un debat i finalment la cloenda.

Acte sobre planificació hidrològica i visita a la presa de la Llosa del Cavall. Amb la col·laboració de la Junta d'Aigües del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i del Consell Comarcal del Solsonès. 17 de juny de 1995.

En aquest acte hi participaren Joan Armengol i Bachero, Lluís Berga i Francesc Farreras. Hi seguí un debat i es visitaren la planta de classificació d'àrids i la presa de la Llosa del Cavall.

PUBLICACIONS

Territori i ferrocarrils. La prolongació de la línia de Blanes a Lloret. (Quaderns de la SCOT; 6). Barcelona, 1994. 71 p.

PROGRAMES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

DICCIONARI DEL CATALÀ CONTEMPORANI (DCC)

- Director: Joaquim Rafel i Fontanals
Coordinació: Joan Soler i Bou
Coordinadors
d'àrea: Josep M. Domènech i Gibert
Teresa Sadurní i Villaronga
Lluís M. Sol i Salvadó
- Desenvolupament
informàtic: Pere Compañó i Fibla
- Col·laboradors
d'investigació: Cristina Bofill i Caralt
Antoni Casals i Guàrdia
Agustí Espallargas i Majó
Laia Fidalgo i Ortas
Gemma Pauné i Xuriguera
Lluís Pérez-Carrasco i Ballestero
Roser Sanromà i Borrell
Aurora Vall i Casas
- Becaris: Maria Isabel Canós i Villena
Anna Chamizo i Tarté
Antònia Ferrer i Gràcia
Elena Fontanet i Masgrau
Anna Martínez i Roca
Ruth Mohino i Balet
M. Antònia Nogueras i Hernández
David Ordóñez i García
Emma de Porrata-Doria i Botey
Marta Soriano i Pescador

Activitats

1. Constitució del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC)

La signatura, al començament d'aquest curs, d'un conveni de col·laboració entre la CIRIT, l'IEC i la Secretaria d'Estat d'Universitats i Investigació per a la terminació del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana i la constitució de la Base de Dades Textual de la Llengua Catalana ha permès la represa de les activitats del projecte i la planificació dels seus treballs en el període previst pel conveni, és a dir, el trienni 1995-1997.

La represa de les activitats d'introducció de textos ha representat la introducció dels 5.044.074 de mots que restaven per a la finalització del corpus literari. La totalitat del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC-DCC) queda repartit de la manera següent:

a) Llengua no literària:

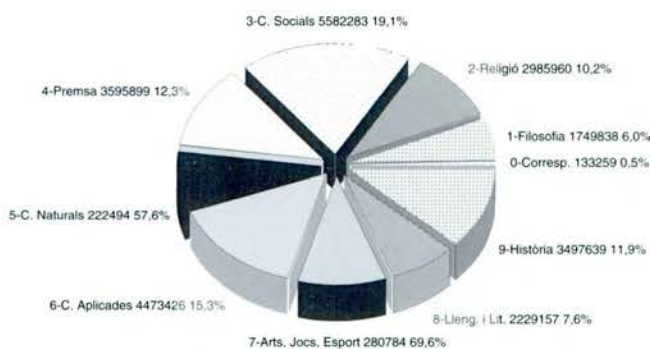
	Secció I (1833-1873)	Secció II (1874-1913)	Secció III (1914-1988)
0. Correspondència	2.597	40.252	90.410
1. Filosofia	6.886	210.337	1.532.615
2. Religió i teologia	235.218	533.457	2.203.350
3. Ciències socials	202.995	909.723	4.469.565
4. Premsa	109.686	462.242	3.023.971
5. Ciències pures i naturals	23.715	372.237	1.828.993
6. Ciències aplicades	225.303	573.767	3.674.356
7. Belles arts. Divertiments. Jocs. Esports	5.027	416.406	2.386.413
8. Llengua i literatura	136.310	333.840	1.759.025
9. Història i geografia	107.855	426.895	2.962.889
	1.055.592	4.279.174	23.931.587

b) Llengua literària:

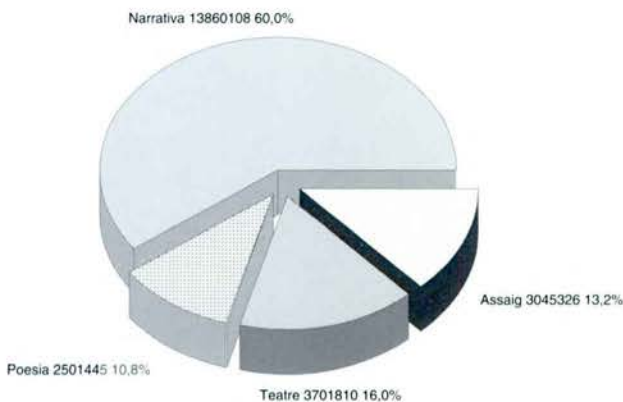
	Secció I (1833-1873)	Secció II (1874-1913)	Secció III (1914-1988)
Assaig	0	358.075	2.687.251
Narrativa	564.414	2.483.507	10.812.187
Poesia	263.433	468.032	1.769.980
Teatre	378.155	868.323	2.455.362
	1.206.002	4.177.937	17.724.780

A les fig. 1 i 2 es poden veure gràficament les reparticions tipològiques del corpus literari i del corpus no literari del CTILC. Les diferents proporcions de representació de cada gènere (en el cas de la llengua literària) i de cada grup temàtic (en el cas de la llengua no literària) obeeixen, en línies generals, a les previsions fetes en el moment del disseny inicial de l'estructura del CTILC. Aquestes previsions, però, foren adaptades a la realitat en el procés de selecció dels textos a introduir, de manera que alguns grups es van veure incrementats o disminuïts en funció de l'interès i la quantitat dels seus textos. A les fig. 3 i 4 es poden veure la repartició del corpus en funció d'un altre criteri: la quantitat d'obres que s'han introduït per a cada un dels grups tipològics, i el percentatge que això representa respecte als totals de cada tipus de llengua.

CTILC-DCC. Corpus no literari
29.280.270 mots

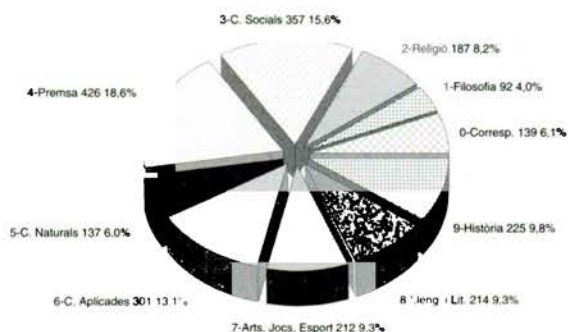

CTILC-DCC. Corpus literari
23.108.719 mots

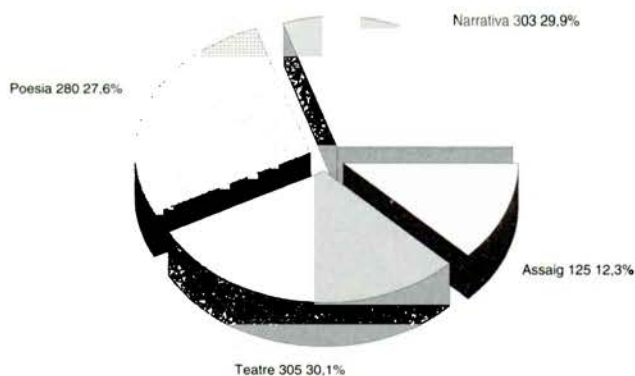
CTILC-DCC. Corpus no literari

Nombre d'obres

CTILC-DCC. Corpus literari

Nombre d'obres

La quantitat de text lematitzat durant aquest curs ha estat de 2.725.734 corresponents a la llengua literària. Aquests mots ja formen part de la Base de Dades Textual de la Llengua Catalana (BDTLC-DCC), que queda actualment (octubre del 95) constituïda per la totalitat del corpus no literari més una part important del corpus literari, segons la distribució de mots següent:

	Secció I (1833-1873)	Secció II (1874-1913)	Secció III (1914-1988)
Assaig	0	1.494	1.181.753
Narrativa	29.890	80.247	5.286.864
Poesia	14.612	0	1.207.958
Teatre	10.561	84.301	868.274
	55.063	166.042	8.544.849

La diferència existent entre el contingut del corpus ja incorporat a la BDTLC i les dades de distribució donades per a la totalitat del CTILC representa, en dades generals, la totalitat de text que resta per lematitzar per a la finalització de la constitució del CTILC.

2. Publicació de primers resultats

Durant la major part d'aquest curs s'han dut a terme les operacions necessàries per a la publicació d'un diccionari de freqüències basat en els resultats del corpus no literari. Aquest constitueix un dels primers resultats directes del projecte que serà publicat al principi del curs 1995-1996.

A més de la publicació de dades sobre paper, es publicarà conjuntament un CD-ROM que conté la totalitat de les dades disponibles sobre tots els lemes del diccionari de freqüències. El volum global d'aquestes dades feia inviable la seva publicació en paper, i hom decidí d'incorporar-les a un CD-ROM, amb un programari que permetès la consulta i l'explotació del diccionari de freqüències en termes de base de dades. Les dades contingudes en aquest CD-ROM seran plenament reutilitzables per a finalitats específiques, ja que els resultats de sortida, a més d'ésser imprimibles, podran ésser gravats sobre el disc d'un ordinador personal per al seu reprocessament.

3. Mòdul d'automatització de la lematització

S'han dissenyat les fases subsegüents del mòdul de lematització automàtica. I s'han incorporat al sistema actual les regles d'especificació contextual. La fase següent constitueix la implementació de la possibilitat de formulació de les regles en què intervingui la consideració de les categories potencials dels elements que formen el context d'un mot o d'una categoria.

ART ROMÀNIC CATALÀ (ARCAT)

Director: Joan-F. Cabestany i Fort
Coordinadora: M. Teresa Matas i Blanxart

La tasca portada a terme en el curs 1994-1995 ha consistit en:

1. *Estudi de fonts bibliogràfiques*

BADIA I HOMS, Joan. *L'arquitectura medieval de l'Empordà, I. Baix Empordà*. Girona: Diputació Provincial de Girona, 1977. 484 p., amb il·lustracions.

PUIG I CADAVALCH, Josep. *L'arquitectura romànica a Catalunya. Els segles XII i XIII*, vol. III-1. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1983 (2a edició facs.). 518 p., amb il·lustracions [revisió].

MURLÀ I GIRALT, Josep. *Esglésies romàniques. 105 testimonis arquitectònics de la història de la Garrotxa*. Figueres: Carles Vallès Editor, 1991. 104 p. + 1 mapa + 36 il·lustracions. (Col·lecció Guia del Patrimoni Comarcal; 9)

Butlletí dels Amics de l'Art Romànic del Bages. Memòria 1980-1990. Edita Consell Comarcal del Bages; Ajuntament de Manresa, 1991. 125 p., amb il·lustracions.

VIGUÉ, J.; BASTARDES, A. *El Berguedà*. Barcelona: Artestudi Edicions, 1978. 322 p., amb il·lustracions. (Col·lecció Monuments de la Catalunya romànica)

Gran Geografia Comarcal de Catalunya. 15. El Vallespir, el Conflent, el Capcir i la Cerdanya. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 1985. 445 p., amb il·lustracions.

Aquest estudi de fonts bibliogràfiques ha suposat ampliar i completar

l'anàlisi historicodocumental i arquitectònica d'un total de 393 edificis. Aquests, estudiats per comarques, són: Alta Ribagorça: 2; Alt Camp: 1; Alt Empordà: 163; Alt Penedès: 2; Andorra: 3; Anoia: 1; Bages: 33; Baix Empordà: 85; Baix Llobregat: 1; Barcelonès: 1; Berguedà: 3; Cerdanya: 20; Conca de Barberà: 1; Conflent: 6; Fenolleda: 1; Garrotxa: 38; Gironès: 1; Selva: 1; Noguera: 1; Pallars Jussà: 1; Pallars Sobirà: 2; Ripollès: 1; Rosselló: 3; Segarra: 1; Vallès Oriental: 1; Vallespir: 3.

2. Estudi dels campanars de torre d'època romànica a Catalunya (segles XI a XIII)

Conseqüència de la IV Taula Rodona organitzada pel centre d'Art Romànic Català (ARCAT) el dia 13 d'abril de 1994, amb el tema *Els campanars de torre amb bandes llombardes als bisbats de Vic i de Girona*, el comitè organitzador de les *Journées romanes* de l'abadia de Sant Miquel de Cuixà, i d'una manera concreta el Dr. Olivier Poisson, que va assistir a la nostra Taula Rodona, va considerar interessant continuar l'estudi del tema encetat pel programa ARCAT i convocar les XXVII Jornades amb el títol *Tours et clochers à l'époque pré-romane et romane*, celebrades del 10 al 18 de juliol de 1995.

Per a aquesta ocasió el programa ARCAT va rebre la invitació del Dr. Poisson per a participar-hi amb una ponència que fos l'estudi dels campanars de torre d'època romànica a Catalunya i que recollís les principals conclusions de la nostra Taula Rodona. L'estudi per a aquesta important participació a les Jornades de Cuixà ha suposat dues tasques prou importants: l'acurada selecció dels campanars i la revisió de la bibliografia, tant dels principals autors i obres sobre el tema, com d'altres publicacions més marginals. Aquesta revisió bibliogràfica ha comportat hores de biblioteca i arxiu per tal d'assolir el màxim d'informació.

La informació aportada per la nostra ponència va motivar la petició, per part del comitè organitzador, la publicació del treball al pròxim número dels *Cahiers de Saint-Michel de Cuxa*.

El resultat d'aquest estudi ha permès identificar un total de 228 campanars romànics, de gran valor històric i distribuïts d'una manera molt concreta per les comarques catalanes següents: Alta Ribagorça, 11; Alt Empordà, 8; Alt Penedès, 3; Alt Urgell, 11; Andorra, 9; Anoia, 1; Bages, 14; Baix Empordà, 7; Baix Llobregat, 4; Barcelonès, 1; Berguedà, 5; Capcir, 1; Cerdanya, 5; Conflent, 17; Garrotxa, 3; Gironès, 6; Maresme, 3; Selva, 7; Noguera, 10; Osona, 24; Pallars Jussà, 7; Pallars Sobirà, 8; Pla de l'Estany, 4; Ripollès, 12; Rosselló, 10; Solsonès, 3; Vall d'Aran, 4; Vallès Occidental, 11; Vallès Oriental, 13; Vallespir, 6.

3. Creixement del corpus d'edificis religiosos dels segles IX al XIII

Durant el curs 1994-1995 l'increment ha estat de 22 noves esglésies (Alt Empordà, 10; Alt Urgell, 1; Bages, 2; Cerdanya, 6; Noguera, 1; Pallars Sobirà, 1; Rosselló, 1), havent assolit un total de 2.551 edificis codificats.

4. Enriquiment dels diferents grups de documentació

La bibliografia consultada ha permès aportar informació d'un total de 393 esglésies.

Grups de documentació treballats

- Matèrial gràfic.
- Arquitectura exterior d'edificis: 340 esglésies, que representen el 91,6 % dels edificis estudiats.
- Arquitectura interior d'edificis: 135 esglésies, que representen el 36,3 % dels edificis estudiats.
- Pintura: 2 esglésies, que representen el 0,53 % dels edificis estudiats.
- Paraments: 142 esglésies, que representen el 38,2 % dels edificis estudiats.
- Bibliografia: 371 esglésies, que representen el 100 % dels edificis estudiats.
- Observacions a la cronologia: 53 esglésies, que representen el 14,28 % dels edificis estudiats.
- Actes de consagració: 3 esglésies, que representen el 0,80 % dels edificis estudiats.
- Dependències vers una altra: 8 esglésies, que representen el 2,15 % dels edificis estudiats.
- Observacions a l'estat actual: 33 esglésies, que representen el 8,89 % dels edificis estudiats.
- Modificacions: 19 esglésies, que representen el 5,12 % dels edificis estudiats.
- Observacions a l'orientació de l'edifici: 1 església, que representa el 0,26 % dels edificis estudiats.
- Restauracions: 23 esglésies, que representen el 6,19 % dels edificis estudiats.
- Excavacions: 4 esglésies, que representen l'1,07 % dels edificis estudiats.
- Observacions a la toponímia: 3 esglésies, que representen el 0,80 % dels edificis estudiats.
- Planimetria: 42 esglésies, que representen l'11,32 % dels edificis estudiats.

- Observacions a l'advocació: 3 esglésies, que representen el 0,80 % dels edificis estudiats.
- Descobertes: 8 esglésies, que representen el 2,15 % dels edificis estudiats.
- Característiques arquitectòniques del monument: 115 esglésies, que representen el 30,9 % dels edificis estudiats.
- Cronologia de l'edifici: 20 esglésies, que representen el 5,39 % dels edificis estudiats.
- Afegitons: 2 esglésies, que representen el 0,53 % dels edificis estudiats.
- Comparacions per edificis: 5 esglésies, que representen l'1,34 % dels edificis estudiats.
- Documentació: 7 esglésies, que representen l'1,88 % dels edificis estudiats.
- Dimensions: 2 esglésies, que representen el 0,53 % dels edificis estudiats.
- Comparacions per elements: 3 esglésies, que representen el 0,80 % dels edificis estudiats.
- Inscripcions: 1 església, que representa el 0,26 % dels edificis estudiats.
- Notícies d'objectes avui perduts: 2 esglésies, que representen el 0,53 % dels edificis estudiats.
- Objectes conservats avui a l'edifici: 7 esglésies, que representen l'1,88 % dels edificis estudiats.
- Objectes artístics en altres indrets: 2 esglésies, que representen el 0,53 % dels edificis estudiats.
- Orientació de l'edifici: 2 esglésies, que representen el 0,50 % dels edificis estudiats.

5. Àrea d'anàlisi arquitectonicoartística: treball de camp

Enguany s'han visitat un total de 15 esglésies: Sant Esteve de Guils de Cerdanya, Sant Martí d'Ix, Sant Fruitós de Llo, Sant Vicenç de Cardona, Sant Esteve d'Olius, Santa Maria de Cellers, Santa Creu del castell de Calafell, Castelló d'Empúries, Sant Pere de Vic, Sant Miquel d'Escornalbou, Santa Maria de Tortosa, Santa Maria de Ser-rabona, Sant Martí de Canigó, Sant Miquel de Cuixà i Sant Pere d'Abbrera.

6. Relacions externes

Enguany ha estat de nou la Universitat de Jerusalem, a través de la professora Lily Arad, qui s'ha interessat per la nostra base de dades ARCAT. En aquesta ocasió ha estat per comunicar-nos que la citada universitat estarà integrada a la xarxa Internet, la qual cosa suposa

poder apropar els nostres esforços d'investigació, mitjançant una propra connexió.

7. Connexions amb el Centre d'Art Romànic Català (ARCAT)

7.1. Centre d'Informació i Documentació Científica (CINDOC), dependent del Consell Superior d'Investigacions Científiques de Madrid (CSIC), està connectat amb la base de dades de l'ARCAT des del desembre de 1993.

7.2. Xarxa de Biblioteques dels Museus d'Art de Catalunya, dependents del Museu Nacional d'Art de Catalunya, té prevista la connexió per al pròxim mes de novembre/desembre de 1995.

TAULES RODONES

Per tal de continuar la tasca iniciada el curs 1991-1992, el Centre d'Art Romànic Català (ARCAT) ha organitzat una Taula Rodona que correspon a la VI del cicle *Problemes i suggeriments a la recerca i estudi de l'art i la història del romànic català*.

El claustre: àmbit monacal o espai sumptuós. Participants: Agustí Altisent i Altisent, monjo historiador del monestir de Poblet; Enric Bartrina i Corominas, arxiver diocesà de Solsona; Joan Bassegoda i Nonell, professor de l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona; Eduard Carbonell i Esteller, director del Museu Nacional d'Art de Catalunya; moderador: Joan-F. Cabestany i Fort, director del Centre d'Art Romànic Català (ARCAT) de l'Institut d'Estudis Catalans.

Com sempre, per a l'organització i preparació d'aquestes taules rodones s'ha tingut la col·laboració entusiasta i desinteressada dels antics col·laboradors ajudants d'investigació del Programa ARCAT.

ASSISTÈNCIA A SESSIONS CIENTÍFIQUES

Octubre de 1994

— Assemblée Comarcal d'Estudiosos (20-23 d'octubre de 1994). Comunicació: «Confessió-cripta. La funcionalitat religiosa d'un espai i una estructura arquitectònica. Cardona (segles XI a XV)».

Juliol de 1995

— XXVII Journées Romanes de Saint-Michel du Cuxa (10-18 de juliol de 1995).

Comunicació: «Aproximació a les tipologies constructives dels campanars de torre romànics a Catalunya (segles XI i XII)».

Setembre de 1995

- Assistència a la presentació, restringida a professionals, de l'arquitectura i història de la restauració de l'església preromànica de Sant Quirze de Pedret (Berga).

ARXIU DE TEXTOS CATALANS ANTICS (ATCA)

Director: Josep Perarnau i Espelt

La publicació anual *Arxiu de Textos Catalans Antics* aplega treballs de recerca científica, històrica, filològica i de qualsevol altre tipus sobre obres d'autors catalans anteriors al segle XIX, independentment de la llengua en què han estat compostos. Es publica des del 1982 i fins aquest moment han aparegut catorze volums, un dels quals és doble.

La sèrie *Arxiu de Textos Catalans Antics* segueix bàsicament les indicacions de Josep Vives i Gatell (enunciades en el llibre *Esquemas de metodologia*, 1947) pel que fa a l'edició dels textos, i les de l'Institut d'Estudis Catalans pel que fa a la presentació dels textos medievals en llengua catalana.

L'any 1995 ha estat publicat el volum núm. 14 d'aquesta sèrie, que conté una part de les actes de la I Trobada Internacional d'Estudis sobre Arnau de Vilanova.

ATCA XIV (1995) conté:

Actes de la I Trobada Internacional d'Estudis sobre Arnau de Vilanova (II). Presentació.

Juan Antonio PANIAGUA, «En torno a la problemática del corpus científico arnaldiano».

Lluís GARCIA BALLESTER, «Hacia el establecimiento de un "canon" de las obras médicas de Arnau de Vilanova».

Lluís GARCIA BALLESTER, Fernando SALMÓN i Eustaquio SÁNCHEZ SALOR, «Tradición manuscrita y autoría: sobre la posible autenticidad del comentario de Arnau de Vilanova al De Morbo et accidenti de Galeno».

Michael R. McVAUGH, «Two texts, one problem: the authorship of the Antidotarium and De venenis attributed to Arnau de Vilanova».

Michela PEREIRA, «Arnaldo da Villanova e l'alchimia. Un'indagine preliminare».

Giuliana CAMILLI, «Il Rosarius philosophorum attribuito ad Arnaldo da Villanova nella tradizione alchemica del trecento».

Eusebi COLOMER I POUS, «L'antropologia en els escrits espirituals d'Arnau de Vilanova».

Dianne M. BAZELL, «De esu carniū: Arnald of Villanova's defence of carthusian abstinence».

Joseph ZIEGLER, «Arnau de Vilanova: a case-study of a theologizing phisycian».

Taula de citacions bíbliques.

Taula de fons manuscrits i documentals.

Taula d'autors i d'obres anònimes.

Recensions.

Notícies bibliogràfiques.

Taula de persones i de títols anònims.

Taula de fons manuscrits i documentals.

En total, 676 p.

PROGRAMA DE FONÈTICA ESPRIT-SPEECH MAPS-ACCOR

Director: Daniel Recasens i Vives
Col·laboradors: Maria Dolors Pallarès i Ramon
Albert Rouco Agra

Durant el curs 1994-1995 l'equip de recerca de fonètica experimental ha culminat les investigacions del projecte ESPRIT-SPEECH MAPS («Mapping of Action and Perception of Speech») (BRA 6975) de la CE. Han estat processades les dades acústiques corresponents als formants primer i tercer de les seqüències VCV del català utilitzades per a l'estudi dels efectes coarticulatoris consonàntics i vocàlics. Aquestes dades han servit per a completar un model de coarticulació lingual, les línies generals del qual foren descrites en la *Memòria d'activitats: Curs 1993-1994 de l'IEC*. Els resultats de la recerca portada a terme durant els tres anys de durada del projecte han estat recollits en un informe final que serà presentat en el tercer Review Meeting del projecte europeu (Grenoble, desembre de 1995) i publicat en el *Year 3 SPEECH MAPS Project Report*. Així mateix, els investigadors catalans del projecte han preparat un article de síntesi del model de coarticulació indicat que serà enviat oportunament a la revista *Journal of the Acoustical Society of America*. En el marc d'aquesta recerca, cal inscriure l'inici de dos treballs sobre coarticulació temporal, l'un relacionat amb la consonant /l/ del català i de l'alemany, i l'altre amb les consonants vibrant i bategant del català.

L'adquisició d'un articulògraf Carstens de 10 canals amb finançament de diversos projectes (CIRIT/CS93-9.908 de la Generalitat, DGICYT/CE93-0020 del MEC, i ESPRIT BRA 6975 SPEECH MAPS i ESPRIT BRA WG 7098 ACCOR de la CE) ha fet possible l'execució d'un experiment d'anàlisi de les interferències entre un paladar artifi-

cial del sistema electropalatogràfic EPG-3 i el camp magnètic generat per l'articulògraf. Les dades obtingudes demostren que no hi ha interferències notables i que, per tant, és factible l'enregistrament simultani de dades electropalatogràfiques de contacte linguopalatal i de dades magnetomètriques de moviment lingual. Els resultats d'aquest experiment són recollits en un article presentat per a publicació «Letter to the Editor» a la revista *Journal of the Acoustical Society of America*. Així mateix, el físic A. Rouco ha preparat un programa de *software* per a l'accionament del magnetòmetre.

D. Recasens ha actuat com a editor invitat del volum de la revista *Journal of Phonetics* dedicat al Workshop «Lingual data and modelling in speech production» celebrat a l'Institut d'Estudis Catalans durant el mes de desembre del 1993. La tasca editorial ha comportat la revisió de deu articles presentats al Workshop. El volum de la revista apareixerà durant els primers mesos de l'any 1996.

Els membres de l'equip han participat en dos congressos internacionals, a saber, al XIII Congrés Internacional de Ciències Fonètiques a Estocolm (comunicació presentada: D. Recasens, «An EMMA investigation of lingual assimilation and coarticulation in a selected set of Catalan consonant clusters») i al III ACCOR Workshop sobre bases de dades articulatòries a Munic (comunicació presentada: A. Rouco i D. Recasens, «Reliability of EMA data acquired simultaneously with EPG data»).

PUBLICACIONS

RECASENS, D. «An EMMA investigation of lingual assimilation and coarticulation in a selected set of Catalan consonant clusters». *Proceedings of the XIIIth International Congress of Phonetic Sciences* [(ed.) K. Elenius i P. Branderud], 2 (1995), p. 582-585. Estocolm: Arne Strömbergs Grafista.

RECASENS, D.; FONTDEVILA, J.; PALLARÈS, M. D. «A production and perceptual account of palatalization». *Proceedings of Laboratory Phonology* [(ed.) B. Connell i A. Arvaniti], 4 (1995), p. 265-281. Cambridge University Press.

RECASENS, D.; PALLARÈS, M. D. «Articulatory-acoustic correlations and coarticulatory resistance in consonants». *European Journal of Disorders and Communication*, 30 (1995), p. 203-212.

RECASENS, D.; FONTDEVILA, J.; PALLARÈS, M. D. «Velarization degree and coarticulatory resistance for /l/ in Catalan and in German». *Journal of Phonetics*, 23 (1995), p. 37-52.

RECASENS, D.; FARNETANI, E. «Spatiotemporal properties of different allophones of /l/; phonological implications». *Phonologica 1992* [(ed.) W. U. Dressler, M. Prinzhorn i J. R. Rennison], (1994), p. 195-204. Torí: Rosenberg and Sellier.

FONTDEVILA, J.; PALLARÈS, M. D.; RECASENS, D. «Electropalatographic data collected with and without the use of a Rothenberg mask» (*Research note*). *Journal of Speech and Hearing Research*, 37 (1994), p. 806-812.

CATALUNYA CAROLÍNGIA

- Comissió: Josep M. Font i Rius
Manuel Mundó i Marcet
Antoni Pladevall i Font
Manuel Riu i Riu
- Col·laboradors: *Comtats de Girona, Besalú i Empúries-Peralada*
Sebastià Riera i Viader
Manuel Rovira i Solà
- Comtats d'Osona-Manresa*
Ramon Ordeig i Mata
- Comtat de Barcelona*
Ignasi Baiges i Jardí
Pere Puig i Ustrell

Les reunions plenàries dels quatre membres de la Secció Històrico-Arqueològica susdits amb els equips que hi treballen, han estat quatre: 14 d'octubre i 2 de desembre de 1994, i 7 d'abril i 30 de juny de 1995.

Els col·laboradors, per comtats, hi han exposat la feina feta i s'hi han discutit els problemes que sorgien d'ací d'allà. Els responsables han lliurat aquest curs els documents transcrits i nets tal com es resumeix per comtats:

— *Comtats d'Osona-Manresa*, 286 (en total, ja lliurats: 1.456). L'estat força avançat de la present compilació fa creure que la col·lecció documental quedarà enllestida en finalitzar el pròxim curs 1995-1996.

— *Comtat de Barcelona*, 126 (en total, ja lliurats: 766).

— *Comtats de Girona, Besalú i Empúries-Peralada*, reunits ja virtualment tots els documents d'aquests comtats s'està procedint a una revisió paleogràfica i diplomàtica. Per finir l'elaboració crítica textual dels 506 documents gironins i limítrofs, els senyors Manuel Rovira i Sebastià Riera han tingut periòdiques reunions de treball amb el Sr. Mundó, responsable de la revisió general dels documents en els aspectes històric i filologicolingüístic i, a partir d'aquest any, amb el Sr. Ramon Ordeig, tasca que es confia tenir enllestida també en finalitzar el pròxim curs 1995-1996.

La documentació dels comtats d'Urgell i Cerdanya i la dels de Rosselló i limítrofs espera rebre una empenta dels senyors Riu i Riu i Ponsich, respectivament.

CENTRES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

CENTRE DE RECERCA MATEMÀTICA (CRM)

Consell Directiu

Director: Manuel Castellet i Solanas
Vocals: Eduard Bonet i Guinó
Joan Girbau i Badó
Josep Vaquer i Timoner
Sebastià Xambó i Descamps

L'objectiu del Centre de Recerca Matemàtica és estimular el desenvolupament de la recerca matemàtica a Catalunya, quantitativament i qualitativament. Amb aquesta finalitat, el Centre de Recerca Matemàtica invita matemàtics rellevants a fer estades de recerca a Catalunya, facilita beques postdoctorals a joves investigadors, organitza programes de recerca, conferències, seminaris i congressos, i dona publicitat als resultats dels treballs de recerca amb una sèrie pròpia.

Aquest curs el Centre de Recerca Matemàtica ha acollit seixanta-dos visitants, amb estades que globalment superen els cent setanta-quatre mesos.

CURSOS

Semestre de sistemes dinàmics. Bellaterra, del 5 de setembre al 20 de desembre de 1994.

Luigi Chierchia, de la Universitat de Roma II, Itàlia: «Cancellations in small divisors problems».

V. Kalantarov, de la Universitat Hacettepe, Turquia: «Attractors of dynamical systems generated by wave-like equations».

A. Neishtadt, de l'Institut de Recerca de l'Espai, Moscou: «Stability loss delay».

D. Threshev, de la Universitat de Lomonosov, Moscou: «Averaging in Hamiltonian Systems exponentially close to integrable ones».

S. M. Verduyn Lunel, de la Universitat de Vrije, Amsterdam: «Small solutions for evolutionary equations with applications to delay equations».

M. Vishik, de la Universitat de Lomonosov, Moscou: «Nonautonomous evolution partial differential equations and their attractors», «Dimension of attractors of partial differential equations», «Attractors of nonautonomous evolution equations with translation-compact symbols» i «Attractors of evolution equations that arise in mathematical physics».

J. Smítal, de la Universitat de Silesian, República Txeca: «Spectral decomposition of dynamical systems and measures of chaos».

V. Mañosa, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Period and Lyapounov constants for planar polynomial vector fields».

G. Fusco, de la Universitat de Roma, Itàlia: «Equilibrium and dynamics of a small interface attached to the boundary in the context of the Cahn-Hilliard and related equations».

Ll. Cairó, de la Universitat d'Orléans, EUA: «Connexió entre l'existència d'integrals primeres i la propietat de Bainleveé en els sistemes quadràtics».

J. Llibre, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Òrbites periòdiques del problema de 3-cossos que provenen del problema restringit de 3 cossos».

E. Belbruno, de la Universitat de Minnesota, EUA: «The dynamical mechanism of ballistic lunar capture in the four-body problem from the perspective of invariant manifolds».

P. Veerman, de la Universitat Federal de Pernambuco, Brasil: «Thurston's algorithm and monotonicity of Kneading sequences», «Self-similar tilings of \mathbb{R}^n » i «Difeomorfismos de la circumferència».

J. Delgado, de la Universitat Autònoma Metropolitana, Mèxic: «On the integrability in mechanical systems».

D. Treshev, de la Universitat de Lomonosov, Moscou: «Stability loss delay for periodic solutions».

M. Teresa M. Seara, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «New results about the splitting of separatrices».

M. Viana, de la Universitat de Porto, Portugal: «Multidimensional strange attractors».

R. Roussarie, de la Universitat de Borgonya, França: «Bautin Ideal for analytic families of vector fields».

F. Dumortier, de la Universitat Central de Limburgs, Bèlgica: «Singular perturbations and transit time analysis».

J. S. W. Lamb, de l'Institut de Física Teòrica de la Universitat d'Amsterdam: «Resonance driving and k -symmetry».

J. Los, de la Universitat de Nice-Sophia, França: «Forcing relation for surface homeomorphisms».

Q. Jiang, del Centre de Recerca Matemàtica: «Melnikov functions and perturbation of lanar Hamiltonian systems».

Semestre de geometria diferencial. Bellaterra, del 18 d'abril al 18 de juliol de 1995.

J. L. Ibort, de la Universitat Complutense de Madrid: «An introduction to Floer's instanton homology and its applications» i «Floer's symplectic homology and Arnold's conjecture».

M. Pontecorvo, de la Universitat Terza de Roma, Itàlia: «Complex geometry of twistor spaces».

A. Verjovsky, de la Universitat de Ciències i Tecnologia de Lille, França: «Locally free actions of the complex affine groups» i «Example of non-Kählerian compact complex manifolds».

S. Matsumoto, de la Universitat de Nihon, Japó: «Transversely affine flows on 3-manifolds».

J. Álvarez, de la Universitat Santiago de Compostel·la: «The dimension of the leafwise reduced cohomology» i « L^∞ -basic cohomology and almost tautness».

A. Fischer, de la Universitat de Califòrnia a Santa Cruz, EUA: «The structure of quantum conformal superspace» i «On the road to quantum superspace».

P. Schweitzer, de la Universitat Pontifícia Catòlica de Rio de Janeiro, Brasil: «Riemannian manifolds not quasi-isometric to leaves in codimension one» i «Realizing a vector field as mean curvature of a foliation» i «Introducción a los trabajos de D. Sullivan sobre ciclos foliados».

G.-I. Oshikiri, de la Universitat de Tôhoku, Japó: «When does “Minimal” imply “Totally geodesic”».

A. El Kacimi, de la Universitat de Valenciennes, França : «The ∂ -problem along the leaves».

H. Hauser, de la Universitat d’Innsbruck, Àustria: «Lie algebras of vector fields in algebraic geometry».

F. Urbano, de la Universitat de Granada: «Subvariedades lagrangianas de C^n : «La esfera de Whitney».

X. Gómez-Mont, de la CIMAT, Mèxic: «Hyperbolic metrics in holomorphic foliations».

X. Masa, de la Universitat de Santiago de Compostel·la: «Minimal model of nilpotent Lie foliations».

G. Meigniez, de la Universitat VII de París, França: «On Godbillon’s Homotopy Extension Property».

Vl. Sergiescu, de la Universitat de Grenoble I, França: «Thompson group and the Universal Teichmüller space».

CRM Advanced Course on Elliptic Cohomology. Bellaterra, del 4 al 14 de juliol de 1995.

Ch. B. Thomas, de la Universitat de Cambridge, Regne Unit: «Elliptic cohomology and moonshine».

H. R. Miller, de l’Institut de Tecnologia de Massachusetts, EUA: «Local and global aspects of elliptic spectra».

N. Yagita, de la Universitat d’Ibaraki, Japó: «On odd prime components of cohomologies of sporadic simple groups and the ring of universal stable elements».

R. Griess, de la Universitat de Michigan, EUA: «The monster and its 196884 dimensional commutative non-associative algebra».

K. Shimomura, de la Universitat de Tottori, Japó: «On the homotopy groups of some L_2 -localized finite spectra».

N. Minami, de la Universitat d’Alabama, EUA: «On the chromatic convergence theorem and Hopkins’ chromatic splitting conjecture».

J. Hunton, de la Universitat de Cambridge, EUA: «New Hattori-Stong theorems».

P. Turner, de l’Institut Max-Planck, Alemanya: «Additive unstable cobordism operations and formal group laws».

G. Höhn, de l'Institut Max-Planck, Alemanya: «Self-dual vertex operator superalgebras and the Baby Monster».

F. Lamrini, de la Universitat Sidi Mohammed Ben Abdallah, Marroc: «Genre multiplicatif et opérations de Steenrod».

A. Kheldouni, de la Universitat Sidi Mohammed Ben Abdallah, Marroc: «Caractère elliptique».

N. H. Hung, del Centre de Recerca Matemàtica: «Spherical classes and the algebraic transfer».

Matemàtiques i ensenyament: principis i estat de la qüestió. Bellaterra, del 12 al 14 de setembre de 1995.

Alan J. Bishop, de la Monash University (Austràlia) va donar les conferències següents: «L'important paper de la visualització en l'ensenyament de les matemàtiques», «La dimensió social de l'ensenyament de les matemàtiques» i «Les matemàtiques com a part de la cultura».

CRM Advanced Course on Complex Dynamics. Bellaterra, del 22 al 30 de setembre de 1995.

J. C. Yoccoz, de la Universitat de París-Sud, França: «Small divisors».

R. Pérez-Marco, de la Universitat de París-Sud, França: «Rational iteration».

P. Ahern, del Centre de Recerca Matemàtica: «On one parameter subgroups of automorphism group of C^2 ».

N. Fagella, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Homeomorphisms between limbs of the Mandelbrot set».

X. Jarque, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Planar polynomial foliations and structural stability».

A. Montes, de la Universitat de Sevilla: «On universal functions on Riemann surfaces».

M. Kosek, de la Universitat de Jagiellonskiego, Polònia: «Hölder continuity property of filled-in Julia sets in C^n ».

M. Chas, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Rotation sets for orbits of degree one circle maps».

P. Moussa, del Centre d'Estudis de Saclay, França: «Characterisation of Bruno functions and their regularity properties».

CONFERÈNCIES/SEMINARIS

Seminari d'investigació en Didàctica de les Matemàtiques. Centre de Recerca Matemàtica, Bellaterra, 2 i 3 de desembre de 1994.

G. Brousseau, Universitat de Bordeus, França: «Les symboles et les figures dans l'enseignement des mathématiques: ostension versus construction».

P. Boero, Universitat de Gènova, Itàlia: «Quelques aspects cognitifs et didactiques des systèmes de signes dans l'enseignement et apprentissage des mathématiques».

Y. Chevallard, Universitat d'Aix, Marxeille II, França: «Un obstáculo didáctico: la noción de "nivel" de un examen».

El seminari es va cloure amb una taula rodona sobre el tema Els símbols, les figures i el discurs com a instruments de l'activitat matemàtica, amb la participació dels conferencians i moderada pel professor J. Deulofeu.

S. López-Permouth, de la Universitat de l'Estat d'Ohio, EUA: «Some rings characterized by their cyclic modules». Setembre de 1994.

P. Hilton, de la Universitat de l'Estat de Nova York a Binghamton, EUA: «The impact of Henry Whitehead's work today». Setembre de 1994.

D. Stegenga, de la Universitat de Hawaii, EUA: «Poincaré Inequality on Domains». Setembre de 1994.

D. Stegenga, de la Universitat de Hawaii, EUA: «Geometric models and compactness of composition operators». Setembre de 1994.

E. Dror Farjoun, de la Universitat Hebrea de Jerusalem, Israel: «Unstable telescopes and periodic homotopy». Octubre de 1994.

A. Mathias, del Centre de Recerca Matemàtica: «Admissibility, forcing and constructibility». Octubre de 1994 (onze sessions).

A. Viruel, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «El funtor T» i «El funtor fix». Octubre de 1994.

V. Camillo, de la Universitat de Iowa, EUA: «On a theorem of Goodarl and Menal», «Auslander-Reiten sequences» i «What is row reduction?». Octubre de 1994.

P. Paramonov, de la Universitat de Moscou, Rússia: «Some new criteria for rational approximation on plane compacts». Octubre de 1994.

A. Mathias, del Centre de Recerca Matemàtica: «Iteration trees and Δ^1_2 determinacy». Octubre de 1994.

J. Verdera, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Una nova demostració elemental de les desigualtats L^2 per la integral de Cauchy sobre una corba lipschitziana». Octubre de 1994.

J. van Benthem, de la Universitat d'Amsterdam, Països Baixos: «Modal foundations for predicate logic». Octubre de 1994.

R. Bosch, de la Universitat de Barcelona: «Projective forcing», «L'axioma de Martin per a ordres parcials projectius» i «La potència de l'axioma de Martin per a ordres parcials projectius». Novembre de 1994.

S. López de Medrano, del Centre de Recerca Matemàtica: «Sobre una familia de variedades complejas no algebraicas». Novembre de 1994.

B. Schuster, del Centre de Recerca Matemàtica: «La conjetura de Sullivan» i «Estructuras de espacio de lazos en S^3 ». Novembre de 1994.

M. J. González, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Función de Green, medida armónica y dominios fundamentales». Novembre de 1994.

P. Dellunde, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Mètodes de "back and forth" per a la lògica sense identitat». Novembre de 1994.

A. Viruel, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Introducción a los grupos p-compactos». Novembre de 1994 (dues sessions).

J. Carmona, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Comportament oscil·lant d'una representació conforme». Novembre de 1994.

A. Mathias, del Centre de Recerca Matemàtica: «Subsystems of Zermelo set theory». Desembre de 1994.

M. Melnikov, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Curvatura de medidas y aplicaciones a la capacidad analítica y a las acotaciones L^2 de la integral de Cauchy». Desembre de 1994.

C. Cascante, de la Universitat de Barcelona: «Funcions maximals tangencials en espais de Hardy-Sobolev». Desembre de 1994.

S. Friedman, de l'Institut de Tecnologia de Massachusetts, EUA: «Coding the Universe» i «Fine structure and class forcing». Desembre de 1994 i gener de 1995.

R. Levi, de la Universitat de Heidelberg, Alemanya: «Torsion in Loop space homology of Rationally contractible spaces». Gener de 1995.

K. Kazarian, de la Universitat Autònoma de Madrid: «Convergencia y divergencia de series de Fourier de sistemas ortonormales». Gener de 1995.

A. Albouy, de l'Oficina de Longituds, París: «Le problème des n corps et les distances mutuelles». Gener de 1995.

V. Gelfreich, de la Universitat de Barcelona: «Reference systems for splitting of separatrices». Gener de 1995.

J. del Castillo, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Aproximació en punts de sella per famílies exponencials». Gener de 1995.

J. Bagaria, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «What is Martin's axiom?». Gener de 1995.

F. Mañosas, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Models de mínima dinàmica per aplicacions d'arbres». Gener de 1995.

A. Gasull, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Un problema de dinàmica discreta relacionat amb la conjectura jacobiana». Gener de 1995.

C. Cascante, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Funcions maximals tangencials en espais de Hardy-Sobolev». Gener de 1995.

V. S. Koroliuk, de l'Acadèmia de Ciències d'Ucraïna, Ucraïna: «Random Permanents and Symmetric Statistics». Febrer de 1995.

E. Paul, de la Universitat Paul Sabatier, França: «Formes normales des groupes résolubles de difféomorphismes de $C,0$ ». Febrer de 1995 (tres sessions).

R. Farré, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «La teoria de models dels grups abelians ordenats». Febrer de 1995.

Ph. Robutel, de l'Oficina de Longituds, París, i Centre de Recerca Matemàtica: «Le theoreme d'Arnold dans le cas du probleme planetaire des trois corps». Febrer de 1995.

A. Albouy, de l'Oficina de Longituds, París: «Configurations équilibrées». Febrer de 1995.

A. Viruel, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Homotopical Uniqueness of BPU(3)». Febrer de 1995.

V. Zaiats, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Mixing: tècniques de reconstrucció i desigualtats de covariància». Febrer de 1995.

E. Abakumov, de la Universitat de Barcelona: «Approximability of lacunary power series». Febrer de 1995.

J. Llibre, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Cicles límit, existència, no-existència i unicitat». Febrer de 1995.

J. Devling, de la Universitat de Gal·les, Regne Unit: «Derivatives of the return map». Febrer de 1995.

D. Scevenels, de la Universitat Catòlica de Lovaina, Bèlgica: «Mislin genus of some finitely generated nilpotent groups». Febrer de 1995.

J. Ortega Cerdà, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Productos de Blaschke aleatoris». Febrer de 1995.

K. Devlin, de l'Escola Universitària Saint Mary de Califòrnia: «The Mathematical Structure of Stylized Documents». Febrer de 1995.

J. J. Morales, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Obstruccions galoisianes a la integrabilitat de sistemes hamiltonians de n graus de llibertat». Febrer de 1995.

C. Simó, de la Universitat de Barcelona: «Condicions per a la integrabilitat de hamiltonians amb equacions variacionals normals del tipus de Lamé». Febrer-març de 1995.

J. Aguadé, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «L'estructura interna de T i torsió a espais d'aplicacions». Febrer de 1995.

L. Vaserstein, de la Universitat de l'Estat de Pennsilvània, EUA: «Products of conjugacy classes». Febrer de 1995.

J. M. Burgués, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «El problema de Neumann a dominis estrictament pseudoconvexos no regulars». Febrer de 1995.

J. W. Reyn, de la Universitat de Delft, Països Baixos: «Classification of phase portraits in $mf=3$ and the limit cycle distribution over two nests». Febrer de 1995.

A. Gasull, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Some problems for cubic systems». Febrer de 1995.

H. Xianhua, de la Universitat de Delft, Països Baixos: «On the periodic and almost periodic solutions of differential equations of Volterra-Lotka type». Febrer de 1995.

R. E. Kooij, de la Universitat de Delft, Països Baixos: «A predator-prey model with Ivlev's functional response». Febrer de 1995.

X. Jarque, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Polynomial foliations». Febrer de 1995.

J. Cors, de la UPC, Manresa: «El problema restringit parabòlic de 3-cossos». Febrer de 1995.

A. Falcó, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Bifurcaciones para aplicaciones bimodales de la circunferencia de grado 1. El par Kneading». Febrer de 1995.

C. Casacuberta, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Discrete

and homotopical localization of crossed complexes». Febrer de 1995.

A. Duran, de la Universitat de Sevilla: «Polinomios ortogonales, espacios L_2 y funciones enteras». Febrer de 1995.

Ll. Cairó, de la MAPMO/Universitat d'Orléans, EUA: «Sobre la integrabilitat del sistema de Lotka-Volterra 3D». Març de 1995.

B. Schuster, del Centre de Recerca Matemàtica: «On the Morava K-theory of classifying spaces». Març de 1995.

J. Gudayol, de la Universitat de Barcelona: «Conjunts d'interpolació a la frontera en espais de Hardy-Sobolev». Març de 1995.

J. C. Martínez de la Universitat de Barcelona: «Secuencias de cardinales para álgebras de Boole superatómicas». Març de 1995.

W. Dicks, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Surface homeomorphisms». Març de 1995.

A. Van der Essen, de la Universitat de Nijmegen, Països Baixos: «On the jacobian conjecture». Març de 1995.

C. Broto, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Cohomologia i homotopia d'espais classificadors». Març de 1995.

Y. Netrusov, de l'Institut Steklov, Rússia: «Description of invariant subspaces in the Sobolev space associated with integral metric». Març de 1995.

C. Radhakrishna Rao, de la Universitat de l'Estat de Pennsilvània, EUA: «M-estimation using difference of two convex functions». Març de 1995.

P. Ribenboim, de la Universitat de Queen, EUA: «Catalan's Conjecture». Març de 1995.

M. Mimura, de la Universitat d'Okayama, Japó: «Lectures on exceptional Lie groups» (sis sessions) i «A generalization of Atiyah's Real K-theory». Març de 1995.

J. Fàbrega, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Descomposició del tipus de la corona a espais de Besov». Març de 1995.

P. Glendenning, de la Universitat de Cambridge, Anglaterra: «Cantor sets and irrational rotations for unimodal maps». Març de 1995.

A. Falcó, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Bifurcations for bimodal degree one cercle maps II. The Arnold's tongues». Març de 1995.

N. H. V. Hung, de la Universitat de Hanôï, Vietnam, i del Centre de

Recerca Matemàtica: «On Singer's invariant-theoretic description of the Lambda algebra: A mod p analogue». Març de 1995.

J. Soria, de la Universitat de Barcelona: «Espacios de Lorentz y de Banach en el extremo $P=1$. Març de 1995.

R. Ramírez Ros, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Poincaré-Melnikov-Arnold methods for planar analytic maps (II)». Març de 1995.

E. Fontich i Vassili Gelfreich, de la Universitat de Barcelona: «On the analytic properties of normal forms». Març de 1995.

I. Gálvez, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Corbes el·líptiques i gèneres el·líptics». Març de 1995.

C. Pérez, de la Universitat Autònoma de Madrid: «Desigualdades de Sobolev». Abril de 1995.

Ch. Thomas, de la Universitat de Cambridge, Gran Bretanya: «Computing cohomology of sporadic simple groups». Abril de 1995.

J. del Castillo, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Inferència condicional i "ancillarity"». Abril de 1995.

A. Mathias, del Centre de Recerca Matemàtica: «An application of Descriptive Set Theory in Dynamics». Abril de 1995.

J. Llibre, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Periodic structure for one-dimensional maps». Abril de 1995.

A. Falcó, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Teoría de Julia-Fatou-Sullivan para dinámica en dimension uno». Abril de 1995.

V. Gisin, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Vilenkin's generalized subgroups of topological Abelian groups». Abril de 1995.

J. Villanueva, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Quasireducibility of Quasiperiodic Linear Systems». Abril de 1995.

S. Nag, de l'Institut de Ciències Matemàtiques de Madràs, Índia: «Universal Teichmüller space, period matrices and string theory». Abril de 1995.

P. Puig, de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya: «Paràmetres a la frontera del domini». Abril de 1995.

E. Casanovas, de la Universitat de Barcelona: «Magidor-Malitz quantifiers». Abril de 1995.

D. Leal, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Órbitas homoclínicas y heteroclínicas de un problema restringido de 4 cuerpos». Abril de 1995.

C. Leseduarte, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Periods for maps». Abril de 1995.

M. Mimura, de la Universitat d'Okayama, Japó: «On the Eilenberg-Moore spectral sequence conversing to cohomology of classifying space». Abril de 1995.

J. Esterle, de la Universitat de Bordeus, França: «El problema de Michael de la continuïtat automàtica». Maig de 1995.

R. Ramírez-Inostroza, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Algunas aplicaciones de las conexiones integrables». Maig de 1995.

A. Verjovsky, de la Universitat de Ciències i de Tecnologies de Lille, França: «Dimensión de Hausdorff de automorfismos de Henon en $C \times C$ ». Maig de 1995.

M. Bruguera, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Reflexivitat en grups topològics». Maig de 1995.

S. Thomas, de la Universitat de Rutgers, EUA: «The cofinality of the infinite symmetric group». Maig de 1995.

W. Szlenk, de la Universitat de Warszawski, Polònia, i la Universitat Autònoma de Barcelona: «Mathematical model of mixing in rumen». Maig de 1995.

J. Villadelprat, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Bounded planar vector fields». Maig de 1995.

D. Tall, de la Universitat de Warwick, Anglaterra: «The role of visualisation in the calculus». Maig de 1995.

M. Santos, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Cohomologia BP del grupo 2-compact $DI(4)$ ». Maig de 1995.

J. Zapletal, de la Universitat de l'Estat de Pennsilvània, EUA: «Embeddings of Cohen algebras». Maig de 1995.

A. Mathias, del Centre de Recerca Matemàtica: «Aplicació de teoria descriptiva de conjunts a un problema de dinàmica». Maig de 1995.

P. Gutiérrez, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Tors hiperbòlics i varietats invariants de sistemes hamiltonians en forma normal». Maig de 1995.

J. Raposo, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Desigualdades del tipo débil $(1,1)$ para operadores maximales». Maig de 1995.

R. Elgueta, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Definibilitat de la igualtat de Leibniz». Maig de 1995.

M. Chas, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Rotation sets for orbits of degree one circle maps». Maig de 1995.

J. Torregrosa, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Blow-ups per famílies d'equacions diferencials ordinàries». Maig de 1995.

J. A. Crespo, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Successió espectral de Serre d'una fibració d'espais de Hopf». Maig 1995, i «Espais de Hopf amb algebra de cohomologia mod 2 noetheriana». Juny de 1995.

E. Chirka, de l'Institut Steklov de Moscou, Rússia: «A generalization of Rado theorem». Maig de 1995.

R. Elgueta, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Definibilitat de la igualtat de Leibniz (II)». Maig de 1995.

R. de la Llave, de la Universitat de Texas a Austin, EUA: «Conjugación diferenciable de atractores de Feigenbaum». Maig de 1995.

F. Giannakopoulos, de la Universitat de Cològne, Alemanya: «Bifurcation properties of a planar system of ordinary differential equations». Juny de 1995.

J. Llibre, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Invariant straight lines for polynomial vector fields». Juny de 1995.

S. Boza, de la Universitat Politècnica de Catalunya: «Discretització d'operadors i espais de Hardy». Juny de 1995.

D. Khavinson, de la Universitat d'Arkansas, EUA: «Schwarz reflexion principle revisited». Juny de 1995 (dues sessions).

B. Jiang, de la Universitat de Beijing, Xina: «Minimal sets of periods for torus maps». Juny de 1995.

P. Boyland, de la IMS Stony Brook, EUA: «Isotopy stability of dynamics rel minimal Cantor sets». Juny de 1995.

F. Urbano, de la Universitat de Granada: «Subvariedades lagrangianas de C^n : La esfera de Whitney». Juny de 1995.

J. Bagaria, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Locally generic constructions of uncountable structures». Juny de 1995.

J. Bruna, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Construccions de funcions externes a la bola unitat». Juny de 1995.

A. Nicolau, de la Universitat Autònoma de Barcelona: «Ideals de H-». Juny de 1995.

B. Berndtsson, de la Universitat de Goteborg, Suècia: «An inequality on Fourier-Laplace transform». Juny de 1995.

S. K. Jain, de la Universitat d'Ohio, EUA: «When a simple ring is Noetherian?». Juliol de 1995.

CONGRESSOS

Workshop on Dynamical Systems. Aquest Workshop va tenir lloc als locals del Centre de Recerca Matemàtica amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona, del 3 al 7 d'octubre de 1995, coincidint amb el Semestre de Sistemes Dinàmics. Les conferències impartides foren:

- A. Neishtadt: «Destruction of adabatic invariants».
- J. Llibre: «Periodic orbits of Hamiltonian systems with two degrees of freedom».
- I. Seimenis: «The method of rational approximations for Hamiltonian systems of astronomical interest».
- J. C. Tatjer: «An approach to global models near a 2D homoclinic tangency».
- A. Albouy: «Central configurations for 4 equal masses».
- E. Belbruno: «A newly demonstrated low energy route to the moon using weak stability boundaries».
- A. Olvera: «Periodic orbits of the Froeschlé map».
- B. Coll: «Some applications of PDE to image processing».
- L. Chierchia: «Arnold diffusion for analytic systems».
- P. Gutiérrez: «Isoenergetic KAM theory nearly invariant tori».
- Ll. Alsedà: «Entropy for transitive tree maps».
- X. Jarque: «Planar polynomial foliations».
- A. Calsina: «Non-local reaction-diffusion equations modelling evolutionary stable strategies in biological evolution».
- G. Fusco: «Some aspects of the dynamics of the Cahn-Hilliard».
- P. Mumbrú: «Patterns for tree maps».
- W. Szlenk: «Immune response as a dynamical system».
- V. Gelfreich: «Splitting of separatrices for the standard map».
- E. Fontich: «Invariant manifolds of parabolic points».
- J. P. Ramis: «Gevrey separation of fast and slow variables».

T. M. Seara: «Exponentially small splitting in $1+1/2$ degrees of freedom Hamiltonian systems».

T. Lázaro: «Exponentially small splitting in reversible systems».

J. Morales: «Non integrability criteria for Hamiltonians in the case of Lamé normal variational equations».

J. Smítal: «On the structure of the Ω -limit sets for interval maps».

A. Jorba: «On quasiperiodic perturbations of elliptic fixed points».

R. Ramírez: «Poincaré-Melnikov method for maps».

X. Mora: «The dynamical approach to elliptic problem in cylindrical domains».

A. Calsina: «Comparison principle and semilinear elliptic equations in cylinders».

T. Hall: «Bifurcation structure in the Hénon family».

D. Treschev: «Application of the continuous averaging method to the standard map».

A. Guillamon: «Perturbed 2D Lotka-Volterra systems via abelian integrals».

R. Ramírez: «Dynamics of systems with constraints».

C. Simó: «A zoo of attractors for a family of 3D diffeomorphisms».

A. Gasull: «Cyclicity of a family of polynomial vector fields».

A. Jorba: «A new approach to the Floquet problem for quasiperiodic systems».

J. Bernat: «Counterexamples to Kalman and Marjús-Yamabe conjectures».

C. Simó: «Escape rates in Hamiltonian systems».

Workshop on Mislin genus. Aquest Workshop va tenir lloc als locals del Centre de Recerca Matemàtica del 23 al 26 de gener de 1995. Les conferències impartides foren:

D. Scevenels i K. U. Leuven: «Calculating the genus for certain types of nilpotent groups».

Ch. Cassidy: «The genus of finitely generated torsion free nilpotent groups».

J. L. Rodríguez: «On towers approximating homological localizations».

I. Llerena: «On wedge cancellation».

C. Casacuberta: «On embeddings of finitely generated nilpotent groups».

Workshop on Differential Geometry. Aquest Workshop va tenir lloc als locals del Centre de Recerca Matemàtica, del 6 al 9 de juny de 1995, coincidint amb el Semestre de Geometria Diferencial. Les conferències impartides foren:

A. El Kacimi: «Actions localement libres de groupes résolubles».

P. Schweitzer: «Vanishing cycles are carried by generalized Reeb components».

V. Sergiescu: «Acyclic groups of homeomorphisms».

X. Masa: «Minimality of Riemannian foliations».

G. Meigniez: «Holonomy groups of Lie foliations».

G. Guasp: «Deformations of Riemannian foliations».

F. J. Turiel: «Global model of transitive forms on S^5 ».

G. I. Oshikiri: «Mean curvature functions of codimension-one foliations».

M. Saralegui: «Perverse forms».

X. Gómez-Mont: «Fixed Points of Conformal Dynamics».

H. Hauser: «Integration of singular vector fields».

J. J. Loeb: «Iteration of holomorphic maps in P^1 and domains in C^2 ».

The 2nd Barcelona Logic Meeting. Organitzat pel Centre de Recerca Matemàtica, la Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona i Universitat Politècnica de Catalunya. Aquest *meeting* va tenir lloc als locals del Centre de Recerca Matemàtica, del 29 de juny a l'1 de juliol 1995. Les conferències impartides foren:

D. Lascar: «Stability theory: the best of». (tres sessions)

J. M. Font: «An open problem in algebraic logic».

V. Verdú: «Algebraization and the deduction theorem for Gentzen systems».

A. J. Gil: «Sequent calculi and Gentzen systems for the finite-valued. Lukasiewicz propositional logics».

B. Velićković: « $O\#$ and definable equivalence relations».

F. Salto: «Intuitionistic propositional logic without contraction but with reduction».

W. Block: «Ideals in Universal Algebra».

J. Rebagliato: «On two sequent calculi for the Stone three-valued propositional logic».

R. Adillon: «A Gentzen system equivalent to the BCK-logic».

E. Casanovas: «Expandable models».

P. Dellunde: «Is there a finitary 1-equivalential logic not finitely equivalential?».

A. Bujosa i R. Criado: «Las marañas: un anillo soporte de las estructuras de datos de la programación lógica».

M. de J. Pérez: «End and cofinal extensions in arithmetic».

K. Hauser: «Definable sets of reals and core model theory».

A. Carbone: «Logical graphs and interpolation».

PUBLICACIONS

Editades pel Centre de Recerca Matemàtica dins la col·lecció «Publicacions del Centre de Recerca Matemàtica» i a cura de Manuel Castellet i Solanas:

CORNICK, J.; KROPHOLLER, P. H. «Homological finiteness conditions for modules over group algebras». 261. Octubre 1994.

GISIN, V. «Abelianization and orthogonal complements of additive categories». 262. Octubre 1994.

OSSA, E. «On the cohomology of configuration spaces». 263. Octubre 1994.

AHERN, P.; BRUNA, J.; CASCANTE, C. «HP-theory for generalized M-harmonic functions in the unit ball». 264. Octubre 1994.

CORNICK, J.; KROPHOLLER, P. H. «Homological finiteness conditions for modules over strongly group-graded rings». 265. Octubre 1994.

PARAMONOV, P. V. «Some new criteria for uniform approximability of functions by rational fractions». 266. Novembre 1994.

MÖLLER, J. M. «Extensions of P-compact groups». 267. Novembre 1994.

MURILLO, A. «The behaviour of $\text{Ext}_A(R, A)$ through a morphism». Novembre 1994.

HALL, T. «New invariants and entropy bounds for partially formed horseshoes». Novembre 1994.

BELBRUNO, E. «The dynamical mechanism of ballistic lunar capture transfers in the four-body problem from the perspective of invariant manifolds and Hill's regions». Novembre 1994.

DICKS, W.; LEARY, I. J. «On subgroups of coxeter groups». Novembre 1994.

ARKOWITZ, M. «CO-H-spaces». Novembre 1994.

TRESCHEV, D.V. «Separatrix splitting for a pendulum with rapidly oscillating suspension point». Desembre 1994.

CASACUBERTA, C.; FREI, A. «Idempotentifications of monads by means of orthogonal pairs». Desembre 1994.

CHEPYZHOV, V. V.; VISHIK, M. I. «Non autonomous evolutionary equations with translation-compact symbols and their attractors». Desembre 1994.

SCHUSTER, B. «On the Morava K-theory of some finite 2-groups». Desembre 1994.

GLOVER, H. H.; LEARY, I. J.; THOMAS, C. B. «The Yagita invariant of general linear groups». Desembre 1994.

GLENDINNING, P.; HALL, T. «Zeros of the Kneading invariant and topological entropy for Lorenz maps». Gener 1995.

PESCHKE, G. «Localization and genus in group theory and homotopy theory». Gener 1995.

LANNES, J.; ZARATI, S. «Tor et Ext-dimensions des H^*V -A-modules instables qui sont de type fini comme H^*V -modules». Gener 1995.

LEVI, R. «A counter-example to a conjecture of Cohen». Gener 1995.

CHIRITA, S. «Some spatial decay estimates for the harmonic vibrations in anisotropic linear thermoelasticity». Febrer 1995.

NOTBOHM, D. «P-adic lattices of pseudo reflection groups». Febrer 1995.

CRABB, M. C.; HUBBUCK, J. R. «Representations of the homology of BV and the Steenrod Algebra II». Febrer 1995.

HUBBUCK, J. R. «Numerical forms». Març 1995.

CHIRITA, S.; QUINTANILLA, R. «Spatial decay estimates of Saint-Venant type in generalized thermoelasticity». Març 1995.

RIBENBOIM, P. «Catalan's Conjecture». Març 1995.

- LLERENA, I.; HUNG, N. H. V. «The complete Steenrod algebra and the generalized Dickson algebra». Març 1995.
- HUNG, N. H. V. «Spherical classes and the algebraic transfer». Març 1995.
- BROTO, C.; LEVI, R. «On the homotopy type of BG for certain finite 2-groups G». Abril 1995.
- LÓPEZ DE MEDRANO, S.; VERJOVSKY, A. «On a family of complex, compact, non-algebraic manifold». Maig 1995.
- MEIGNIEZ, G. «Prolongement des homotopies. Application: submersions et fibrations». Maig 1995.
- IRIYE, K.; MIMURA, M.; SHIMAKAWA, K.; YASUO, M. «A generalization of Atiyah's real K-theory». Maig 1995.
- BRUNA, J. «A construction of outer functions along curves on the sphere in C^n ». Juny 1995.
- EL KACIMI, A.; GMIRA, B. «Stabilité du caractère Kählerien transverse». Juny 1995.
- ALFARO, R.; SZETO, G. «Skew group rings which are Azumaya». Juny 1995.
- CABRAL, H. «Periodic solutions of the restricted three-body problem in space». Juliol 1995.
- HUNG, N. H. V.; PETERSON, F. «Spherical classes and the Dickson algebra». Juliol 1995.
- IBORT, A. «An introduction to Floer's instanton homology and its applications to symplectic geometry». Juliol 1995.
- LEARY, I.; SCHUSTER, B.; YAGITA, N. «On universally stable elements». Setembre 1995.
- JIANG, B.; LLIBRE, J. «Minimal sets of periods for torus maps». Setembre 1995.
- VEERMAN, J. J. P. «Two dimensional generalizations of Haar bases». Setembre 1995.
- XIAO, J. «Cesàro type operators on Hardy, BMOA and Bloch spaces». Setembre 1995.
- PALMER, V. «On extrinsic spheres of hypersurfaces C^n ». Setembre 1995.

CENTRE DE RECERCA ECOLÒGICA I APLICACIONS FORESTALS (CREAF)

Organització

El CREAM fou constituït pel Decret 300/1987, del 4 d'agost, publicat al DOGC el 21 d'octubre de 1987, com un consorci integrat inicialment per la Generalitat de Catalunya (representada per l'IRTA i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques), la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans. Aquest Decret estableix també els Estatuts del consorci. Al final del 1989 ingressà també en el consorci la Universitat de Barcelona. Recentment, s'ha acordat la integració al Patronat del Departament de Medi Ambient i de la Comissió Interdepartamental de Ciència i Tecnologia. El CREAM és Institut Universitari, adscrit a la Universitat de Barcelona. El Consorci es regeix per un patronat, que presideix el president de l'IRTA. Altres òrgans institucionals són el Consell de Direcció i la Comissió Científica. El primer president del Patronat fou l'Hble. Sr. Josep Miró i Ardèvol. A la primera reunió del Patronat s'anomenà director del CREAM el Dr. Jaume Terradas i Serra. La composició actual del Patronat és la següent:

President: Francesc X. Marimon i Sabaté, president de l'IRTA

Vocals: Carles Solà i Ferrando, rector de la Universitat Autònoma de Barcelona

Antoni Caparrós i Benedito, rector de la Universitat de Barcelona. Delega en el Sr. J. Parellada, director tècnic de Recerca

Emili Giralt i Raventós, president de l'Institut d'Estudis Catalans

J. Puigdollers, del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Substituït pel Sr. Jaume Miranda i Canals, director de l'Institut Cartogràfic de Catalunya

Agustí d'Arana i Sagnier, del Departament de Política Territorial i Obres Públiques

Josep Tarragó i Colomines, director de l'IRTA

J. Peix i Massip, director general del Medi Natural

M. Ponsà, vicerectora de Recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona

Joan Roure i Nolla, director del Departament de Biologia Animal, Biologia Vegetal i Ecologia de la UAB

Enric Casassas i Simó, president de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans

Oriol de Bolòs i Capdevila, de l'Institut d'Estudis Catalans

Estan pendents de nomenament els representants del Departament de Medi Ambient i de la Comissió Interdepartamental de Ciència i Tecnologia.

Secretari: Jaume Terradas i Serra, director del CREAM

Consell de Direcció

President: Jaume Terradas i Serra, director del CREAM

Vocals: Antoni Nadal i Amat, DARP
Ramon Folch i Guillèn, IEC
Ferran Rodà de Llanza, UAB
Carlos Gracia Alonso, UB

Vocals suplents: Xavier Alibés, IRTA
Eduard Parés i Espanyol, IEC
Joan Roure i Nolla, UAB

Secretari: Miquel Riba i Rovira, UAB

Comissió

Científica: X. Alibés i Rovira, IRTA
Xavier Bellés i Ros, CSIC
Oriol de Bolòs i Capdevila, UB
A. Escarré i Esteve, UAB
Jacint Nadal i Puigdefàbregas, UB

Objectius

El CREAM es defineix com un centre de recerca bàsica i orientada, de formació, assessorament i difusió, que s'ocupa dels coneixements i eines metodològiques rellevants per a la millora de la gestió del medi

terrestre, natural i rural principalment. Té demanat el seu reconeixement com a Institut Universitari adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona. Com a consorci, gaudeix de personalitat jurídica pròpia per a la realització de les seves activitats. Aquestes s'inscriuen en un plantejament de I+D.

El CREAF s'interessa essencialment en la recerca sobre els ecosistemes terrestres. L'estudi de les interrelacions clima-sòl-planta, les característiques fisicoquímiques i biològiques del medi edàfic, la dinàmica de les poblacions vegetals i les interaccions entre aquestes sota diferents condicions de pertorbació com el foc, les estassades i tallades o altres, i també alguns aspectes de l'activitat animal, constitueixen els temes més importants d'aquesta recerca.

L'ecologia terrestre té un potencial evident de contribuir de manera rellevant a la planificació d'usos del sòl i a la gestió i conservació del medi natural, i el CREAF pretén desenvolupar aquest potencial mitjançant un increment dels coneixements sobre el funcionament dels nostres ecosistemes terrestres en aquells aspectes que poden resultar més significatius en les direccions indicades. A partir de la comprensió de les característiques dels sòls i de l'aigua de pluja o d'escorriement, de l'ecologia de les espècies individuals, dels principals fluxos de matèria i energia en comunitats naturals o antropògenes (des de zones litorals a les de muntanya, però amb especial atenció als sistemes mediterranis), es persegueix també fer aportacions per a la millora de la gestió de boscos i altres sistemes naturals, per entendre els efectes de la contaminació, dels incendis forestals i altres problemes, i per crear una tecnologia de la restauració dels medis degradats o alterats.

Tipus bàsics d'activitats

Una part substancial de les activitats del CREAF són de recerca bàsica sobre estructura i funcionament d'ecosistemes terrestres, sobretot mediterranis i forestals o arbustius. Aquests projectes solen tenir una durada mitjana o llarga i es financien normalment a través dels programes de recerca de la UE, de la CICYT o de la CIRIT, així com amb fons propis del CREAF. Les línies principals de recerca es relacionen amb l'ús de materials per als ecosistemes forestals i amb la dinàmica de resposta a les pertorbacions, sense excloure algunes altres temàtiques (identificació i caracterització de la matèria orgànica als sòls, herbivorisme, etc.).

Un segon tipus d'estudis té com a finalitat l'adquisició d'informació factual bàsica en forma de bancs de dades, mapes, etc. Es realitzen normalment per convenis amb les administracions, i el seu objectiu

genèric és el de facilitar el seguiment de processos dinàmics a escales territorials variades i la presa de decisions en matèria de gestió i planificació. Fins ara, s'ha treballat sobretot en cartografia de sòls i inventariat forestal.

Un tercer tipus d'estudis tracten de descriure i classificar les condicions del medi físic, de caracteritzar-ne les capacitats i sensibilitats, d'identificar i quantificar els impactes esperables sobre el medi per diversos processos antropògens, com la contaminació, la creació d'estructures artificials (urbanes o de transport), la modificació d'usos del sòl, etc. S'inclou en aquests estudis l'avaluació prèvia dels impactes i el seguiment posterior a la transformació. Aquesta mena de treballs es realitzen sempre per encàrrec i amb finançament específic extern. Els més importants fets fins ara es relacionen amb la construcció d'autopistes i altres vies de comunicació, i amb el planejament territorial.

El CREAM realitza també altres activitats. Entre elles destaquen les de formació (sobretot de postgrau), mitjançant la participació o coordinació de cursos sobre temes de gestió ambiental, les d'organització de reunions i seminaris científics, i altres destinades a promoure els intercanvis científics i tècnics, etc.

Línies de recerca i principals projectes

1. Cicles biogeoquímics i ecologia forestal

Estudis sobre l'aigua i els nutrients en ecosistemes forestals mediterranis, especialment alzinars muntanyencs, emprant conques i parcel·les experimentals. Hidrologia forestal. Treballs sobre composició de l'aigua de pluja (pluges àcides, pluges de fang, etc.). Cicles de nutrients al bosc. Producció forestal. Dinàmica de les arrels. El conjunt d'aquests treballs pretén una millor comprensió d'aspectes essencials del funcionament dels boscos esclerofil·les mediterranis (alzinars), una mena d'ecosistemes molt importants a Catalunya, ja que constitueixen la fase més avançada en els processos de successió de grans superfícies del nostre país, i sobre els que hi ha relativament poca informació d'altres zones del món. Es tracta d'una recerca bàsica, però que pot contribuir a orientar millor altres recerques de caràcter aplicat.

Coordinador: F. Rodà.

2. Dinàmica de la vegetació

Estudis sobre la resposta de la vegetació a perturbacions, com incendis, estassades o altres (especialment, vegetació mediterrània i res-

posta a incendis). Creixement i ús de recursos després d'incendis i també com a conseqüència de tractaments experimentals. Anàlisi demogràfica de poblacions vegetals. Competència en el procés de regeneració. Ecofisiologia de plantes en el procés de regeneració.

Tots aquests treballs volen millorar el nostre coneixement dels processos espontanis de regeneració dels ecosistemes forestals i arbus-tius mediterranis sotmesos a pertorbacions importants, per exemple els incendis. Poden servir en el futur de base a treballs de restauració d'ambients degradats per aquestes causes o en relació amb diverses activitats extractives o de construcció. Per això, es complementen bé amb els treballs enunciats i amb estudis de seguiment de processos de restauració (p. e., talussos d'autopista, pedreres, etc.) que es realitzen sota la forma d'estudis tècnics per encàrrec.

Coordinador: Jaume Terradas.

3. *Avaluació de la capacitat productiva i l'estat dels boscos*

Estudis d'inventari d'existències, condició dels boscos, dinàmica previsible, ús de l'aigua i dels nutrients i altres de caràcter extensiu sobre els boscos de Catalunya. Resposta dels boscos a factors d'estrès.

Es realitza un inventari sistemàtic per comarques dels boscos de Catalunya, tant en aspectes mètrics com en paràmetres d'importància ecològica per avaluar-ne les possibilitats productives i de rendiment, la dinàmica previsible i l'estat general. S'investiguen diversos aspectes de l'ús de l'aigua i els nutrients en pinedes i s'intenta esbrinar amb experiments d'hivernacle i laboratori l'efecte d'alguns contaminants bàsics. No cal comentar la importància de l'inventari per als gestors, que són qui han encarregat l'estudi. Els altres aspectes poden contribuir a la comprensió dels problemes amb què es troben els nostres boscos, tant per la limitació de recursos pròpia de les àrees que ocupen com per les conseqüències de la contaminació atmosfèrica d'origen industrial. Es desenvolupen diverses aplicacions de la base de dades de l'*Inventari*, com ara cartografia de combustibles, càlculs d'afectació per incendis forestals, etc.

Coordinador: C. Gracia.

4. *Herbivorisme*

Característiques de l'ús dels recursos per als ramats d'herbívors domèstics en muntanya mitjana. Efectes sobre la vegetació.

Es realitzen estudis sobre el comportament al camp dels ramats d'ovelles, especialment a la Calma del Montseny. S'estableix la dieta d'a-

quests animals a partir de l'anàlisi de les epidermis de vegetals contingudes en els excrements i de l'observació directa de l'activitat. El treball pot tenir importància per comprendre la forma d'explotació dels recursos naturals que suposa la ramaderia de muntanya, el seu impacte i les conseqüències de la seva desaparició.

Coordinador : J. Franch.

5. Dinàmica forestal i aplicacions silviculturals

Estudis sobre la dinàmica de creixement de masses arbrades mixtes, irregulars, en condicions climàtiques mediterrànies.

S'estudia el creixement de pins blancs i alzines (lectura dels anells de creixement), la distribució espacial d'ambdues espècies, les pautes de regeneració natural per llavor o rebrot (només a l'alzina en aquest darrer cas), la resposta de la regeneració a la radiació i l'estrès hídric en forma de mortalitat i creixement de les plàntules i els efectes de la intensitat de les aclarides. A partir d'aquesta informació, es pretén construir models de simulació del creixement i la resposta del bosc a diferents tipus de perturbacions, sobretot estassades. Això pot permetre millorar en el futur la gestió dels boscos mixtos mediterranis, avui en general sotmesos a formes d'explotació que no tenen una bona base científica i tècnica, donada la inexistència d'una silvicultura mediterrània.

Coordinador: J. Retana.

6. Canvi climàtic i ecofisiologia vegetal

Processos de canvi en la composició atmosfèrica i el cicle del carboni que poden afectar el clima. Efectes sobre la vegetació. Respostes de les plantes a factors d'estrès.

Una de les línies de recerca amb més ampli suport en els programes internacionals, i que pot ser contemplada des de diferents perspectives. Un dels aspectes que centren l'activitat del CREAM és l'estudi de les respostes de les plantes a canvis en la concentració de diòxid de carboni, diòxid de sofre i ozó.

Coordinadors: J. Peñuelas i C. Gracia.

7. Biologia del sòl i edafologia

Utilització d'indicadors biològics per avaluar les alteracions dels sòls com a resultat de perturbacions, en particular activitats extractives i incendis forestals. Aplicació de fangs de depuradora en la restauració

de sòls degradats. Caracterització i dinàmica de la matèria orgànica dels sòls, especialment les substàncies húmiques. Identificació de sòls.

Aquesta línia de treball té una doble dimensió bàsica i orientada a la resolució de problemes. Conjuntament amb la 2, pot contribuir molt a desenvolupar una tecnologia de la restauració ambiental (8). D'altra banda, es vol insistir també en problemes relacionats amb la caracterització dels sòls, en particular els relacionats amb la matèria orgànica.

Coordinador: J. M. Alcañiz.

8. Estudis d'ecologia aplicada i sobre restauració ambiental

Inclou algunes derivacions de recerca d'un conjunt de treballs que es tradueixen, essencialment, en informes sobre impactes ambientals i mesures de correcció, que no detallem ací (vegeu l'apartat corresponent a informes tècnics), i en disseny i seguiment de processos de restauració. Els més importants es refereixen a la restauració de talusos de vies de circulació i a la restauració de diversos tipus de pedreres.

Coordinadors: P. Andrés (vegetació) i J. M. Alcañiz (sòls).

9. Biologia del comportament

Estudis centrats de forma prioritària en el comportament i altres aspectes de la biologia de les formigues.

Coordinadors: X. Espadaler i J. Retana.

10. Estudis sobre bases de dades, teledetecció i sistemes d'informació geogràfica (SIG) aplicats a l'anàlisi de recursos forestals i cartografia de la vegetació

Complementa els estudis d'inventariat i els amplia a altres aspectes, amb l'objectiu de subministrar eines que facilitin tant la gestió com la recerca sobre els sistemes naturals.

Coordinador: X. Pons.

Tesis doctorals

BARTOLOMÉ, J. *Ecologia dels ramats d'oví i cabrum al Pla de la Calma (Montserrat)*. Dir.: J. Franch. Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Ciències, 1995.

CANADELL, J. *Estudi sobre la capacitat de regeneració en espècies peren-*

nifolies mediterrànies: ús, eficiència i pautes de distribució de nutrients enfront de perturbacions experimentals. Dir.: L. L. Soria. Universitat Autònoma de Barcelona, octubre de 1995. Qualificació: apte *cum laude*.

FILELLA, I. *Avaluació d'índexs espectralradiomètrics (entre 400 i 1.100 nm) com a indicadors de la biomassa, estat hídric, contingut pigmentari i eficiència fotosintètica de diverses espècies silvestres i conreades de l'àrea mediterrània*. Dir.: J. Peñuelas. Universitat de Barcelona, 1995. Qualificació: apte *cum laude*.

MAYOR, X. *Efectes de l'augment de la disponibilitat de recursos en Quercus ilex L.: respostes individuals i a nivell d'ecosistema*. Dir.: F. Rodà. Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Ciències, 1994.

Treballs de postgrau

BRONCANO, M. J. *Estudio experimental de los factores que afectan a la germinación y el establecimiento del pino carrasco y la encina*. Dir.: J. Retana i M. Riba. Màster d'Ecologia, de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1995.

GRACIA, M. *Efecto de la calidad de la estación y de la gestión sobre las características estructurales de los encinares del Montseny y Guillerries*. Dir.: J. Retana. Memòria del treball experimental per al programa de doctorat d'ecologia, 1994.

PERY, M. *Aspectes de la regeneració de suredes després del foc*. Dir.: J. Terradas. Màster d'Ecologia de la Universitat Autònoma Barcelona, 1995.

SARDANS, J. *Efecte de la disponibilitat d'aigua, de nutrients i de la presència de veïns sobre el creixement i la morfometria foliar de les espècies llenyoses dominants en una comunitat postincendi*. Dir.: F. Rodà. Memòria del treball experimental per al programa de doctorat d'ecologia, 1994.

SORT, X. *Estudi de l'erodibilitat i d'algunes propietats físiques d'un sòl restaurat amb fangs de depuradores*. Dir.: J. M. Alcañiz. Memòria del treball experimental per al programa de doctorat d'ecologia, 1994.

CONFERÈNCIES

J. M. Alcañiz: «Restauració de pedreres i graveres. Curs de formació d'especialistes en tècniques correctores dels impactes ambientals de les activitats econòmiques». Universitat de les Illes Balears, Palma de Mallorca, 20 de febrer de 1995.

C. Gracia: «El bosc a Catalunya: característiques, evolució, explotació i perspectives de futur». ICHN, Barcelona, 25 d'abril de 1995.

J. J. Ibáñez: «Incendis i gestió forestal». Jornades sobre gestió forestal. Consorci per a la protecció i gestió de l'Espai Natural La Conreria-Sant Mateu-Céllecs. Torre Ametller, 26 de novembre de 1994.

J. J. Ibáñez: «Explicació de l'elaboració de l'inventari del CREAM». Curs d'Aplicació de l'Inventari Ecològic i Forestal. Centre d'Estudis del DARP. Reus, 8-9, de novembre i 13-14 de desembre de 1994.

J. J. Ibáñez: «Les masses forestals del Berguedà abans i després de l'incendi de 1994». Escola de Capacitació Agrària del Solsonès. 20 de març de 1995.

J. J. Ibáñez: «Sistemes de gestió de dades forestals en el CREAM». Jornades Franco-catalanes del Bosc i la Fusta. Formigues, 15 de setembre de 1995.

M. Jorba: «Mesures correctores d'impacte ambiental en grans vies de comunicació». Escola Superior d'Agricultura. 18 de novembre de 1994.

F. Lloret: «Califòrnia, l'altra Mediterrània. Una altra manera d'entendre els incendis forestals». ADENC. Sabadell, 10 març de 1995.

F. Lloret: «La recuperació del bosc després del foc. Interacció entre la fauna i la flora». Institució Catalana d'Història Natural. Barcelona, 15 març de 1995.

J. Peñuelas, professor de cursos de postgrau d'ecofisiologia vegetal, biologia atmosfèrica, teledetecció, medi ambient i comunicació a la Universitat de Barcelona, Universitat de Navarra, Centre d'Estudis Agronòmics del Mediterrani (Saragossa), CIEMAT (Madrid), Universitat Catalana d'Estiu (Prada, França), Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, Universitat de Lleida i Universitat de Girona.

J. Peñuelas: «Global Change and remote sensing». Universitat de l'Estat de Los Angeles. Novembre de 1994.

J. Peñuelas: «Global Change and herbaria». Universitat de Duke. Carolina del Nord, novembre de 1994.

J. Peñuelas: «Remote sensing of photosynthesis». Institució Smithsonian de Washington. Edgewater, Maryland, novembre de 1994.

J. Peñuelas: «Global change effects on Mediterranean vegetation». Trinity College. Dublín, octubre de 1995.

J. Peñuelas: «Els canvis atmosfèrics i els canvis en la vida». Ateneu Popular. Calella, juny de 1995.

J. Piñol: «Carbon dioxide efflux and pCO₂ in soils of three *Quercus ilex* montane forests». Bayreuther Institut für Terrestrische ökosystemforschung (BITÖK). Bayreuth, Alemanya, juliol de 1995.

X. Pons: «Gestión de parámetros ambientales mediante instrumentos SIG». Universitat Politècnica de Catalunya. Màster: Los SIG y sus aplicaciones en la planificación, gestión y valoración del territorio. Març de 1995.

X. Pons: «Introducció a la Teledetecció» i «Presentació d'aplicacions de la teledetecció en l'àmbit forestal i de la cartografia de la vegetació». Màster en estudis científics i tecnològics de l'espai: Aplicacions dels satèl·lits. Fundació Catalana per a la Recerca, Centre de Supercomputació de Catalunya i CIRIT. Octubre 1994 - juny 1995.

F. Rodà: «El bosc mediterrani i el foc». Fundació Cultural de la Caixa de Terrassa. Terrassa, novembre de 1994.

F. Rodà: «Ecologia i paisatge». Centre Cultural La Mercè. Girona, novembre de 1994.

F. Rodà: «Taula rodona sobre canvi climàtic, desertització, i degradació de sòls». Jornades Nacionals de Meteorologia. Vilaseca, setembre de 1995.

J. Terradas: «Recuperació dels espais naturals devastats pel foc». Centre Cultural Fundació Cultural de la Caixa de Terrassa. 9 de novembre de 1994.

J. Terradas: «Com prevenir els incendis forestals?». Taula rodona amb L. Trabaud; J. M. Vila d'Abadal, i P. Canals. Ateneu de Barcelona. 8 de novembre de 1994.

J. Terradas: «Els boscos de Catalunya». Institut d'Estudis Humanístics Miquel Coll i Alentorn. Barcelona, 2 de març de 1995.

J. Terradas: «La problemàtica de la conservació i la gestió forestal a Catalunya». Fundació Angel Arisó i Campà. Centre Cultural de la Caixa de Terrassa. 9 de març de 1995.

J. Terradas: «Els boscos i el canvi climàtic». Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. 15 de març de 1995.

J. Terradas: «Taula rodona sobre ordenació i prevenció de riscos (focs, riudes)». Segon Seminari de medi Ambient i Comunicació. Col·legi de Periodistes. Barcelona, 19 de maig de 1995.

J. Terradas: Debat sobre ecologia urbana (J. Terradas i Ll. Boada). Casa Elizalde. Barcelona, 16 de maig de 1995.

J. Terradas: «Ecosistemes urbans». Escola Aula. Barcelona, 24 d'octubre de 1995.

J. Terradas: Conferències al Curs Ètica i Medi Ambient. Facultat de Teologia, Universitat Ramon Llull. Barcelona, 2, 16 i 23 d'octubre.

J. Terradas: «Forest fires». Conf. Invitada. *4th Conference of Mediterranean Regions*, Council of Europe. Limassol, Xipre, 20-22 de setembre de 1995.

J. Terradas: «Ecosistemes urbans». Escola Aula. Barcelona, 24 d'octubre de 1995.

J. Vayreda: «Funcionament del programa informàtic de l'inventari del CREAM». Curs d'Aplicació de l'Inventari Ecològic i Forestal. Centre d'Estudis del DARP. Reus, 8-9 novembre i 13-14 desembre de 1994.

M. Vilà: «Why iceplant hybrids are successful in coastal California?». Universitat de Califòrnia. Berkeley, abril de 1994.

M. Vilà: «Fitness of the *Carpobrotus* species complex». Universitat de Califòrnia. Berkeley, octubre de 1994.

M. Vilà: «Seed dispersal of iceplant hybrids». Universitat de Califòrnia. Berkeley, febrer de 1995.

CURSOS

M. Jorba: Conferències al curs de formació sobre erosió i desertització: «Conceptes generals en erosió i desertització. Ecomediterrània». 13 i 14 de desembre de 1994.

F. Lloret: Curs d'introducció al coneixement de la flora pirinenca. ADENC, 21-23 juliol de 1995.

J. Terradas: Conferències al Curs Ètica i Medi Ambient. Facultat de Teologia, Universitat Ramon Llull. Barcelona, 2, 16 i 23 d'octubre de 1995.

Conferències organitzades

Marek Degórski: «Soil conditions and properties in Central Europe: the example of Poland». CREAM, 13 de juliol de 1995.

Premis

C. Papió: Premi Serra d'Or de Recerca (altres ciències) de 1994 a la seva tesi doctoral, *Ecologia del foc i regeneració en garrigues i pinedes mediterrànies*.

Treballs de divulgació

LLORET, F.: «Regeneració de comunitats vegetals mediterrànies després dels incendis». *Quad. Form. Agrària*, 2 (1995), p. 45-48.

VILÀ, M.: «Introducción de especies exóticas». *Quercus*, (juny 1995), p. 34-37.

VILÀ, M.: «Efecto del fuego en la vegetación mediterránea». *Quercus*, (agost 1994), p. 28-30.

Visites i estades

Visita d'un grup de tres professors i sis estudiants, dirigit pel Dr. Kurt Graf, de l'Institut de Geografia, Universitat de Zuric-Irchel, Suïssa, 18 d'octubre de 1995.

Projectes i convenis nous aprovats durant el període

J. M. Alcañiz (Inv. Princ.). *Efectos de altas dosis de lodos de depuradora en la regeneración de suelos de cantera degradados*. Programa Nac. de Medio ambiente y Recursos naturales, CICYT. Equip: Dr. J. M. Alcañiz, Dra. P. Andrés, M. Jorba, O. Ortiz i X. Sort del CREAM; Dr. Ll. Comellas, Dr. F. Broto, M. C. Ribas, M. C. Rodríguez Arenas, J. Ll. Lliberia, J. L. Portillo i T. Vaquero de l'Institut Químic de Sarrià; Dr. M. Bonmatí, Dra. M. Pujolà i P. Jiménez de Ridder de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (1995- 1997).

J. M. Alcañiz; P. Andrés; M. Jorba. *Inici d'una base de dades per al control de la qualitat de la restauració d'explotacions minaires en base a l'evolució de la vegetació*. Amb finançament del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya per a actuacions de recerca relacionades amb el medi ambient (convocatòria del 06.01.95).

J. Peñuelas (Partner). *Characterization of the aridity processes on Mediterranean Europe* Programa: Environment and Climate. ARIDUSEU-ROMED. Núm. PL950090. Equip del CREAM: Dr. Josep Peñuelas, Marc Estiarte (1995-1998).

F. Rodà (Inv. Princ.). *Causas de la heterogeneidad en el comportamiento del fuego y sus consecuencias sobre la respuesta de la vegetación* Programa Nacional de Medio ambiente y Recursos naturales, CICYT. Equip: Dr. F. Rodà, Dr. J. Retana, Dr. J. Piñol, Dra. A. Avila i J. Broncano (1995-1997).

Conveni amb el DARP 1995-1998 sobre estudis relatius a incendis forestals:

1. *Digitalització de les àrees forestals no arbrades de Catalunya*. Resp.: X. Pons i J. J. Ibáñez.
2. *La regeneració a les àrees afectades per grans incendis*. Resp.: J. J. Ibáñez.
3. *Protecció del sòl en àrees cremades amb elevat risc d'erosió*. Resp.: J. M. Alcañiz.
4. *Assaig de fertilització per accelerar la regeneració de zones cremades*. Resp.: F. Rodà.
5. *Estat hídric i inflamabilitat*. Resp.: J. Piñol.
6. *Desenvolupament d'un programa de visualització, consulta i gestió gràfica de les dades forestals sota Windows*. Resp.: X. Pons.

Publicacions

ABRIL, M.; DIEGO, V. «Resultados preliminares de un experimento de riego y fertilización con plántulas de encina: efectos sobre el crecimiento y estructura de la planta, relaciones hídricas y fotosíntesis». *Studia Oecologica*, X-XI (1994), p. 329-338.

ÁVILA, A.; BONILLA, D.; RODA, F.; PIÑOL, P.; NEAL, C. «Soilwater chemistry in a holm oak (*Quercus ilex* L.) forest: inferences on biogeochemical processes for a montane Mediterranean area». *Journal of Hydrology*, 166 (1995), p. 15-35.

BAULIES, X.; PONS, X. «Approach to forestry inventory and mapping by means of multi-spectral airborne data». *Int. J. Remote Sensing*, 16, I (1995), p. 61-80.

BOLÒS, O. de; FONT, X.; PONS, X. *Atlas corològic de la flora vascular dels Països Catalans*. Vol. 4. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1994, p. 469-619.

CASTELL, C.; TERRADAS, J. «Water relations, gas exchange and growth of dominant and suppressed shoots of *Arbutus unedo* L.» *Tree Physiol.*, 15, 6 (1995), p. 405-410.

CASTELL, C.; TERRADAS, J. «Atmospheric vs. soil water deficit as leaf conductance regulator in Mediterranean trees: a correlational approach». *Orsis*, 10 (1995), p. 43-50.

CERDÀ, C.; RETANA, J. «Food exploitation patterns of two sympatric seed-harvesting ants (*Messor bouvieri* and *Messor capitatus*: Hymenoptera: Formicidae) from Spain». *Journal of Applied Entomology*, 117 (1995), p. 268-277.

DUARTE, C. M.; PLANAS, D.; PEÑUELAS, J. «Macrophytes, taking control

of an ancestral home». A: MARGALEF, R. [ed.]. *Limnology*. Elsevier Press, 1994, p. 59-79.

ESPADALER, X.; SUÑER, D. «Per què hi ha formigues del Montgrí (Girona) que no es troben a l'illa Meda Gran?». *Orsis*, 10 (1994), p. 91-97.

ESPELTA, J. M.; RIBA, M.; RETANA, J. «Patterns of seedling recruitment in West Mediterranean coppiced holm oak forests influenced by canopy development». *Journal of Vegetation Science*, 6 (1994), p. 465-472.

ESTIARTE, M.; FILELLA, I.; SERRA, J.; PEÑUELAS, J. «Phenolic content of plants under different nutrient and water status and its influence on herbivores». *Oecologia*, 99 (1994), p. 387-391.

ESTIARTE, M.; PEÑUELAS, J.; KIMBALL, B. A.; IDSO, S. B.; LAMORTE, R. L.; PINTER, P. J.; WALL, G. W.; GARCIA, R. L. «Elevated CO₂ effects on stomatal density of wheat and sour orange trees». *Journal of Experimental Botany*, 45 (280) (1994), p. 1665-1668.

FILELLA, I.; SERRANO, L.; SERRA, J.; PEÑUELAS, J. «Evaluating wheat nitrogen status with canopy reflectance indices and discriminant analysis». *Crop Science*, 35 (5) (1994), p. 1400-1405.

GAMON, J. A.; FIELD, C. B.; GOULDEN, M. L.; GRIFFIN, K. L.; HARTLEY, A. E.; JOEL, G.; PEÑUELAS, J.; VALENTINI, R. «Relationships between NDVI, canopy structure and photosynthesis in three Californian vegetation types». *Ecol. Appl.*, 5 (1) (1995), p. 28-41.

GÓMEZ, C.; ESPADALER, X. «Curva de dispersión de semillas por hormigas en *Euphorbia characias* L. y *Euphorbia nicaeensis* All. (Euphorbiaceae)». *Ecol. Medit.* XX, (3/4) (1995), p. 51-59.

GÓMEZ, C.; SUÑER, D.; ESPADALER, X. «Formigues dispersants de llavors d'*Euphorbia nicaeensis* All. (Euphorbiaceae) en una brolla de romaní i bruc d'hivern a la vall de Sant Daniel (Girona)». *Scientia gerundensis*, 20 (1994), p. 77-84.

IBÁÑEZ, J. J.; VAYREDA, J.; SERRANO, M.; GRACIA, C. «Les masses forestals del Solsonès, segons la base de dades de l'inventari ecològic i forestal de Catalunya». *Apunts de Silvicultura*, 3 (1994), p. 27-39.

LLORET, F. «Seedling diversity in mediterranean scrub vegetation: effect of microsite». *Noticiero Sociedad Biología Chile*, 2 (1994), p. 36.

NEAL, C.; ÁVILA, A.; RODÀ, F. «Modelling the long-term impacts of atmospheric pollution deposition and repeated forestry cycles on stream water chemistry for a holm oak forest in northeastern Spain». *J. Hydrol.*, 168 (1995), p. 51-71.

PALÀ, V.; PONS, X. «Incorporation of relief in polynomial based geo-

metric corrections». *Photogram. Engineer. & Remote Sensing*, vol. 61, núm. 7 (1994), p. 935-944.

PAPIÓ, C. *Ecologia del foc i regeneració en garrigues i pinedes mediterrànies*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1994. 292 p.

PEÑUELAS, J.; BARET, F.; FILELLA, I. «Semi-empirical indices to assess carotenoids/Chlorophyll *a* ratio from leaf spectral reflectance». *Photosynthetica*, 31 (2) (1995), p. 221-230.

PEÑUELAS, J.; BIEL, C.; ESTIARTE, M. «Growth, biomass allocation, and phenology of peppers plants submitted to elevated CO₂ and different nitrogen and water availabilities. *Photosynthetica*, 31 (1) (1994), p. 91-99.

PEÑUELAS, J.; BIEL, C. R.; SAVÉ, M.; ESTIARTE, M. «Detrimental effects of fluctuating high CO₂ concentrations on peppers». *Photosynthetica*, 31 (3) (1995), p. 361-370.

PEÑUELAS, J.; FILELLA, I.; LLORET, P.; MUÑOZ, F.; VILAJELIU, M. «Reflectance assessment of mite effects on apple trees». *Int. Journal Remote Sensing*, vol. 16, 14 (1995), p. 2727-2733.

PEÑUELAS, J.; LLUSIÀ, J.; ESTIARTE, M. «Terpenoids: a plant language». *Tree*, 10, 7 (1995), p. 289.

PEÑUELAS, J.; MATAMALA, R. «Elemental composition of beans and peppers under nitrogen and water-stress». *Plant Physiology (Life Science Advances)*, 13 (1994), p. 273-278.

PEÑUELAS, J.; RIBAS, M.; GONZÁLEZ, M.; AZCÓN-BIETO, J. «Respiration responses in ozone fumigated spruces». *Environmental and Experimental Botany*, 34 (4) (1994), p. 443-449.

RETANA, J.; CERDÀ, X. «Worker size polymorphism conditioning size matching in two sympatric seed-harvesting ants». *Oikos*, 71 (1994), p. 261-266.

RETANA, J.; CERDÀ, X. «Agonistic relationships among sympatric Mediterranean ant species». *Journal of Insect Behavior*, 8 (1995), p. 365-380.

RIERA, J. L.; MARTÍ, E.; MORGUÍ, J. A.; SABATER, F.; PEÑUELAS, J. «Respiratory electron-transport system (ETS) activity in Spanish reservoirs: relationships with nutrients and seston. *J. Plankton Research*, 17, 3 (1995), p. 513-530.

SABATÉ, S.; SALA, A.; GRACIA, C. «Nutrient content in *Quercus ilex* canopies: seasonal and spatial variation within a catchment». *Plant and Soil*, 108-109 (1995), p. 297-304.

SALVADOR, R.; Lloret, F. «Germinación en el laboratorio de varias especies arbustivas mediterráneas: efecto de la temperatura». *Orsis*, 10 (1995), p. 25-34.

SERRANO, M.; CALVET, S.; GRACIA, C. «Estatus nutricional en masas forestales de *P. sylvestris* (L) en la comarca del Solsonès (N. de Catalunya). Variación con la latitud». *Studia Oecologica*, X-XI (1993-1994), p. 385-394.

TERRADAS, J. «Investigación en espacios protegidos». A: *Investigación y gestión en espacios naturales protegidos*. Centro de Investigación de Espacios Naturales protegidos F. González Bernáldez, 1994, p. 33-36. Madrid.

TERRADAS, J. «Lo que debe saberse sobre la biodiversidad». *Política Científica*, 44 (1995), p. 15-18.

TERRADAS, J. «El patrimoni natural i històric-cultural del Parc natural del Montseny». Introducció. A: J. MELERO [ed.]. *El Montseny i el futur*. Diputació de Barcelona, Servei de Parcs Naturals, p. 235-237.

VILÀ, M. «Coneixement del patrimoni natural-cultural del cap de Creus i de la serra de Verdera». Presentació. Delimitació de la zona. A: *La península del cap de Creus i la serra de Verdera*. Institut d'Estudis Empordanesos, 1995, p. 10-15.

VILÀ, M.; TERRADAS, J. «Sprout recruitment and self-thinning of *Erica multiflora* after clipping». *Oecologia*, 102 (1995), p. 64-69.

VILÀ, M.; TERRADAS, J. «Effects of nutrient availability and neighbours on shoot growth, resprouting and flowering of *Erica multiflora*». *J. Veget. Science*, 6 (1995), p. 411-416.

SERVEIS DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

CENTRE D'ESTUDIS I DESENVOLUPAMENTS INFORMÀTICS

Responsables: Cristina Busto i Menéndez
Pere Compañó i Fibla
Encarna Echevarría i Rozas
Jordi Ribas i Bisbal

Desenvolupament de projectes

Respecte al *Diccionari de la llengua catalana*, s'ha continuat desenvolupant el projecte DIALEG, aquest és una eina de consultes complexes i àgils. A partir de gener d'aquest any s'ha fet el programari necessari per a la correcció i fotocomposició de la primera edició.

S'ha desenvolupat el programari necessari per a l'extracció de les dades per a l'edició impresa i magnètica (CD-ROM) del diccionari de freqüències de la llengua no literària de l'AGML (DCC).

S'ha establert un nou sistema de còpies de seguretat de les dades per a garantir una recuperació ràpida en cas que hi hagi un problema tècnic.

Per a la resta de projectes en curs s'ha seguit desenvolupant el programari que en cada cas s'ha necessitat, d'acord amb el seu responsable.

Assistència a congressos/seminaris

Congrés Common Europe. Granada, maig de 1994.
Jornades IULA, 1994.

DEPARTAMENT DE PUBLICACIONS

Director: Manuel Pascual i Rodríguez
Col·laboradors: Josep M. Boixareu i Cortina
Jaume Nogueroles i Segura

L'any acadèmic 1994-1995 ha suposat la consolidació del Departament de Publicacions de l'IEC tant des del punt de vista d'infraestructura física com d'activitat funcional. Pel que fa a la primera, s'han produït unes millores en l'equipament del despatx (ampliació d'expositors i prestatgeries), i, quant a la segona, cal destacar el desenvolupament de l'aplicació informàtica de la gestió de publicacions. En aquest sentit, cal indicar que, per primera vegada, s'ha pogut elaborar el resum anual d'una manera totalment informatitzada.

Durant el curs 1994-1995 el conjunt d'activitats del Departament de Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans es detallen als apartats següents:

1. Producció
2. Magatzems
3. Comercialització
4. Donacions i intercanvis.

1. *Producció*

Des de l'1 d'octubre de 1994 fins al 30 de setembre de 1995, l'IEC i les seves societats filials han publicat set monografies, catorze volums dintre de col·leccions, disset números de publicacions en sèrie, quatre opuscles, una obra multivoluminar i una reimpressió, és a dir, quaranta-quatre títols editats.

Tal com s'ha fet en el cursos anteriors, el Departament de Publicacions de l'IEC coordina el procés d'edició de les obres i s'ocupa de la tramitació de la pàgina de crèdits (ISBN, ISSN i dades catalogràfiques).

Cal destacar l'increment que han experimentat les coedicions efectuades amb altres institucions:

- *Siurana de Prades* (Fundació Roger de Belfort).
- *Artur Martorell, l'home* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat).
- *L'arc romà de Berà* (Consejo Superior de Investigaciones Científicas).
- *La ciutat en el món romà* (CSIC i el Comitè Organitzador del XIV Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica).
- *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Menorca* (Institut Menorquí d'Estudis).

A banda d'aquest fet, també s'ha començat a estudiar la viabilitat de coeditar els *Vitralls medievals de la catedral de Barcelona, Sant Cugat i el monestir de Pedralbes* i la comercialització dels volums corresponents a la col·lecció «Corpus Vitrearum Medii Aevi» amb Àmbits Serveis Editorials.

2. Magatzems

El 31 de desembre de 1994 es presentà el document d'inventari de l'any 1994 on consta el nombre total d'exemplars en existència per seccions i societats filials. Els resultats d'aquest informe queden recollits en les xifres que s'indiquen a continuació:

Seccions/Societats filials	Exemplars
Publicacions generals	36.451
Secció Històrico-Arqueològica	23.954
Seccions de Ciències	68.357
Secció Filològica	26.311
Secció de Filosofia i Ciències Socials	12.936
Societats filials	108.417
Altres fons disponibles	8.714
Total	285.140

L'any acadèmic 1994-1995 s'han editat quaranta-quatre títols. Aquest fet ha comportat l'entrada de quaranta-quatre mil sis-cents setanta-cinc exemplars, els quals han quedat degudament dipositats, ubicats i inventariats als magatzems.

Cal esmentar una reducció d'espais al túnel de l'IEC, on es posaven les novetats editorials arribades de les impremtes, produïda per les obres de la Biblioteca de Catalunya. També s'ha dut a terme una ampliació de prestatgeries al magatzem del carrer del Carme, número 68.

Finalment, cal fer esment del recompte físic de l'inventari de publicacions que es va realitzar —amb ajut extern— durant el primer semestre de l'any 1995. Aquesta regularització quedarà plasmada en el resum anual de publicacions que es presentarà al final de l'any natural en curs.

3. *Comercialització*

3.1. *Vendes*

Tot seguit s'esmenten els ingressos de les seccions i societats filials de l'Institut per venda de llibres (de l'1.10.95 al 30.09.95).

Seccions/Societats filials**Resum d'ingressos**

Publicacions generals	833.129
Secció Històrico-Arqueològica	1.869.647
Amics de l'Art Romànic	49.880
Societat Catalana de Musicologia	36.828
Societat Catalana d'Estudis Històrics	21.747
Societat Catalana d'Estudis Litúrgics	24.108
Societat Catalana d'Estudis Numismàtics	119.739
Seccions de Ciències	674.329
Institució Catalana d'Estudis Agraris	2.521
Institució Catalana d'Història Natural	222.919
Societat Catalana de Biologia	8.389
Societat Catalana de Física	170.188
Societat Catalana de Matemàtiques	63.827
Societat Catalana de Química	229.389
Societat Catalana de Tecnologia	61.922
Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica	13.135
Societats Catalanes de Física, Química, Matemàtiques i Tecnologia	36.263
Secció Filològica	674.689
Societat Catalana de Llengua i Literatura	27.449
Societat Catalana d'Estudis Clàssics	5.913
Secció de Filosofia i Ciències Socials	7.987
Societat Catalana d'Economia	3.702
Societat Catalana d'Ordenació del Territori	4.758
Societat Catalana de Comunicació	62.604
Societat Catalana de Filosofia	3.861
Societat Catalana de Geografia	21.001
Societat Catalana de Pedagogia	89.641
Societat Catalana de Sociologia	1.455
Altres fons disponibles	58.515
Total	5.399.535

Com en el curs anterior, s'han lliurat a les societats filials els resums trimestrals de vendes afectades i s'han gestionat les subscripcions de la *Revista de Física* (154 subscriptors) i de l'*Arxiu de Textos Catalans Antics* (114 subscriptors).

3.2. Distribució

Pel que fa a aquest apartat, cal destacar el conveni establert amb Birkhauser Verlag AG que autoritza a aquesta editorial suïssa a vendre

el llibre *Collected works of Pere Menal*, editat per la Societat Catalana de Matemàtiques. En l'àmbit internacional també cal esmentar la relació creixent amb La Nuova Italia Bibliografica, Klaus Dieter Veruert i Swets & Zeitlinger bv, entre d'altres.

En l'àmbit nacional i estatal s'han prorrogat, automàticament, els contractes de distribució amb l'Arc de Berà i la llibreria Balagué. També s'ha signat un contracte amb Barcelonesa d'Edicions a fi de promoure la revista *Anuari de la Societat Catalana de Filosofia*, i s'han potenciat les vendes amb l'Estaquirot, de Barcelona; Tres i Quatre, de València, i Pórtico, de Saragossa.

3.3. Promoció

En col·laboració amb el Servei de Premsa de l'IEC s'han incorporat les nostres publicacions a la secció *Novetats catalanes del mes*. Aquesta informació apareix en els mitjans de comunicació més importants del país.

L'impuls esmerçat amb els enviaments d'obres a revistes científiques d'entitats nacionals (*Investigación y ciencia, Anàlisi, Revista de Catalunya...*), i estrangeres (*Music reviews, Wildenowia, Bulletin of Spanish Studies...*) ha produït un augment de les publicacions de ressenyes.

Finalment, s'està treballant en l'edició d'un catàleg del fons disponible de les publicacions de l'IEC. Aquest catàleg actualitzarà i substituirà els dos anteriors i els fulls de difusió existents. Aquest catàleg esdevindrà una eina indispensable per a la difusió de les obres de l'IEC, i està previst que sigui repartit a tots els socis de les societats filials de l'IEC i a totes les adreces seleccionades dels nostres *mailings*.

4. Donacions i intercanvis

4.1. Donacions

Des de l'1 d'octubre de 1994 fins al 30 de setembre de 1995 s'han expedit 2.250 documents de donació, que han comportat la sortida de 36.107 exemplars.

D'altra banda, de conformitat amb l'acord 44.2 de 15 de novembre de 1990 del Consell Permanent, s'han incrementat les institucions que han rebut el fons editorial disponible de l'IEC. Aquestes entitats són:

- Monestir de Poblet
- Museu d'Història de Catalunya
- Universitat de les Illes Balears. Departament de Filologia Catalana i Lingüística General
- Universität Frankfurt am Main. Biblioteca catalana

4.2. *Intercanvis*

Durant aquest curs, el Departament de Publicacions de l'IEC ha seguit actualitzant els fons editats per l'Institut dipositats a biblioteques i centres de recerca nacionals, estatals i de l'estranger. Cal remarcar que les relacions d'intercanvi s'han incrementat en vint-i-vuit institucions.

Aquesta actualització ha generat 259 documents d'intercanvi, els quals han implicat la sortida de 1.011 exemplars.

Finalment, s'han continuat gestionant els intercanvis de la Institució Catalana d'Història Natural (263), de la Societat Catalana de Biologia (11), de la Societat Catalana de d'Estudis Clàssics (23), de la Societat Catalana de Comunicació (14), de la Societat Catalana de Llengua i Literatura (4) i de les societats catalanes de Física, Química, Matemàtiques i Tecnologia (31).

Intercanvis actualitzats

ALEMANYA

Bayerische Akademie der Wissenschaften (München)
Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft
Universität Frankfurt am Main
Akademie der Wissenschaften zu Göttingen
Akademie der Wissenschaften und der Literatur zu Mainz
Zeitschrift für Romanische Philologie und Beihefte

ARGENTINA

Universidad Nacional de Cuyo
Universidad Nacional de La Plata
Museo Argentino de Ciencias Naturales Bernardino Rivadavia

ÀUSTRIA

Universität Salzburg
Zoologisch-Botanische Gesellschaft in Österreich

BELARÚS

Academy of Sciences of Bielorrussia

BÈLGICA

Académie Royale des sciences, des lettres & des beaux-arts de Belgique
Université de Liège
Katholieke Universiteit Leuven/Université Catholique de Louvain

BRASIL

Universidade de São Paulo

CIUTAT DEL VATICÀ
Biblioteca Apostólica Vaticana

DINAMARCA
Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

ESLOVÀQUIA
P. J. Safarik University

ESTAT ESPANYOL
Universidad Nacional de Educación a Distancia
Universidad de Zaragoza
CSIC-Centro Nacional de la Información
CSIC-Real Jardín Botánico
CSIC-Centro de Estudios Históricos
CSIC-Instituto de Filología
Colegio P. Felipe Scio
Fundación Joaquín Costa
Universidad de Valladolid
Junta de Andalucía
Universidad de Extremadura
Universidad Complutense
Casa de Velázquez

ESTATS UNITS D'AMÈRICA
Iowa State University of Science and Technology
University of Illinois at Urbana-Champaign
University of Kansas
American Academy of Arts and Letters (New York)
Yale University
Wisconsin Academy of Sciences
The Library of Congress
Indiana University
Florida State University
University of California at Berkeley
Smithsonian Institution (Washington)
The Spanic Society of America

EUSKADI
Euskaltzaindia

GALÍCIA
Associaçom Galega da Lingua
Istituto da Lingua Galega
Real Academia Galega
Universidade de Santiago de Compostela
Xunta de Galicia

GRAN BRETANYA

The National Museum of Science & Industry
The Natural History Museum

GEORGIA

Tbilisi University

GRECIA

Acadèmia d'Atenes

ÍNDIA

India Academy of Sciences

IRLANDA

Royal Irish Academy

ITÀLIA

Università degli di Napoli Federico II
Accademia Nazionale Virgiliana
Museo Civico di Historia Naturale Giacomo Doria
Società di Storia Patria per la Sicilia Orientale
Accademia della Crusca
Accademia Nazionale dei Lincei
Università degli Studi di Trieste
Università degli Studi di Pavia
Istituto Universitario Orientale (Napoli)

JAPÓ

Terra Scientific Publishing Company

JORDÀNIA

Islamic Academy of Science

LETÒNIA

Latvian Academic Library/Latvijas Akadēmiskā Bibliotéka

MARROC

Universidad Ibnou Zohr

MÈXIC

El Colegio Nacional

PAISOS BAIXOS

Rijksmuseum van Natuurlijke Historie
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

PAISOS CATALANS

Arxiu de la Corona d'Aragó
Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia
Diputació de Girona
Bancaixa (València)

Fundació Bosch i Cardellach
Institut d'Estudis Balearics
Museu de Geologia
Arxiu Municipal d'Alzira
Institut d'Estudis Vallencs
Ajuntament d'Ontinyent
Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles
Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi
Monestir de Poblet
Generalitat Valenciana. Conselleria de Medi Ambient
Facultat de Teologia de Sant Vicent Ferrer
Centre d'Estudis Contestans
Reial Acadèmia de Bones Lletres
Diputació de Barcelona. Servei del Patrimoni Arquitectònic Local
Grup d'Estudis Sitgetans
Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat de Barcelona. Departament de Filologia Romànica

PORTUGAL

Academia Portuguesa da História
Universidade Portucalense

RÚSSIA

Russian Academy of Sciences

SUÈCIA

Göteborgs Universitet

SUÏSSA

Zentralbibliothek Zürich
Université de Neuchâtel
Universität Basel
Glossaire des patois de la Suisse romande

VENEÇUELA

Universidad del Zulia

SERVEI DE CATALOGACIÓ, DOCUMENTACIÓ I ARXIU

Responsable: Rosa Soler i Mòdena
Col·laboradora: Eulàlia Miret i Raspall

Aquest Servei té com a finalitat el tractament dels dos tipus de documentació que genera l'IEC: la documentació d'arxiu, tant de la mateixa institució com de documents d'arxiu entregats com a donació, i la documentació publicada, que inclou monografies, publicacions periòdiques i premsa diària.

Tal com seguidament veurem, cada fons és tractat segons les seves característiques i segons les possibilitats de què es disposa, sempre intentant d'assolir l'objectiu d'informatitzar-ne el màxim de dades per tal de facilitar la consulta.

Durant aquest curs, el nostre Servei ha continuat la tasca iniciada en diferents fons de biblioteques i d'arxius.

IEC (Biblioteca)

Catalogació de les novetats, amb informatització de totes les dades.

IEC (Arxiu)

La tasca del Servei ha consistit a conèixer cada document per tal de distribuir-lo en un dels apartats següents, els quals formen, de moment, la totalitat de l'arxiu:

- llibres d'actes
- treballs (material lexicogràfic, treballs d'investigació, etc.), manuscrits, mecanoscrits o en galerades. Es disposa d'un inventari informatitzat

- expedients de Presidència (de totes aquelles persones i institucions que han generat documentació per a la seva relació amb la Presidència de l'IEC)
- expedients de Secretaria (de totes aquelles persones i institucions que han generat documentació per a la seva relació amb la Secretaria de l'IEC)
- material gràfic (fotografies, mapes, targetes, cartells, etc.)
- documents administratius (facturació, llibres de comptes, etc.)
- documentació de seccions i filials (circulars, correspondència, informes, etc.)
- intercanvi (ordenació alfabètica per països)
- expedients dels membres de l'IEC (ordenació alfabètica per cognoms)
- premis
- congressos
- cursos.

A més, s'ha trobat documentació de les institucions següents:

- Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana
- Servei de Biblioteques del Front de la Generalitat de Catalunya
- Diputació de Barcelona.

Carles Riba (Biblioteca)

Continua la catalogació informatitzada de les obres de la biblioteca de l'autor, que es troba dipositada a la Sala Rubió.

Nicolau d'Olwer (Arxiu)

S'ha portat a terme la numeració de tots i cadascun dels 30.707 folis que formen aquest fons per tal d'assegurar-ne l'ordre establert.

S'han atès les consultes d'investigadors i s'ha precisat, corregit i ampliat l'inventari de l'arxiu personal de Nicolau. Tant aquest inventari com la bibliografia de l'obra de Nicolau, elaborada el curs anterior, s'han treballat en tractament de textos per a la seva imminent edició.

Secció Filològica (Biblioteca)

Es continua la catalogació d'obres existents a la biblioteca de la

Secció i d'obres entrades com a novetat, tant de la Secció Filològica com de les Oficines Lexicogràfiques.

Registre

Es registren totes les publicacions que entren a l'IEC per mitjà de compra i es porta un control precís de totes les obres existents, per tal de no duplicar les adquisicions.

Premis

S'informatitzen les dades dels treballs premiats durant l'any en curs i es dipositen a la Sala Massó i Torrents d'acord amb un ordre establert.

Mercè Rodoreda (Arxiu i biblioteca)

L'arxiu s'ha treballat en aspectes de conservació. S'han atès les consultes dels investigadors que durant aquest curs han estat un total de vint-i-set.

La biblioteca ha incrementat el seu fons tant en l'apartat d'obres de l'autora (noves edicions en català o traduccions) com en l'apartat dels estudis crítics, procedents del mateix Institut, dels investigadors, o de la recerca i obtenció de documents a partir del buidat de bibliografies dels propis estudis crítics de què es disposen.

Membres de l'IEC

Aquest curs s'ha acabat, fins a l'actualitat, la biblioteca de les obres publicades i constituents del currículum dels membres de l'IEC. La catalogació està informatitzada.

Per ampliar el coneixement de cada fons, vegeu la taula adjunta, en la qual hi ha les dades més importants de cadascun d'ells (tipus de documentació, nombre d'entrades, tractament del fons, dades introduïdes i recuperables, i accés).

Un altre tipus de documentació que tracta el Servei és la premsa. Els articles que es recullen periòdicament es buiden segons el seu contingut, i se'ls assigna un encapçalament de matèria que representa qualsevol aspecte o personatge d'interès per a l'IEC. Aquest curs s'han unificat tots aquests articles amb els que es trobaven a l'arxiu, d'aquesta manera s'ha aconseguit guanyar espai a l'arxiu i reunir la informació històrica i actual dels membres de l'IEC, així com d'altres aspectes importants al llarg de la història de l'IEC. Com a comple-

ment s'ha elaborat una llista formada per tots els assumptes i personatges esmentats, per tal de difondre aquesta informació a Presidència, secretaries de seccions i serveis de l'IEC.

Per finalitzar, cal esmentar la tasca que es realitza mensualment amb les novetats rebudes al Servei. Aquestes publicacions, tant monografies com publicacions periòdiques, s'inventarien en forma de bibliografia, la qual es passa a la Secció Filològica, al Gabinet de Presidència i al Servei de Correcció. Finalment, s'exposen a l'avantsala de Presidència i queden a disposició dels membres i del personal de l'Institut. Actualment, un total de 1.465 obres han seguit aquest procés.

Fons	Tipus de documentació	Nombre de catalogacions	Tractament	Dades introduïdes	Dades recuperables	Consulta
E. TERRADAS (biblioteca tancada)	Biblioteca personal	3.974	Informatització finalitzada	Autor, títol, edició, lloc, editorial, any, col·lecció, descripció física, notes, matèries, CDU	Autor, títol, col·lecció, matèries, CDU	Restringida a personal especialitzat amb autorització
INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (biblioteca oberta)	Publicacions de l'IEC	1.508	Informatització finalitzada	Autor, títol, edició, lloc, editorial, any, col·lecció, descripció física, notes, matèries Buidat de tots els articles inclosos en cada publicació	Autor (de l'obra i de cada article), títol (de l'obra i de cada article), col·lecció, matèries	Restringida a personal especialitzat amb autorització
BIBLIOTECA CARLES RIBA (biblioteca tancada)	Biblioteca personal	605	Informatització per finalitzar	Autor, títol, edició, lloc, editorial, any, col·lecció, descripció física, notes, matèries, CDU	Autor, títol, col·lecció, matèries, CDU	Restringida a personal especialitzat amb autorització
		2.229	Inventari complet informatitzat	Autor, títol, edició, lloc, editorial, any, col·lecció	Autor, títol	General
BIBLIOGRAFIA DE CARLES RIBA (oberta)	Bibliografia de la seva obra	169	Inventari informatitzat	Autor, títol, lloc, editorial, any, pàgines, col·lecció	Autor, títol	General

Fons	Tipus de documentació	Nombre de catalogacions	Tractament	Dades introduïdes	Dades recuperables	Consulta
SECCIÓ FILOLÒGICA (biblioteca oberta)	Biblioteca pertanyent a la Secció Filològica de l'IEC	3.938	Informatització per finalitzar	Autor, títol, edició, lloc, editorial, any, col·lecció, descripció física, notes, matèries Buidat dels articles inclosos en cada publicació	Autor i títol de l'obra i de cada article, col·lecció, matèries	Restringida als membres i a personal especialitzat amb autorització
PREMIS (biblioteca oberta)	Premis atorgats per l'IEC des dels seus inicis fins ara	883	Informatització finalitzada	Autor, títol, premi, any, ponència, dades concretes de cada exemplar	Autor, títol, premi, any	Restringida a personal especialitzat amb autorització
MEMBRES DE L'IEC (biblioteca oberta)	Treballs publicats dels membres de l'IEC	3.548	Informatització per finalitzar	Autor, títol, lloc, editorial, any, descripció física	Autor, títol	Restringida
BIBLIOTECA REGISTRE (biblioteca oberta)	Obres comprades per l'IEC (1992-)	773	Informatització finalitzada	Autor, títol, edició, lloc, editorial, any, col·lecció, data d'entrada, lloc actual de la publicació	Autor, títol, col·lecció, lloc actual de la publicació	Restringida a l'IEC
BIBLIOTECA MERCÈ RODOREDÀ (biblioteca oberta)	Obres de l'autora (originals i traduccions) i referències aparegudes a la premsa i a altres publicacions	1.623	Informatització finalitzada	Autor, títol, edició, lloc, editorial, any, col·lecció, descripció física, notes, matèries	Autor, títol, col·lecció, matèries	Restringida a personal especialitzat amb autorització

Fons	Tipus de documentació	Nombre de catalogacions	Tractament	Dades introduïdes	Dades recuperables	Consulta
ARXIU MERCÈ RODOREDA (arxiu tancat)	Documentació personal	—	Inventari manual (9.451 folis)	—	—	Restringida a personal especialitzat amb autorització
ARXIU NICOLAU D'OLWER (arxiu tancat)	Documentació personal	—	Inventari manual (30.707 folis)	—	—	Restringida a personal especialitzat amb autorització
BIBLIOGRAFIA DE NICOLAU D'OLWER	Bibliografia de la seva obra	234	Inventari informatitzat	Autor, títol, lloc, editorial, any, pàgines, col·lecció	Autor, títol	Restringida a personal especialitzat
ARXIU DE L'IEC	Documentació generada i rebuda per l'IEC	—	Inventaris parcials	—	—	Restringida i amb autorització

SERVEI DE CORRECCIÓ

Responsable: Josep M. Mestres i Serra
Col·laboradors: Maria Bermúdez i Esquerra
Núria Castells i Quintana
Marta Herrero i Ocón
Josep Lluís López Fructuoso
Remei Margalef i Pelejà
Pura Serena i Barrubés

Durant el curs 1994-1995 el Servei de Correcció ha revisat, ha traduït o ha redactat textos d'una extensió total equivalent a 23.090 fulls de 2.100 espais lletra (un 45,08 % més que el curs anterior). D'aquest total de fulls, 6.109 han correspost a la revisió de l'original del *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC), tasca per a la qual el Servei de Correcció ha comptat amb l'ajut de les col·laboradores i el col·laborador damunt indicats, que hi han treballat durant mig any, aproximadament.

Així mateix, durant aquest curs hom ha comptat, com és habitual, amb la col·laboració de correctores i correctors externs per a feines puntuals (el Sr. Jordi Alberich, la Sra. Helena Bargalló, el Sr. Francesc Dedeu, la Sra. M. Jesús Domínguez, la Sra. Victòria Ferrando, la Sra. Immaculada Fradera, la Sra. Isabel Obradós, la Sra. Montse Pandolfi, la Sra. M. Mercè Riu, la Sra. Eva Rodríguez Ollé i la Sra. Anna Torrent).

Les entitats i els òrgans de l'Institut que han generat un volum de feina més gran han estat, per aquest ordre: la Secció Filològica (41,85 %; el DIEC tot sol, 26,46 %), el Gabinet de Presidència (16,32 %), la Societat Catalana de Sociologia (9,29 %), la Societat Catalana de Matemàtiques (5,56 %) i la Secció de Filosofia i Ciències Socials (4,42 %).

Pel tipus d'obra, han estat revisats els originals de 5 llibres, 7 opuscles i 18 publicacions periòdiques, a més d'invitacions, actes de reunions, informes i altres documents administratius.

Vegem, tot seguit, el desglossament d'aquestes dades:

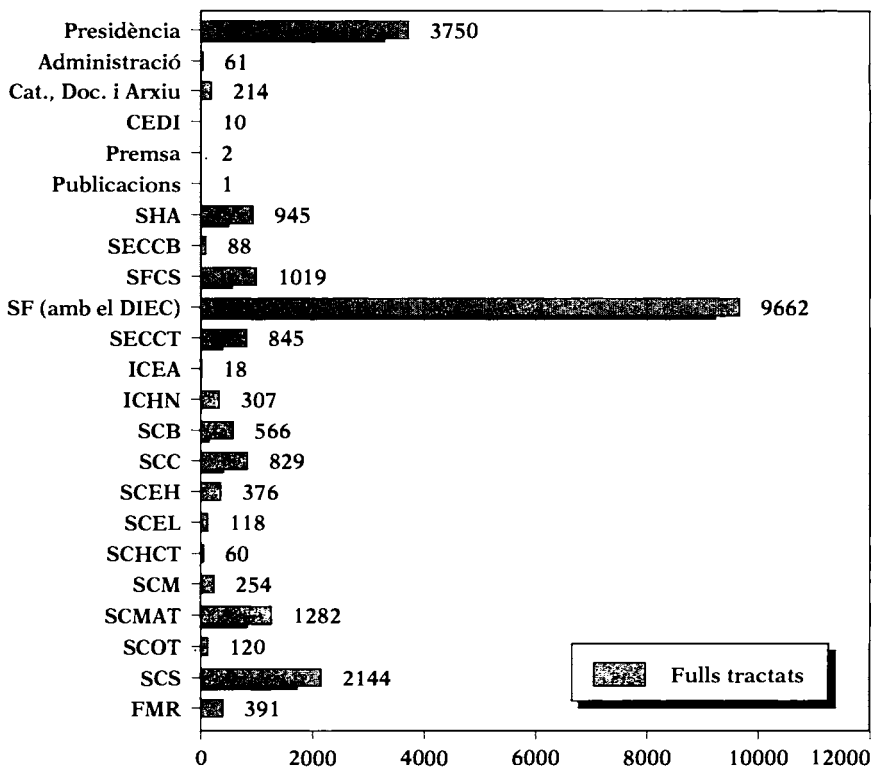
a) Nombre de fulls tractats per serveis, seccions i societats filials

	<i>Traducció</i>		<i>Percentatge</i>	
	<i>Revisió o redacció</i>	<i>Total</i>		
Gabinet de Presidència	3.750	11	3.761	16,25
Administració	61	0	61	0,26
Servei de Catalogació, Documentació i Arxiu	214	0	214	0,93
Centre d'Estudis i Desenvolupaments Informàtics	10	0	10	0,04
Servei de Premsa	2	0	2	0,01
Departament de Publicacions	11	0	945	4,10
SHA	945	0	88	0,38
SECCB	88	0	88	0,38
SFCS	1.019	0	1.019	4,42
SF (amb el DIEC)	9.662	0	9.662	41,85
SECCT	845	0	845	3,66
ICEA	18	0	18	0,08
ICHN	307	0	307	1,33
SCB	566	0	566	2,45
SCC	829	0	829	3,59
SCEH	376	0	376	1,63
SCEL	118	0	118	0,51
SCHCT	60	0	60	0,26
SCM	254	0	254	1,10
SCMAT	1.282	0	1.282	5,56
SCOT	120	0	120	0,52
SCS	2.144	0	2.144	9,29
FMR ¹	391	0	391	1,69

b) Nombre de fulls totals tractats durant el curs

	Total	Percentatge
Fulls revisats (2.100 espais lletra/full)	23.073	99,92
Fulls traduïts o redactats (2.100 espais lletra/full)	17	0,08
Total de fulls tractats	23.090	100,00
Mitjana de fulls totals per mes (11 mesos)	2.099	
Mitjana de dies naturals emprats per treball des que entra al Servei (fins a 50 fulls)		1,88
Mitjana de dies naturals emprats per treball des que entra al Servei (més de 50 fulls)		31,20

Servei de Correcció
1.10.1994 - 30.9.1995

Revisió de l'original del Diccionari de la llengua catalana

A final del curs anterior es va lliurar a la Secretaria General de l'Institut un «Pla per a la revisió del *Nou diccionari normatiu de la llengua catalana*», que feia una estimació aproximada de l'extensió del diccionari i dels recursos necessaris per fer-ne la revisió completa.

La decisió del Consell Permanent d'escurçar els terminis previstos en aquest pla significà la incorporació, primer, de quatre correctors (la Sra. Núria Castells, la Sra. Marta Herrero, el Sr. Josep Lluís López i la Sra. Remei Margalef) i, posteriorment, de dues correctores més (la Sra. Maria Bermúdez i la Sra. Pura Serena).

L'ampliació de personal comportà també l'adequació d'un despatx per a tot el Servei en la mateixa planta de l'edifici.

La revisió de l'original s'ha fet en estreta col·laboració amb les coordinadores de les Oficines Lexicogràfiques i amb la persona encarregada de la introducció de les correccions (la Sra. Imma Fradera), que ha desenvolupat les seves funcions en el Servei de Correcció.

Els treballs relatius a la revisió del DIEC pel que fa a aquest Servei van quedar enlestits, la part més important, el mes de maig, i la resta, el mes de juliol.

Manteniment de les bases de dades del Servei

La base de dades lingüística del Servei, que és operativa des de l'11 de juny de 1992 i que es forneix de les propostes de neologismes que el Servei de Correcció fa a les Oficines Lexicogràfiques, conté 976 fitxes terminològiques en total.

Durant aquest curs s'han introduït 39 abreviacions en la base de dades d'actualització del *Diccionari d'abreviacions*, que és operativa des de l'11 de novembre de 1993. Al final del període conté 1.543 fitxes en total (un 2,3 % més que el curs anterior).

Buidatge de publicacions oficials

Durant aquest curs s'ha continuat el buidatge sistemàtic, pel que fa a normes i altres documents sobre toponímia oficial, terminologia i llengua en general, de cinc publicacions periòdiques oficials (*Boletín Oficial del Estado*, *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*, *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* i *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*).

Consultes lingüístiques

Durant aquest període s'han rebut i s'han atès en el Servei de Correcció 84 consultes externes sobre qüestions de gramàtica normativa i de convencions gràfiques (un 40 % més que el curs anterior), provinents, majorment, de les societats filials, de centres de normalització lingüística municipals i de particulars.

La major part de les consultes ateses pel Servei s'han referit a usos de les majúscules, escriptura de les abreviacions i admissibilitat de la forma de certs termes i expressions, d'acord amb el nou diccionari normatiu que és en curs d'edició.

Manteniment de la biblioteca del Servei

S'han incorporat a la biblioteca del Servei 70 obres no periòdiques (17 de les quals són adquisicions de l'Institut —el mes de maig, en finalitzar la revisió del DIEC, n'han estat retornades 14 a Administració—, 52 són donacions i 1 està en dipòsit, procedent de la Secció Filològica), que representen, en acabar el període, un 6,7 % menys que les rebudes el curs anterior. En total, en aquests moments hi ha 498 obres a la biblioteca.

Així mateix, s'han rebut 3 publicacions periòdiques noves, provinents de seccions i societats filials. En total, en aquests moments es reben 34 publicacions periòdiques i els 2 resums de premsa que elabora quinzenalment el Servei de Premsa.

SERVEI DE PREMSA

Responsable: Eulàlia Carrillo i Torras

El Servei de Premsa té les tasques següents:

a) L'elaboració de resums de premsa

Aquest Servei ha elaborat resums de premsa amb informacions referents a l'IEC extretes del *Nou Diari*, *Avui*, *El País*, *La Vanguardia*, *El Periódico de Catalunya*, *Abc*, *Regió 7*, *El Punt*, *Revista de Catalunya*, *Serra d'Or*, *Escola Catalana*, *El Temps*, *Cultura*, *El Mirall*, *Diario de Mallorca*, *Última Hora*, *Revista de Girona*, *Las Provincias*, *Levante*, *Butlletí Interior Informatiu de l'Òmnium Cultural*, *Panorama*, *Deia*, *Full Informatiu de l'Obra Cultural Balear*, *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, *Revista de la Caixa de Sabadell*, *Full Informatiu MNAC*, *Tecno 2000*, *Diari Oficial de la Generalitat de Valenciana*, *Egin*, *El Diario Vasco*, *Crònica d'Ensenyament*, *La Nau*, *Diari de Tarragona*, *El Día del Mundo*, *Comunicacions*, *L'Indépendant*, *L'Estel de Mallorca*, *El 9 Nou* i *Diari d'Andorra*.

La realització d'aquests resums ha comprès:

- L'elaboració d'un resum de premsa quinzenal, amb les informacions referents a l'Institut d'Estudis Catalans, adreçat als membres del Consell Permanent, al Servei de Correcció, al Servei de Catalogació, Documentació i Arxiu, a la Secció Filològica, a la Secció de Ciències i Tecnologia i al Departament de Publicacions.
- L'elaboració d'un resum de premsa quinzenal amb informacions generals que poden tenir interès per a l'Institut, adreçat als membres del Consell Permanent, al Servei de Correcció, al Servei de Catalogació, Documentació i Arxiu, a la Secció Filològica, a la

Secció de Ciències i Tecnologia i al Departament de Publicacions.

— L'elaboració d'un resum de premsa mensual amb informacions referents a l'IEC, adreçat al president de la Generalitat de Catalunya, al conseller de Cultura, al conseller d'Economia i Finances, al conseller d'Ensenyament, al director general de Política Lingüística, al vicepresident de la CIRIT, al comissionat per a Universitats i Recerca i al Servei de Premsa de la Universitat Rovira i Virgili.

A més d'aquests resums amb periodicitat prefixada, el Servei de Premsa n'ha elaborat d'altres cada vegada que un fet informatiu de l'actualitat ho ha fet necessari.

b) La difusió d'actes i informacions referents a l'IEC

Els mitjans de comunicació als quals s'adrecen aquestes informacions són els següents: *Nou Diari, Avui, El País, La Vanguardia, El Periódico de Catalunya, Regió 7, El Punt, El 9 Nou, Diari de Sabadell, Diari de Terrassa, Revista de Catalunya, Algo 2000, Investigación y Ciencia, Serra d'Or, El Temps, Cultura, Servei d'Informació Cultural, Televisió Espanyola a Catalunya, Televisió de Catalunya, Catalunya Ràdio, Ràdio Barcelona, Ràdio Popular de Barcelona, Ràdio Nacional d'Espanya i Agència EFE, entre d'altres.*

Els actes i les informacions referents a l'IEC que han estat difosos pel Servei de Premsa durant aquest curs són els següents:

- Acabament de la redacció del *Diccionari de la llengua catalana* (octubre 1994).
- Convocatòria del concurs públic per a l'edició del *Diccionari de la llengua catalana* (octubre 1994).
- Acte d'homenatge a Jaume Massó i Torrents (octubre 1994).
- Sessió inaugural del curs 1994-1995 (octubre 1994).
- Declaració de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC sobre la reforma de l'ensenyament secundari.
- Onomàstica i societat a l'epigrafia llatina (novembre 1994).
- Aspectes actuals d'hemodinàmica (novembre 1994).
- Alexandre el gran entre dos trons i el cel (novembre 1994).
- ¿Una fase eolia en la tradició èpica? (novembre 1994).
- Ferran Soldevila: l'home i l'historiador (novembre 1994).
- Resposta de l'IEC a la carta de la Real Academia al president del govern central (novembre 1994).
- III Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica (desembre 1994).
- Convocatòria dels premis de l'IEC (desembre 1994).
- *Planejar els incendis?* (desembre 1994).

- Adjudicació de l'edició del *Diccionari de la llengua catalana* (febrer 1995).
- Els romans i l'escriptura (febrer 1995).
- Cicle de conferències en commemoració del cinquantenari de l'acabament de la Segona Guerra Mundial (febrer 1995).
- III Reunió d'Arqueologia Cristiana Hispànica (febrer 1995).
- *L'arc romà de Berà* (febrer 1995).
- Convocatòria de beques de l'IEC (febrer 1995).
- Adjudicació dels premis de l'IEC (març 1995).
- Reunió del Consell Permanent de l'IEC amb José María Aznar (març 1995).
- *Artur Martorell, l'home* (març 1995).
- Sessió en memòria de Miquel Tarradell (març 1995).
- El pretès incest de Caracal·la. Un drama a la cort dels Severs (març 1995).
- Jornades de la Societat Catalana de Pedagogia (maig 1995).
- Sessió en memòria de Josep M. Vilaseca i Marcet (juny 1995).
- Eleccions al Consell Permanent de l'IEC (juliol 1995).
- Hermenèutica i platonisme (setembre 1995).

c) *La gestió de publicitat*

La publicitat gestionada ha estat la següent:

- «Novetats Catalanes del Mes». Conjuntament amb el Departament de Publicacions de l'IEC.
- Convocatòria dels premis i ajuts de la Fundació Mercè Rodoreda.
- Convocatòria dels premis i les beques de l'IEC.

d) *La gestió d'entrevistes*

Les entrevistes gestionades han estat les següents:

- *Diccionari de la llengua catalana*. Amb la gran majoria de mitjans de comunicació, escrits i audiovisuals, de Catalunya (octubre i novembre 1994).
- La figura d'Eduard Fontserè. Barcelona Televisió (març 1995).

e) *L'organització de conferències de premsa*

Les conferències de premsa organitzades han estat les següents:

- Acabament de la redacció del *Diccionari de la llengua catalana* (octubre 1994).
- Resposta de l'IEC a la carta de la RAE (novembre 1994).
- Eleccions al Consell Permanent de l'IEC (juliol 1994).

LABORATORIS

LABORATORI D'ESTUDIS GEOFÍSICS EDUARD FONTSERÈ

Director:	Antoni M. Correig i Blanchar
Secretari:	Josep Vila i Codina
Col·laboradors:	Ramon Carbonell i Bertran Jordi Julià i Casas Ramon Macià i Jové Jaume Serra i Nogués Emma Suriñach i Cornet Mercè Urquizú Padilla
Ponent:	Enric Casassas i Simó

Una de les activitats primordials del Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè és l'estudi de l'activitat sísmica de la Catalunya Meridional, a partir de les dades enregistrades a les estacions sísmiques de Poblet, Vandellòs i Observatori de l'Ebre, i del Pirineu, a partir de les dades de l'estació sísmica del túnel del Cadí a la Cerdanya. Els estudis que hom porta a terme es poden agrupar en dos grans apartats:

- a) Estudis de sismicitat local de les dues zones abans esmentades, els quals queden reflectits en els informes interns anuals o semianuals del Laboratori.
- b) Estudis, tant de caràcter bàsic com aplicat, partint de les dades enregistrades, ja sigui a Catalunya o bé a fora, sobre constitució del medi d'acord amb les línies de treball següents, iniciades fa ja temps:
 - tractament digital de senyals
 - atenuació d'ones sísmiques
 - estudi de ressonàncies locals
 - cinemàtica de la propagació d'ones internes
 - mecanisme de la font sísmica.

Durant el curs 1994-1995, s'ha dut a terme la posta a punt i l'optimització de funcionament de les estacions sísmiques de Poblet, Vandellòs i Observatori de l'Ebre, la instal·lació de les quals es realitzà l'any anterior.

S'ha instal·lat un equip sísmic complet de banda ampla al túnel del Cadí, amb comunicació per mòdem a un ordinador a Barcelona per poder obtenir, si cal, informació en temps real. Amb aquest nou sistema s'obté informació de tot l'interval de freqüències d'interès.

S'ha continuat l'emmagatzemament de les dades sísmiques recopilades en discs compactes CD-ROM, els quals estan a disposició de la comunitat científica.

PUBLICACIONS

VILA, Josep; CORREIG, Antoni M.; MARTÍ, Joan. «Attenuation and source parameters at Deception Island (South Shetland Islands, Antarctica)». *Pure Appl. Geophys.*, 144 (1995), p. 229-250.

Reports interns de l'Institut d'Estudis Catalans

CORREIG, Antoni M. «Càlcul de les freqüències predominant i de resonància». (1994), 32 p.

CORREIG, Antoni M. «Comportament caòtic d'ones de coda als Pirineus orientals». (1995), 37 p.

VILA, Josep; BATLLÓ, Josep; CORREIG, Antoni M. «Variacions laterals de la magnitud local a l'Observatori de l'Ebre», 26 p.

MARTÍ, Joan; VILA, Josep; REY, Jorge. «L'illa Decepción (Antàrtica): un exemple de caldera desenvolupada per processos de tectònica extensional», 27 p.

VILA, Josep; CORREIG, Antoni M.; CARBONELL, Ramon. «Determinació tomogràfica de les variacions laterals d'atenuació a Campi Flegrei (Itàlia)», 31 p.

VILA, Josep; CORREIG, Antoni. «Informe de funcionamiento nº 19 de la estación sísmica de la Central Nuclear Vandellòs II. Período: julio 1994 - diciembre 1994». *Report LEGEF* núm. 95-1.

VILA, Josep; CORREIG, Antoni. «Informe nº 18 de comparación de la estación sísmica de la Central Nuclear Vandellòs II con la del Observatorio del Ebro. Período: julio 1994 - diciembre 1994». *Report LEGEF* núm. 95-2.

VILA, Josep. «Informe de funcionamiento de l'estació sísmica del Monestir de Poblet. Període: gener 1994 - desembre 1994». *Report LEGEF* núm. 95-3.

VILA, Josep. «Informe de funcionament de l'estació sísmica EBR (instrumentació IDS) de l'Observatori de l'Ebre. Període: gener 1994 - desembre 1994». *Report LEGEF* núm. 95-4.

VILA, Josep. «Registres de les estacions sísmiques de Poblet, Vandellòs i Ebre (instrumentació IDS-3602A). Recopilació en suport òptic CD-ROM del període corresponent a l'any 1994». *Report LEGEF* núm. 95-5.

VILA, Josep. «Informe de funcionament de l'estació sísmica del túnel del Cadí: Període: gener 1994 - desembre 1994». *Report LEGEF* núm. 95-6.

VILA, Josep; CORREIG, Antoni. «Informe de funcionamiento n° 20 de la estación sísmica de la Central Nuclear Vandellòs II. Período: enero 1995 - junio 1995». *Report LEGEF* núm. 95-7.

VILA, Josep; CORREIG, Antoni. «Informe n° 19 de comparación de la estación sísmica de la Central Nuclear Vandellòs II con la del Observatorio del Ebro. Período: enero 1995 - junio 1995». *Report LEGEF* núm. 95-8.

LABORATORI DE DATACIÓ PER RADIOCARBONI

Director:	Gemma Rauret i Dalmau
Responsable:	Joan S. Mestres i Torres
Membres:	Sílvia Soriano Romero
Ponent:	Enric Casassas i Simó
Secció:	Presidència (Patrocinat per la Secció Històrico-Arqueològica i la Secció de Ciències)

Aquest Laboratori centra la seva activitat en la datació per radiocarboni de materials arqueològics i geològics mitjançant la mesura de l'activitat del radiocarboni pel mètode del centelleig líquid. Per a dur a terme aquesta tasca, disposa d'una línia de síntesi de benzè a partir de materials variats i de dos comptadors de centelleig líquid. El Laboratori de Datació per Radiocarboni funciona com a Servei de Datació obert als membres de les institucions fundadores —l'Institut d'Estudis Catalans, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona—, mitjançant l'autorització prèvia de la institució corresponent. El Laboratori de Datació també presta servei a les institucions alienes i als particulars que ho sol·licitin.

Durant el curs present, l'Institut d'Estudis Catalans, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona han renovat l'Acord específic per al manteniment i funcionament del Laboratori de Datació per Radiocarboni.

Línies de treball

a) Contribucions a la cronologia prehistòrica dels Països Catalans

S'han emprès datacions dels jaciments arqueològics següents:

- Sant Pere de Rodes (Port de la Selva, Alt Empordà)
- Mines Neolítiques de Gavà (Gavà, Baix Llobregat)
- Torrelló del Boverot (Almassora, Plana Baixa).

Tal com es va exposar a la *Memòria* del curs 1992-1993, el gener de l'any 1993 es va signar un conveni de col·laboració específic entre l'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut Menorquí d'Estudis per a la realització d'un ampli panorama de datacions de diversos jaciments de l'illa de Menorca amb la pretensió de fer una contribució a l'establiment de la cronologia absoluta de diversos períodes cronoculturals que conformen la prehistòria d'aquesta illa. Durant el present curs s'ha acabat la tasca que comportava el conveni i s'ha lliurat l'informe corresponent als respectius presidents de les dues institucions. El resultat de les datacions ha confirmat la cronologia relativa, basada en criteris exclusivament tipològics atribuïda als contextos d'on procedeixen els materials datats. Posteriorment, el calibratge de les dates radiocarbòniques ha contribuït a fixar la cronologia absoluta, en calendari solar, dels diversos períodes cronoculturals.

b) Datació de jaciments arqueològics estrangers

- Espigao (Vila Nova de Milfontes, Odemira, Portugal)
- Ponta de Passadeira (Barreiro, Portugal)

c) Datacions d'interès geològic

S'ha emprès també la datació de materials d'interès geològic en general i d'interès oceanogràfic en particular procedents de Catalunya, Aragó, Galícia, Andalusia i Tierra del Fuego (Argentina).

Congressos/Seminaris

Joan S. Mestres Torres i Araceli Martín Còlliga: «La calibración de las dataciones radiocarbónicas y su contribución al estudio del Neolítico catalán», dins el I Congrés de Neolític a la península Ibèrica. Gavà-Bellaterra, 27-29 de març de 1995.

Joan S. Mestres i Torres: «El calibratge de les dates radiocarbòniques. Objectius, problemes i aplicacions», dins el XVIII Curset d'Arqueologia. Facultat de Lletres de la Universitat de Lleida, Lleida, 18-19 de maig de 1995.

Altres activitats

El Laboratori de Datació per Radiocarboni ha estat convidat a participar en una taula rodona per tal d'establir l'estratègia adequada per a la datació del jaciment preibèric/ibèric Els Vilars (Arbeca, Garrigues).

ALTRES PROGRAMES DE TREBALL

FONS DOCUMENTAL DEL CENTRE D'ESTUDIS I DOCUMENTACIÓ D'ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ

Responsable: Anna Alonso i Guilera

El fons del Centre d'Estudis i Documentació (CED) pertany a Acció Cultural del País Valencià (ACPV) i va ésser cedit en dipòsit a l'Institut d'Estudis Catalans. Com a resultat d'un conveni amb la Universitat de Barcelona, l'IEC en va cedir la custòdia al Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI) d'aquesta Universitat el 1991. El treball d'ordenació i catalogació d'aquest fons és a càrrec d'Anna Alonso i Guilera, sota la direcció del doctor Emili Giral i Raventós, i la durada prevista per completar el treball és de cinc anys en total.

El fons consta de dues parts diferenciades, una que havia estat prèviament classificada al CED d'ACPV i una altra que no havia estat mai tractada fins aquest any passat, i que es troba encara, en la seva major part, emmagatzemada en caps pendents de ser catalogada.

El fons està format bàsicament per publicacions seriades, encara que també conté un bon nombre de monografies, opuscles, fulls volanders, reculls de premsa, i documents interns de partits polítics i d'altres organitzacions. El gruix del material documentat és editat i fa referència al País Valencià, encara que hi ha també força documents editats a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol i, alguns, també editats a l'estranger. Pel que fa al període que abraça el fons, la major part de la documentació va ser produïda des de la meitat de la dècada dels seixanta fins a la meitat dels vuitanta, encara que hi ha també alguns documents d'èpoques anteriors i també alguns dels anys noranta.

Per tal d'informatitzar tota la informació i fer-la accessible, segons les necessitats de les persones que consultin el fons, hem agrupat la

gran varietat de documents en tres grans blocs i hem elaborat tres formats d'entrada diferents.

El primer, les publicacions periòdiques, que, com hem dit, constitueixen la major part d'aquesta part del fons documental del CED. El formulari per a aquesta informació consta de tretze camps d'entrada, alguns d'ells codificats de manera que es pot accedir a la informació a partir de diferents criteris a més del títol, com ara l'entitat editora, el lloc d'edició o els anys d'aparició dels números.

El segon bloc inclou llibres i opuscles. La fitxa catalogràfica que s'ha emprat en aquest cas és una adaptació al File Maker (Macintosh) de les fitxes bibliogràfiques de les bases de dades documentals que es fan servir habitualment per al material bibliogràfic a les biblioteques de les universitats. Aquestes inclouen un camp de descriptors i un altre d'identificadors que fan possible la recerca d'informació a partir d'una llista de temes. Aquesta llista és la mateixa que s'utilitza per a altres documents i l'hem unificat per a tots els documents que formen els altres fons que hi ha al CEHI.

Finalment, l'últim bloc, que s'anomena «Documents», inclou fulls volanders, reculls de premsa, documents interns de partits i organitzacions, cartes i altres documents que no es poden incloure en els blocs anteriors. No hi ha un registre per a cada document, sinó que, en aquest cas, cada registre correspon a una carpeta de documents. Aquests documents s'ordenen per carpetes principalment segons l'entitat editora, però també, altres vegades, segons criteris temàtics. La fitxa consta d'un camp, el contingut del qual és una relació dels documents de la carpeta amb una breu ressenya i els seus corresponents descriptors temàtics, de manera que és possible accedir a qualsevol document particular a partir d'un terme del llistat de descriptors, a més de poder-lo trobar a partir de l'organització que ho edita, l'organització a què fa referència cada document, l'any i el lloc d'edició.

Durant aquest any s'ha iniciat la segona fase del treball, això és la selecció i l'ordenació i catalogació dels documents de diversa procedència.

S'ha redefinit l'organigrama general del fons de manera que es puguin afegir fàcilment els documents d'aquesta segona fase. S'ha fet una primera selecció de documents i una prospecció del contingut de les capses en el sentit de tenir una idea general de què queda per classificar i poder fer previsions, tant en el sentit d'adequar la base de dades als nous documents com de l'ordenació espacial del material.

El material documental d'aquesta segona fase ha resultat ser força variat. De la mateixa manera que la resta del fons, la major part la

formen les publicacions periòdiques, però també hi ha un gran nombre de documents procedents en la seva major part dels arxius documentals de la revista *El Temps*. També hi ha un col·lecció d'adhesius de contingut polític que han estat classificats amb el mateix sistema que es fa amb la col·lecció d'adhesius del CEHI de la Universitat de Barcelona.

A més, ha aparegut un fons especial que pertanyia al Dr. Manuel Sanchis Guarner i que recull documents molt variats en relació amb el treball d'aquest autor: materials de treball sobre lingüística, geografia, etnografia, cultura popular, l'Església, etc. Hi ha també capses amb fitxes amb toponímics, noms d'ocells i de plantes, dites populars i cançons i també hi ha els quaderns impresos que servien d'eina per a la recollida d'informació per a l'*Atlas lingüístico de la Península Ibérica*. Inclou altres documents de caràcter polític com una sèrie de fotocòpies amb documents en relació amb el projecte d'Estatut d'autonomia del 1931 i de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de València. El fons de Manuel Sanchis Guarner disposa fins ara de 51 carpetes, però és encara incomplet.

Les publicacions periòdiques s'han ampliat en uns 200 registres —fins a 3.100 que hi ha actualment— a més de l'ampliació de les col·leccions amb números posteriors que és considerable. El bloc d'opuscles ha augmentat de 1.186 registres a 1.278 i les carpetes amb documents són ara 803 i comprenen aproximadament uns 8.000 documents. El fons inclou també les capses i carpetes del fons Manuel Sanchis Guarner: 720 adhesius de caràcter polític.

PUBLICACIONS DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

AMIGÓ I ANGLÈS, Ramon. *Siurana de Prades*. Editada conjuntament per l'IEC i la Fundació Roger de Belfort. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; I). Barcelona, 1995. 352 p.

BELLÉS, Xavier. *Sobre paradisos perduts i espècies extingides. La crisi de la biodiversitat* (Discurs llegit en la sessió inaugural del curs 1994-1995). Barcelona, 1994. 24 p.

BOLÒS I MASCLANS, Jordi; MORAN I OCERINJAUREGUI, Josep. *Repertori d'antropònims catalans (RAC), I*. (Repertoris de la Secció Filològica; II). Barcelona, 1994. 760 p.

DEFIS I PEIX, Otilia. *Artur Martorell, l'home*. Editada conjuntament per l'IEC i Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 1995. 237 p.

DUPRÉ I RAVENTÓS, Xavier. *L'arc romà de Berà (Hispania Citerior)*. Editada conjuntament per l'IEC i el CSIC. (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica; III). Barcelona, 1994. 321 p.

DURFORT I COLL, Mercè. *Iniciació a les tècniques histològiques vegetals i animals*. (Seminaris d'Estudis Universitaris; 9). Barcelona, 1994. 48 p.

MALET, Antoni. *Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967)*. Barcelona, 1995. 306 p.

MARINESCU, Constantin. *La politique orientale d'Alfonse V d'Aragon, roi de Naples (1416- 1458)*. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; XLVI). Barcelona, 1994. 262 p.

PAPIÓ I PERDIGÓ, Christian. *Ecologia i regeneració en garrigues i pinedes mediterrànies*. (Arxius de les Seccions de Ciències; CVIII). Barcelona, 1994. 292 p.

TORRENTS I BERTRANA, Ricard. *Els docents per a una escola catalana en transformació*. Barcelona, 1995. 31 p.

SOLER I MÒDENA, ROSA. *Catàleg del fons bibliogràfic Esteve Terradas*. Barcelona, 1994. 518 p.

SORIANO I TOMÀS, Ignasi. *Plantes vasculares del quadrat UTM 31T DG08 Gréixer*. (ORCA: Catàlegs florístics locals; 7)

Actes de la I Trobada Internacional d'estudis sobre Arnau de Vilanova. Vol. 1. Edició a cura de Josep Perarnau (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; XVIII). Barcelona, 1995. 424 p.

Actes de la I Trobada Internacional d'estudis sobre Arnau de Vilanova. Vol. 2. Edició a cura de Josep Perarnau (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; XIX). Barcelona, 1995. 318 p.

Actes de les I Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica (Maó, 11-13 de setembre de 1991). Coordinat per J. M. Camarasa, H. Mielgo i Antoni Roca, 1994. 444 p.

Anuari IEC. Curs 1992-1993. Barcelona, 1995. 234 p.

Anuari IEC. Curs 1993-1994. Barcelona, 1995. 263 p.

Atlas corològic de la flora vascular dels Països Catalans. Quart volum: del mapa 466 al 619. (ORCA: Atlas corològic; 4). Barcelona, 1994.

Els orígens. Edició a cura de Juli G. Peretó i Salvador Alegret. (Monografies de les Seccions de Ciències; 11). Barcelona, 1994. 167 p.

Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Menorca (8 i 9 d'octubre de 1993). Barcelona-Menorca, 1994. 80 p.

La ciutat en el món romà / La ciudad en el mundo romano. Actes del XIV Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica (Tarragona, 5-11 de setembre de 1993). [Vol. 1: Ponències-ponències; Vol. 2: Comunicacions-comunicacions]. Editada conjuntament per l'IEC, el CSIC i el Comitè Organitzador del XIV Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica. Barcelona, 1995.

La matematització del món. Barcelona, 1995, 60 p.

LXIV Cartell de premis i de borses d'estudi (Barcelona, 23 d'abril de 1995). Barcelona, 1995. 29 pàg.

Memòria d'Activitats. Curs 1992-1993. Barcelona, 1995. 272 p.

Memòria d'activitats. Curs 1993-1994. Barcelona, 1995. 282 p.

Operacions unitàries de la indústria alimentària. Editat a cura de Joaquim Casal i Ramon Clotet (Monografies de Tecnologia; 3) 1994. 375 p.

Territori i ferrocarrils. La prolongació de la línia de Blanes a Lloret. (Quaderns de la SCOT; 6). Barcelona, 1994.

VIII Sessió conjunta d'entomologia, Institució Catalana d'Història Natural - Societat Catalana de Lepidopterologia. Barcelona, 152 p.

Vint-i-tres sonates per a tecla. Josep Gallés (1758-1936). Bengt Johnson [transcripció], Gregori Estrada [revisió]. Barcelona, 1995. 190 p.

Acta Numismàtica, núm. 24 (1994).

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 5 (1992-1993).

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 62 (1994).

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, núm. 10 (1995).

Cinematògraf [Infraestructures industrials], núm. 2 (1995).

Dossiers Agraris [Producció d'arbres i arbusts ornamentals a Catalunya. Producció, disponibilitat i aplicació de l'arbre autòcton], núm. 1 (1994).

Dossiers Agraris [El sector de carn de vaquí], núm. 2 (1994).

Ítaca. Quaderns catalans de cultura clàssica, núm. 6-7-8 (1995).

Miscel·lània Litúrgica Catalana, núm. v (1994).

Revista de Física, núm. 8 (primer semestre de 1995).

Treballs de Comunicació, núm. 5 (octubre de 1994).

Treballs de Comunicació, núm. 6 (octubre de 1995).

Treballs de la Societat Catalana de Biologia [Entorn, tecnologia i societat. Del passat al futur], núm. 45 (1994).

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 38 (1995).

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 39 (1995).

Butlletí de la Societat Catalana de Pedagogia [La dimensió nacional de l'educació: el paper dels ensenyants a la Catalunya d'avui], núm. 3 (1994).

ÍNDEX ONOMÀSTIC

- Abakumov, E. 182
Aboul-Ela, Fareed 67
Abramovitch, Rudolph A. 101
Abril, M. 206
Adam i Aulinas, Montserrat 115
Adell, Joan-Albert 21
Adillon, R. 191
Adserias i Sans, Teresa 48, 52
Agius, Loranne 66
Aguadé, J. 183
Aguadé Bover, Jaume 96
Aguadé Bruix, Claudi 96
Aguasca, Montserrat 41
Aguar i Colom, Ruth 95
Agulló i Batlle, Joaquim 73
Agulló-López, Fernando 93
Agustí, Jordi 70
Ahern, P. 179, 191
Ainaud de Lasarte, Joan 11, 12, 18
Ainaud de Lasarte, Josep M. 18
Alberch, Pere 70
Alberich, Jordi 228
Albet i Vila, Montserrat 31
Albouy, A. 182, 188
Alcañiz, J. M. 49, 200, 201, 205, 206
Alcoy i Pedrós, Rosa 20, 22, 23
Aldomà, Ignasi 50
Alegre i Nadal, Pau 146
Alegre i Urgell, Montserrat 129
Alegret i Sanromà, Salvador 73, 100, 248
Alfaro, R. 193
Alibés i Rovira, Xavier 195
Allorge, P. 37
Allorge, V. 37
Almansa de Lara, Valentín 53
Alonso i Guilera, Anna 243
Alsedà, Ll. 188
Altisent i Altisent, Agustí 165
Aluja i París, Pilar 59
Álvarez, J. 177
Álvarez i Vila, Gemma 149
Alzaga, R. 51
Amat i Girbau, Josep 73, 78, 103
Ambrosio, Santiago 60
Amigó i Anglès, Ramon 126, 247
Andrés, P. 200, 205
Àngel, Francesc 41
Anglada i d'Abadal, M. Àngels 113
Anglada i Pons, Guillem 89
Aniz, Mercè 51
Arad, Lily 164
Aragay, M. 51
Aramon i Serra, Ramon 17, 31, 113
Aran, M. 50, 52
Arana i Sagnier, Agustí d' 195
Arasa i Gil, Ferran 18
Arbós, Albert 150
Ardit i Lucas, Manuel 11
Argemí, Josep 51
Argente i Giralt, Joan A. 113, 122, 123
Argimón i de Vilardaga, Xavier 48
Argullol i Murgadas, Enric 133
Arkowitz, M. 192
Armengol i Bachero, Joan 153
Armengol i Rocaspana, Josep 100, 102
Arnaldos i Viger, Josep 81, 103
Arnaud, Marie-Thérèsè 49
Arribas, Òscar 56
Arrizabalaga, Jon 105, 107, 108
Artís i Gener, Avel·lí 140
Arvaniti, A. 170
Ávila, A. 205, 206, 207
Ayala, Francisco 70
Azcón-Bieto, J. 208

- Aznar, José María 235
 Azorín i Marín, Ferran 59
 Bach, Thomas J. 61
 Badia, D. 50
 Badia, Lola 18
 Badia Gomis, Montserrat 114
 Badia i Homs, Joan 161
 Badia i Margarit, Antoni M. 15, 113, 114, 116
 Badian, Erns 130
 Bagaria, J. 182, 187
 Baiges i Jardí, Ignasi 172
 Balaguer i Prunés, Anna M. 29, 30
 Balanyà, T. 51
 Balcells i Escudé, Elisabet 118
 Balcells i González, Albert 11, 12, 16, 17, 18, 25
 Ballarí, Lluís 41
 Baltrons i Graboleda, Neus 116
 Baraut, Cebrià 114
 Barba, Rosa 57
 Barberà i Carré, Francesc 48, 52
 Barca i Salom, Francesc X. 105, 108
 Barceló i Cullerés, Damià 51, 92
 Barceló i Pons, Bartomeu 133, 135
 Baret, F. 208
 Baretto, Regina Maria 62
 Bargalló, Helena 228
 Barluenga, José 100
 Baró i Casanovas, Josep 91
 Barracó i Serra, Marc 103
 Barral i Altet, Xavier 11, 12, 17
 Barrera i Costa, Heribert 73
 Barriendos Ballvé, Mariano 147
 Bartolomé, J. 200
 Bartrina i Corominas, Enric 165
 Bartrons i Bach, Ramon 35, 59, 60
 Bas, Jordi 51
 Bas i Peired, Carles 33, 59
 Bassegoda i Nonell, Joan 165
 Bastardas i Parera, Joan 113, 118
 Bastardas i Rufat, Maria Reina 116, 117
 Bastardes, A. 161
 Bastida, Benjamí 143
 Batlló, Josep 238
 Baulies, Xavier 206
 Bayona i Termens, Josep M. 51, 100, 102
 Bazell, Dianne M. 168
 Becat i Rajaut, Joan 133
 Bech, Jaume 51, 79, 81
 Bel, L. 85, 87
 Belbruno, E. 176, 188, 192
 Bellavista i Ramon, Joan 27
 Bellé, Robert 60
 Bellés i Ros, Xavier 33, 35, 42, 70, 195, 247
 Belmonte i Soler, Jordina 54, 55
 Belsa i Llord, Josep-Ramon 47
 Benito, Carmen 61
 Bennett, Jim 107
 Bensaude-Vincent, Bernadette 107
 Benthem, J. van 181
 Berga, Lluís 153
 Bermúdez de Castro, José M. 65
 Bermúdez i Esquerria, Maria 228, 231
 Bernal i Gallén, Elisenda 117
 Bernat, J. 189
 Bernat i López, Pasqual 105
 Berndtsson, B. 187
 Bernués, Jordi 69
 Bertran i González, Enric 146
 Bertran i Roigé, Prim 23
 Bertrand, Georges 147
 Bertranpetit i Busquets, Jaume 33, 34, 36, 43, 59, 71, 75
 Beseeran i Ramon, Pere 20, 22, 23
 Bibiloni, Lluís 99
 Biel, C. R. 208
 Biete i Farré, Vicenç 146
 Biosca i Munts, Josep 54
 Bishop, Alan, J. 179
 Bisson, Thomas 18
 Blazek, Jiri 148
 Block, W. 191
 Boero, P. 180
 Bofill i Caralt, Cristina 155
 Bofill i Fransí, Rafael 27
 Bohigas i Balaguer, Pere 113
 Boix, Emili 114
 Boixadera, J. 50, 51
 Boixareu i Cortina, Josep M. 212
 Bolòs i Capdevila, Oriol de 33, 35, 36, 195, 206
 Bolòs i Masclans, Jordi 117, 118, 247
 Boluda, R. 51
 Bonal i Falgàs, Raimon 151
 Bonet, Sergi 70
 Bonet i Guinó, Eduard 73, 78, 175
 Bonilla, D. 206
 Bonmatí, M. 205
 Bono, Mariona 62
 Borbonès, Carme 150
 Bordigan, L. 83
 Bordonau, Jaume 56
 Borràs i Barber, Zulema 118
 Borràs i Borràs, Maria Rosa 144, 145
 Borràs i Roca, Josep 32
 Borrell, Agustí 153
 Bosch, Fàtima 66
 Bosch, J. 58

Bosch, Marta 61
 Bosch, R. 181
 Bosch Veciana, Antoni 51, 144
 Bover i Font, August 129
 Bowler, Christ 69
 Boyland, P. 187
 Boza, S. 187
 Bozzo, Maria Gràcia 70
 Bozzo i Duran, Maria 126
 Bracons, Josep 23
 Bramon, Albert 94
 Bramon i Planes, Dolors 19
 Branderud, P. 170
 Bravo i Guil, Eduard 89
 Broncano, M. J. 201, 205
 Broto, C. 184
 Broto, F. 205
 Brousseau, G. 180
 Bruguera, M. 186
 Brugués i Domènech, Montserrat 37, 38
 Bruna, J. 187, 191, 193
 Brunat, Josep M. 99
 Brusi, David 56
 Bujosa, A. 191
 Burés i Pastor, Sílvia 49
 Burgueño Rivero, Jesús 148
 Burgués, J. M. 183
 Burkert, A. 90
 Busquets, Pere 57, 58
 Busto i Menéndez, Cristina 211
 Cabello Justo, Sergio 98
 Cabestany i Fort, Joan-F. 16, 20, 21, 22,
 23, 24, 161, 165
 Cabeza i Valls, Joaquim 146
 Cabié, Robert 28
 Cabral, H. 193
 Cabré i Castellví, M. Teresa 113, 118,
 120, 121, 122, 126
 Cadilla i Falcó, Esther 78, 80
 Caelles, Carme 69
 Cairó, Ll. 176, 184
 Caixachs, J. 51
 Cal, Rafael 51
 Calderer i Cardona, Josep 92
 Calsina, A. 188, 189
 Calvet, Francesc 55
 Calvet, S. 209
 Calvet i Cuní, Núria 89
 Calvo i Calvo, Àngel 105, 108
 Camarasa i Castillo, Josep M. 35, 106,
 110, 248
 Camilli, Giuliana 168
 Camillo, V. 180
 Campeny, Roser 55
 Camps, M. 51

Camps i Soria, Jordi 20, 22
 Canadell, J. 200
 Canal i Masgoret, Ramon 89, 90
 Canalies, Francesc 55
 Canals, P. 203
 Canicio, Antoni 63
 Cano, Francesc 51
 Canós i Villena, Maria Isabel 155
 Cánovas i Atienza, Fernando 143
 Canut, Jordi 56
 Cañavate Peiró, Antoni 53
 Caparrós i Benedito, Antoni 194
 Capdevila, Javier 63
 Capdevila i Mestres, Joan 81
 Capell, Antoni 150
 Carbó, M. 51
 Carbone, A. 191
 Carbonell, Eudald 67
 Carbonell i Bertran, Ramon 237, 238
 Carbonell i Casas, Jordi 111
 Carbonell i de Ballester, Jordi 113, 123,
 129
 Carbonell i Esteller, Eduard 165
 Carmona, J. 181
 Carmona, J. M. 51
 Carod i Segarra, Núria 126
 Carrasco, Salvador 150
 Carreras, Borja 153
 Carreras, Josep
 Carreras i Artau, Joaquim 136
 Carreras i Barnés, Josep 33, 35, 36
 Carreras i Vidal, Feliu 22
 Carrillo, Empar 56
 Carrillo i Torras, Eulàlia 233
 Casacuberta, C. 183, 190, 192
 Casacuberta, Josep M. 65
 Casademunt i Fiol, Sergi 31
 Casademunt i Montfort, Àlex 137
 Casadesús, Josep 61
 Casal i Fàbrega, Joaquim 35, 73, 75, 77,
 81, 83, 84, 103, 104, 248
 Casals, Frederic 56
 Casals i Gelpi, Alicia 103
 Casals i Guàrdia, Antoni 155
 Casals i Pons, Jaume 144
 Casanova, Jordi 69
 Casanova i Herrero, Emili 116
 Casanovas, E. 185, 191
 Casas, A. 51
 Casas i Sicart, Creu 33, 35, 37
 Casasnovas, José M. 62
 Casassas i Simó, Enric 73, 85, 89, 91,
 107, 195, 237, 240
 Casassas i Simó, Oriol 33
 Casasús i Guri, Josep M. 133, 141

- Cascante, C. 181, 182, 191
 Cassidy, Ch. 189
 Castell, C. 206
 Castellet i Solanas, Manuel 73, 77, 78, 96, 175, 191
 Castelló i Vidal, Ignasi 47
 Castells i Guardiola, Josep 34, 73, 74, 75, 78, 111
 Castells i Quintana, Núria 228, 231
 Castellví i Gironès, Pere 84, 88
 Castillo, J. del 182, 185
 Castresana, Carmen 61
 Castro, Anna 62
 Catalán, Jordi 26
 Cavallé, Joan 143
 Cavalli-Sforza, Matteo 94
 Celada, Antonio 67
 Centrich i Escarpenter, Francesc 111
 Centrich i Sureda, Mercè 78, 111
 Cerdà, C. 206
 Cerdà, X. 208
 Cerdan, Ruffí 35, 152
 Cervera i Ral, Pilar 111
 Chalaux, N. 51
 Chamizo i Tarté, Anna 155
 Chas, M. 179, 187
 Chepyzhov, V. V. 192
 Chevallard, Y. 180
 Chierchia, Luigi 175, 188
 Chirita, S. 192
 Chirka, E. 187
 Cisteró, J. 83
 Clapés i Lluís, Isabel 126
 Clavel i Florensa, Marta 119
 Clotet i Ballús, Ramon 50, 104, 111, 248
 Clusa, Joaquim 153
 Codina, Daniel 31
 Codina i Sagré, Anna 119
 Coll, B. 188
 Coll i Ausió, Teresa 81
 Coll i Batllori, David 52
 Colombo, Ferran 81
 Colomer i Pous, Eusebi 133, 136, 137, 144, 168
 Colón i Domènech, Germà 113
 Comas i Ezquié, Rafael 29
 Comelada, Eliana 50
 Comellas, L. 51, 205
 Comellas i Padró, Francesc 92
 Comeron, Adolf 94
 Comeron, Ferran 94
 Companys, Isabel 24
 Compañó i Fibla, Pere 155, 211
 Conde i Delgado de Molina, Rafael 23
 Conell, B. 170
 Conejo i da Pena, Antonio 20
 Congost, Rosa 26
 Corcuera Valverde, José Manuel 99
 Cornick, J. 191
 Cornish-Bowden, Athel 62
 Cornudella i Mir, Lluís 59
 Coromines i Noguera, Esteve 152
 Coromines i Vigneaux, Joan 113
 Correig i Blanchar, Antoni M. 235, 237, 238, 239
 Cors, J. 183
 Cortés, A. 51
 Cortés, Roser 65
 Cortés i Lucas, Empar 47, 50, 51
 Costa, Jordi J. 116
 Crabb, M. C. 192
 Crespo, Emilio 131
 Crespo Fernández, Juan Alfonso 98, 187
 Crevin, J. D. 88
 Criado, R. 189
 Cros i Matas, Rosa M. 37
 Cruañas, R. 51
 Crusafont i Sabater, Miquel 29, 30
 Cuadrada i Majó, Coral 25, 26
 Cubells Bartolomé, Maria Ramon 144, 145
 Cuevas, S. 93, 101
 Cunningham, Andrew 106, 109
 Cusó i Recasens, Rosó 119
 Custodio, Emilio 56
 Cuxart i Tremps, Montserrat 146
 Dalmaes i Pons, David 20, 22
 Dalmau, Agustí 146
 Danès, R. 50
 Dedeu, Francesc 228
 Defis i Peix, Otilia 149, 150, 247
 Degórski, Marek 204
 Delgado, J. 176
 Dellunde, P. 181, 191
 Desbordes, Françoise 131
 Descals i Camarasa, Imma 116
 Deulofeu, J. 180
 Devlin, K. 183
 Devling, J. 182
 Díaz Fouces, José Manuel 144
 Dicks, W. 184, 192
 Diego, V. 206
 Díez, Manfred 145
 Dolç, Miquel 115
 Dolz i Ripollès, Josep 56, 115
 Domènech, Rosa 81
 Domènech i Bagaria, Meritxell 119, 121
 Domènech i Gibert, Josep M. 155
 Domènech i Mateu, Josep M. 33, 34
 Domènech i Roig, Miquel 49

Domingo, Andreu 69
 Domingo i Abadia, Josep M. 20, 22
 Domínguez, Glòria 53
 Domínguez, M. Jesús 228
 Dorbra i Marges, Sònia 35
 Doumenc, Thomas 98
 Dressler, W. U. 171
 Dror Farsoun, E. 180
 Duarte, C. M. 206
 Dubinsky, Zvy 69
 Dumortier, F. 177
 Dupré i Raventós, Xavier 15, 247
 Duran, A. 184
 Duran, Montserrat 26
 Duran i Grau, Eulàlia 11, 16, 17, 18, 25
 Durfort i Coll, Mercè 33, 35, 58, 77, 247
 Duviryak, A. 86, 87
 Echevarría i Rozas, Encarna 211
 Egea i Puigventós, Àngels 126
 Egozcue i Cuixart, Josep 33
 El Kacimi, A. 178, 190, 193
 Elenius, K. 170
 Elgueta, R. 186, 187
 Eljarrat, E. 51
 Enrich, Carles 64, 69
 Escalas i Llimona, Romà 31
 Escarré i Esteve, A. 195
 Escribano Carrascosa, Rafael 95
 ESCRICH, Eduard 67
 Espadaler, I. 51
 Espadaler, X. 200, 207
 Espallargas i Majó, Agustí 155
 Español, Teresa 69
 Espelta, Josep M. 50, 207
 Espinet, Francesc 141
 Espinosa, Manuel 68
 Essen, A. van der 184
 Estalella i Boadella, Robert 88
 Estapé i Ferrer, Antoni 23
 Ester-Sala, Maria A. 31, 32
 Esterle, J. 186
 Esteva, Montserrat 50
 Esteve i Avilés, Antoni 139
 Estiarte, Marc 205, 207, 208
 Estivill, Xavier 63
 Estopà i Bagot, Rosa 119
 Estrada i Gamissans, Gregori 11, 32, 249
 Estradé, Salvador 94
 Étaix, Raymond 27
 Etxezarreta, Miren 50
 Ezquerro, Antonio 32
 Fàbrega, J. 184
 Fagella, N. 179
 Falcó, A. 183, 184, 185
 Fanlo, Rosario 51
 Farnetani, E. 171
 Farré, R. 182
 Farreras, Francesc 153
 Farriol, Ricard 51
 Fasch, Kurt 145
 Fayos i Vallès, Francesc 84, 87
 Feliu i Montfort, Gaspar 25
 Fernández, J. 51
 Fernández Alva, Josefa 35
 Fernández Areal, Manuel 140, 141
 Fernández Checa, J. Carlos 60, 65
 Fernández Sopena, Carlos 84, 85
 Fernández Tiburcio, Antonio 67
 Fernández Varea, José María 91
 Ferran, Joaquim 142
 Ferrando, Victòria 228
 Ferrando i Francès, Antoni 113
 Ferraté i Pascual, Gabriel 73, 78
 Ferré i Baldrich, Joan 100, 102
 Ferré i Masip, Rafael 103
 Ferrer, J. 77
 Ferrer i Anglada, Núria 92
 Ferrer Falcón, Luis 53
 Ferrer i Gràcia, Antònia 155
 Ferrer i Mallol, Maria Teresa 11, 12, 15, 16, 17
 Ferrer i Roig, Ruth 59
 Fichant 145
 Fidalgo i Ortas, Laia 155
 Field, C. B. 207
 Figa i Faura, Lluís 133, 136, 142, 151
 Figueras i Siñol, Francesca 89
 Figueres, Josep M. 141
 Figueres i Ponsa, Bet 48
 Figuerola i Pujol, Iris 105, 107
 Filella, I. 201, 207, 208
 Fillat, Cristina 68
 Fiol, Concepció 50
 Fischer, A. 177
 Fluvià i Escorsa, Armand de 25
 Folch, Dolors 148
 Folch, M. 51
 Folch i Camarasa, Lluís 35, 133, 136
 Folch i Guillén, Ramon 33, 34, 36, 195
 Folia i Campos, Marta 119
 Font, Xavier 51, 71, 206
 Font i Altaba, Manuel 73, 74
 Font i Castell, Xavier 36
 Font i Rius, Josep M. 11, 12, 172, 190
 Fontanet i Masgrau, Elena 155
 Fontbona i de Vallescar, Francesc 11, 16
 Fontdevila, J. 170, 171
 Fontich, E. 185, 188
 Fonts, Adela 149
 Forns, Xavier 64

Fortuny i Bonet, Francesc Josep 137
 Foz i Sala, Màrius 33, 35, 36, 38
 Fradera i Castillo, Immaculada 126, 228, 231
 Franch, J. 199, 200
 Franco, Ignasi 49
 Frei, A. 192
 Freixa i Aymerich, Judit 118
 Freixa i Pedrals, Enric 73, 103
 Friedman, S. 181
 Fuguet i Sans, Joan 23
 Fusco, G. 176, 188
 Gade, Lutz H. 101
 Galí, S. 80
 Galí i Herrera, Jordi 149
 Galiana, Agustí 66
 Gallés, Josep
 Gálvez, I. 185
 Gamon, J. A. 207
 Gandjbackhche, A. H. 88
 Ganÿet, Rosabel 144
 Garasa i Laborda, Manuel 49
 Garau, M. A. 51
 Garcia, João Carlos 148
 Garcia, R. L. 207
 Garcia Ballester, Lluís 167
 García-Berro, Enrique 89
 García Bonilla, Miquel A. 84
 García Doncel, Manuel 94, 105, 108
 García-Duran de Lara, J. A. 142
 García-Fernández, Jordi 69
 Garcia i Gay, M. Teresa 81
 García Senz, Domingo 89
 García Sevilla, Jesús A. 33
 García Sevilla, Lluís 35
 Garrigosa i Massana, Joaquim 31
 Gasa, Rosa 65
 Gascón, J. 51
 Gasòliba i Böhm, Carles A. 133
 Gasull, A. 182, 183, 189
 Gaz, Josep 32
 Gelfreich, Vassili 182, 185, 188
 Gelonch, Antoni 150
 Gené i Albesa, Joan 49
 Germain i Otzet, Josep 54, 70
 Ghilàrov, Alexei M. 71, 109
 Giannakopoulos, F. 187
 Gifreu i Pinsach, Josep 113
 Gil, A. J. 190
 Giner, Joaquim 94
 Giner i de San Julián, Salvador 133, 134, 135, 136
 Ginés, Pere 61
 Giralt i Raventós, Emili 11, 18, 26, 50, 106, 194, 243
 Giraudat, Jerome 64
 Girbal, Josep 41
 Girbau i Badó, Joan 73, 175
 Giró i Amigó, Francesc 48, 57, 70
 Giró i Roca, Antoni 92
 Gironès i Beldós, Cristina 81
 Gisin, V. 185, 191
 Gispert, M. 50
 Glendinning, P. 184, 192
 Glover, H. H. 192
 Gmira, B. 193
 Godoy, Cristina 28
 Godoy, Gisela 80
 Gomà i Nasarre, Antoni 96
 Gómez, Amàlia 71
 Gómez, C. 207
 Gómez, Néstor 60
 Gómez Alba, Julio 107
 Gómez i López, Crisanto 54
 Gómez-Mont, X. 178, 190
 Gómez Pin, Víctor 144
 Gomis, Alberto 106, 109
 Gomis, Ramon 111
 González, M. 208
 González, M. J. 181
 González, Roser 68
 González, Sergi 69
 González-Agàpito i Granell, Josep 133
 González i Duarte, Pilar 100, 101
 González i Prat, Ferran 54, 55
 González-Ros, José Manuel 62
 González Sastre, Francesc 33, 35
 Gonzalvo i Bou, Gener 25
 Gosálbez i Noguera, Joaquim 33, 71
 Goulden, M. L. 207
 Gràcia, Enric 41
 Gracia, M. 201
 Gracia Alonso, Carlos 71, 195, 198, 199, 202, 207, 208, 209
 Gràcia Sahuquillo, Teresa 118
 Graf, Kurt 205
 Grané Manlleu, Josep 78, 96, 98, 99
 Gras i Riera, Jordi 33
 Grases i Freixedes, Josep 111
 Gratacós i Monllor, Maria 119
 Gregori i Cifré, Josep M. 31
 Grelon, André 108
 Griess, R. 178
 Griffin, K. L. 207
 Grifoll, J. 51
 Gros i Pujol, Miquel S. 27
 Guasp, G. 190
 Gudayol, J. 184
 Guerrero i Moreno, Ricard 33, 34, 70, 76
 Guigo, Roderic 61

Guilarov, Andrei 108, 109
 Guillamet i Lloveras, Jaume 139, 141
 Guillamon, A. 189
 Guitart i Duran, Josep 11, 15, 16, 17, 18
 Guix, Joan Carles 57
 Gutiérrez, P. 186, 188
 Hall, T. 189, 192
 Haro, Diego 61
 Haro, Isabel 64
 Hartley, A. E. 207
 Harvey, Barbara 65
 Hauf i Valls, Albert Guillem 11, 16, 17
 Hauser, H. 178, 190
 Hauser, K. 191
 Hennenberg, Jordi Martí 106, 109
 Heras Pastor, Ana Maris 89
 Hernández, M. Ángeles 18
 Hernández i Herrero, Gemma 18
 Hernanz i Carbó, Margarida 89
 Herrera i Martínez, Encarna 151
 Herrero i Ocón, Marta 228, 231
 Hers, Henry-Géry 62
 Hilton, P. 180
 Hobbelink Grain, Henk 57, 71
 Höhn, G. 179
 Hortalà, Joan 142
 Hovanessian, Ara 68
 Hoyo, Pilar 41
 Hubbuck, J. R. 192
 Hung, N. H. V. 179, 184, 193
 Hunton, J. 178
 Hurtado Díaz, Ferran 99
 Ibáñez, Carles 63
 Ibáñez, J. J. 202, 206, 207
 Ibáñez i Puig, Xavier 144, 145
 Ibort, A. 193
 Ibort, J. L. 177
 Idso, S. B. 207
 Inglés i Urpinell, Montserrat 54
 Iriye, K. 193
 Isart i Sabi, Joan 47, 54
 Isern i Vilaboy, Jordi 89
 Itarte, Emili 60
 Izquierdo, Josep I. 36, 44
 Izquierdo i Aymerich, Mercè 105
 Jacas, Carles 68
 Jacas i Benages, Anna 47, 53
 Jaén i Herbera, Xavier 84, 88
 Jain, S. K. 188
 Jancewicz, B. 86, 87
 Jané i Solà, Josep 142
 Janeras, Sebastià 28
 Jarque, X. 179, 183, 188
 Jaumot, Montserrat 66
 Jiang, B. 187, 193
 Jiang, Q. 177
 Jiménez de Ridder, P. 205
 Joel, G. 207
 Johnson, S. 123
 Johnsson, Bengt 31, 32, 245
 Jolis i Masjuan, Núria 115
 Jorba, A. 189
 Jorba, M. 202, 204, 205
 Jorba i Peiró, Montse 48
 Jordi i Nebot, Carme 89
 Josa i Llorca, Jaume 105
 José i Solsona, Carles 139
 Jou i Mirabent, David 73, 75, 77, 92, 105
 Julià i Casas, Jordi 237
 Juncadella i Fortuny, Marta 126
 Junyent, Cristina 68
 Juvells i Prades, Ignasi 92
 Kalantarov, V. 175
 Kazarian, K. 181
 Ke-Bang, Wang 88
 Khavinson, D. 187
 Kheldouni, A. 179
 Kimball, B. A. 207
 Kooij, R. E. 183
 Kopecky, Jan 68
 Koroliuk, V. S. 182
 Kosek, M. 179
 Krasinski, Stephen D. 66
 Krohling Kunsch, Margarida M. 139, 140
 Kropholler, P. H. 191
 Labay Aguirre, Javier 89
 Lacombe Massot, J. P. 30
 Lafuente, Antonio 106
 Laín i Corbi, Jovita 119
 Lamb, J. S. W. 177
 Lamorte, R. L. 207
 Lamrini, F. 179
 Lancia, A. 83
 Landa i Martínez, Fernando 20, 22
 Lannes, J. 192
 Lapiedra i Civera, Ramon 73
 Laporte i Salas, Josep 33, 36
 Lascar, D. 190
 Lascrain i Golferichs, Josep 48
 Lázaro, T. 189
 Leal, D. 185
 Leary, I. J. 192, 193
 Leivas, Alberto 62, 65
 Leseduarte, C. 186
 Leuven, K. U. 189
 Levi, R. 181, 192, 193
 Lightner, David A. 100
 Liljequist, D. 91
 Limbach, Hans-Heinrich 101

- Lindenberg, K. 88
 Linés Escardó, Alberto 147
 Lladó, M. 51
 Llanta i Salleras, Estanislau 84, 88
 Llave, R. de la 187
 Lleonart i Aliberas, Jordi 33, 34
 Llerena, I. 190, 193
 Lletjós i Castells, Ramon 47, 50
 Lliberia, J. Ll. 205
 Llibre, J. 176, 182, 185, 187, 188, 193
 Llimona i Pagès, Xavier 33, 34, 35, 41
 Llistosella, Jaume 41
 Llorenç i García, Leonard 36
 Llorens, Imma 41
 Llorens i Guasch, Laura 54
 Lloret, Antoni 94
 Lloret, Francesc 57, 202, 204, 205, 207, 209
 Lloret, P. 208
 Llosa i Carrasco, Josep 84, 87, 92, 93, 101
 Lloveras, Gonçal 111
 Lluch i Martín, Enric 133, 136
 Lluís Font, Pere 71, 133, 135, 137
 Llusà, J. 208
 Lobo Gutiérrez, J. Alberto 84, 85, 86, 87
 Loeb, J. J. 190
 Longares i Berengueras, Marta 39
 Lopera, J. A. 51
 López, Aurora 131
 López de Medrano, S. 181, 193
 López Fructuoso, Josep Lluís 228, 231
 López Hermoso, Rosario 89
 López-Martín, Josep M. 55
 López Pardo, José Ramón 50
 López-Permouth, S. 180
 Lorente, Jeroni 56
 Lorente, Mercè 122
 Lorenzo Suárez, Anxo M. 122
 Los, J. 177
 Lovelock, James E. 70
 Luri, Gregorio 145
 Lusa, Guillermo 106, 109
 Luzón, José Luis 147
 McCallum, M. A. H. 86
 Macciocchi, Maria Antonieta 139
 Mach, J. 93, 101
 Macià i Jové, Ramon 237
 McVaugh, Michael R. 168
 Madrid Castellanos, Francisco 81
 Majó i Rais, Àngels 20, 22
 Majoral, Anselm 41
 Majoral i Moliné, Roser 146, 148
 Maki, Richard A. 66
 Maldonado, C. 51
 Maldonado Yanguas, Rocío 111
 Malet i Tomàs, Antoni 99, 105, 106, 108, 110, 247
 Mallafrè i Gavaldà, Joaquim 113
 Mañosa, V. 176
 Mañosas, F. 182
 Maragdán, Teresa 131
 Marasco, Gabriele 131
 Margalef i López, Ramon 33, 70, 207
 Margalef i Pelejà, Remei 228, 231
 Margarit, Joan 74
 Margulis, Lynn 62
 Marí, Josep R. 99
 Marí i Mayans, Isidor 113
 Marimon i Sabatè, Francesc X. 194
 Marina, Joan-Ramon 114
 Mariné i Font, Abel 111
 Marinescu, Constantin 15, 247
 Mariton, Bruno 51
 Marquet, Lluís 77
 Mars i Lloret, Marc 84, 87, 88
 Martí, Bernat 67
 Martí, E. 51, 208
 Martí, Joan 31, 81, 238
 Martí i Castell, Joan 107, 113, 115
 Martí i Franquès, Antoni
 Martí i Martí, Josep Maria 139
 Martín, Elvi 26
 Martín, Manuel 140
 Martín, Maria-Pau 41
 Martín i Casacuberta, David 42
 Martín Còlliga, Araceli 241
 Martín i Prats, M. Mercè 84, 85, 87
 Martín Senovilla, José M. 84, 86, 87
 Martinell, Jordi 81
 Martínez, Isidre 49
 Martínez, J. C. 184
 Martínez, X. 51
 Martínez Díaz Guerra, M. J. 60
 Martínez Gázquez, José 130
 Martínez Osaba, M. Jesús 63
 Martínez i Roca, Anna 155
 Martorell i González, Sílvia 119
 Mas, F. 93, 101
 Masa, X. 178, 190
 Masalles, Ramon M. 57, 70
 Masetti, Enrico 93
 Masllorrens, Enric 150
 Masó, Albert 70
 Masoliver i García, Jaume 84, 87, 88
 Massagué, Xavier 31
 Massana, Lluís 50
 Massot i Martí, Albert 53
 Massot i Muntaner, Josep 129
 Mastromarco, Giuseppe 131
 Masvidal i Calpe, Lluís 52

Matamala, R. 208
 Matas i Blanxart, M. Teresa 20, 22, 161
 Matas i Jardí, Lluïsa 100, 102
 Mathias, A. 180, 181, 185, 186
 Matsumoto, S. 177
 Mayer i Olivé, Marc 130
 Mayol Sánchez, Ricardo 91
 Mayor, X. 201
 Mayor Jr., Federico 65
 Maza i Ramoneda, Antoni 47, 153
 Mazcuñan, Gonçal 50
 Mazo, Adela 67
 Meigniez, G. 178, 190, 193
 Meinhoff, J. 123
 Meléndez-Hevia, Enrique 62
 Melero, J. 209
 Melgarejo i Draper, Joan C. 81
 Melnikov, M. 181
 Méndez i Vilascca, Antoni 92
 Mendizábal i Riera, Enric 146
 Mercader i Capellà, Antoni 139, 141
 Merchán Cantos, Carme 144
 Merrill Ahr, Wayne 55
 Messeguer, Ramon 63
 Mestres i Lagarriga, Josep 111
 Mestres i Serra, Josep M. 228
 Mestres i Torres, Joan S. 240, 241
 Mewis, J. 83
 Mielgo, H. 110, 248
 Mier Vinué, Anna de 98
 Miller, H. R. 178
 Mimura, M. 184, 186, 193
 Minami, N. 178
 Miquel i Puigdemasa, Antoni 49
 Mir i Curcó, Concepció 11
 Miralles i Monserrat, Joan 113, 116
 Miralles i Solà, Carles 113, 115, 130
 Miranda, Xavier 51
 Miranda i Canals, Jaume 194
 Miret i Raspall, Eulàlia 221
 Miró, Joan 107
 Miró, Rosa 68
 Miró i Ardèvol, Josep 194
 Mitjans, Francesc 64
 Moga, Antoni 149
 Mohino i Balet, Ruth 155
 Molas i Batllori, Isidre 133
 Molas i Batllori, Joaquim 11, 12, 18
 Molas i Ribalta, Pere 25
 Molero i Briones, Julià 36
 Molina, Rafael 67
 Molina i Compte, Alfred 84, 85
 Molinero i Huguet, Jorge 54
 Molinero i Ruiz, Carme 25
 Moll, Juli 77
 Moll i Camps, Xavier 31
 Moll i Marquès, Aina 113
 Möller, J. M. 191
 Montagut i Antolí, Maite 151
 Montalat i Buscató, Pere 126
 Montaner i Giró, Josep 47, 48, 50, 52, 53
 Montanuy i Fillat, Manuel 105
 Montardit, Núria 24
 Montasell i Dorda, Josep 47
 Montenegro, L. 83
 Montero i Torralbo, Miquel 85
 Montes, A. 179
 Montiel i Boadas, Helena 81, 83, 104
 Montoliu, Lluís 64
 Montoriol-Pous, J. 58
 Montoro i Chiner, Xavier 152
 Montserrat i Martí, Josep M. 36
 Montserrat Molas, Josep 144
 Monzón, Antonio 56
 Mora, X. 189
 Moragas i Spà, Miquel de 133, 140
 Moral i Ajadó, Xavier 149
 Morales, J. J. 183, 189
 Moran i Ocerinjauregui, Josep 113, 114, 117, 118, 123, 126, 247
 More, J. C. 51
 Morel i Santasusagna, Jordi 119
 Moreno i Rico, Xavier 105, 107
 Moreso, J. 83
 Morguí, J. A. 208
 Motjé, Narcís 51
 Moussa, P. 179
 Mujal i Juncà, Sergi 54
 Mujeriego, Rafael 51, 57
 Munbrú, P. 188
 Mundet, Ignasi 99
 Mundó i Marcet, Manuel 11, 12, 15, 16, 17, 27, 172, 173
 Muns i Albuixech, Joaquim 133, 136
 Muntan, Lluís 50
 Muntaner i Pascual, Josep M. 133, 136, 139, 152
 Muñis i Garcia, Jordi 48
 Muñoz, F. 208
 Muñoz i Gutiérrez, Francesc 53
 Muñoz Hernández, Pere 147
 Murrillo, A. 191
 Murlà i Giralt, Josep 161
 Murray, Barbara 38
 Nadal i Amat, Antoni 195
 Nadal i Caparà, Lluïsa de 118
 Nadal i Oller, Jordi 11
 Nadal i Piqué, Francesc 146
 Nadal i Puigdefàbregas, Jacint 195
 Nag, S. 185

- Navarro, A. 51
 Navarro i Brotons, Víctor 105, 106, 108, 109
 Navarro i Veguillas, Lluís 105
 Navés, J. 50
 Neal, C. 206, 207
 Nebot, Jordi 55, 56
 Neishtadt, A. 176, 188
 Nel-lo i Colom, Oriol 152
 Netrusov, Y. 184
 Nicolau, A. 187
 Nieto i Galán, Agustí 105, 108
 Nogueras i Hernández, M. Antònia 155
 Noguerols i Segura, Jaume 212
 Nogués i Carulla, Joaquim 54
 Nonell, Joan 145
 Notbohm, D. 192
 Novials, Anna 64
 Nuet i Badia, Josep 36
 O'Callaghan Martínez, Josep 130
 Obrador, Antoni 55
 Obradós i Ramos, Isabel 119, 126, 228
 Oleart i Piquet, Oriol 25
 Olestí Vila, Josep 144, 145
 Oliva, Baldomero 62
 Olivar, Mar 55, 56
 Olivar i Daydí, Alexandre 27, 28
 Olivé, Enric 107
 Oliver i Alonso, Josep 143
 Oliver i Martínez-Fornés, Xavier 54
 Olvera, A. 54, 188
 Ordeig i Mata, Ramon 172, 173
 Ordóñez i García, David 155
 Orfila i Pons, Margarida 18
 Oriola, Josep 63
 Ortega Aramburu, Joaquim 96
 Ortega Cerdà, J. 183
 Ortega Ruiz, José A. 85, 87
 Ortiz, O. 205
 Oshikiri, G. I. 178, 190
 Osorio Cañadas, Sergio 42
 Ossa, E. 191
 Oubiña, A. 51
 Ozouf-Marignier, Marie-Vic 148
 Padrós i Enamorado, Jaume 142
 Pagan i Esquiús, Roser 59
 Pagarolas, Laureà 23
 Pagès i Fita, Jaume 73
 Pagès i Raventós, Daniel 143
 Palà, V. 207
 Palacín, Manuel 60
 Palau, Jesús 143
 Palazón, Santiago 55
 Pallarès i Ramon, Maria Dolors 169, 170, 171
 Palmer, V. 193
 Palol i Salellas, Pere de 11, 12, 16
 Pandolfi, Montse 228
 Paniagua, Juan Antonio 167
 Papió i Perdigó, Christian 36, 204, 208, 247
 Paramonov, P. V. 180, 191
 Paré i Jiménez, Josep 129
 Paredes Poy, Josep 89
 Pareja, Carles 153
 Parellada i Sabata, Joan 91, 194
 Parés i Espanyol, Eduard 195
 Parés i Farràs, Ramon 33
 Parra i Serra, Josep Manuel 85, 86, 87, 88, 108
 Pascual, Griselda 99
 Pascual i Duran, Núria 42
 Pascual i Escutia, Jordi 142
 Pascual i Rodríguez, Manuel 212
 Pasman, H. 83
 Pastor i Durán, Xavier 59
 Pastor, R. 93, 101
 Paul, E. 182
 Pauné i Xuriguera, Gemma 155
 Pazares, Javier 66, 69
 Pedró i Garcia, Francesc 149, 150
 Peinado, Miquel Àngel 67
 Peiró i Mir, Lluís 111
 Peix, Andreu 49
 Peix i Massip, Jordi 52, 152, 195
 Pellicer, Àngel 70
 Pelló Descayre, Roser 89
 Peñuelas, Josep 199, 201, 202, 205, 206, 207, 208
 Peperzak, Adriaan 145
 Pera i Isern, Joaquim 18
 Peralta, Enrique 67
 Perarnau i Espelt, Josep 133, 135, 136, 137, 167, 248
 Pereira, Michela 107, 109, 168
 Perendreu i Mata, Eva 42
 Peretó, Juli 248
 Pérez, Andrés 57
 Pérez, C. 185
 Pérez, Juan Jesús 61
 Pérez, M. 50, 51
 Pérez, M. de J. 191
 Pérez-Carrasco i Ballester, Lluís 155
 Pérez-Marco, R. 179
 Pérez i Suana, Montserrat 111
 Pernau, Josep 50
 Pery i Ventosa, Maria 54, 201
 Peschke, G. 192
 Peterson, F. 193
 Peyre, Serge 51

Pibernat i Piqueras, Montserrat 119
 Pié i Ninot, Ricard 152, 153
 Piera i de Ciurana, Antoni 143
 Pierani, Alessandra 66
 Pinent, M. T. 52
 Pinter, P. J. 207
 Piñol, J. 203, 205, 206
 Piñol, P. 206
 Piquer i Ferrer, Esperança 116, 117
 Piqueras i Carrasco, Mercè 59
 Pita, Pilar 51
 Pitarch i Almela, Vicent 113
 Piulachs i Bagà, Maria Dolors 42
 Pizcueta, Pilar 67
 Pla Carrera, Josep 96, 99
 Pladevall i Font, Antoni 11, 16, 17, 21, 172
 Plana, Joan 146
 Plana i Mateo, Miquel 52
 Planas, D. 206
 Planas, Toni 61
 Planas i Cuchi, Eulàlia 81, 83
 Planas i Ferrer, Maria Concepció 116
 Planas i Ferrer, Maria Rosa 116
 Poch i Parés, Agustí 92
 Pocino Peñalba, Santiago 47
 Poisson, Olivier 162
 Pol Masjoan, Anna 96
 Polanco i Roig, Lluís B. 113
 Pons, Lúdia 116
 Pons, X. 200, 203, 206, 207
 Pons i Tusell, Xavier 37
 Ponsà, M. 195
 Ponsich 173
 Pontecorvo, M. 177
 Porrà i Rovira, Josep M. 85, 87, 88
 Porrata-Doria i Botey, Emma de 155
 Porter i Moix, Maria 22
 Portillo, J. L. 205
 Pòrtulas i Ambròs, Jaume 130
 Pou i Serradell, Víctor 143
 Prasanna, A. R. 86
 Prat, Lluís 143
 Prat, Narcís 57, 63
 Prats i Maeso, Carles 151
 Prevosti Monclús, Antoni 144
 Prevosti i Pelegrín, Antoni 34, 36, 70
 Prinzhorn, M. 171
 Puente, C. 93, 101
 Puig, P. 185
 Puig, Roser 106, 108, 109
 Puig i Bastard, Pere 142
 Puig i Cadafalch, Josep 161
 Puig i Pla, Carles 105, 108
 Puig Sadurní, Joaquim 98
 Puig i Salellas, Josep M. 133, 136
 Puig i Ustrell, Pere 172
 Puigdollers, J. 194
 Puigdomènec, Pere 62, 71
 Puiggròs i Jové, Josep 47
 Puigpelat, Josep 50
 Pujol, Jordi 106
 Pujolà, M. 205
 Pujolar i Cos, Joan 122, 123
 Puy i Llorens, Jaume 100, 102
 Quetglas i Nicolau, Pere 118
 Quintana, Jordi 64
 Quintana i Marí, Antoni 107
 Quintanilla, R. 192
 Rabassa, Lúdia 114
 Rabella i Ribas, Joan Anton 123, 126, 129
 Radhakrishna, C. 184
 Rafel i Fontanals, Joaquim 113, 115, 117, 155
 Ràfols i Casamada, Joan 47
 Ramírez, Dídac 145
 Ramírez, J. Antonio 41
 Ramírez, R. 189
 Ramírez Asencio, Jordi 144, 145
 Ramírez-Inostroza, R. 186
 Ramírez Ros, R. 185
 Ramis, J. P. 187
 Ramos i Guerrero, Emilio 54
 Randles 106
 Raposo, J. 186
 Ras i Oliva, Enric 73
 Raso i Nadal, Josep Miquel 147
 Rauret i Dalmau, Gemma 240
 Rebagliato i Font, Joan 147, 191
 Recasens, Jordi 71
 Recasens i Vives, Daniel 169, 170, 171
 Réfrégier, Philippe 93
 Reguant i Fosas, Francesc 47, 53
 Reguant i Serra, Salvador 73, 75, 76, 77, 78, 81
 Reichard, Peter 66
 Reixach i Feixes, Natàlia 100
 Rennison, J. R. 171
 Renom i Pulit, Mercè 25
 Reñaga, Laura 53
 Retana, J. 199, 200, 201, 205, 206, 207, 208
 Revilla i Domingo, Ferran 98
 Rey, Jorge 238
 Reyn, J. W. 183
 Riambau, Esteve 141
 Riba, M. 201, 207
 Riba i Arderiu, Oriol 35, 54, 73, 74, 75, 77, 78
 Riba i Rovira, Miquel 195

- Ribalta, Teresa 66
 Ribas, M. 208
 Ribas, M. C. 205
 Ribas i Bisbal, Jordi 211
 Ribas i Piera, Manuel 73, 74, 76, 77, 78
 Ribenboim, P. 184, 192
 Ribera, J. 19
 Ribó i Trujillo, Josep M. 100, 102
 Riera, J. L. 208
 Riera, Manuel 114
 Riera, Montserrat 150
 Riera i Mora, Àngels 89
 Riera i Porta, Josep 52
 Riera i Viader, Sebastià 172, 173
 Rifé, Jordi 32
 Riu, M. Mercè 228
 Riu i Camps, Xavier 130
 Riu i Riu, Manuel 11, 17, 18, 29, 172, 173
 Riudor i Gorgas, Lluís 146
 Rius, Antoni 94
 Rivera, J. 51
 Robinson, A. 88
 Robutel, Ph. 182
 Roca, N. 51
 Roca i Pons, Josep 114
 Roca i Rosell, Antoni 92, 104, 106, 110, 248
 Roca i Trias, Encarna 133, 134
 Rocabruna, August 38
 Rodà de Llanza, Ferran 195, 197, 201, 203, 205, 206, 207
 Rodés i Teixidor, Joan 34
 Rodrigo i Llopis, Lidja 100, 102
 Rodríguez Blancas, José Luis 98
 Rodríguez, J. L. 189
 Rodríguez, Joan Manuel 51
 Rodríguez Arenas, M. C. 205
 Rodríguez i Giménez, Sergi 81, 104
 Rodríguez Ollé, Eva 228
 Roget, Xavier 152
 Rojas i Briaies, Eduard 52
 Romaguera i Ramió, Joaquim 139, 141
 Romo i Díez, Àngel 37
 Roqué, Xavier 107
 Roquet i Llovera, Enric 130
 Rort, Antoni 150
 Ros, Josefa 64
 Ros i Aragonès, Joandomènec 33, 34, 35, 71
 Ros i Prat, Baldiri 52
 Ros i Puig, Domènec 94
 Ros Pérez, Josep Lluís 48
 Rossell, Carme 55
 Rosselló i Verger, Vicenç M. 133
 Rouco Agra, Albert 169, 170
 Roura i Güibas, Gabriel 27
 Roure i Nolla, Joan 195
 Roussarie, R. 177
 Rovira i Solà, Manuel 25, 172, 173
 Ruiz, Francesc 24
 Ruiz-Altaba, Ariel 69
 Ruiz-Lapuente, P. 90
 Ruiz-Olmo, Jordi 55
 Sabaté, S. 208
 Sabater, F. 208
 Sabater i Garcia, Jordi 18
 Sabater Pi, Jordi 67
 Sadurní i Ramos, Judit 119
 Sadurní i Villaronga, Teresa 155
 Sáenz Díez, J. I. 30
 Sáez i Espases, Gabriel 54
 Sains de la Maza, Regina 23
 Sala, A. 208
 Sala, L. 51
 Sala, Ramon 140
 Sala i Sanjaume, Maria 54
 Salas, Vicente 143
 Sales, Ton 103
 Sales i Coderch, Jordi 144, 145
 Salmón, Fernando 167
 Saló, Emili 69
 Salto, F. 189
 Salvador, Gemma 112
 Salvador, R. 209
 Salvador i Solé, Eduard 89
 Salvat i Gavaldà, Francesc 201
 Samsó, Joan 26
 Samsó i Moya, Juli 105
 Sanahuja i Parera, Blai 89
 Sánchez, Lucas 62
 Sánchez Aguilera, Dolors 148
 Sánchez Salor, Eustaquio 167
 Sánchez i Soriano, Andreu 111
 Sanchis Guarner, Manuel 241
 Sancho, Jaime 65
 Sangenis, Josep A. de 50
 Sangrà i Morer, Albert 149, 150
 Sanromà i Borrell, Roser 155
 Sanromà i Lucía, Manuel 89
 Sans i Sabrafen, Jordi 34, 35
 Sans Travé, Josep M. 22
 Santaularia i Lozano, Olga 100, 102
 Santamaría, Luisa 140
 Santamaría, Ramón 63
 Santamaría, Sergi 41
 Santamaría i Jordà, Carolina 117, 126
 Santanach i Prat, Pere 73, 76, 79, 81
 Santonja i Ivorra, Ismael 49
 Santos, M. 186

Sanz i Garcia, Humbert 142
 Saña, J. 50, 51
 Saralegui, M. 190
 Sarasa i Urdiola, Sebastià 151
 Sardans, J. 201
 Sarsanedas i Vives, Jordi 18, 114
 Sas i Romero, Imma 119
 Satué Sillué, Manuel 144
 Saura i Farrés, Jordi 20
 Saura i Martí, Josep 35
 Saurí i Colomer, Roser 117
 Savé, M. 208
 Scevenels, D. 183, 189
 Schuster, B. 181, 184, 192, 193
 Schweitzer, P. 177, 190
 Seara, M. Teresa M. 177, 189
 Seco i Garcia, Miquel 100, 102
 Segarra i Neira, Mila 129
 Seimenis, I. 188
 Selgas, Christian 50
 Sempau, J. 91
 Sempere Torres, D. 88
 Sendra i Llopis, Mònica 119
 Senovilla, J. M. M. 85
 Serafini-Fracassini, Donatella 64
 Serena i Barrubés, Pura 228, 231
 Sergiescu, V. 178, 190
 Sérgio, Cecília 37
 Serra, J. 50
 Serra de la Figuera, Daniel 152
 Serra i Mestres, Francesc 73, 76
 Serra i Nogués, Jaume 207, 237
 Serra i Puig, Eva 18, 25
 Serra i Ramoneda, Antoni 133
 Serrano, L. 207
 Serrano, M. 207, 209
 Serrano Moral, M. Àngels 85
 Serrat i Congost, David 54, 76, 78
 Serratosa i Serdà, Joan 59
 Sevilla, S. 83
 Shimakawa, K. 193
 Shimomura, K. 178
 Sierra, Dolores 41
 Simó, C. 183, 189
 Simon, Antoni 26
 Singla, Carles 140
 Sintes i Marquès, M. Josep 119
 Sió, J. 50
 Slocker, M. 31
 Smítal, J. 176, 189
 Sobrequés, Jaume 30
 Sol i Salvadó, Lluís M. 155
 Solà, Ramon 58
 Solà i Casadevall, Joan 100, 101
 Solà i Ferrando, Carles 74, 194

Solà i Franquesa, Joan 142
 Solà i Vidal, Eloi de 81
 Solana, Maitè 131
 Solanes i Majúia, Josep 89
 Solanes, Gemma 63
 Solans, Joan Antoni 153
 Solé i Cot, Sebastià 25
 Solé i Gasset, Antoni 49
 Solé i Oltra, Xavier 119, 121
 Solé i Puig, Carlota 133, 137, 151
 Solé i Romero, Eulàlia 151
 Solé i Solé, Elisabet 118, 121
 Soler, Ricard V. 94
 Soler i Bou, Joan 155
 Soler i Mòdena, Rosa 221, 248
 Solin, Heikki 130
 Soliva, M. 49, 51
 Soria, J. 185
 Soria, L. L. 201
 Soriano i Pescador, Marta 155
 Soriano Romero, Sílvia 240
 Soriano i Tomàs, Ignasi 54, 248
 Sort, X. 201, 205
 Sospedra i Ramos, Mireia 38
 Spertini, François 63
 Stefanescu, Constanti 71
 Stegenga, D. 180
 Stieffel, Virginia 69
 Suades i Ortuño, Joan 100, 101
 Subirà i Rocamora, Manuel 111
 Suñer, D. 207
 Sureña, Jesús 65
 Suriñach i Cornet, Emma 237
 Susagna, M. T. 80
 Szeto, G. 193
 Szlenk, W. 184, 188
 Tabarés, Manuel 41
 Talaya i Sánchez, Agnès 117
 Tall, D. 186
 Tapias, J. C. 51
 Tarradell i Mateu, Miquel 11, 12
 Tarragó i Colomines, Josep 50, 195
 Tatjer, J. C. 188
 Tebé i Soriano, Carles 118, 121, 122
 Teixidor, N. 50
 Tejedor, Francisco 68
 Terhorst, Cox 67
 Terradas i Serra, Jaume 57, 70, 194, 195,
 198, 201, 203, 204, 206, 209
 Terricabras i Noguerras, Josep M. 134
 Testar, Xavier 60
 Tharkov, Sergei 147
 Therschev, D. 176
 Thomas, Ch. B. 178, 185, 192
 Thomas, S. 186

- Thomson, Timothy 61
 Ticó i Maluquer, Jordi 47, 50
 Tillier, Anne Marie 68
 Tobeña, Adolf 71
 Tobías, F. J. 51
 Tocabens, J. 30
 Tomàs i Morera, Estanislau 83, 103
 Tonelli, Chiara 69
 Toribio, E. 93, 101
 Torra i Roca, Jordi 88
 Torregrosa, J. 187
 Torrent, Anna 228
 Torrents i Bertrana, Ricard 149, 150, 248
 Torrents i Mazzei, M. Clara 103
 Torres, A. 51
 Torres, C. 50
 Torres i Güell, Ester 48
 Torres i Herrera, Ramon 85
 Torres i Vilatarsana, Marta 119
 Tort, J. M. 83
 Tort i Donada, Joan 146
 Trabaud, Louis 152, 203
 Treschev, D. V. 189, 192
 Tresserras, Joan Manuel 140
 Triadú i Font, Joan 18, 134, 136, 149
 Tullius, Thomas D. 65
 Turbón, Daniel 70
 Turiel, F. J. 190
 Turmo, E. 83
 Turner, P. 178
 Turró i Martínez, Antoni 29
 Udina i Abelló, Ernest 139
 Urbano, F. 178, 187
 Urquizú Padilla, Mercè 237
 Valentini, R. 207
 Valero, J. 51
 Vall i Casas, Aurora 155
 Vall i Rimblas, Ramon 21
 Vallejo i Calzada, Ramon 57, 152
 Vallès, Carles 161
 Vallès, Florenci 58
 Vallès i Botey, Teresa 119, 121
 Vallhonrat, Joan 51
 Valls i Campà, Lluís 137
 Valls i Pursals, R. 53
 Vallverdú i Aixalà, Josep 114
 Vaquer, Ramon 79, 81
 Vaquer i Timoner, Josep 73, 74, 78, 175
 Vaquero, T. 205
 Vaserstein, L. 183
 Vayreda, J. 204, 207
 Vázquez i García, Mercè 119
 Vcciana Tormo, Robert 144
 Veerman, J. J. P. 176, 193
 Vegara i Carrió, Josep M. 142
 Veličković, B. 190
 Vendrell, Montserrat 66
 Ventura i Subirats, Jordi 29
 Veny i Clar, Joan 113, 114, 115, 116
 Vera Jiménez, Raul 85
 Verdager i Juanola, Pere 114
 Verdera, J. 181
 Verdú, V. 190
 Verduyn Lunel, S. M. 176
 Vergés, Josep C. 142, 143
 Vergés i Fernández, Robert 152
 Verjovskiy, A. 177, 186, 193
 Vernet i Ginés, Joan 11, 12, 19
 Viader Canals, Pelegrí 96, 99
 Viana, M. 177
 Vicens, Albert 57
 Vidal, Gonzalo 62
 Vidal, Josep M. 41
 Vidal, M. 51, 52
 Vidal, M. Carme 150
 Vidal, Francesc 94
 Vidal i Domínguez, Francesca 59
 Vidal i Oltra, Rut 126
 Vigo i Bonada, Josep 34, 35, 36, 47
 Vigué, J. 161
 Vila, Jordi 41, 64
 Vilà, M. 204, 205, 209
 Vila i Codina, Josep 237, 238, 239
 Vila i Comaposada, Marc-Aureli 134, 136, 146
 Vila d'Abadal, J. M. 203
 Vilà-Hors, Joan Pere 47
 Vila-Massana Costa, Joan 81
 Vilà i Valentí, Joan 133, 134, 135, 136
 Vilacis i Argila, Josep 111
 Vilagrassa Ibarz, Joan 148
 Vilajeliu, M. 208
 Vilanova, Francesc 26
 Vilaplana, Joan Manuel 56
 Vilaplana i Holgado, Lluïsa 42
 Vilar, Josep M. 32
 Vilas i Pujol, Eudald 18
 Vilaseca i Alavedra, Ramon 92, 93
 Vilaseca i Marçet, Josep M. 134, 136
 Vilchez Sánchez, Juan Antonio 81, 83
 Villadelprat, J. 186
 Villamuera, Miguel Àngel 51

Villanueva, Joan J. 93, 185
Villar, J. M. 50
Villar, P. 50
Villaronga i Garriga, Leandre 29, 30
Villaverde, Valentí 68
Viñas, Odette 70
Virella, Gabriel 65
Virgili, J. M. 51
Virgili, M. Joana 23
Viruel, A. 180, 181, 182
Vishik, M. I. 176, 192
Vives de Quadras, Josep M. 48, 58, 92
Vives i Gatell, Josep 167
Vives i Nebot, Jordi 85
Vuxó, M. Jesús 71
Wagensberg, Jorge 94
Walden, Richard M. 64

Walker, Michael 66
Wall, G. W. 207
Weber, Michael 68
Weiss, G. H. 88
Weitzmann, Boris 56
Xambó i Descamps, Sebastià 78, 96, 99,
175
Xianhua, H. 183
Xiao, J. 193
Yagita, N. 178, 193
Yasuo, M. 193
Yoccoz, J. C. 179
Zaiats, V. 182
Zapletal, J. 186
Zarati, S. 192
Ziegler, Joseph 168
Zorzano, Antonio 60

